

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΩ'

Πέμπτη 19 Δεκεμβρίου 1996

Αθήνα, σήμερα, στις 19 Δεκεμβρίου 1996, ημέρα Πέμπτη και ώρα 18.22' συνήλθε στην Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή, σε Ολομέλεια, για να συνεδρίασε, υπό την Προεδρία του Α' Αντιπροέδρου κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΥ.**

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 18.12.1996 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΜΗ συνεδριάσεως του, της 18.12.1996 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου "Ρύθμιση θεμάτων προσφύγων κατά τροποποίηση των διατάξεων του ν. 1975/1991 και άλλες διατάξεις")

Παρακαλείται ο κ. κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Βουλευτή Ιωαννίνων κ. Απόστολο Τασούλα τα ακόλουθα):

Α' ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Περιφερειακή Διοίκηση Νομού Καρδίτσας ζητεί την πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού στους Κρατικούς Παιδικούς Σταθμούς του Νομού Καρδίτσας.

2) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Σύλλογοι Πολιτικών Υπαλλήλων ΕΜΥ Ανατολικός Αερολιμένας ζητούν την ικανοποίηση των οικονομικών αιτημάτων των μελών τους.

3) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιτροπή Ιδιοκτητών Ενοικιαζομένων Δωματίων και Διαμερισμάτων Βασιλικών - Ελληνικών Εύβοιας ζητεί τη χορήγηση του σήματος από τον ΕΟΤ στους ιδιοκτήτες.

4) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Δημοσιογράφων Ραδιοφώνου - Τηλεόρασης ζητεί να καταργηθεί το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης.

5) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Καλοχωρίου του Νομού Θεσ/νίκης ζητεί την αναγνώρισή της σε Δήμο.

6) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ

κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Αρτοποιών Ελλάδας υποβάλλει προτάσεις για την ίδρυση και τη λειτουργία των αρτοποιείων και των πρατηρίων άρτου.

7) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Λεβαδέων - Θήβας διαμαρτύρεται για την κακή κατάσταση της εθνικής οδού Λιβαδειάς - Θήβας.

8) Η Βουλευτής Αθήνας κ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΡΑΠΗ - ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι υποψήφιοι φοιτητές του τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης ζητούν την έγκριση της εισαγωγής τους στο Πανεπιστήμιο.

9) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιχειρησιακό Σωματείο "Κέλυφος" Εργατοϋπαλλήλων Ξενοδοχοϋπαλλήλων ειδικοτήτων Καζίνο Χαλκιδικής ζητεί τη διατήρηση πριν σχεσης εργασίας των μελών του.

10) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδας διαμαρτύρεται για την εξαγγελθείσα αύξηση του συντελεστή φόρου εισοδήματος των κερδών των Συνεταιριστικών Τραπεζών από 35% σε 40%.

11) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνιος Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Ακινήτων ζητεί τη μη επιβολή του φόρου Ακίνητης περιουσίας.

12) Οι Βουλευτές κ.κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΑΠΗΣ και ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Επιτροπή Πλημμυροπαθών Πειραιάς ζητεί την οικονομική ενίσχυση για τις πλημμυροπαθείς επιχειρήσεις του Πειραιά.

13) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΑΠΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Υπάλληλοι της ΔΕΗ με τετράωρη απασχόληση ζητούν την οχτάωρη απασχόλησή τους.

14) Η Βουλευτής Αθήνας κ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΡΑΠΗ - ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Σπάτων Ανατολικής Αττικής ζητεί τη διάσωση των αρχαιολογικών ευρημάτων στο λόφο "Ζαγάνι" στα Σπάτα.

15) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Ξάνθης ζητεί τη χορήγηση αποζημίωσης για την αποκατάσταση των ζημιών στον Νομό Ξάνθης από τη θεομηνία του Νοεμβρίου του 1996.

16) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Συντονιστική Επιτροπή όλων των Ταμείων Συνταξιούχων Νομού Γρεβενών ΤΕΒΕ - ΤΑΕ - ΤΣΑ - ΙΚΑ - ΟΓΑ ζητεί την ικανοποίηση των οικονομικών αιτημάτων των συνταξιούχων.

17) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Νομού Άρτας ζητεί τη ρύθμιση των οφειλών των μελών της προς την ΑΤΕ.

18) Η Βουλευτής Αθήνας κα κ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΡΑΠΗ - ΚΑΡΑΠΙΑΝΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Τέρπηνης του Νομού Σερρών ζητεί οικονομική ενίσχυση για τη συνέχιση των ανασκαφικών εργασιών στην περιοχή της.

19) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ξενοδοχοϋπαλλήλων Νομού Ηρακλείου διαμαρτύρεται για τις αχρεωστήτως καταβληθείσες εισφορές των μελών του.

20) Η Βουλευτής Αθήνας κα κ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΡΑΠΗ - ΚΑΡΑΠΙΑΝΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Άρτας ζητεί την ικανοποίηση των οικονομικών αιτημάτων των μελών της.

21) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Αρκαδίας τμήμα της ΓΣΕΕ ζητεί τη λήψη μέτρων για την αποφυγή αυτοχημάτων στο ορυχείο της Μεγαλόπολης.

22) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΑΣΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Επαναπατρισθέντων Πολιτικών Προσφύγων ζητεί την επίσπευση της κύρωσης της συμφωνίας μεταξύ Ελλάδας και Ρουμανίας για την μεταφορά των συνταξιοδοτικών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων των ελλήνων επαναπατρισθέντων από την Ρουμανία.

23) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΑΣΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιτροπή Ίδρυσης Αρχαιολογικού Μουσείου Μεγάρων ζητεί τη έγκριση Αρχαιολογικού Μουσείου Μεγάρων.

24) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Αδιορίστων Καθηγητών Πληροφορικής διαμαρτύρεται για την κατάργηση των διατάξεων που καθόριζε διορισμούς με ποσοστά στις επετηρίδες.

25) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης ζητεί τη διατήρηση της Ουφιστάμενης επετερίδας διορισμού για τους εγγεγραμμένους μέχρι την 31-12-95.

26) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών διαμαρτύρεται για τις αποφάσεις της Ολυμπιακής Αεροπορίας που παρακάμπτουν τις οδηγίες του ΑΣΕΠ.

27) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Περιοχής της Εδαφικής Περιφέρειας και Πρόεδρος της Κοινότητας Νεοχωρίου Αιτωλοακαρνανίας κ. Βασίλειος Κούτρας ζητεί τη λήψη μέτρων για την αποφυγή ολοκληρωτικής καταστροφής των δενδροκαλλιεργειών από την απελευθέρωση νερού από το φράγμα της ΔΕΗ (Στράτου Καστρακίου).

28) Οι Βουλευτές κ.κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ και ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Χίου ζητεί την επιδότηση μεταφοράς ζάχαρης στα νησιά του Αιγαίου.

29) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Αδιόριστοι Μαθηματικοί και Φυσικοί διαμαρτύρονται για την μελετώμενη κατάργηση της υπάρχουσας επετηρίδας της πληροφορικής.

30) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Εργαζομένων Βιομηχανιών Ζαχάρεως Ελλάδος υποβάλλει προτάσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης.

31) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Κάτοικοι Κορησού Καστοριάς υποβάλλουν προτάσεις για τη σύσταση επιτροπής ελέγχου αναδασμού.

32) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Τμήμα Ανατολικής Κρήτης του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος ζητεί την παρέμβαση των αρμόδιων υπηρεσιών στις τσιμεντοβιομηχανίες ώστε να φέρουν και να διαθέτουν ταμέντο I/45.

33) Η Βουλευτής Μαγνησίας κα κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Παραγωγικός Συνεταιρισμός Νέας Αγχιάλου Μαγνησίας ζητεί την αποκατάσταση των ζημιών από την καταστροφική πλημμύρα του 1994 που υπέστη η γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή της περιφερείας του.

34) Η Βουλευτής Μαγνησίας κα κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Βιοτεχνών Ειδών Ένδυσης Θεσσαλίας διαμαρτύρεται για την ανεπανόρθωτη οικονομική ζημιά στις επιχειρήσεις που δημιουργεί ο αποκλεισμός της εθνικής οδού.

35) Η Βουλευτής Μαγνησίας κα κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Περιφερειακό Παράρτημα Κεντρικής Ελλάδος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος διαμαρτύρεται για την καθυστέρηση διεξαγωγής εκλογών για το Δ.Σ. του ΓΕΩΤΕΕ.

36) Η Βουλευτής Λάρισας κα κ. ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΛΟΥΛΕ ΚΑΤΕΘΕΣΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ ΝΟΜΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΖΗΤΟΥΝ ΤΗΝ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥΣ.

37) Ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος της Κοινότητας Ρειχιάς Λακωνίας ζητεί την επίσπευση των εργασιών για την εγκατάσταση ψηφιακού δικτύου ασύρματης τηλεφωνίας.

Β' ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 182/23-10-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3070/9-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση.

"Σε απάντηση της ερώτησης 182/23-10-96 του Βουλευτή κ. Σ. Σπηλιωτόπουλου, σας πληροφορούμε ότι στο ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος στο Υποτρόγραμμα, "Αναβάθμιση και αναθέρμανση ζωνών βιομηχανικής παραγωγής" μέτρο 3 "βιομηχανικές υποδομές" είναι ενταγμένα τα έργα

- "Υδροδότηση ΒΙΠΕ Πάτρας" με προϋπ/σμό 750 εκ. δρχ.

- "Εργαστήριο ελέγχου Πειριβάλλοντος στην ΒΙΠΕ Πάτρας" με προϋπολογισμό 280 εκ. δρχ.

Φορέας υλοποίησης των παραπάνω έργων είναι η ΕΤΒΑ.

Το έργο "Υδροδότηση ΒΙΠΕ Πάτρας" εκτελείται και έχει απορροφήσει 47,8 εκ. δρχ.

Το έργο "Εργαστήριο ελέγχου Πειριβάλλοντος" δεν έχει ξεκινήσει ακόμη.

Μετά τα παραπάνω, κοινοποιούμε την παρούσα προς το αρμόδιο Υπουργείο Ανάπτυξης - Γεν. Γραμματεία Βιομηχανίας, προκειμένου να σας πληροφορήσει για το χρονοδιάγραμμα

εκτέλεσης του έργου "εργαστήριο ελέγχου Περιβάλλοντος".

Ο Υφυπουργός

Χ. ΠΑΧΤΑΣ"

2. Στην με αριθμό 494/7-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1515/15-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση.

"Απαντώντας στην ερώτηση 494/7-11-1996 των βουλευτών κ.κ. Μήτσου Κωστόπουλου, Σταύρου Πλαναγιώτου και Νίκου Γκατζή, σχετικά με την Τράπεζα Κρήτης, σας γνωρίζουμε ότι η λύση που δόθηκε για το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Τράπεζας ήταν αποτέλεσμα διαλόγου που είχε η Κυβέρνηση με τους εργαζομένους στην Τράπεζα και με την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η διαδικασία που ακολουθείται για την πώληση της Τράπεζας χαρακτηρίζεται από απόλυτη διαφάνεια και διεξάγεται σύμφωνα με τις επιταγές του νόμου και των αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά εξουσιοδότησή του.

Οι χειρισμοί που επελέγησαν για την εξυγίανση της Τράπεζας Κρήτης συνεπάγονται το μικρότερο δυνατό κόστος για το δημόσιο και το κοινωνικό σύνολο.

Ο Υπουργός

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ"

3. Στην με αριθμό 496/7-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1432/6-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση.

"Απαντώντας στην ερώτηση 496/7-11-1996 των βουλευτών κ.κ. Μήτσου Κωστόπουλου, Σταύρου Πλαναγιώτου και Νίκου Γκατζή, σχετικά με την Τράπεζα Κεντρικής Ελλάδος (ΤΚΕ) σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα

Χαρακτηριστικό των ομίλων τραπεζών είναι ότι πρέπει να αποτελούνται από συμπληρωματικές ως προς τα προσφερόμενα προϊόντα και υπηρεσίες εταιρίες.

'Οπως μας εγνώρισε η Αγροτική Τράπεζα (ΑΤΕ), που κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών της ΤΚΕ, η παραμονή της Τ.Κ.Ε. στον χρηματοπιστωτικό όμιλό της δεν εξυπηρετεί το παραπάνω συμπληρωματικό χαρακτηριστικό, διότι η λειτουργία της δεν καλύπτει κάποιο εξειδικευμένο τομέα εργασιών, αλλά, αντίθετα, δραστηριοποιείται ανταγωνιστικά στους ίδιους τομείς εργασιών με την Α.Τ.Ε. Η πώληση των μετοχών της Τ.Κ.Ε. που ανήκουν στην Α.Τ.Ε. δεν πρόκειται να έχει καρία αρνητική επίπτωση για την Α.Τ.Ε., ούτε θα αποδυναμώσει τον όμιλό της, αφού δεν προσφέρει κανένα πρόσθετο προϊόν από εκείνα που προσφέρουν η Α.Τ.Ε. και οι υπόλοιπες εταιρίες του ομίλου της.

Στα πλαίσια αυτών των δεδομένων, το Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Τ.Ε., κατά τη συνεδρίασή του της 24-5-1996 την απόφαση της μεταβίβασης του πακέτου των μετοχών της Τ.Κ.Ε. που ελέγχει. Ήδη ανενέθη, μετά από επιλογή μεταξύ των εταιριών που εκδήλωσαν σχετικό ενδιαφέρον, και έχει ολοκληρωθεί η αποτίμηση της αξίας των μετοχών της Τ.Κ.Ε. από τη διθενούς φήμης και κύρους εξειδικευμένη εταιρεία Cooperg ahb lybrand. Στη συνέχεια με όμοιες διαδικασίες, επιλέγοντας οι εταιρίεις ABN AMRO και DELOITTE and TOUCHE ας Σύμβουλοι για τη διαδικασία επιλογής των ενδιαφερομένων επενδυτών.

Μέσα στους όρους μεταβίβασης αυτής η Α.Τ.Ε. θα ζητήσει όπως οι πιθανοί αγοραστές επιλεγούν με κριτήρια φερεγγυότητας, αξιοποίησης και εξειδικευμένης πείρας στον χρηματοπιστωτικό τομέα, ώστε να εξασφαλίζεται η περαιτέρω ανάπτυξη και προοπτική της Τράπεζας.

Στους ίδιους όρους μεταβίβασης, η Α.Τ.Ε. θα εξασφαλίσει συμβατικά ότι οι πιθανοί αγοραστές θα αποδέχθουν τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας του πάσης φύσεως υπηρετούντος στην Τ.Κ.Ε. προσωπικού με τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα που αυτό έχει.

Ο Υπουργός

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ"

4. Στην με αριθμό 656/13-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 39/6-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης η ακόλουθη απάντηση.

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. 656/13-11-96, που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι βουλευτές κ.κ. Τσοβόλας Δημήτρης, Δημαράς Ιωάννης, Καραγιάννη Βασιλική σας γνωρίζω ότι όπως εκτενώς ανέλυσα σε σχετική Επίκαιρη Ερώτηση της Βουλευτού Κ. Δαμανάκη (αρ. 185/12-11-96) ουδέποτε εξάγγειλα λήψη αυστηρότερων μέτρων σε βάρος των χρηπτών ναρκωτικών ουσιών, αντιθέτως κατά πάγια θέση μας αντιμετωπίζονται ως ασθενείς. Οι προβάλλοντες δε επ' ολίγον την τοιαύτη θέση δεν φαίνεται να παρακολούθησαν τα λεχθέντα από εμέ, ήσαν δηλαδή ανενημέρωτοι μεταξύ των οποίων και οι ερωτώντες

Οι παραπάνω εξαγγελίες είδαν το φως της δημοσιότητας, κακοπροαιρέτα από κάποιους δημοσιογράφους που διαστρεβλώνουν σχετικές δηλώσεις μου.

Βέβαιο είναι ότι, το Υπουργείο Δικαιοσύνης απασχολεί έντονα η σημαντική αύξηση της χρήσης και διακίνησης ναρκωτικών τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε διεθνές και σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας - που κατ' αποκλειστικότητα είναι αρμόδιο για την πρόληψη - για την από κοινού χάραξη πολιτικής για την κατασολή και παράλληλη θεραπευτική μεταχείριση των εξηρημένων από ναρκωτικές ουσίες απόμων ώστε να επανενταχθούν στο κοινωνικό σύνολο.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, για το πρόβλημα των ναρκωτικών έχει ανταλλάξει απόψεις και εμπειρίες προσφάτως σε σύσκεψη με τους Εισαγγελείς Εφετών της χώρας, το πόρισμα της οποίας θα ληφθεί σοβαρά υπόψη για τις μελλοντικές πρακτικές.

Ο Υπουργός

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ"

5. Στην με αριθμό 686/14-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 45/9-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης η ακόλουθη απάντηση.

"Απαντώντας στην υπ' αριθμ. 686/14-11-96 ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Ευμοριδής σχετικά με καταγγελίες που αφορούν δημοπρατήσεις δημοσίων έργων της περιοχής Ν. Νευροκοπίου, σας πληροφορούμε ότι, κατ'εξοχήν αρμόδια ν' απαντήσουν είναι τα συνερωτώμενα Υπουργεία ΠΕΧΩΔΕ και Δημόσιας Διοίκησης, Εσωτερικών και Αποκέντρωσης, που είναι συναποδέκτες της άνω ερώτησης.

'Οσον αφορά το Υπουργείο Δικαιοσύνης, εάν προκύψουν ποινικές ευθύνες, αρμόδιος να επιληφθεί είναι ο Εισαγγελέας, στο έργο του οποίου, ως γνωστόν, δεν μπορεί να παρέμβει κατά ρητή συνταγματική επιταγή.

Ο Υπουργός

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ"

6. Στην με αριθμό 691/14-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1676/9-12-96 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση.

"Σε απάντηση της ερώτησης, 691/14-11-96 που κατέθεσαν οι βουλευτές κ.κ. Σ. Παναγιώτου και Λ. Αυδής, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα.

Το περιεχόμενο των δημοσιευμάτων, στο οποίο στηρίζονται οι ερωτήσεις των κ.κ. Βουλευτών, δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης, έχει αναλάβει μία πρωτοβουλία για τη δημιουργία μιας νέας οργανωτικής δομής του Φεστιβάλ Αθηνών, με σκοπό την αντιμετώπιση των ενδογενών αδυναμιών που διακρίνει σήμερα τον θεσμό του Φεστιβάλ Αθηνών και την επίτευξη μιας πιο αποτελεσματικής και πιο διαφανούς οργάνωσης και λειτουργίας αυτού.

Στα πλαίσια ααυτής της πρωτοβουλίας, είναι αυτονόητο ότι θα ληφθούν όλα εκείνα τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να διασφαλισθούν οι κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία

και ανάπτυξη του θεσμού.

Η επεξεργασία της σχετικής πρότασης δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Σύντομα όμως, το Υπουργείο Ανάπτυξης θα ολοκληρώσει την επεξεργασία της πρότασής του και θα την καταθέσει στη Βουλή, οπότε θα έχουν την ευκαιρία τα κόμματα να εκφράσουν τις απόψεις τους και να κάνουν τις προτάσεις τους για τη βελτίωση του θεσμού.

Η Υπουργός
ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

7. Στην με αριθμό 706/15-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 866/9-12-96 έγγραφο από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην υπ' αριθμ. 706/96 από 15.11.96 του Βουλευτή κ. Παναγιώτη Ψωμιάδη", σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Η Ελληνική Πολιτεία εμπράκτως αποδεικνύει το ενδιαφέρον της για την αντιμετώπιση και θεραπεία των ποικίλων προβλημάτων των παλιννοστούντων ομογενών μας.

Η υποδοχή τους, η στέγασή τους, η παροχή κοινωνικών παροχών, και προνοιακών υπηρεσιών ορίζονται και οργανώνονται από πλέγμα νομοθετικών ρυθμίσεων. Παράλληλα, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των ομογενών μας από την πρώην ΕΣΣΔ, η Πολιτεία προέβη στην ίδρυση εξειδικευμένου φορέα, υπό την μορφή κοινωφελούς ίδρυματος εποπτευόμενου από το Υπουργείο Εξωτερικών, το Εθνικό Ίδρυμα Υποδοχής και Αποκατάστασης Αποδήμων και Παλιννοστούντων Ομογενών Ελλήνων (Ε.Ι.Υ.Α.Π.Ο.Ε.).

Η ίδρυση του συγκεκριμένου φορέα συνδυάστηκε με την εκπόνηση πολυεπίπεδου προγράμματος κοινωνικής ένταξης, επαγγελματικής κατάρτισης και μόνιμης στεγαστικής αποκατάστασης σε όσους οικειοθέλως εντάσσονται στα προγράμματα του Ε.Υ.Ι.Α.Π.Ο.Ε. Μέχρι σήμερα, από τους 65.000 παλιννοστήσαντες ομογενείς μας εντάχθηκαν 18.505 στα προγράμματα του ΕΥΙΑΠΟΕ, τα οποία και θα συνεχισθούν.

Βεβαίως η Πολιτεία παρέχει, στο μέτρο του δυνατού, κάθε συνδρομή και σε όσους παλιννοστούντες επιθυμούν να ζήσουν στην Ελλάδα, στηριζόμενοι στις δικές τους δυνάμεις και δεν εντάσσονται στα προαναφερθέντα προγράμματα.

Είναι γεγονός επίσης ότι στην Ελλάδα ευρίσκεται αριθμός ομογενών μας, οι οποίοι αφίχθησαν με θεωρήσεις μικρής διάρκειας, συνεπώς δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των παλιννοστούντων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι προφανές ότι θα πρέπει πρώτα να λυθούν προβλήματα σχετικά με τη διαπίστωση της καταγωγής των ανωτέρω, διαδικασία που απαιτεί την συνδρομή των διπλωματικών μας Αρχών.

2. Η μορφή της συνεργασίας εκπροσώπων των Ποντιακών οργανώσεων με το Δ.Σ. του Ιδρύματος και η ενδεχόμενη συμμετοχή τους σε αυτό, απασχολεί σοβαρά το Υπουργείο Εξωτερικών στα πλαίσια των συνεχών αναζητήσεων του για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του ΕΙΥΑΠΟΕ και την πρώθηση των μακρόπονων προγραμμάτων του.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι κυρίως στις περιφερειακές διευθύνσεις του Ιδρύματος, (Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Ροδόπη, Έβρο) απασχολείται σημαντικός αριθμός ομογενών μας.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

8. Στην με αριθμό 709/15-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 303/9-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 709/15.11.96, που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Μαρία Δαμανάκη αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας πληροφορούμε ότι Με αποφάσεις του Υπουργείου μας παραχωρήθηκαν στο Δήμο Ν. Φιλαδέλφειας κατά χρήση και κατά κυριότητα αναδασωτές εκτάσεις συναποτελουόμενες στην περιφέρεια του Δήμου ενιαίο 'Άλσος με τη γενική ονομασία "Άλσος Ν. Φιλαδέλφειας" προκειμένου ο Δήμος Ν. Φιλαδέλφειας με δαπάνες του να αναλάβει τη

συντήρηση των αναδασωτικών εργασιών, των περιφράξεων, των εγκαταστάσεων, να βελτιώσει, να εξωραΐσει το δασύλλιο με σκοπό την υγιεινή και αισθητική απόλαυση του άλσους εκ μέρους των πολιτών και να επιμελείται τη φύλαξη και διατήρηση των δικαιωμάτων του Δημοσίου.

Ο Δήμος Ν. Φιλαδέλφειας στα πλαίσια παροχής εξυπηρετήσεων του κοινού προέβη σε διάφορες εργασίες και κατασκευές οι περισσότερες από τις οποίες έχουν γίνει πριν από 10 χρόνια.

Κατόπιν δύο της Δ/νσης Προστασίας Δασών και Φ.Π. και σχετικών οδηγιών της Δ/νσης Αισθητικών Δασών Δρυμών και Θήρας η Δ/νση Δασών Αθηνών που εποπτεύει το άλσος δεν επιτρέπει τη δημιουργία κατασκευών αλλά και σποιεισθήστε γενικά εργασίες που συνεπάγονται μεταβολή του προορισμού και αποσκοπούν σε κερδοσκοπική εκμετάλλευση του 'Άλσους καθ'όσον τούτο αντίκειται στο ισχύον Σύνταγμα και στα όσα ορίζει ο νόμος 998/79 (Σ.χ.αρθ.3 παρ.4, αρθρ. 49 παρ. 1).

'Οσον αφορά τις επεμβάσεις του Δήμου που αναφέρονται σας γνωρίζουμε ότι το κτίριο της παλιάς δεξαμενής με τον περιβάλλοντα αυτό χώρο, υφίσταται από το 1930, είναι εκτός 'Άλσους και εκτός παραχωρητηρίου του 'Άλσους και έχει παραχωρηθεί από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου στο Δήμο Ν. Φιλαδέλφεια το έτος 1986.

Τα περίπτερα που έχουν τοποθετηθεί κατά το διάστημα 1990-93 είναι κατασκευές που εξετάζονται στα πλαίσια των σχεδίων και μελετών που έχουν υποβληθεί και πάντα στο πνεύμα της 661/02/970/23.2.95 απόφασης του Υπουργού Γεωργίας με την οποία ρυθμίζονται θέματα που αφορούν χώρους δημιέρευσης και υπαίθριας αναψυχής στα δάση και τις δασικές εκτάσεις. Στο γκαράζ δεν έχει παρατηρηθεί επέκταση.

Με την επίβλεψη της Δ/νσης Δασών Αθηνών κόπηκαν μόνο ξερά δένδρα και δεν έγιναν διαπλατύνσεις δρόμων αλλά απλά οι απαραίτητοι καθαρισμοί και διαμορφώσεις για την αποκατάσταση των βλαβών που έχουν υποστεί από τις βροχοπτώσεις. Σημειώταν δε ότι οι ως άνω περιπατόδρομοι υφίστανται εδώ και δεκάδες χρόνια. Το Υπουργείο υστερεί από σχετικές αιτήσεις της σημερινής δημοτικής αρχής παρεχώρησε τρεις χιλιάδες διάφορα δενδρύλλια τα οποία και φυτεύθηκαν σε διάφορα υπάρχοντα ζέφωφα του 'Άλσους.

Το άλσος πρέπει να παραμένει ανοικτό, να δέχεται και να παρέχει τις υπηρεσίες του στους πολίτες που τόσο το έχουν ανάγκη κάτω από τις σημερινές συνθήκες ζωής και για την επιτυχία του σκοπού αυτού ο Δήμος Ν. Φιλαδέλφειας έχει την ευθύνη για τη διαρκή παροχή των υπηρεσιών αυτών με ευκολίες που θα εξασφαλίζει στους πολίτες με τις αναγκαίες επεμβάσεις του στα πλαίσια του σκοπού, των όρων της παραχωρησης των ισχυουσών διατάξεων.

Ο Υπουργός

ΣΤΕΦ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ"

9. Στην με αριθμό 715/15-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 204/10-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 715/96 Ερώτηση των Βουλευτών Ευαγ. Μπούτα και Απ. Τασούλα και Υπόμνημα του Σωματείου Εργαζομένων στο Εργοστάσιο "ΚΕΡΑΜΙΚΑ ΟΛΥΜΠΙΑ" που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Δ. Κωστόπουλο, Α. Τασούλα και Ευαγ. Μπούτα, για τα θιγόμενα σ' αυτά θέματα μας πληροφόρησε η Διεύθυνση Απασχόλησης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηλείας, τα εξής:

Το εργοστάσιο φαγεντιανών ειδών "ΚΕΡΑΜΙΚΑ ΟΛΥΜΠΙΑ" που απασχολεί 210 εργαζόμενους έχει καταβάλλει μέχρι 31-10-96 όλες τις δεδουλευμένες αποδοχές.

Από την επιχείρηση οφείλονται προς τους εργαζόμενους διαφορές που προκύπτουν από την ανωτέρω Σ.Σ.Ε. (9-5-96) "όροι αμοιβής και εργασίας των εργατών/τών αγγειοπλαστικής φαγεντιανών ειδών υγιεινής πλακιδών κ.τ.λ."

Επειδή η εν λόγω επιχείρηση αντιμετωπίζει έντονα οικονομικά προβλήματα, υποσχέθηκε εκπρόσωπός της ότι θα κατά-

βάλλει μέχρι 31-12-96 όλες τις διαφορές που προκύπτουν από την ανωτέρω Σ.Σ.Ε.

Η ανωτέρω επιχείρηση λόγω των οικονομικών δυσκολιών συμφώνησε με τους εργαζόμενους την αποδοχή άδειας άνευ αποδοχών εκ περιτροπής για ελάχιστο χρονικό διάστημα αντί του μέτρου της διαθεσιμότητας.

Ο θεσμός της διαθεσιμότητας των εργαζομένων που προβλέπεται από το ν. 3198/55 αποβλέπει στη θεραπεία της κατάστασης που δημιουργεί ο περιορισμός της οικονομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων.

Με το μέτρο αυτό προστατεύονται οι εργαζόμενοι από τον κίνδυνο της απόλυσης κατά τον κρίσιμο χρόνο της έλλειψης εργασιών της επιχείρησης.

Ο Υπουργός

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ"

10. Στην με αριθμό 720/15-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 306/9-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμ. 720/15.11.96, που κατέθεσε ο Βουλευτής, κ. Μ. Καρχιμάκης αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας πληροφορούμε ότι:

Στην αναγνωριστική μελέτη μικρών λιμνοδεξαμενών Κρήτης εξετάσθηκε και θεωρήθηκε κατάλληλη μεταξύ των υπολοίπων θέσεων και η θεση 'Άγιος Ιωάννης Σχοινοκαπάλων Νομού Λασιθίου για κατασκευή φράγματος, χωριτικότητας 1.500.000 κυβικών μέτρων.

Στα χρονικά και οικονομικά πλαίσια του Προγράμματος Λιμνοδεξαμενών δεν κατέστει δυνατή η εκπόνηση της Οριστικής μελέτης για την παραπάνω θέση μέχρι σήμερα.

Θα καταβληθεί προσπάθεια για ένταξη της σε Πρόγραμμα, εφόσον το επιτρέψουν οι σχετικές χρηματοδοτικές δυνατότητες.

Ο Υπουργός

ΣΤ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ"

11. Στην με αριθμό 729/15-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 207/10-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην αριθ. 729/15-11-96 ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Δ. Κωστόπουλο και Ν. Γκατζή, για τα θιγόμενα σ' αυτή θέματα αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για το σχολικό έτος 1996-1997 το Κέντρο Τεχνικής Εκπαίδευσης (ΚΕΤΕΚ) του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) Ελευσίνας, στο οποίο υπάγεται η Σχολή Μαθητείας Ελευσίνας δεν προκήρυξε την ειδικότητα του Τεχνίτη Ναυπηγικής Βιομηχανίας, όχι εξαιτίας του ΟΑΕΔ αλλά λόγω του ότι τα Ναυπηγεία Ελευσίνας δεν δέχονται μαθητευόμενους όπως τα προηγούμενα χρόνια λόγω των προβλημάτων τα οποία αντιμετωπίζουν το τελευταίο χρονικό διάστημα.

Η επαναλειτουργία της ειδικότητας και όχι της σχολής όπως αναφέρεται στο ερώτημα των κ.κ. Βουλευτών εξαρτάται αποκλειστικά και από τα ίδια τα Ναυπηγεία Ελευσίνας, τα οποία καθορίζουν και τον αριθμό των θέσεων πρακτικής άσκησης των μαθητευόμενων. Από πλευράς του ΟΑΕΔ γίνονται νέες προσπάθειες προκειμένου να δεχθούν τα Ναυπηγεία Ελευσίνας από το σχολικό έτος 1997-1998 νέους μαθητευόμενους με τους όρους που ισχύουν για όλους τους μαθητευόμενους των Σχολών μαθητείας, όπως άλλωστε γίνεται και με τους μαθητευόμενους στα Ναυπηγεία του Σκαραμαγκά.

Ο Υπουργός

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ"

12. Στην με αριθμό 787/19-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1044/10-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Εθν. Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

"Σχετικά με την ερώτηση με Α.Π. 787/19.11.96 του Βουλευτή κ. Π. Καμμένου η οποία αναφέρεται στο δημογραφικό πρόβλημα

της Ελλάδος, σας γνωρίζουμε ότι η Κυβέρνηση έχει πλήρη επίγνωση και είναι ευαισθητοποιημένη στο μεγάλο αυτό πρόβλημα της χώρας μας.

Επειδή όμως τα οικονομικά κίνητρα που έχουν δοθεί μέχρι σήμερα δεν φαίνεται να έχουν συμβάλλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση του θέματος, μελετώνται οι προσπτικές καλύτερης εφαρμογής των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί καθώς και ο τρόπος που θα μπορούσε η συμβολή τους στην επίλυση του δημογραφικού να είναι πιο ουσιαστική.

Ο Υπουργός

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ"

13. Στην με αριθμό 805/19-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4001/10-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στο σχετικό έγγραφό σας, που αναφέρεται σε ερώτηση 805/19.11.96 του Βουλευτή κ. Νικολάου Νικολόπουλου και απευθύνεται στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών σας πληροφορούμε σχετικά με την τοποθέτηση καρτοτηλεφώνων σε ορεινά χωριά του νομού Αχαΐας και γενικά σε απόμακρες ορεινές και νησιωτικές περιοχές της Πατρίδας μας, τα παρακάτω:

α) Η επιλογή των θέσεων εγκατάστασης Καρτοτηλεφώνων γίνεται με κοινωνικά και τεχνοοικονομικά κριτήρια.

β) Ο Οργανισμός Τηλεφώνων Ελλάδας (ΟΤΕ), στα πλαίσια της κοινωνικής του πολιτικής, εξετάζει και προχωρεί στην εγκατάσταση Καρτοτηλεφώνων σε χωριά ή οικισμούς, σύμφωνα με τις υπάρχουσες δυνατότητες.

γ) Στη συγκεκριμένη περίπτωση του νομού Αχαΐας σε ορεινές περιοχές Κοινότητες λειτουργούν 120 Καρτοτηλέφωνα.

Ο Υπουργός

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ"

14. Στην με αριθμό 809/96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 23/11-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Τύπου η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 809/96 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Π. Ψωμιάδης, σας γνωστοποιούμε, για ότι, εμπίπτει στην αρμοδιότητά μας, τα εξής:

1. Ο Ν. 2328/1995 (ΦΕΚ Α' 159) έχει ψηφιστεί ομόφωνα επί της αρχής καθώς και στα περισσότερα άρθρα του και στο σύνολο του. Κινείται στο πλαίσιο του Συντάγματος και του άρθρου 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και εναρμονίζεται πλήρως με τη σχετική κοινοτική νομοθεσία. Αποτελεί βασικό θεσμικό νομοθέτημα στον τομέα των ραδιοτηλεοπτικών (αλλά σε σημαντικό βαθμό και των εντύπων) μέσων ενημέρωσης και πρόθεση της Κυβέρνησης είναι η πλήρης εφαρμογή του. Και προς την κατεύθυνση αυτή έχουν ήδη εκδοθεί οι ακόλουθες κανονιστικές πράξεις:

α. Το Π.Δ. 310/29.8.1996 "Για τον έλεγχο της διαφάνειας στον ευρύτερο χώρο των ΜΜΕ" (ΦΕΚ Α' 214).

β. Το Π.Δ. 82/11.4.1996 "Ονομαστικοποίηση των μετοχών Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών που μετέχουν στις διαδικασίες ανάλυψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημοσίου τομέα" (ΦΕΚ Α' 66).

γ. Η Υ.Α. 108 6567/40/Τ και ΕΦ (Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Τύπου και Μέσων ΜΑΖΙΚΗΣ Ενημέρωσης) της 29/7/19.8.96 "Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 12 του Ν. 2328/95, όπως ισχύει" (ΦΕΚ Β' 689).

δ. Η Υ.Α. 68390 (Μεταφορών και Επικοινωνιών και Τύπου και Μέσων ΜΑΖΙΚΗΣ Ενημέρωσης) της 12/24.6.1996 "Χάρτης συχνοτήτων ραδιοφωνίας του νομού Αττικής, τεχνικές προδιαγραφές των τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών του νομού Αττικής, περιεχόμενο και τρόπος εξέτασης των τεχνικών μελετών των τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών του νομού Αττικής και ορισμός πάρκου κεραιών (ραδιοτηλεοπτικού πάρ-

κου) για τους τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς του νομού Αττικής" (ΦΕΚ Β' 484).

ε. Εχει καταρτιστεί και έχει, ήδη, σταλεί στο Σ.Τ.Ε. -όπου και εκκρεμεί- για επεξεργασία το Π.Δ. "Για την απασχόληση σε Υπηρεσίες Τύπου και Δημοσιων Σχέσεων του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα" που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 24 του ν. 2328/1995.

Επίσης σημειώνεται ότι ετοιμάζεται με έντονους ρυθμούς η έκδοση και όλων των άλλων προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων.

'Οπως δεν είναι αυτονότο, τα όποια προβλήματα προκύψουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου θα καταβληθεί προσπάθεια ν' αντιμετωπισθούν όπως, άλλωστε, συνέβη μέχρι σήμερα (π.χ. αντικατάσταση του άρθρου 12 του ν. 2328/95 με το άρθρο 33 του ν. 2429/96 κ.λπ.)

2. Για την ασφάλιση των δημοσιογράφων των ΜΜΕ στους ασφαλιστικούς φορείς: ΤΣΠΕΑΘ-ΤΑΥΣΥΤ-ΕΔΟΕΑΟ, το Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ δεν έχει αντίρρηση. Το θέμα όμως αυτού εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στο οποίο κοινοποιείται η παρούσα με φωτοαντίγραφο της ερώτησης.

3. Τέλος, όσον αφορά το αγγελιόσημο, σημαιώνεται ότι αυτό αποτελεί αναγκαίο πόρο για την κοινωνικοασφαλιστική προστασία, καθώς και για την πραγματική ανεξαρτησία των λειτουργών του Τύπου. Συνεπώς, θέμα κατάργησής του δεν τίθεται.

Ο Υπουργός ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ"

15. Στην με αριθμό 810/96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 24/11-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Τύπου η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 810/96 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Π. Ψωμαΐδης, γνωστοποιούμε, για ό,τι εμπίπτει στην αρμοδιότητα μας, τα εξής:

1. 'Οπως κατ' επανάληψη έχουμε, πρόσφατα, δηλώσει, αυτή την περιόδο καταβάλλεται συστηματική προσπάθεια για την εξυγίανση και αναβάθμιση της ΕΡΤ-ΑΕ. Και το εν γένει νομικό καθεστώς της τελεί υπό αναθεώρηση.

Στη φάση συνεπώς, αυτή οι οποίες προτάσεις κ.λπ. απόμων ή κοινωνικών ομάδων που αποβλέπουν στη βελτίωση της λειτουργίας της κρατικής ραδιοτηλεόρασης, λαμβάνονται πάντοτε υπόψη από τους αρμόδιους φορείς.

2. Πολιτική της Κυβέρνησης όσον αφορά, γενικώς, τις ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, είναι η περαιτέρω ενίσχυσή τους.

Στο πλαίσιο αυτό, ως προς το ΕΣΡ, ειδικότερα, σημαιώνεται ότι πρωθείται, ήδη, σχετικό νομοσχέδιο με το οποίο θα θωρακίζονται ακόμη περισσότερο οι εξουσίες των μελών του και θα διευρύνονται οι αρμοδιότητές του.

Ο Υπουργός ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ"

16. Στην με αριθμό 838/22-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 889/9-12-96 έγγραφο από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 838 από 20.11.96 των Βουλευτών κ.κ. Αχιλλέα Καραμανλή, Κώστα Καραμανλή, και Σάββα Τσιτουρίδη σας γνωρίζουμε ότι η πρόταση περι ιδρύσεως Περιφερειακού Γραφείου Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο της γενικότερης αναβάθμισης του βορειοελλαδικού χώρου, μας βρίσκει απολύτως σύμφωνους.

Για την προώθηση του θέματος, το Υπουργείο Εξωτερικών, προτίθεται να καταβάλλει κάθε προσπάθεια προς τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου το συγκεκριμένο αίτημα να τύχει ευνοϊκής αντιμετώπισης.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

17. Στην με αριθμό 851/21-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ'

αριθμ. 892/11-12-96 έγγραφο από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 851 από 21.11.996 των Βουλευτών κ.κ. Θεοδώρου Κατσανέβα, Ηλία Παπαδόπουλου, Ι. Καλαμακίδη, Παναγιώτη Φωτιάδη, Θεόδωρου Γεωργιάδη, Παναγιώτη Κουρουμπλή, Μόσχου Γκόνογλου και Αλέκου Δαμιανίδη" σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Εθνικό Ίδρυμα Υποδοχής και Αποκατάστασης Παλινοστούντων Ομογενών Ελλήνων έχει μέχρι σήμερα παράσχει σημαντική ανθρωπιστική βοήθεια σε ομογενείς μας που κατοικούν στις χώρες της πρώην ΕΣΣΔ ύστερα από οδηγίες του Υπουργείου Εξωτερικών. Συνολικώς, από το 1994 μέχρι σήμερα, παρεσχέθη ανθρωπιστική βοήθεια αξίας 53.500 δολαρίων ΗΠΑ στους ομογενείς μας Ρωσίας 1.428.000 δολαρίων ΗΠΑ στους ομογενείς μας της Γεωργίας και 165.000 δολαρίων ΗΠΑ στους ομογενείς μας της Αρμενίας. Οι ανωτέρω ανθρωπιστικές βοήθειες, απετελούντο κυρίως από τρόφιμα και υλικά για θέρμανση, και διενεμήθησαν στους ομογενείς από επιτροπές του ιδρύματος με βάση ονομαστικές οικονομικές καταστάσεις που παρασχέθηκαν από τους κατά τόπους συλλόγους Ομογενών μας.

'Άλλου είδους βοήθεια στο πλαίσιο της παρ. γ του άρθρου 32 του ν. 2080/12 δεν παρεσχεθη. Εντός Ελλάδας, στους ομογενείς που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα του ιδρύματος παρέχονται οικονομικές ενισχύσεις, στο πλαίσιο του προγράμματος επαγγελματικής αποκαταστάσεως του ΕΙΥΑΠΟΕ.

Μέχρι σήμερα το ίδρυμα δεν έχει προχωρήσει στην σύσταση εταιριών, σύμφωνα με το α. 51 παρ. 6 του Ν. 1947/91.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

18. Στην με αριθμό 881/21-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 104/10-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 881/21-11-96 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ιωάν. Λαμπρόπουλος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κ. Βουλευτή τα εξής:

1) Εθνικός δρόμος Τρίπολης-Καλαμάτας.

Ο αυτοκινητόδρομος Τρίπολης-Καλαμάτας είναι ήδη εντεταγμένος στη ΣΑΕ 071/2 με συνολικό προϋπολογισμό 19,5 δις δρχ. και συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής και το Περιφερειακό Πρόγραμμα.

Στο Εθνικό Σκέλος προϋπολογισμού 9,5 δις δρχ. είναι τα έργα "Τμήμα Κόμβου Τρίπολης-ΒΙΠΕ" προϋπολογισμό 4,6 δις δρχ. έχει δημοπρατηθεί και είναι υπό ανάθεση και το έργο "Παράκαμψη Τρίπολης" 7 χλμ. προϋπολογισμού 7,3 δις δρχ. το οποίο κατασκευάζεται.

Στο ΠΕΠ Πελοποννήσου Υποπρόγραμμα 4 βασικές Υποδομές-Ποιότητα Ζωής είναι ενταγμένο το έργο οδικός άξονας Τρίπολης-Καλαμάτας.

Στο Τμήμα από Καλογερικό μέχρι είσοδο σήραγγα Ραψομάτη (περιοχή Ασέας) υπάρχει από πλαισίοτερη σύμβαση προμελέτη οδοποιίας καθώς και γεωλογική μελέτη. Ήδη από το Υπουργείο μας έχει διατεθεί πίστωση 260.000.000 δρχ. για ανάθεση νέας μελέτης που βρίσκεται στο τελικό στάδιο διαδικασιών ανάθεσης, με την οποία θα ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες μελέτες.

Στο τμήμα Σήραγγα Ραψομάτη μέχρι Λεύκτρα έχει εκπονηθεί οριστική μελέτη οδοποιίας και προκαταρκτική μελέτη του κόμβου Μεγαλόπολης.

Δημοπρατήθηκε το υποέργο αποπεράτωσης του τμήματος Παραδείσα-Τσακώνα προϋπολογισμού 6,2 δις δρχ. την 25-9-95 το οποίο είναι στην πρώτη φάση της διαδικασίας αξιολόγησης των προσφορών.

Δημοπρατήθηκε στις 10-7-95 το έργο "Νέα είσοδος Καλαμάτας" προϋπολογισμού 1,5 δις δρχ.

Επίσης έχει αποφασισθεί η κατασκευή του τμήματος από χθ. 8+350 έως χθ 12+000 (Διάβαση Καλογερικού). Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της προμελέτης του τμήματος αυτού

υπήρξε εμπλοκή από την Αρχαιολογική Υπηρεσία σχετικά με τη διαδρομή που έχει επιλεγεί ως προσφορότερη από τη Δ/νση Συγκοινωνιακών Έργων.

Τελικά και επειδή η οδός διέρχεται από τον πιθανό αρχαιολογικό χώρο του αρχαίου Παλλαντίου, το ΚΑΣ ζήτησε την αναβολή της λήψης απόφασης για την προέγκριση της χωροθέτησης προκειμένου να προηγηθούν ανασκαφικές έρευνες για τις οποίες έχει εγκριθεί πίστωση 11,5 εκ. δρχ. από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δεδομένου ότι εκτιμάται πως οι ανασκαφικές έρευνες θα απαιτήσουν ένα τρίμηνο και προφανώς θα ξεκινήσουν μετά το τέλος του χειμώνα προκύπτει ότι η προέγκριση χωροθέτησης δεν μπορεί υπό τις καλύτερες προϋποθέσεις να εξασφαλισθεί πριν από το καλοκαίρι του 1997.

Επομένως η δημοπράτηση του εν λόγω υποέργου αναμένεται για τον Μάιο του 1998 καθώς η οριστική εκπόνηση της οριστικής μελέτης θα απαιτήσει τουλάχιστον οκτώ με δέκα μήνες μετά την προέγκριση χωροθέτησης.

Για το τμήμα Τσακώνα-Καλαμάτα εγκρίθηκε πίστωση 200.000.000 δρχ. για την ανάθεση μελέτης.

2) Έχει εγκριθεί από το Περιφ. Συμβούλιο Πελοποννήσου για ένταξη στο ΠΕΠ Πελοποννήσου 94-99 το έργο "Παράκαμψη Πύλου" με προϋπολογισμό 1,5 δις δρχ.

Υπάρχουν προβλήματα με τη χωροθέτηση του έργου. Το όλο θέμα βρίσκεται στο ΚΑΣ του Υπουργείου Πολιτισμού.

'Οσον αφορά το προτεινόμενο υπόλοιπο τμήμα στην ερώτηση του Κ. Βουλευτή εξετάζεται η δυνατότητα ένταξής του στο ΠΕΠ Πελοποννήσου.

Ο Υπουργός Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

19. Στην με αριθμό 889/21-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 1636/10-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 889/21-11-96 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ν. Νικολόπουλος σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το πλαίσιο αμοιβών, των Προέδρων, Διευθύνοντων Συμβούλων και Γενικών Διευθυντών, των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, έχει προσδιοριστεί ανάλογα με το μέγεθος, την σπουδαιότητα και τα στοιχεία Προϋπολογισμού των επιχειρήσεων.

Οι αμοιβές αυτές καθορίζονται με κοινές αποφάσεις των αρμόδιων (καθ'ύλην αρμόδια Υπουργεία, Διοικητικά Συμβούλια κ.λπ.).

Συνημμένα, υποβάλλουμε συγκριτικό πίνακα των μηνιάτων αποδοχών Προέδρων, Διευθυντών Συμβούλων και Γενικών Διευθυντών των ΔΕΚΟ, για τον Σεπτέμβριο 1993 και για τον Μάιο 1996, από τον οποίο φαίνεται ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές.

'Οσον αφορά τον περιορισμό των ελλειμάτων των ΔΕΚΟ, που ενάσσεται στον βασικό κυβερνητικό άξονα μείωσης των δημοσιονομικών ελλειμάτων, σημειώνουμε ότι η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, με την εφαρμογή του ν.2414/1996 σε συνδυσμό με την προσπάθεια μείωσης των λειτουργικών δαπανών και την διατήρηση του περιορισμού των προσλήψεων στο απολύτως αναγκαίο προσωπικό, συμβάλλουν στην μείωση του ελλείματος και του χρέους των ΔΕΚΟ.

Με βάση τις πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις το οικονομικό αποτέλεσμα των ΔΕΚΟ, για το 1996, προβλέπεται να είναι θετικό.

Σε ό,τι αφορά τις τράπεζες, είναι ανώνυμες εταιρείες και η λειτουργία τους δίεπτεται από το καταστατικό τους και τον ΚΔ 2190/1020 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα.

Συνημμένα σας στέλνουμε στοιχεία για τις αμοιβές των Διοικητών/Υποδιοικητών της Τράπεζας της Ελλάδος της Αγροτικής Τράπεζας και της ΕΤΒΑ. Οι λοιπές τράπεζες, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν.1892/1990, ευρίσκονται εκτός του δημόσιου τομέα.

Ο Υπουργός

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ"

20. Στην με αριθμό 920/25-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 107/11-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 920/25-11-96 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Βασ. Κορκολόπουλος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κ. Βουλευτή τα εξής:

'Οπως και σε άλλη πλαίσιοτερη ερώτησή σας, για το ίδιο θέμα απαντήσαμε ότι ο θεσμός της αιτιολόγησης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, θεσπίσθηκε με το ν.2229/1994 κατεπιταγή των Κοινοτικών Οδηγιών.

Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. προσπάθησε με εγκυκλίους και οδηγίες να καθορίσει ένα πλαίσιο λειτουργίας των Επιπροπών Εισήγησης Ανάθεσης που πρέπει να σημειωθεί ότι έχουν αντιπροσωπευτική σύνθεση, δεδομένου ότι εκτός από τα τέσσερα Υπηρεσιακά μέλη, μετέχουν και τρία εξωσυπηρεσιακά, ως θεσμικοί εκπρόσωποι φορέων (ΟΤΑ, ΤΕΕ και Εργοληπτικών Οργανώσεων).

Είναι γεγονός ότι κατά την εφαρμογή της σχετικής διαδικασίας παραπρήθηκαν ορισμένες αδυναμίες. Οι αδυναμίες αυτές εντοπίστηκαν, κατ'αρχήν, στον προσδιορισμό των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, που πρέπει να αιτιολογηθούν, γιατί ο προσδιορισμός αυτός γίνεται κατά υποκειμενική κρίση.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού, το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. επεξεργάσθηκε μέθοδο, με την οποία κατά τρόπο μονοσήμαντο και αντικειμενικό, προσδιορίζονται οι ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές.

Με την ίδια ρύθμιση, προβλέπεται απλοποίηση και με μεγαλύτερη, κατά το δυνατό, αντικειμενικότητα και στην καθ'αυτό διαδικασία της αιτιολόγησης.

Με την παραπάνω παρέμβαση αίρονται βασικές αδυναμίες της όλης διαδικασίας που ακολουθήθηκε μέχρι σήμερα, αφού αυτή πραγματοποιείται πλέον κατά τρόπο ανεπηρέαστο και αμερόληπτο.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η οριστική κατάργηση της διαδικασίας αιτιολόγησης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών και η επάνοδος στη διαδικασία ανάθεσης των δημοπρατούμενων έργων στη χαμηλότερη οικονομική προσφορά βρίσκει αντίθετη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από την πλευρά του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. γίνονται επίμονες προσπάθειες ώστε να Ευρωπαϊκή Ένωση να αποδεχθεί μία, έστω και μεταβατικό χαρακτήρα ρύθμιση, για διάρκεια δύο (2) ετών, στη διάρκεια των οποίων το Υπουργείο μας θα αποκτήσει Εθνικό Τιμολόγιο - Κοστολόγιο, οπότε η διαδικασία ελέγχου των αιτιολογήσεων θα μπορεί να διεγάγεται με αυστηρώς αντικειμενικά κριτήρια.

Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., στην προσπάθεια του να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την εξασφάλιση της ποιότητας των κατασκευάζομενων και δημοπρατούμενων έργων, έλαβε σειρά μέτρων, που κατά τρόπο άμεσο ή έμμεσο, συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου αυτού.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

Η ίδρυση στη Γενική Γραμματεία Δημ. Έργων "Γενική Δ/νσης Ποιότητας Έργων" με σκοπό την εγκατάσταση την εφαρμογή ενός συστήματος διασφάλισης ποιότητας έργων, με απώστερο σκοπό την υλοποίηση άρτιων τεχνικά έργων.

Με το ν.2372/1996 έδωσε την δυνατότητα στις Υπηρεσίες που εκτελούν έργα, εκτός από τους ελέγχους που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις για τα Δημ. Έργα, να διενεργούνται έλεγχοι ποιότητας των κατασκευάζομενων έργων και από Ειδικό Σύμβουλο που προσλαμβάνεται ύστερα από διαγωνισμό.

Πέραν αυτού στα μεγάλα έργα (ΠΑΘΕ, ΕΓΝΑΤΙΑ κ.ά.), με την ανάθεση καθηκόντων Project Manager και Construction Manager σε αναγνωρισμένα έμπειρα Γραφεία, το θέμα του ποιοτικού ελέγχου αντιμετωπίζεται κατά τρόπο συστηματικό, ώστε με βεβαιότητα, να αναμένονται, βελτιωμένης στάθμης, ποιοτικά αποτελέσματα.

Η όλη προσπάθεια συνεχίζεται με την προώθηση και άλλων μέτρων που ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη.

Τέτοια μέτρα είναι η προετοιμασία νέων σύγχρονων τεχνι-

κών προδιαγραφών, η επεξεργασία συστήματος κοστολόγησης των εργασιών και η κατάρτιση Εθνικού Τιμολογίου ενώ έμεσα μεν, πλην όμως αποφασιστικά, αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας των εκτελούμενων έργων, η εξυγίανση του κατασκευαστικού κλάδου, μετά την ολοκλήρωση της επανάκρισης του συνόλου των Εργοληπτικών Επιχειρήσεων.

Κατά την εκτέλεση των έργων συμβαίνει να παρατηρούνται ορισμένες κακοτεχνίες ή ατέλειες. Στις περιπτώσεις αυτές οι Υπηρεσίες του Υπουργείου επιλαμβάνονται εφαρμόζοντας τις σχετικές διατάξεις "Για την εκτέλεση των Δημοσίων Έργων".

Ειδικά σ'ό,τι αφορά στην ελαττωματική ομαλότητα της επιφάνειας του ασφαλτικού οδοστρώματος σ'ορισμένα τμήματα του αυτοκινητόδρομου το Υπουργείο, ευθύς μετά τη διαπίστωση της ανωμαλίας ευαισθητοποιεί ήθηκε αμέσως.

Κατ'αρχήν συγκροτήθηκε Επιτροπή από έμπειρα στελέχη του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. και Καθηγητές του Πολυτεχνείου για τη σύνταξη έκθεσης για τον εντοπισμό των αιτίων που προκάλεσαν των ελαττωματική ομαλότητα και την υπόδειξη τρόπου αποκατάστασης.

Μετά την υποβολή της έκθεσης από την πιο πάνω Επιτροπή, δόθηκε αμέσως εντολή για την αποκατάσταση των ανωμαλιών από τους Αναδόχους των αντίστοιχων τμημάτων, με δαπάνες τους.

**Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"**

21. Στην με αριθμό 941/26-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 21122/9-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 941/26-11-96, που κατέθεσε ο Βουλευτής Κ. Λευτέρης Ν. Παπαγεωργόπουλος, σας γνωρίζουμε τ' ακόλουθα:

α) Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 114 περιπτ. ζ και 100 περιπτ. ι του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, π.δ/μα 410/1995, ΦΕΚ Α' 231, οι Δήμαρχοι και οι Πρόεδροι Κοινοτήτων, αντίστοιχα, υποχρεούνται να εκδίουν πιστοποιητικά, περί της προσωπικής και οικογενειακής καταστάσεως των δημοτών των.

Η έκδοση των πιστοποιητικών αυτών, γίνεται αποκλειστικά και μόνον επί τη βάσει των μητρώων αρρένων και των δημοτολογίων ή άλλων επισήμων στοιχείων που τηρούνται στους δήμους και τις κοινότητες.

β) Το θέμα εκδόσεως των πιστοποιητικών πολυτεκνικής

ιδιότητας, τα οποία σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.1910/1944, ΦΕΚ Α' 229, χορηγούνται από την Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτεκνών Ελλάδας (Α.Σ. Π.Ε.) ανήκει στην αρμοδιότητα των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων (άρθρο 7 παρ.α).

Ο Υφυπουργός

Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"

22. Στην με αριθμό 953/26-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 125/11-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 953/26-11-96 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ευάγ. Μπασάκος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κ. Βουλευτή τα εξής:

Ο κόμβος Βαγίων είναι ένα από τα σημαντικότερα κομβικά σημεία της αρ.3 ΠΕΟ Θήβας-Λειβαδίας, η αρμόδια Περιφ. Υπηρεσία του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. έχει ήδη εντοπίσει το κυκλοφοριακό πρόβλημα. Για το λόγο αυτό, έχει λάβει ήδη από τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους στοιχεία για τη σύνταξη της σχετικής μελέτης. Απαραίτητη όμως προϋπόθεση για την υλοποίησή της είναι η κατάληψη τμημάτων των παροδίων ιδιοκτησιών, τα οποία είναι τοποθετηθεί σε συνεργασία με τον μηχανικό του Δήμου Βαγίων. Υπήρξε δε υπόσχεση του Δημάρχου Βαγίων, ότι θα εξασφάλιζε με υπεύθυνες δηλώσεις τη συναίνεση των παροδίων θιγομένων ιδιοκτητών, ότι θα επέτρεπαν να καταλάβουμε την απαιτούμενη για τη δημιουργία του κόμβου έκταση χωρίς αποζημίωση, προκειμένου να αποφύγουμε τη χρονοβόρα διαδικασία της αναγκαστικής απολογιστικής.

Παρά τις επανηλειμμένες όμως προφορικές οχλήσεις της Υπηρεσίας και παρά το γεγονός ότι και εγγράφως με το αρ. πρ. 7357/25-6-1996 έγγραφό της, είχε ζητήσει την υποβολή των προσανφερομένων υπευθύνων δηλώσεων, μέχρι σήμερα δεν έχουν υποβληθεί.

Μόλις ολοκληρωθεί η παραπάνω διαδικασία η αρμόδια Δ/νση θα είναι σε θέση να προχωρήσει στην υλοποίησή του.

Τέλος η αρμόδια Δ/νση του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. έχει εντοπίσει όλα τα σημεία του οδικού αυτού άξονα όπου δημιουργείται κυκλοφοριακό πρόβλημα και προσπαθεί, στα πλαίσια των διατιθέμενων πιστώσεων, να προβαίνει στις απαραίτητες βελτιώσεις.

**Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"**

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη
ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζητήσεως επί των σχεδίων νόμων αρμοδιότητος του Υπουργείου Οικονομικών

α. Κύρωση του Γενικού Προϋπολογισμού του Κράτους και των Προϋπολογισμών ορισμένων Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 1997.

β. Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1995

γ. Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1995

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ορίστε, κύριε Κόρακα, έχετε το λόγο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επαναφέρω ένα ζήτημα που θίξαμε και προχθές και αυτό για να διευκολύνουμε να μιλήσουν όσο γίνεται περισσότεροι συνάδελφοι. Το έθεσε και ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, να έμπαινε μία εμβόλιμη συνεδρίαση και για αύριο το πρωί. Έχουμε ήδη αποφασίσει μία εμβόλιμη συνεδρίαση για το Σάββατο το πρωί και θα λέγαμε να έμπαινε μία και για αύριο το πρωί. Αυτό θα βοηθήσει όλους τους συναδέλφους, αλλά ιδιαίτερα τα τρία μικρότερα Κόμματα, ώστε να έχουν μία ουσιαστικότερη παρέμβαση στη συζήτηση του κορυφαίου νόμου του Κράτους, του Προϋπολογισμού. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Είναι ένα ζήτημα, το οποίο θα δούμε αργότερα, κύριε Κόρακα, όπως ελέχθη ο Πρόεδρος έχει επιφυλαχθεί.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχω ζητήσει το λόγο επί του Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Πράγματι ζητήσατε το λόγο επί του Κανονισμού, αφού πορηγουμένως υποβάλλατε αίτηση με δύο υπογραφές, όπως ορίζει ο Κανονισμός. Σε τι συνίσταται η παραβίαση του Κανονισμού κύριε Βεζδρεβάνη;

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα με την ημεροσία διάταξη οι συνεδριάσεις του Σώματος αρχίζουν στις 18.00'. Την πρώτη ημέρα η συνεδρίαση άρχισε στις 19.00. Σήμερα αρχίζει στις 18.30'. Αυτό σημαίνει, κύριε Πρόεδρε, ότι κάποιοι δε θα μπορέσουμε να μιλήσουμε, διότι ήδη μία ώρα την πρώτη μέρα και μισή σήμερα, μιάμιση ώρα εστερήθησαν τουλάχιστον εννέα συνάδελφοι, με το δεκάλεπτο, του δικαιωμάτος να μιλήσουν.

'Ένας εξ αυτών, κύριε Προεδρε, ασφαλώς είμαι και εγώ, ο οποίος ενεγράφην να ομιλήσω, αλλά όπως πηγαίνουμε, αν συμβεί αυτό και αύριο και μεθαύριο, ασφαλώς και κάποιοι άλλοι δε θα μιλήσουν. Γι' αυτό ακριβώς έκανα την αίτηση και ζήτησα να εξετασθεί το θέμα της παραβίασεως του Κανονισμού.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Και είναι πρωτοφανές να συζητείται Προϋπολογισμός και να μην υπάρχει Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, είναι καθ' οδόν, έρχεται και ο κύριος Υπουργός.

Κύριε Βεζδρεβάνη, η παρατήρησή σας είναι σωστή. Είναι γεγονός ότι αρχίζουμε με κάποια καθυστέρηση τη συνεδρίαση. Ωστόσο, όμως, την επιμηκύνουμε στο βάθος του χρόνου. Το κενό το οποίο παραπήρει στην αρχή καλύπτεται στο τέλος, διότι και ο Κανονισμός προβλέπει οι συνεδριάσεις να πρεπατώνται στις 24.00', αλλά πάμε στη 1.00' και πέραν αυτής.

Δεύτερον, συμβαίνουν τις τελευταίες ημέρες, όπως βλέπετε, κάποιες κινητοποιήσεις, οι οποίες δυσχεραίνουν την προσέλευση των συναδέλφων στη Βουλή, και γι' αυτό υπάρχει κάποια καθυστέρηση. Ήδη, αυτή τη σπιγμή είναι δύσκολη η προσπλέαση των συναδέλφων. Είναι εύλογη αυτήν η καθυστέρηση. Ωστόσο, όμως, αναπληρώνται προς το τέλος ο χρόνος.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): 'Όχι, δεν έχετε το

λόγο. Δεν έχει λόγο και αντίογο η επί του Κανονισμού συζήτηση.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Να μου επιτρέψετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν μπορώ να σας επιτρέψω, ο Κανονισμός προβλέπει άπαξ..

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Εδώ είναι ποραβίαση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Βεζδρεβάνη.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Νομίζω ότι δεν είναι επαρκής η αιτιολογία, κύριε Πρόεδρε. Οι τακτικοί Βουλευτές έρχονται πάντα στην ώρα τους και δεν είναι σωστό να κάθονται μέχρι τις μία ή δύο η ώρα τη νύχτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Βεζδρεβάνη, γνωρίζόμαστε πάρα πολλά χρόνια. Πείτε μου, στην εικοσαετία που είσαστε Βουλευτής, πότε ήταν ακριβής η έναρξη της συνεδρίασης; Υπάρχει το κοινοβουλευτικό, το ακαδημαϊκό τέταρτο ή δεκάλεπτο. Άλλα σας εξήγησα και ειδικότερους λόγους που συμβαίνουν αυτές τις ημέρες. Είναι έντονο. Σας παρακαλώ. Δεν είναι σωστό να χάνουμε το χρόνο με αυτές τις παρεμβάσεις οι οποίες είναι σε βάρος της ουσίας.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Πάντως, κύριε Πρόεδρε, εμένα δεν με καλύπτει η αιτιολόγηση την οποία δώσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μείνετε ακάλυπτος.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Είναι δυνατόν να γίνεται συζήτηση επί του Προϋπολογισμού χωρίς παρουσία Υπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εχει ειδοποιηθεί και είναι καθ' οδόν, κύριε Πρόεδρε. Γι' αυτό και δεν αρχίσαμε ακόμα τη συζήτηση. Πάντως έχετε δίκιο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Αφήστε αυτά, κύριε Πρόεδρε. Θα διακοπεί η συνεδρίαση και θα περιμένουμε μέχρις ότου θα έλθουν οι Υπουργοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχετε δίκιο. Εχει ειδοποιηθεί ο κύριος Υπουργός και δε θα προχωρήσουμε τη συζήτηση χωρίς παρουσία Υπουργού. Δε χρειαζόταν να κάνετε αυτήν την υπόδειξη στο Προεδρείο. Το Προεδρείο δε θα προχωρήσει, όχι κατόπιν δίκις σας υποδειξεως, αλλά κατόπιν δίκις του πρωτοβουλίας. Αναμένει να έλθει κάποιος Υπουργός.

Επιειδή δεν ήταν παρών ο Υπουργός διαβάστηκαν αναφορές, που δεν είναι απαραίτητο να διαβαστούν παρουσία Υπουργού. Επίσης έγινε συζήτηση επί διαδικαστικών θεμάτων και ασφαλώς αναμένουμε τον Υπουργό.

Στο σημείο αυτό θα διακόψουμε τη συνεδρίαση μέχρις ότου έλθει ο Υπουργός.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Επαναλαμβάνεται η διακοπέας συνεδρίαση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, ζήτω συγγνώμη από το Σώμα, διότι ήμουν σε συνεδρίαση Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εσείς έχετε δίκιο, κύριε Υπουργέ, αλλά υπάρχουν και άλλοι Υπουργοί που έπρεπε να προσέλθουν. Δεν είστε ο μόνος στη Κυβέρνηση.

Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ζητήσω την έγκριση του Σώματος να δοθεί ο λόγος στον κ. Παναγιωτόπουλο, ο οποίος χθες απουσίαζε λόγω ανωτέρας βίας και διαγράφηκε.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η Βουλή ενέκρινε.

Ορίστε, κύριε Παναγιωτόπουλε, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, οι αποκλίσεις των κυβερνητικών εκπιμήσεων για τα δημοσιονομικά μεγέθη έναντι των προϋπολογισθέντων είναι εντυπωσιακές.

Τα έσοδα υστέρησαν κατά 200 και πλέον δισεκατομμύρια, οι δε δαπάνες υπερέβησαν τις προϋπολογισθείσες κατά 100 και πλέον δισ. εις πείσμα των κυβερνητικών εξαγγελιών περί δήθεν προσπάθειών μειώσεων των. Οι επενδύσεις υστέρησαν κατά 80 δισ. με το γνωστό κόλπο του περιορισμού της υπέρβασης των προϋπολογισθείσων δανειακών δαπανών δια του περιορισμού των επενδύσεων στα 200 δισ. και είμαι βέβαιος ότι το 1997 θα πληροφορηθούμε από την Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. ότι η υπέρβαση των δανειακών αναγκών του 1996 είναι άνω των 350 δισεκατομμυρίων.

Χαρακτηριστικό είναι ότι επιχειρεί η Κυβέρνηση προβλέψεις βασικών οικονομικών δημοσιονομικών μεγεθών τις οποίες εκλαμβάνει ο αρμόδιος Υπουργός ως γεγονότα και στη συνέχεια υπερηφανεύεται για τα αποτελέσματα της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησεως του. Με βάση αυτά τα μη επιβεβαιωμένα αποτελέσματα ισχυρίζεται ο Υπουργός, ότι ανακάλυψε τη συμβατότητα των στόχων της οικονομικής ανάπτυξης και της σταθεροποίησης, δεχόμενος αύξηση του Α.Ε.Π. κατά 3,3% κατά εκτίμηση για το 1997 και μείωση του πληθωρισμού στο 4,6%. Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται η ψευδής εικόνα μιας ευνοϊκής οικονομικής ανάπτυξης. Οι στόχοι αυτής της συμβατότητας που με πίστη υποστήζει η Νέα Δημοκρατία και ο Πρόεδρός της, απαιτούν εφαρμογή δέσμης πολιτικών που να εξουδετερώνουν αλληλεστιδράσεις ανάπτυξης και σταθεροποίησης. Και βέβαια κρίνονται οι πολιτικές αυτές από τις πραγματοποίησης και όχι από τις προβλέψεις που ανταποκρίνονται στις επιθυμίες και μόνο της Κυβέρνησης.

Είναι κατά γενική παραδοχή οι δείκτες της σταθεροποίησης οι εξής:

Ο πληθωρισμός αναμένεται να κυμανθεί στα επίπεδα του 7,6%. Αυτή η μείωση θα ήταν 8 περίπου, αν δεν υπήρχε μια ευνοϊκή κατά 0,5% επιρροή από τη μείωση του φόρου του πετρελαίου θέρμανσης και αν δεν είχαμε τις ευνοϊκές καιρικές συνθήκες, που ευνόησαν τη διαμόρφωση των τιμών των οπωρολαχανικών. Άλλα τους πρώτους μήνες του επομένου έτους θα υπερβεί το 8%. Επομένως δεν εξελίσσεται ικανοποιητικά ο δείκτης τιμών καταναλωτή.

Το ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών. Το έλλειμμα, το είπε και προχθές ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας παρεμβαίνων, θα υπερβεί τα 4 δισ. και εάν οι απορροφήσεις των πόρων θα είναι με το ρυθμό που έγιναν στο παρελθόν, θα υστερούν δηλαδή πολύ, θα εγγίσει τα 5 δισ. δολάρια.

Η Κυβέρνηση λέει, ότι επειδή έχουμε αύξηση του Α.Ε.Π. κατά 2,6% -υποτιθέμενο και αυτό, όχι αποδειγμένο- γι'αυτό έχουμε εποδείωση του ισοζυγίου πληρωμών. Εάν επομένως πάμε κατά τη λογική αυτή σε μία αύξηση του Α.Ε.Π. σε επίπεδα, που να μπορούν να υπηρετούν τους σκοπούς της σύγκλισης, να εγγίζουν το 4% τότε το ισοζύγιο πληρωμών με τη λογική αυτή θα τιναχθεί στον αέρα.

Επίσης, είναι η σταθεροποίηση των επιτοκίων, η οποία σε ονομαστικούς όρους είναι τριπλάσια των αντιστοίχων μέσων επιτοκίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε πραγματικούς όρους κυμαίνονται από 5% μέχρι 15% έναντι ρυθμών ανόδου του Α.Ε.Π. 1% περίπου. Το γεγονός αυτό αποτελεί σκανδαλώδη μεταφορά εισιδήματος από την παραγωγή στους κατόχους χρηματικών κεφαλαίων, που είναι κατά κύριο λόγο ξένοι κεφαλαιούχοι, που διαθέτουν λεφτά και με τη μέθοδο αυτή απολαμβάνουν στην Ελλάδα κέρδη υπερβολικά, που δεν μπορούν να το επιτύχουν σε οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή χώρα.

Είδα την εικόνα του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας χθες αισιόδοξου και χαμογελαστού για τα επιπεύγματά του και τη συγκρίνω με την εικόνα δύον των παραγωγικών τάξεων, εργατών, αγροτών, μικρομεσαίων, επαγγελματών, οι οποίοι είναι από την άλλη μεριά θλιμμένοι και δακρύοντες. Εάν κάποιος ξένος δει την εικόνα του Υπουργού του αισιόδοξου και την εικόνα των μεγάλων παραγωγικών τάξεων και δει το κλάμα των μεν και το γέλιο του Υπουργού, θα υποθέσει ασφαλώς ότι κάποια από τις δύο πλευρές δε βρίσκεται και σε τόσο καλή κατάσταση από την άλλη πλευράς προσγειώσεως στην πραγματικότητα. Και οπωσδήποτε δε θα είναι ο Λαός, όλες οι παραγωγικές τάξεις εκτός πραγματικότητας, μάλλον η άλλη

πλευρά θα είναι. Επομένως, έχουμε αποτύχει απολύτως όσον αφορά τη σταθεροποίηση.

Η ανάπτυξη. Εξαρτάται από το ρυθμό αυξήσεως του Α.Ε.Π. και από το επίπεδο ανεργίας το οποίο με τους υπολογισμούς που κάνει η Ελληνική Κυβέρνηση είναι στο 10%. Εάν μετρηθεί με βάση τους μέσους όρους συμμετοχής του πληθυσμού στην αγορά εργασίας που εφαρμόζεται στην Ευρώπη, εάν δηλαδή προσπάθησουμε να βρούμε την ανεργία με τις μεθόδους που εφαρμόζονται στην Ευρώπη, τότε είναι πολύ μεγαλύτερη του 10%, ίσως θα είναι και διπλάσια. Επομένως, δεν έχουμε ούτε ανάπτυξη ούτε σταθεροποίηση. Και γι'αυτά βέβαια ευθύνεται η Κυβέρνηση.

Για να εισέλθει στο χώρο της ανάπτυξης η Κυβέρνηση απαιτείται ενίσχυση των εγχωρίων αποταμιεύσεων και αξιοποίηση της παραγωγικής δυναμικότητας που είναι εγκατεστημένη στη βιοτεχνία και στη γεωργία. Και βέβαια να ενισχυθεί αυτή η αξιοποίηση με την ενίσχυση της εξαγωγικής προσπάθειας.

Αποφασιστικό πρόγραμμα αποκρατικοποίησης με αναφορά στα διεθνή χρηματιστήρια. Η Κυβέρνηση είναι αδύναμη να προχωρήσει σε αποκρατικοποίησης, όπως άλλωστε δεν έγινε μέχρι σήμερα, δέσμια των κομματικών υποχρεώσεων έναντι όλων των υψηλομίσθων και χαμηλομίσθων που επανδρώνουν αντιπαραγωγικά όλες τις προβληματικές και μη κρατικές, με την ευρύτητα του όρου εταιρείες και δημιουργούν την τρομακτική επιδείνωση του δημοσίου χρέους. Ένας επιχειρηματίας ικανός και γνώστης των πραγμάτων μου έστειλε ένα σημείωμα, στο οποίο λέει το εξής απλό: Το δημόσιο χρέος από 15 τρισ. στις 31.12.1992 θα φθάσει στις 31.12.1996 τα 36 τρισ., δηλαδή ανεβαίνει κατά 5,1 τρισ. το έτος κατά μέσο όρο και τα ελλείμματα του Προϋπολογισμού είναι στο ύψος του 2,7%.

Τμήμα μεγάλων υπολοίπων χρησιμοποιείται και για όλα αυτά τα ελλείμματα των κρατικών εταιρειών. Εκτός από την πλαστότητα των στοιχείων που υπάρχει. Θα σας πω ένα παράδειγμα. Το Ι.Κ.Α. έχει ελλείμμα 150 δισεκατομμύρια. Δεν του δίνει το Κράτος και το δανείζεται. Κάνει μια σύμβαση δανείου. Αυτό δεν εμφανίζεται. Από την άλλη πλευρά παίρνουν μετοχές, δίνουν στην προβληματική, χρήματα παίρνουν τμήμα των μετοχών, ισοσκελίζουν τις μετοχές με αυτά που δίνουν και δε μας εμφανίζουν ελλείμμα. Ενώ στην ουσία υπάρχει το ελλείμμα που είναι το παθητικό της συγκεκριμένης μονάδας.

Επομένως στο θέμα των αποκρατικοποίησεων για να συγκεκρινούνται και πις ευθύνες -με την ευκαιρία σας πληροφορώ ότι εξεδόθη απόφαση του Νομικού Συμβουλίου που λέγει, ότι έπρεπε να αφαιρέσετε την άδεια της εταιρείας που ζημίωσε τους αγρότες της Μακεδονίας, εσείς στηρίζετε τις πολυεθνικές σε τέτοιο σκανδαλώδες σημείο, ώστε να αποφαίνεται το Νομικό Συμβούλιο ότι έχετε το δικαίωμα να αφαιρέσετε τις άδειες από τις εταιρείες που ζημίωσαν τους παραγωγούς -δεν είσθε ικανοί να κάνετε αποκρατικοποίηση διότι έχετε κομματικές δεσμεύσεις.

Αυτοί οι σκανδαλώδως υψηλομίσθων που βρίσκονται στις προβληματικές γιατί υπάρχουν; Μπαίνουν μέσα οι προβληματικές και βγαίνουν έξω αυτοί με χρήματα απ' αυτές τις εταιρείες. Όταν δεν είσθε σε θέση να εξυγιάνετε αυτόν τον κλόδο πώς είναι δυνατόν να ασκήσετε πολιτική που θα καταλήξει σε εξυγίανση των ελλειμμάτων;

Πρόγραμμα ανάθεσης μεγάλων έργων με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης, ώστε να μην έχουμε επιδείνωση του δημοσίου μερικού εκ της εκτελέσεως των έργων. Το είχε εφαρμόσει η Νέα Δημοκρατία, το γεγαταλείψατε εσείς το σύστημα αυτό με το οποίο είναι δυνατόν να γίνουν όλα τα μεγάλα έργα.

Πρόγραμμα ενίσχυσης των εξαγωγικών επιχειρήσεων. Στήριξη των βιοτεχνικών και γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Τις βιοτεχνικές εκμεταλλεύσεις αντί να τις στηρίζετε τις καταδίωκετε με τη νέα φορολόγηση.

Η κυβερνητική αναπτυξιακή πολιτική είναι ανύπαρκτη και ο

σημειούμενος μικρός αριθμός ανάπτυξης οφείλεται αποκλειστικά στις εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση που και αυτές είσθε ανίκανοι να τις απορροφήσετε στους ρυθμούς και στα μεγέθη που πρέπει.

Για τον τουρισμό 5% απορρόφηση των προβλεπομένων κονδύλων. Αυτό το θέμα της μη απορρόφησης των ευρωπαϊκών κονδυλίων είναι ένα θέμα που θα πρέπει όλοι οι Βουλευτές της Αντιπολίτευσης να βγαίνουν έχων και να κατηγορούν την Κυβέρνηση. Αυτό είναι έγκλημα. Να έχεις πρόβλημα οικονομικό, να έχεις πρόβλημα ισοζυγίου πληρωμών και να μην εισέρουν στην Ελλάδα εξ υπαιτιότητας της Κυβέρνησης τα χρήματα που μας δίνουν; Γύρω από κάθε έργο που θα γίνεται, λόγω αυτής της εισροής, υπάρχουν χιλιάδες δραστηριότητες και θα ζήσουν χιλιάδες ανθρώπων. Ενώ θα εύρισκαν έναν τρόπο και μια διέξοδο στη δραστηριότητά τους, δεν τη βρίσκουν εξ αιτίας της κακής απορρόφησης των πάροι.

Επιχειρείτε πλέον να λύσετε το πρόβλημα σας με την είσπραξη νέων φόρων. Σας υπενθυμίζω ότι αυτό έγινε και στο παρελθόν. 'Όταν μεγαλώνουν οι φόροι μειώνονται τα φορολογικά έσοδα. Η σχέση πολίτη και Κράτους είναι σχέση κακή. Είναι μια σχέση που θεμελιώνεται στη δυσπιστία και στην έλλειψη εμπιστοσύνης προς το Κράτος. 'Όταν, λοιπόν, αυξάνετε τους φόρους σας για εισθε βέβαιοι, ότι θα μειώσετε τελικά τα έσοδά σας. Γ'αυτό, λοιπόν, τα χαμογέλα του κυρίου Υπουργού Εθνικής Οικονομίας χθες δεν ήταν σωστά και μάλιστα η "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ" σήμερα, δημοσιεύοντας μια ανακοίνωση του Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος, ο οποίος ανησύχησε για την αισιοδοξία του Υπουργού, ομιλεί περί αρνητικής εξελίξεως όλων των μεγεθών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ πολύ, όταν υπερβαίνετε τον καθορισμένο χρόνο της ομιλίας σας, πάρνετε το χρόνο άλλου συναδέλφου. Γ'αυτό παρακαλώ να τηρούμε επακριβώς το χρόνο.

Ο κ. Παρασκευόπουλος έχει το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ορίστε, κύριε Εβερτ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, τι αποφασίσθηκε τελικά για την αυριανή διαδικασία; Θα έχουμε συνεδρίαση το πρωί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν αποφασίσθηκε ακόμα τίποτα. Έθεσε το θέμα αυτό και ο κ. Κόρακας προηγουμένως και θα το δει ο κύριος Πρόεδρος.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Με συγχωρείτε, ένα λεπτό.

Κύριε Πρόεδρε, όπως γνωρίζετε, σήμερα από τη Θεσσαλία ήρθαν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ναι, αλλά δόθηκε ο λόγος σε συνάδελφο. Δεν είναι κομψό να αφήνουμε τον κύριο συνάδελφο στο Βήμα.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Με συγχωρείτε, κύριε συνάδελφε.

'Ηρθαν από τη Θεσσαλία πάνω από επτά - οκτώ χιλιάδες αγρότες. Υπήρξε μια συνάντηση του Υπουργού Γεωργίας με τους αγρότες της Θεσσαλίας και των άλλων περιοχών.

Πιστεύω, ότι παραμονές των Εορτών θα πρέπει να βρεθεί μια λύση στο θέμα της αγροτικής κινητοποίησης και της κινητοποίησης η οποία συντελείται επίσης στους λιμένες.

Θα ήθελα, συνεπώς, να ζητήσετε από τον Υπουργό Γεωργίας να προσέλθει σήμερα και μιλώντας επί του Προϋπολογισμού, να πει τελικώς στη Βουλή και συνεπώς και στον Ελληνικό Λαό, πως προτείνει να αντιμετωπισθεί το τεράστιο αυτό πρόβλημα ενόψει των επερχομένων εορτών. Νομίζω ότι είναι χρήσιμο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το Προεδρείο θα διαβιβάσει το αίτημά σας, κύριε Πρόεδρε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Θα παρακαλώ σα να διαβιβάσετε αυτή τη θέση, διότι δεν μπορούμε να συζητούμε επί παντός επιστητού και να μην αντιμετωπίζει η Βουλή των Ελλήνων αυτά τα δύο μεγάλα προβλήματα.

Με συγχωρείτε, κύριε συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα το διαβιβάσει το Προεδρείο, έχει το χρέος να το κάνει.

Αλλά θα παρακαλέσω να μην παρατούμε το συνάδελφο επί του Βήματος, χωρίς να του δίνουμε το δικαίωμα να μιλήσει.

Και είναι στις προθέσεις του Υπουργού, ο οποίος θα μιλήσει να αναφερθεί υπόθετα στο θέμα. Είναι προγραμματισμένη η ομιλία των Υπουργών, και ίδιας των αρμοδίων και συναρμοδίων επί του Προϋπολογισμού.

Ορίστε, κύριε Παρασκευόπουλε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι επτά μέρες οι τόνοι του κοινοβουλευτικού διαλόγου σ' αυτήν την Αίθουσα στη συζήτηση για τον Προϋπολογισμό, είναι χαμηλοί. Αυτό όμως, κατά την άποψή μου, δε σηματοδοτεί παράλληλα και έναν αντίστοιχο εξορθολογισμό του πολιτικού μας λόγου. Σε πάρα πολλές περιπτώσεις ο καθένας σας θα έχει παρατηρήσει, ότι κυριαρχούν μανιχαίστικές λογικές, οι λογικές του άσπρου ή του μαύρου. Πολύ λίγο προσεγγίζουμε τις περιπτώσεις, που στις μέρες μας δεν είναι δευτερεύοντας και τριτεύοντας ζήτημα, αλλά πολλές φορές, μέσα στις αποχρώσεις μπορεί να ανιχνεύσουμε και να αναζητήσουμε και κρίσιμες στρατηγικές επιλογές.

Ακριβώς κάτω απ' αυτό το κλίμα και το πνεύμα της συζήτησης, εύλογα δίνεται στους πολίτες, ή καλύτερα δίνουμε στους πολίτες την εικόνα και σε εμένα δημιουργείται η αίσθηση, ότι πολλές φορές οι κομματικές πολιτικές προτεραιότητες, μας οδηγούν σε απολυτότητες, που απέχουν παρασάγγας από την πραγματικότητα.

Η σοβαρότητα του θέματος και η κρισιμότητα των καιρών επιβάλλει σε όλους μας να προσεγγίζουμε τη συζήτηση, μακριά από ωραιοποίησεις και εξωραΐσμούς, μακριά από λεκτικούς εξτρεμισμούς, μακριά από μηδενισμούς και σιοπεδώσεις.

Είναι γνωστό ότι ένας προϋπολογισμός έχει χρονικό διαχειριστικό ορίζοντα ενός χρόνου. Παράλληλα, όμως, ένας προϋπολογισμός δρομολογεί τάσεις και πολιτικές μακροπρόθεσμες και ακριβώς αυτές τις τάσεις και τις προσπτικές οφείλουμε με προσοχή να τις αναγνώσουμε, αν θέλουμε σωστά και ουσιαστικά να τοποθετηθούμε στα ζητήματα.

Επί τρεις μέρες, η κριτική που γίνεται και οι χαρακτηρισμοί που αποδίδονται σε σχέση με τον Προϋπολογισμό, σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δίκαιοι και δίκαιας η κριτική, αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις διαβλέπω μια υπερβολή, διαβλέπω άδικους χαρακτηρισμούς, χαρακτηρισμούς με απολυτότητα για φορομητηκό προϋπολογισμό, για προϋπολογισμό σφόδρα κοινωνικά ανάγοντα, για προϋπολογισμό "μια από τα ίδια", για έναν προϋπολογισμό αντιαπτυχιακό.

Επίσης, θα έχετε παρατηρήσει, ότι σε πάρα πολλές περιπτώσεις -και εγώ θα προσπαθήσω να το αποφύγω- γίνεται επιλεκτική επικλήση αριθμών και στοιχείων, κυρίως για να υποστηρίξουμε την κριτική μας και για να πείσουμε για του λόγου το αληθές. Γίνεται επιλεκτική επικλήση στοιχείων και αριθμών, όταν την ίδια ώρα αποσιωπούνται αριθμητικά δεδομένα, αριθμητικά δεδομένα θα έλεγα κλειδιά, που σε μεγάλο βαθμό πειθούν για το αντίθετο από την αρνητική την ισοπεδωτική και μηδενιστική κριτική που διατυπώνεται.

Είναι ένας Προϋπολογισμός δύσκολος, αλλά ρεαλιστικός και θα έλεγα σε μεγάλο βαθμό πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά ισορροπημένος.

Είναι ένας Προϋπολογισμός με βάση τις στρατηγικές αναγκαιότητες που πρέπει να προταχθούν αυτήν την περίοδο για τη Χώρα μας. Βεβαίως, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί κάποιος να ισχυρισθεί ότι ο Προϋπολογισμός απαντάει ακαριαία και αποτελεσματικά στην επίλυση των μεγάλων προβλημάτων. Από την άλλη είναι δίκαιο να παραδεχθούμε ότι ανοίγει δρόμους δημιουργεί δυνατότητες μιας αισιόδοξης προοπτικής, αφήνει ανοιχτή την

προσδοκία για να συμμετάσχει η Χώρα μας στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Αφήνει ανοιχτή την αναπτυξιακή πορεία, αφήνει ανοιχτή την ελπίδα για να οικοδομηθεί ένα κράτος κοινωνικής ευαισθησίας, ένα κράτος κοινωνικής δικαιοσύνης. Από απόψη φορολογικής πολιτικής δε θα μπορούσε κανείς να ισχυρισθεί ότι ο Προϋπολογισμός και στη συνέχεια το αντίστοιχο φορολογικό νομοσχέδιο, διέθετε συγκροτούν μία φορολογική μεταρρύθμιση και μία φορολογική επανάσταση.

Από την άλλη μεριά όμως επιχειρούνται έστω μικρά βήματα φορολογικής προόδου. Δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο το ότι έχουμε μία βελτίωση στους άμεσους φόρους, έστω μία μικρή αύξηση σε δύο ποσοσταίς μονάδες στους άμεσους φόρους από 54% σε 56%. Σ' ένα βαθμό ο Προϋπολογισμός και το φορολογικό νομοσχέδιο επιχειρούν να αγγίζουν τα μεγάλα εισοδήματα, τη μεγάλη ακίνητη περιουσία και τα ομόλογα. Επιχειρεί να καταργήσει αντιαναπτυξιακές και άδικες αντικοινωνικές φοροαπαλλαγές αλλά το πιο κρίσιμο, κατά τη δική μου εκτίμηση είναι, ότι αυτός ο Προϋπολογισμός επιχειρεί να δημιουργήσει και δημιουργεί μία σύγχρονη φορολογική συνείδηση στους πολίτες, μία φορολογική συνείδηση που είναι προϋπόθεση για πιο τολμηρά βήματα στη συνέχεια, εάν θέλουμε να προσδοκούμε διεκδίκηση φορολογικών τομών και μεταρρυθμίσεων. Είναι κοινωνικά δύσκολος αυτός ο Προϋπολογισμός. Όμως, νομίζω ότι έχει απόσταση από το χαρακτηρισμό που του προσάπτουν ορισμένοι συνάδελφοι ότι είναι κοινωνικά ανάλγητος.

Δεν μπορούν να περάσουν απαρατήρητα τα κονδύλια που είναι αρκετά προσαυξημένα στην Υγεία και στην Παιδεία. Όμως, και από την πλευρά της Κυβέρνησης δεν μπορεί να γίνει επίκληση αυτών των στοιχείων για να κλείσουμε τα μάτια μας στα υπαρκτά προβλήματα, που υπάρχουν στην Παιδεία και στην Υγεία. Θα πρέπει να παραδεχθούμε και να αντιμετωπίσουμε μέσα από την παραδοχή τα προβλήματα, όπως τα προβλήματα με τις αίθουσες, με τις βάρδιες στα σχολεία. Θα πρέπει να παραδεχθούμε τα μεγάλα προβλήματα που έχουμε στα νοσοκομεία και στην Υγεία.

Το εισόδημα των εργαζομένων πρέπει να πούμε ευθαρσώς ότι δε βελτιώνεται. Όμως γίνεται μία προσπάθεια να μη συρρικνωθεί και μην υποβαθμισθεί. Βεβαίως δεν ικανοποιούνται τα μεγάλα προβλήματα, των μεγάλων κοινωνικών ομάδων, που τείνουν στη σύγχρονη εποχή στις μέρες μας να περιθωριοποιηθούν, όπως είναι τα μεγάλα κοινωνικά στρώματα και οι μεγάλες κοινωνικές ομάδες των συνταξιούχουν και των ανέργων. Γίνεται μία προσπάθεια, θα έλεγα, όμως, ότι δεν είναι αρκετή για να αντιμετωπίσει στη ρίζα του και στην ουσία του το κοινωνικό πρόβλημα.

Σε σχέση με τους αγρότες, παρ' όλο ότι υπάρχει αυτή η κοινωνική ένταση και το αδέξιο, η Κυβέρνηση επιχειρεί να προσεγγίσει με ευαισθησία θετικά τα προβλήματα. Ακόμη και αν δεν υπάρχει συμφωνία και προσέγγιση ανάμεσα στους αγρότες και στην Κυβέρνηση, δεν μπορεί να θαφεί στα μπλόκα η μεγάλη μεταρρύθμιση -τομή-, σε σχέση με την ασφάλιση των αγροτών. Είναι ένα νομοσχέδιο τομή, με ιστορική διάσταση που ολοκληρώνει το χάρτη της κοινωνικής ασφάλισης στη Χώρα μας και αυτό αφορά και εξυπηρετεί και στηρίζει οκτακόσιες τριάντα χιλιάδες αγρότες.

Ο Προϋπολογισμός δεν είναι ο καλύτερος, όμως σε καμιά περιπτώση δεν μπορεί να χαρακτηρίσθει αντιαναπτυξιακός. Έχουμε αύξηση των εσόδων, περιορισμό του δημόσιου χρέους, μείωση των δημόσιων ελλειμμάτων, προσπάθεια μειώσης του πληθωρισμού στο 4,5%, έχουμε στόχους αύξησης ρυθμών ανάπτυξης σε ποσοστά του 4% και 4,5%.

Η επίτευξη των βασικών οικονομικών δεικτών, είναι και μία προσπάθεια που συμβαδίζει με τη στρατηγική μας επιλογή, η Ελλάδα να κρατηθεί μέσα στον κύκλο των ευρωπαϊκών διαδικασιών. Είναι μία αδημίτητη ανάγκη. Και βεβαίως, οι οικονομικοί δείκτες έχουν τη σημασία τους και δεν μπορεί να τους υποπιμάψει. Από την άλλη, όμως, δεν πρέπει να διολισθήσουμε σε μία ευρωλαγνεία, δε θα πρέπει να θεωρούμε τους οικονομικούς δείκτες, δε θα πρέπει να μέσα να τα αναγάγουμε σε αυτοσκοπό, αλλά θα πρέπει να στηρίζουμε και να αναδείξουμε το όραμα που είναι η Ενωμένη Ευρώπη, η Ευρώπη των εργαζομένων. Άρα, πρέπει μαζί με

τους οικονομικούς δείκτες, να δείξουμε την ανάλογη πολιτική ευθύνη σε σχέση με τους κοινωνικούς δείκτες, με τους δείκτες εκείνους της κοινωνικής ευημερίας, με τους δείκτες που θα δημιουργούν συνθήκες και προϋποθέσεις απασχόλησης και ανάπτυξης με τους δείκτες εκείνους που θα δημιουργούν ελπίδες για τους Έλληνες εργαζόμενους.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ευχαριστώ τον κ. Παρακευόπουλο, Βουλευτή Θεσσαλονίκης, για την εναρμόνηση του με τον Κανονισμό.

Το λόγο έχει ο κ. Απόστολος Τασούλας, Βουλευτής Ιωαννίνων.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι δύσκολο να υπερασπιστεί κανένας τέτοιο Προϋπολογισμό. Να μην μου τύχει να βρεθώ στην τύχη του προλαλήσαντος.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μερικοί απορούν γιατί οι αγρότες βρίσκονται στους δρόμους. Μάλιστα -και στην Αίθουσα αυτή- μια μεριδια Βουλευτών, δεν μπόρεσε να ανεχθεί ούτε καν την παρουσία και την ομιλία Βουλευτή αγρότη, επειδή συμμετέχει στις αγροτικές κινητοποιήσεις και από αγανάκτηση ίσως, προέβαιναν εχθές σε διαμαρτυρίες φωνασκώντας.

'Όλοι σε αυτήν την Αίθουσα, κάτω από άλλες συνθήκες, θα καλούσαν τον Ελληνικό Λαό σε αγώνα υπέρ βωμών και εστιών. Ακριβώς αυτόν τον αγώνα διεξάγουν οι αγρότες της Χώρας μας, γιατί και τα νοικοκυρά τους και η ζωή τους στο τόπο τους, βρίσκονται σε θανάσιμο κίνδυνο.

'Ετσι ερμηνεύεται γιατί, παρά τις συκοφαντίες, παρά τα τερτίπια, τις διαβολές, τις απειλές, τις δίκες και παρά την προσπάθεια οργάνωσης αντιδιαδηλώσεων αντιφρονούντων, οι αγρότες αγωνίζονται ενωμένοι και αποφασισμένοι να νικήσουν. Θα ήταν χρησιμότερο να μην ξεχνιέται η ιστορία σε αυτόν τον Τόπο. Τηρουμένων των αναλογιών, ας θυμηθεί ο καθένας π το ρόλο έπαιξε και που οδήγησε η οργάνωση αντιδιαδηλώσεων αντιφρονούντων αγανακτισμένων πολιτών στις 23 του Μάη 1963 στη Θεσσαλονίκη στην οδό Πανδονή.

Σταματήστε να γίνεστε ηθικοί αυτουργοί, κύριοι της Κυβέρνησης, εκδηλώσεων που θυμίζουν μαύρες εποχές. Σταματήστε, κύριε Πρωθυπουργέ, την αδιαλλαξία. Λύστε τα προβλήματα των αγροτών. Σταματήστε τις αποφάσεις για παράνομες και καταχρηστικές απεργίες των ναυτεργατών. Μην τρυπώνετε από εδώ και από εκεί. Δε θα αποφύγετε τελικά τη συντριπτική ήττα.

Γενεσιούργος αιτία του ξεσηκωμού των αγροτών και των άλλων εργαζομένων, είναι η αντιλαϊκή πολιτική της μονόπλευρης λιτότητας, τέκνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που με ζήλο και πολλή ευχαριστηση υιοθέτησε η Κυβέρνηση και στηρίζουν στην πράξη, στον ένα ή στον άλλο βαθμό, εκείνες οι πολιτικές δυνάμεις που εκοτασίστηκαν από τη λαγνεία της κεφαλαιοκρατικής Ευρώπης.

Εργαλείο και καθρέπτης αυτής της πολιτικής είναι ο Προϋπολογισμός της Κυβέρνησης. Αυτός ο Προϋπολογισμός αρπάζει ό,τι μπορεί από τις τοσέπεις των εργατών, των μισθωτών, των αγροτών και των μικρομεσαίων επαγγελματών, βιοτεχνών και εμπόρων και το μεταφέρει στις τοσέπεις των βιομηχάνων, των μεγαλεμπόρων, των εφοπλιστών και των αεριτήδων. Έτσι, για παράδειγμα πάρινε 1 τρισ. δραχμές πάρα πάνω φόρους από τα λαϊκά στρώματα, χαρίζει 1 τρισ. βεβαιωμένους φόρους στους έχοντες και κατέχοντες και καθηλώνει ή και μειώνει τις κοινωνικές δαπάνες της Υγείας, της Παιδείας και της Πρόνοιας, τους μισθούς και τις συντάξεις.

Σε μερικούς τομείς ο Προϋπολογισμός γίνεται προκλητικά ανάλγητος, όταν περικόπτει τη σύνταξη της πολύτεκνης μητέρας, την επιδότηση στο Ι.Κ.Α. και σε άλλα ταμεία, την επιδότηση στα νοσηλευτικά ιδρύματα, όταν αγνοεί τους αντιστασιακούς και τους συνταξιούχους αγρότες, δεν το κάνει μόνο για να εξοικονομήσει χρήματα. Το κάνει για να ικανοποιήσει τις ιδεολογικές και πολιτικές κατευθύνσεις της

Κυβέρνησης και όλου του συστήματος των κυρίαρχων πολιτικών δυνάμεων της Χώρας και της Ευρώπης.

Αλλά ένας τέτοιος Προϋπολογισμός, δε γίνεται αποδεκτός από τους εργαζόμενους. Γιαυτό η Κυβέρνηση προσπαθεί να τον παρουσιάσει σαν αναγκαίο και όπως μπορεί του δίνει φιλολαϊκό προσωπείο. Μιλάει πολύ για κοινωνικό κράτος. Του κάνει λίφτινγκ. Αλλά το λίφτινγκ, τα πολύ γερασμένα και πλαδαρά σώματα, όχι μόνο δεν τα καλοπτίζει, αλλά αντίθετα τα γελοιοποιεί.

Ισχυρίζεται η Κυβέρνηση ότι θα αυξηθούν οι συντάξεις κατά 6% και οι μισθοί κατά 8%. Και έτσι να ήταν, δε θα κέρδιζαν τίποτα οι εργαζόμενοι και οι συνταξιούχοι. Απλά, θα έβραζαν στο ζουμί τους.

'Ομως, δεν είναι ούτε έτσι. Προσθέτουν στις τακτικές αποδοχές πτοσά τα οποία έπιαρναν ως τώρα οι εργαζόμενοι υπό τη μορφή επιδομάτων και τις εμφανίζουν ψευδώς αυξημένες. Πρόκειται για συνειδητή προσπάθεια εξαπάτησης.

Σύμφωνα με τα σχέδια μισθολογίων που παρουσίασε η Κυβέρνηση, οι μισθοί και οι συντάξεις ή μειώνονται απόλυτα και ονομαστικά ή διατηρούν το ονομαστικό ύψος τους, αλλά χάνουν την πραγματική αξία τους. Η παρουσιάζουν κάποια μικρή ονομαστική αύξηση, η οποία όμως είναι μικρότερη από τον πληθωρισμό.

Την ώρα που μιλάει η Κυβέρνηση για κοινωνικό κράτος, εγγράφει στον προϋπολογισμό υγείας, και πρόνοιας πιοσό 902 δισ., ενώ πέρυσι προϋπολογίζει πιοσό 890 δισ. Στις ποσοστιαίς όμως συγκρίσεις, χρησιμοποιεί αλχημείες, χρησιμοποιεί το μέγεθος υλοποίησης του προϋπολογισμού. Συγκίνει ανόμοια πράγματα, για να καταλήξει ότι τάχα τα κονδύλια για την Υγεία, και την πρόνοια είναι αυξημένα. Και μεωρέμνη διπλάνη πέρυσι και αυξημένο ποσοστό φέτος. Μ' ένα συμπάρο, δυο τριγωνία.

Η ονομαστική αύξηση είναι μόλις 1,34%. Στην πραγματικότητα, έχουμε μείωση κυρίως στο σκέλος της Πρόνοιας, αλλά και στις επενδύσεις στον τομέα της Υγείας. Και να ήταν τόση η αύξηση, όση η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι είναι, θα ήταν τελείως ανεπαρκής για την Υγεία και την Πρόνοια.

'Ετσι, δεν αντιμετωπίζονται τα χρέος 180 δισ. δραχμές των νοσοκομείων, αλλά θα πολλαπλασιαστούν. Δες θα προσληφθούν νέοι εργαζόμενοι, ούτε οι επιτυχόντες στο Α.Σ.Ε.Π. Δες θα λειτουργήσουν τα νοσοκομεία που είναι έτοιμα, όπως της 'Αρτας, της Ελευσίνας και δες θα ανεγερθούν νέα, παρά τις αυξημένες ανάγκες των δυτικών συνοικιών, της Θεσσαλονίκης, της Λάρισας και άλλων μεγάλων περιοχών και πόλεων.

Τα κέντρα υγείας της υπαίθρου, τα οποία υπολειτουργούν, λόγω έλλειψης προσωπικού και πόρων, θα χειροτερέψουν την παροχή υπηρεσιών.

Στις πόλεις θα συνεχίσει να είναι ανύπαρκτη η δημόσια πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Δες θα χτιστούν κέντρα υγείας αστικού τύπου. Και δες θα εφαρμοστεί κανένας θεσμός οικογενειακού γιατρού.

Οι έχοντες και κατέχοντες Έλληνες θα βρίσκουν την υγεία τους στα ιδιωτικά ιατρικά κέντρα και νοσοκομεία και οι φτωχοί εργαζόμενοι, αγρότες και συνταξιούχοι, θα τρέχουν από εδώ και από εκεί, μήπως και βολευτούν με κανένα γνωστό τους γιατρό. Θα ξεροσταλιάζουν στα εξωτερικά ιατρεία, για να μην πληρώσουν τις εξετάσεις στο νοσοκομείο, γιατί είναι υποχρεωτικές, για να γράψουν τα φάρμακα, τις εξετάσεις και την επίσκεψη στο βιβλιάριο υγείας κανενός γείτονα και φίλου. Αυτό γίνεται. Και εάν τους βρει μεγάλο κακό, θα πουλήσουν ότι έχουν και δεν έχουν, για να σωθούν ή να σώσουν τα παιδιά τους.

Προς δόξα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, της οικονομίας της αγοράς και του ανταγωνισμού, προς δόξα της εμπορευματοποίησης του αγαθού της υγείας.

Ποιο κοινωνικό κράτος υποστηρίζει η Κυβέρνηση, κύριοι Βουλευτές, όταν μειώνει τις επιχορηγήσεις στο Ι.Κ.Α. κατά 2,5%, τις μηδενίζει στο ΤΕΒΕ και μειώνει το κονδύλι των πολυτέκνων κατά 33%; 'Όταν μειώνει τα κονδύλια για τους παιδικούς σταθμούς και για την προστασία των ηλικιωμένων; 'Όταν αυξάνοντας και μόνο τις τιμές των φαρμάκων μειώνει τη

σύνταξη-φιλοδώρημα των αγροτών;

Κύριοι Βουλευτές, όταν γίνεται λόγος σ' αυτήν την Αίθουσα για ναρκωτικά, ομόφωνα πέφτει κλάμα, μαύρο δάκρυ, κορόμηλο για τη νεολαία μας, για τα εξαρτημένα παιδιά. Τι κάνει ο Προϋπολογισμός; Δίνει μία ονομαστική αύξηση στο ΚΕΘΕΑ 4,5% την ώρα που το ΚΕΘΕΑ κάνει σοβαρές προσπάθειες και θέλει να τις επεκτείνει με νέα προγράμματα και με οργάνωση νέων συμβούλευτικών σταθμών και κοινοτήτων σε μερικές μεγάλες πόλεις της Χώρας. Ο Προϋπολογισμός του στέρει τη δυνατότητα και όχι μόνο. Δείχνει προτίμηση και αυξάνει την επιχορήγηση στον Ο.Κ.Α.Ν.Α. κατά 80% επειδή πιστεύει στη μεθαδόνη, στην υποκατάσταση με άλλο ναρκωτικό.

Δες θα απορούσαμε αν βλέπαμε και κονδύλι για την καλλιέργεια χασισιού, αφού ακόμα και οι Υπουργοί υποστηρίζουν την αθωότητά του, υπηρετώντας την ιδεολογία περί σκληρών και μαλάκων ναρκωτικών.

Κύριοι Βουλευτές, δεν επιτρέπεται συστηματικά να αδικούμε την Κυβέρνηση και τον Προϋπολογισμό. Η αλήθεια είναι ότι αυξάνει και κάποια κονδύλια. Ένα τέτοιο, είναι αυτό των κηδειών. Κατά ένστικτο ή κατά συνείδηση, υπολογίζει ότι με την πολιτική που εφαρμόζει, δεν μπορεί παρά να χαθούν περισσότεροι ανθρωποί. Άλλα καταλαβαίνετε ότι κανένας δε θέλει να πεθάνει. Γιαυτό οι εργάτες, οι μισθωτοί, η αγροτική και οι μικρομεσαίοι, η νεολαία και οι γυναίκες επιστήμονες, θα βγουν στους δρόμους και θα παλαίψουν. Θα αρνηθούν τα επιδόματα κηδείας.

Εμείς, κύριοι Βουλευτές, το Κ.Κ.Ε., αυτό τον Προϋπολογισμό που μοιάζει με τα δόντια του δράκουλα και κινέιται με την κυβερνητική ευωπαΐκη πολιτική που μοιάζει με τα σαγόνια του καρχαρία και χορταίνεται την κοιλιά των πολυεθνικών με τον ίδρωτα και το αίμα του Λαού μας, δες θα τον ψηφίσουμε και όχι μόνο. Θα τον αντιπαλαίψουμε με όλες τις δυνάμεις μας, μαζί με το Λαό.

Κύριε Πρωθυπουργέ, θα μάθετε αυτό που λέω. Μην επικαλείσθε τη λαϊκή επιμηγορία του Σεπτέμβρη. Νικηθήκατε. Νικέσθη λεπτό το λεπτό. Η αντιλαϊκή πολιτική, η αντιαγροτική, αντιεργατική πολιτική σας, νικιέται κάθε ώρα στη ζωή. Αν υποχωρήσετε σήμερα, η ιστορία μπορεί να είναι επιεικής απέναντι σας. Αύριο, όμως, θα είναι πολύ αργά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κωνσταντίνος Βρεττός, Βουλευτής Αττικής, έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν συζητούνται μεγάλα θέματα στη Βουλή όπως ο Προϋπολογισμός, το ενδιαφέρον μας εστιάζεται όχι τόσο στο πι θα πει η Κυβέρνηση, όσο στο πι θα πει η Αντιπολίτευση. Γιατί έχει σημασία για όλους μας και προπάντων για μας τους Βουλευτές του κυβερνώντος Κόμματος να διαποτώνουμε τα λάθη και τις παραλείψεις της Κυβέρνησης και να προτείνουμε εδώ ή στα Κόμματά μας, τις απαραίτητες βελτιώσεις και διορθώσεις που θα προέλθουν από τη δική σας κριτική.

Λυπούμαι, γιατί παρά το γεγονός, ότι μελέτησα όσο μου ήταν δυνατόν τις εισηγήσεις της Αντιπολίτευσης, δεν μπορώ τουλάχιστον για τώρα να εισηγηθώ στην Κυβέρνηση να κάνει κάτια καλύτερο απ' αυτό που μέχρι τώρα προτείνει.

Διάβασα και άκουσα εκτεταμένες κριτικές για το χθες. Δες διαπίστωσα όμως, προτάσεις, αξιόπιστες και εναλλακτικές προτάσεις για το σήμερα. Δες με βοήθησε ειλικρινά ο αντιπολιτευτικός λόγος σε τούτη τη συζήτηση, ενώ δε σας κρύβω ότι απογοητεύτηκα τελείως από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Διότι δε νοείται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, να προτείνετε βελτίωση του ρυθμού ανάπτυξης μεγαλύτερου εκείνου που προτείνει η Κυβέρνηση, χωρίς ταυτόχρονα να υποδεικνύετε τα εργαλεία για την επίτευξη ενός τέτοιου μεγαλεπίθολου στόχου.

Ούτε είναι δυνατόν να εμφανίζεται ως πανάκεια η αποκρατικοποίηση, ενώ είναι γνωστό -και εσείς το ξέρετε από πρώτο χέρι- ότι δεν είναι εύκολο να γίνει αποκρατικοποίηση αποτελεσματική και αποδοτική μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα ενός ή δύο ετών.

Δες νοείτε να ζητάτε από τη μία περιορισμό των δαπανών

του Δημοσίου και από την άλλη να ολοφύρεσθε, γιατί δε δίνουμε μεγαλύτερη αύξηση στους δημοσίους υπαλλήλους. Ούτε είναι δυνατόν να μας κατηγορείτε στις εισιγήσεις σας για ατολμία και αναβλητικότητα, ενώ ταυτόχρονα διολισθαίνετε σε μία ασυγκράτητη και λαϊκιστική παροχολογία.

Συμπέρασμα: Δεν υπάρχει πολιτική πρόταση από το Κόμμα της Νέας Δημοκρατίας γι' αυτό και δεν μπόρεσε ν' αναλάβει την Κυβέρνηση. Δεν της έδωσε την εντολή ο Ελληνικός Λαός. Γι' αυτό -και λυπτάμαι που το λέω- δεν μπορεί ν' αναλάβει ούτε το ρόλο της Αντιπολίτευσης τώρα.

Και μη θεωρείτε ότι επιχαίρουμε γι' αυτήν την εξέλιξη. Το αντίθετο συμβαίνει κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Λυπόμαστε. Λυπόμαστε, γιατί όταν δεν υπάρχει αξιόπιστος πολιτικός λόγος από την Αντιπολίτευση, αυτό αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την πρόοδο του Τόπου μας.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Να λυπάστε για τα χάλια της Κυβέρνησης και όχι για τη Νέα Δημοκρατία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Η αντίδρασή σας δείχνει ότι σας αγγίζουν τα λόγια μου. Αφού προσέξατε αυτά που είπα προηγουμένως, προσέξτε, κύριε συνάδελφε, και αυτά που θα πω στη συνέχεια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Μπορεί να είναι καλά για τη Νέα Δημοκρατία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Μπορεί να είναι δυσάρεστα για εσάς, κύριε Παναγιωτόπουλε. Λυπάμαι, ειλικρινά. Άλλα έτσι είναι η πραγματικότητα, τουλάχιστον όπως την εκτιμώ εγώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: 'Όπως τη βλέπετε εσείς, που είστε αντικειμενικός!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, όχι διάλογος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Υποψιάζομαι ή μάλλον φαίνεται ότι μάλλον και από τη μεριά τη δίκη σας υπάρχουν τέτοιες αντιλήψεις και απόψεις. Διαφορετικά, δε θα υπήρχε πρόβλημα στη Νέα Δημοκρατία, γιατί για εμένα, κύριε Παναγιωτόπουλε, το πρόβλημα στη Νέα Δημοκρατία δεν είναι πρόβλημα προσώπων. Είναι πρόβλημα πολιτικής. Δεν υπάρχει πολιτική. Αυτό είναι το πρόβλημά σας. Μη μπούμε στα πρόσωπα.

Το δυσκολότερο πράγμα, κύριοι συνάδελφοι, για έναν Προϋπολογισμό δεν είναι η κατάρτισή του, αλλά η τήρησή του. Είναι σύνηθες το γεγονός να διαπιστώνουμε στο τέλος του χρόνου, κύριε Υπουργέ, όταν είναι πλέον αργά, ότι δεν τηρήθηκε ο Προϋπολογισμός, ότι έχουμε αποκλίσεις μάλιστα πολλές φορές σημαντικές.

Θεωρώ ότι ο έλεγχος υλοποίησης του Προϋπολογισμού πρέπει να γίνεται από τη Βουλή όχι σε ετήσια βάση, αλλά σε περιοδική βάση, σε μικρότερα χρονικά διαστήματα. Εγώ πιστεύω ότι κάθε τρίμηνο πρέπει να γίνεται έλεγχος του Προϋπολογισμού του Κράτους. Πρέπει να γίνεται απολογισμός του Κράτους κάθε τρεις μήνες εδώ, στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, γιατί έτσι θα προλαβαίνουμε το κακό αφ' ενός και αφ' ετέρου θα συμβάλουμε ως Κοινοβούλιο στην αποτελεσματική διοίκηση του Κράτους.

Ασφαλώς, δεν είναι μόνο πρόταση δική μου αυτή, είναι πρόταση και άλλων συναδέλφων. Και νομίζω ότι ήρθε η ώρα να την υιοθετήσουμε. Πιστεύω, επίσης, ότι την προτοιμασία αυτή του ελέγχου του Προϋπολογισμού πρέπει να την κάνει μία ειδική μόνιμη επιτροπή της Βουλής, η οποία δε θα έχει μόνο καθήκον να ελέγχει τον Προϋπολογισμό ανά τρίμηνο, αλλά θα ασχολείται και με δύο ακόμη θέματα.

Το πρώτο θέμα, κατά την άποψή μου, είναι, η σύνταξη και πρόταση σχεδίου προϋπολογισμού δαπανών, που θα ξεκινά από μηδενική βάση.

Το δεύτερο που μπορεί ν' ασχοληθεί αυτή η μόνιμη επιτροπή προϋπολογισμού, είναι η κατάθεση πάλι από μηδενική βάση ενός δίκαιου φορολογικού συστήματος που να είναι αποδεκτό από τους πολίτες αυτής της Χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουμε έναν εύκολο Προϋπολογισμό για τον επόμενο χρόνο. Έχουμε έναν Προϋπολογισμό που μας αγγίζει και που μας λέει ότι το 1997 δε θα είναι μία χρονιά εύκολη από οικονομική άποψη για

όλους μας.

Σ' αυτόν τον Προϋπολογισμό, όμως, υπάρχει η φροντίδα για το άμεσο μέλλον, για το 2000, για να αυξήσουμε την οικονομική και πολιτική δύναμη της Χώρας μας για να έχουμε και εμείς μερίδιο στη βελτίωση της ευημερίας των λαών της Ευρώπης. Γιατί, η οικονομική σύγκλιση για μας δεν έχει νόμα την πρόσδεση της ανθρώπινης ανάπτυξης, κάτι που θα επιχειρήσουμε ως δημοκρατικό και σοσιαλιστικό Κόμμα, μαζί με τις υπόλοιπες προοδευτικές και αριστερές δυνάμεις του ευρωπαϊκού χώρου.

ΕΝΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ (Από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας): Εμείς είμαστε απ'έως;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Αν θέλετε και εσείς να εισχωρήσετε στην προοδευτική αριστερά υιοθετώντας μία άλλη πολιτική, είσθιτε ευπρόσδεκτο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Και αυτοί Αριστερά; Σκέψου, γνώμη που έχετε για την Αριστερά!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Γνωρίζουμε ότι έχουμε να επιπλέσουμε ένα δύσκολο έργο. Όμως δε θα κάνουμε πίσω, ούτε θα γίνουμε η κυβέρνηση των χαμένων ευκαιριών, γιατί αρκετές χαμένες ευκαιρίες είχαμε μέχρι τώρα δύο μας. Ο Κωνσταντίνος Καραμανής έβαλε την Ελλάδα στην Ε.Ο.Κ. Εμείς πρέπει να τη διατηρήσουμε ως ισόπιμο μέλος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό το έργο είναι δυσκολότερο από το πρώτο και πάντως πολύ πιο σημαντικό. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Σουφλίας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Χώρα είναι μεγάλα και αικόμα μεγαλύτερες είναι οι ευθύνες όλων μας και ιδιαίτερα, βεβαίως, της Κυβέρνησης απέναντι στις σημερινές και στις μέλλουσες γενεές.

Η Ευρώπη προχωρεί. Όλοι οι συνεταίροι μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν ανασκοπηθεί για τα καλά και εμείς εδώ συναλλασσόμεθα με μικροσυμφέροντα, συμφέροντα, ασκούμε οικονομική πολιτική πυρόσβεσης με ένα σωρό σοσιαλιστικές αγγυλώσεις, πολιτική που μεταθέτει τις λύσεις στο άγνωστο μέλλον και αφήνει την τύχη της Χώρας στο έλεος του Θεού. Στις σημερινές συνθήκες διεθνοποίησης των οικονομιών και του έντονου ανταγωνισμού μία και μόνη επιλογή έχουμε: Να πορευθούμε το δρόμο της Ενωμένης Ευρώπης.

Κύριοι της Κυβέρνησης, είναι καιρός να συνειδητοποιήσετε, έχετε υποχρέωση να το κάνετε, ότι η οικονομική σας πολιτική είναι εσφαλμένη. Και θα έχετε ιστορικές ευθύνες, διότι εδώ δεν διακυβεύονται απλώς οικονομικά συμφέροντα, αλλά διακυβεύονται υψηστα εθνικά συμφέροντα. Με τις πολιτικές σας, με την αδράνεια σας οδηγείτε τη Χώρα στο περιθώριο.

Στην πρόσφατη συνάντηση κορυφής στο Δουβλίνο, επιβεβαίωθηκε η κοινή θέληση και ρυθμίζονται ήδη οι τεχνικές λεπτομέρειες για την ένταξη των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην τρίτη φάση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Και θα πρέπει να επισημάνω, ότι όλες οι άλλες χώρες είναι κοντά στη σύγκλιση. Κανείς σήμερα δεν μπορεί με βεβαιότητα να αποκλείσει, ότι σε περίπτωση πολιτικής απόφασης για ελαστική εφαρμογή και ερμηνεία των κριτηρίων σύγκλισης, όλες οι άλλες χώρες εκτός της δικής μας να συμμετάσχουν στην ΟΝΕ από 1.1.99.

Φοβάμαι, όμως, ότι δεν έχει γίνει πλήρως κατανοητό τι σημαίνει αυτό. Κατ' αρχήν, θα υπάρξουν σοβαρότατες οικονομικές επιπτώσεις και εξελίξεις. Η εμπιστοσύνη των διεθνών αγορών θα κλονισθεί και είναι πιθανόν να ασκηθούν κερδοσκοπικές πιέσεις στη δραχμή, με συνέπεια, εκροή κεφαλαίων, την αναγκαστική αύξηση των επιτοκίων, την αναζωπύρωση του πληθωρισμού, των ελλειμμάτων και τον εγκλωβισμό μόνιμα της οικονομίας μας σε ένα φαύλο κύκλο.

Και βεβαίως, η προσπάθεια για μεταγενέστερη σύγκλιση και ένταξη θα είναι πολύ μέλλοντες, γιατί η απόσταση θα είναι πολύ μεγαλύτερη και επίπονη και οι θυσίες που θα απαιτηθούν απ' όλους μας πολύ μεγαλύτερες. Σε πολιτικό επίπεδο θα υποβαθμισθεί η πολιτική μας φωνή και θα τραυματισθεί η εθνική

μας στρατηγική σε βάρος, βεβαίως, των εθνικών μας θεμάτων. Είναι, λοιπόν, μονόδρομος η πορεία μας προς την Ευρώπη. Θα περίμενε, λοιπόν, κανείς ένα ουσιαστικό πρόγραμμα σύγκλισης με συγκεκριμένο και κατάλληλο μείγμα οικονομικής πολιτικής, με εργαλείο, βεβαίως, το φετινό Προϋπολογισμό.

Θα ήμουν ειλικρινά ευτυχής, κύριε Υπουργέ, αν ο Προϋπολογισμός που καταθέσατε και τα μέτρα πολιτικής, που τον συνοδεύουν, μου επέτρεπαν να σας συγχαρώ.

Ο Προϋπολογισμός σας, βεβαίως, οφελεί να πω, ότι δείχνει πρόθεση να σημαδέψει την ONE, αλλά θα έλεγα παραστατικά, με όπλα του Α' Πλαγκοσμίου Πολέμου. Για να χτυπήσουμε την ONE χρειάζονται σύγχρονες πολιτικές, σύγχρονα οπλικά συστήματα και εσείς χρησιμοποιείτε ξιφολόγχες. Η πορεία προς την ONE χρειάζεται γενναίες, θαρραλέες παρεμβάσεις, χρειάζεται αποφασιστικότητα και απαλλαγή από ιδεοληψίες, για τις οποίες μπορούμε να πούμε ότι είστε θιασώτες.

Ο Προϋπολογισμός είναι λίγος απέναντι στα προβλήματα, δέσμιος των ιδεολογικών σας αγκυλώσεων, των συντεχνιών που σας στηρίζουν και του μεγάλου κράτους στο οποίο πιστεύετε. Δεν τολμά τις αναγκαίες τομές και ρίζεις με συντεχνίες και συμφέροντα. Φορολογεί υπέρμετρα αυτούς που ήδη πληρώνουν και αφήνει σχεδόν άθικτη τη φοροδιαφυγή. Μπροστά στο κατώφλι του 2000 ο φοροελεγκτικός μηχανισμός της Ελλάδος είναι πολύ κάτω από τη βάση, η μηχανοργάνωση του Υπουργείου Οικονομικών σε νηπιακή κατάσταση από πλευράς διασταύρωσης στοιχείων. Είναι ένας Προϋπολογισμός που θα γονατίσει την παραγωγή και φυσικά δεν προωθεί τις επενδύσεις και πολύ φοβάμαι, ότι θα οδηγήσει σε ύφεση.

Δεν υπάρχει κανένα συγκεκριμένο πρόγραμμα για αποκρατικοποίησεις και το κράτος παραμένει βεβαίως τεράστιο, αλώβητο, αναποτελεσματικό και απορροφά το σύνολο των διαθέσιμων πόρων και στερεί αυτούς τους πόρους από τον ιδιωτικό τομέα, ο οποίος έχει τη δυνατότητα για επενδύσεις και να οδηγήσει τη Χώρα στην ανάπτυξη.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπενθυμίσω τα λόγια του Πρωθυπουργού από το Βήμα αυτό, κατά τη συζήτηση του περσινού Προϋπολογισμού, όταν δεν ήταν Πρωθυπουργός. Έλεγε τότε ο Κ. Σημίτης: "Το σύνολο των φορολογικών επιβαρύνσεων για την εργασία και τα επιχειρηματικά κέρδη είναι ψηλά. Η μείωσή τους θα αυξήσει τα κίνητρα για εργασία παραγωγικών δραστηριοτήτων και θα αντισταθμίσει την παρατεταμένη συμπίεση των εισοδημάτων αυτών". Άλλα έλεγε τότε, βεβαίως, και άλλα γίνονται τώρα. Άλλα είναι ένα μόνιμο μοτίβο, που διατρέχει την πορεία σας ως Κυβέρνηση και ως Κόμμα.

Δεν κάνατε απολύτως τίποτα για να συντελεστούν οι αλλαγές που είναι αναγκαίες, για να αποκολληθεί η Χώρα από το τέλμα.

Τι κάνατε αλήθεια:

Πρώτον, για την απελευθέρωση των αγορών από ποικίλα μονοπτωλιακά στοιχεία, που εμποδίζουν την απελευθέρωση των δημιουργικών δυνάμεων του 'Ελληνα; Είμαστε πρωταθλητές στον προστατευτισμό των αγορών, με αποτέλεσμα να χάνουμε ένα σωρό επενδύσεις από το εξωτερικό.

Δεύτερον, για τη δημιουργία ενός μικρού και αποτελεσματικού κράτους με επιτρεπόμενη μέγιστη αρμοδιότητα την παραγωγή δημοσίων αγαθών, ένα κράτος που θα καθορίζει τους κανόνες, ένα κράτος που θα ελέγχει για την εφαρμογή τους και θα εξασφαλίζει ίσους όρους υγιούς ανταγωνισμού και ίσους όρους εγγύησης για όλους τους πολίτες;

Τρίτον, τι κάνατε για την αποκομματικοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης και της ζωής γενικότερα, που δηλητηριάζει τις ανθρώπινες σχέσεις και καταστρέφει την κοινωνική συνοχή;

Και τι κάνατε αλήθεια για τη θέσπιση ενός φορολογικού συστήματος, που να εξασφαλίζει δίκαια συμμετοχή όλων στα κοινά βάρη και να προάγει τα κίνητρα για ανάπτυξη και οικονομική πρόοδο;

'Όλη σας η κυβερνητική πορεία μέχρι τώρα και η παλαιότερη και η νεώτερη, στερείται τέτοιων παρεμβάσεων.

Αλλά ας δούμε πραγματικά στοιχεία για το 1996. Εν όψει των εκλογών ακολουθήσατε μια πολιτική παροχών. Επιλεκτική αύξηση με τα πριμ παραγωγικότητας για τους δημοσίους υπαλλήλους, χαρίστηκαν φόροι σε έχοντες και κατέχοντες, παραμένουν ανείσπραχτοι βεβαιωμένοι φόροι 2 τρισ. 200 δισ. δραχμών και αγνοήθηκαν δίκαια αιτήματα κοινωνικών ομάδων και βεβαίως, δείχνετε αλαζονεία στην αγροτική τάξη.

Είχα πει από την πρώτη στιγμή, ότι ο Πρωθυπουργός όφειλε από τη δεύτερη μέρα των κινητοποιήσεων να δει τους αγρότες, να συνομιλήσει μαζί τους, να μιλήσει τίμια, να τους πει τι μπορεί να δώσει και τι δεν μπορεί να δώσει. Γνωρίζω καλά τους αγρότες. Είναι υπευθύνοι όταν τους φερθεί κανέis τίμια. Άλλα θέλοντας ο Κ. Σημίτης να πετύχει ένα ρωμαϊκό θριάμβο για να καθυποτάξει κάθε αντίδραση, ταπεινώνει την αγροτική τάξη και δεν σκύβει στα πραγματικά προβλήματα αυτών των παραγωγών με τις τεράστιες καταστροφές το 1994, με μηδενική σχεδόν παραγωγή φέτος και με τιμές εξευτελιστικές, λόγω των κάκιστων χειρισμών της Κυβέρνησης, που δεν θα έχουν εισόδημα το 1997 αλλά μόνο χρέη, που διπλασιάζονται μέσα σε δύσμισι χρόνια με τους τόκους υπερημερίας. Δεν σκύβετε στα προβλήματα. Άλλα λέγατε τότε, βεβαίως. Εν πάσα περιπτώσει, το θέμα των καταλήψεων και των κινητοποιήσεων είναι αποτέλεσμα της παραγωγικής κοινωνικής διαδικασίας του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.

Άλλα θα σημειώσω και κάτι άλλο. Τον Κ. Σημίτη, μέχρι να γίνει Πρωθυπουργός, δεν τον είδα ποτέ να καταδικάζει κινητοποιήσεις και καταλήψεις. Ως Υπουργός Παιδείας, τον προκάλεσα επανειλημμένως και του έλεγα "δέχεσθε τις καταλήψεις ως μέσον αντιδρασης των μαθητών ή όχι". Και βεβαίως, δεν έλεγε, ότι "δεν τις δέχομαι". Τώρα πις θυμήθηκε; Εγώ δεν τις δέχόμουν και τότε, δεν τις δέχομαι και τώρα τις ακραίες στάσεις. Άλλα, όμως, ένα πράγμα ξέρω, ότι τα προβλήματα λύνονται με δάλαογ. Και ξέρω και κάτι άλλο, ότι η Ελληνική κοινωνία δεν μπορεί να οδηγηθεί σε σύγκλιση με ταπεινωμένες μεγάλες τάξεις του Λαού και χωρίς να σκύβετε με αγάπη και να κάνετε ότι είναι δυνατόν για την επίλυση των προβλημάτων της.

Μπαίνω τώρα στα οικονομικά μεγέθη. Ο πληθωρισμός από 5% που μας λέγατε, είναι στο 8% και 2,5% στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το δημόσιο χρέος είναι στο 112% του ΑΕΠ και όχι στο 110,7%, όπως ψευδώς αναγράφετε στην Εισήγηση του Προϋπολογισμού. Διότι το 112% σας το δίνει το δελτίο, νούμερο 62, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Και αν το δημόσιο χρέος το οποίο μέσα στα δώδεκα χρόνια της διακυβέρνησής σας από 672 δισ. το 1981 έφθασε τώρα τα 36 τρισ. και αν είναι εκεί που είναι, είναι λόγω της λευκής τρύπας από τα πλεονάσματα των ασφαλιστικών οργανισμών, που είναι αποτέλεσμα όχι της δικής σας πολιτικής, αλλά του ασφαλιστικού νόμου-τομή, που έφερα προς ψήφιση στην Κυβέρνηση Μητσοτάκη το 1990.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, μισό λεπτό.

Μια και τόσο γρήγορα περνά ο χρόνος, πάω κατευθείαν στις προτάσεις μου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 1997 θα είναι μία από τα ίδια, όπως και το 1996. Υποτιμά τις διαπάνες και υπερεκπιμά τα έσοδα. Και θα έχει και πάλι αποκλίσεις της τάξεως των 500 δισ. δραχμών. Και θα είναι και πάλι μία αποτύπωση αριθμών, χωρίς να είναι αποτέλεσμα συνολικής πολιτικής. Και σημειώνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το κύριο χαρακτηριστικό της Χώρας μας και το μεγάλο πρόβλημα είναι, ότι είναι μια χώρα πολλαπλών ελλειμμάτων, έλλειμμα δημοκρατίας, ήθους, ευθιξίας, συγκεκριμένης πολιτικής, σεβασμού των θεσμών και των νόμων, έλλειμμα στις θέσεις εργασίας, έλλειμμα στον Προϋπολογισμό, τεράστιο δημόσιο χρέος, που είναι αποτέλεσμα όλων αυτών των ελλειμμάτων.

Ας μην ξεχνάμε, ότι υπάρχει διαπλοκή και αλληλοτροφοδότηση των οικονομικών, θεσμικών και πολιτικών προβλημάτων. Τι πρέπει αλήθεια να γίνει;

Πρώτα-πρώτα, πρέπει να πούμε την αλήθεια στο Λαό. Περίσσευψε τα τελευταία χρόνια σε όλη την πολιτική ζωή ο

λαϊκισμός, η δημαγωγία, τα μισόλογα και οι μεσοβέζικες λύσεις. Και το δεύτερο, πρέπει συνολικά να εφαρμοσθούν οι παρακάτω πολιτικές.

Κύριε Πρόεδρε, σε μισό λεπτό, τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σε ό,τι αφορά στην προσήλωση στον Κανονισμό, κινδυνεύετε να χαρακτηρισθείτε ελλειμματικός. Και θέλω να σας προστατεύσω. Παρακαλώ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Μισό λεπτό.

Έχουν συνηθίσει άλλωστε οι Έλληνες ακροατές, να μας βλέπουν εμάς τους δύο, εγώ να σας ζητώ το μισό λεπτό και σεις να μου δίνετε το ενάμισι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Για μετρήστε. Επειδή είστε οπτικός τύπος και όχι ακουστικός.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Εντάξει, τελειώνω.

Πρώτον, απελευθέρωση και ανταγωνιστική λειτουργία όλων των αγορών. Αποκρατικοποίηση μιας βαθύτατα στρεβλωμένης από την κρατική αντίληψη οικονομίας. Εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης και αποκομματικοποίησή της.

Και να συμφωνήσουμε επιτέλους, ότι η Δημόσια Διοίκηση δεν είναι ένα κομματικό εργαλείο. Είναι εθνικό κεφάλαιο για πρόοδο και ανάπτυξη. Λιτή διαχείριση στο Δημόσιο, κανένας διορισμός επι τριετία, κύριε Υπουργέ -διορίσατε εξήντα με

εβδομήντα χιλιάδες την προηγούμενη τριετία- περιορισμός της φοροδιαφυγής, ένα τίμιο σταθερό φορολογικό σύστημα, μεταρρυθμίσεις και εξορθολογισμός της λειτουργίας της κοινωνικής ασφάλισης, της υγείας και της παιδείας και να απορροφήσετε επιτέλους και αυτά τα κονδύλια από το Πακέτο Ντελόρ. Άλλα δεν θα υπάρχει αποτέλεσμα, αν εφαρμόζετε κάποιες από αυτές τις πολιτικές και ολίγον. Χρειάζεται συνολική καθολική λειτουργία.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται επανειλημένα ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, είναι ευχάριστος ο λόγος σας, αλλά πρέπει να ακουστούν και άλλοι συνάδελφοι. Πρέπει να τους δώσουμε αυτό το δικαίωμα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Το δυστύχημα, κύριοι Υπουργοί, είναι, ότι στην πλοι κρίσιμη καμπτή της πτορείας της Χώρας, είναι κρίμα που είσθε πάλι εσείς Κυβέρνηση και είναι κρίμα που η Νέα Δημοκρατία έχασε τις εκλογές!

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Στο σημείο αυτό ο κ. Βουλευτής κ. Γ. Σουφλιάς καταθέτει για τα Πρακτικά σχετικούς πίνακες του "EUROPEAN ECONOMY", οι οποίοι έχουν ως εξής):

Table 87

Main economic indicators 1961-96
Greece

- 57 -

119

	(Annual percentage change, unless otherwise stated)									
	1961-73	1974-85	1986-90	1991-95	1991	1992	1993	1994	1995	1996
1. Gross domestic product										
— at current market prices	12,5	20,7	18,6	15,0	23,5	15,1	13,0	12,6	11,5	10,4
— at 1990 market prices	7,7	2,5	1,9	1,2	3,1	0,4	-1,0	1,5	2,0	2,0
2. Gross fixed capital formation at 1990 prices										
— total	10,0	-1,6	1,7	1,4	4,8	-1,4	-2,8	0,5	6,3	7,8
— construction	8,8	-3,2	1,7	-1,8	3,2	-6,0	-5,1	-3,0	2,1	8,5
— equipment	12,7	0,7	2,7	6,8	7,9	7,5	1,1	6,3	11,5	7,0
3. Gross fixed capital formation at current prices (% of GDP)										
— total	27,9	26,8	22,2	21,0	22,5	21,6	20,7	19,9	20,2	20,9
— general government	:	:	3,1	2,9	3,0	3,1	2,8	2,7	2,8	2,8
— other sectors	:	:	19,0	18,1	19,5	18,6	17,8	17,2	17,4	18,1
4. Final national uses including stocks										
— at 1990 prices	7,9	2,0	2,5	1,6	3,7	0,3	-0,7	1,2	3,3	2,9
— relative against 19 competitors	3,0	0,1	-1,0	0,4	2,3	-0,6	0,5	-1,4	1,3	1,4
— relative against other member countries	3,1	0,3	-1,1	0,6	2,0	-0,4	1,6	-1,2	1,3	1,7
5. Inflation										
— price deflator private consumption	3,5	17,5	17,0	13,7	19,7	15,0	13,7	10,8	9,3	8,3
— price deflator GDP	4,5	17,7	16,5	13,7	19,8	14,6	14,1	10,9	9,3	8,3
6. Compensation per employee										
— nominal	10,1	21,6	17,9	11,4	14,3	8,2	10,1	11,9	12,5	11,1
— real, deflator private consumption	6,4	3,5	0,7	-2,0	-4,5	-5,9	-3,2	1,0	3,0	2,6
— real, deflator GDP	5,4	3,3	1,2	-2,0	-4,6	-5,6	-3,6	0,9	3,0	2,6
7. GDP at 1990 market prices per person employed	-8,1	1,6	1,0	0,3	4,9	-1,0	-3,2	-0,4	1,1	0,9
8. Real unit labour costs										
— 1961-73 = 100	100,0	97,0	100,9	93,6	96,6	92,2	91,8	93,0	94,7	96,2
— annual % change	-2,5	1,8	0,2	-2,3	-9,0	-4,6	-0,4	1,3	-1,9	1,6
9. Relative unit labour costs in common currency										
— against 19 competitors										
• 1961-73 = 100	100,0	77,0	68,4	72,6	71,6	69,8	70,2	73,3	78,1	82,5
• annual % change	-4,2	0,3	0,6	0,1	-8,0	-2,5	0,6	4,4	6,5	5,7
— against other member countries										
• 1961-73 = 100	100,0	76,5	69,2	73,2	71,2	68,8	71,5	75,3	79,4	83,5
• annual % change	-4,6	1,0	-0,8	0,7	-7,3	-3,4	4,1	5,2	5,5	5,2
10. Employment	-0,5	1,0	0,9	0,9	-1,8	1,4	2,2	1,9	0,9	1,0
11. Unemployment rate (% of civilian labour force)	4,5	3,8	6,6	8,3	7,0	7,9	8,6	8,9	9,1	9,1
12. Current balance (% of GDP)	-2,4	-2,4	-3,5	-2,5	-3,8	-3,2	-1,7	-1,0	-2,7	-2,8
13. Net lending (+) or net borrowing (-) of general government (% of GDP)	:	:	-12,4	-11,9	-11,5	-12,3	-14,2	-12,1	-9,2	-8,1
14. General government gross debt (end of period: % of GDP)	16,1	51,6	90,1	111,7	92,3	99,2	111,8	110,4	111,7	112,0
15. Interest payments by general government (% of GDP)	:	2,2	7,2	12,2	9,4	11,7	12,8	14,2	12,9	12,4
16. Money supply (end of year) ¹	18,2	25,5	21,1	12,2	12,3	14,4	15,0	8,9	10,5	:
17. Long-term interest rate (%)	:	13,6	:	:	:	:	:	:	:	:
18. Profitability (1961-73 = 100)	100,0	66,3	48,6	61,3	57,5	62,9	62,4	62,0	61,5	60,4

¹ M3.

Table 78

120

General government consolidated gross debt
Maastricht and former definition

- 58 -

(Percentage of gross domestic product at market price)

	B	DK ¹	D ²	GR ³	E	F	IRL ⁴	I	L ⁵	NL
1970	63.8	:	18.6	17.6	15.6	:	50.5	38.1	25.4	:
1971	62.7	12.7	18.6	18.0	16.3	:	48.4	43.0	25.6	:
1972	62.9	11.2	18.8	19.1	14.9	:	45.4	49.3	22.7	:
1973	60.8	8.8	18.3	16.1	13.1	:	42.5	51.3	18.5	:
1974	56.8	6.1	19.4	21.1	12.6	:	53.2	51.5	15.1	:
1975	58.6	6.9	24.8	18.5	12.8	:	60.0	57.6	16.4	41.8
1976	59.3	11.1	26.3	18.3	12.6	:	64.9	56.4	14.9	41.4
1977	62.7	14.9	27.3	18.5	13.7	20.5	61.7	56.0	15.0	40.8
1978	66.5	24.9	28.7	24.3	13.9	21.6	63.6	60.9	13.9	42.1
1979	72.5	31.0	29.7	23.9	15.6	21.6	69.3	60.4	12.9	44.1
1980	78.8	38.5	31.7	23.8	17.5	20.1	70.9	57.8	12.5	46.9
1981	93.2	51.1	35.4	28.3	21.4	22.2	76.6	59.9	13.0	50.9
1982	103.3	63.9	38.7	31.9	26.6	25.8	86.0	65.0	12.9	56.5
1983	114.3	73.4	40.2	36.6	32.0	27.3	96.1	70.1	13.6	62.7
1984	119.0	75.1	41.0	43.9	38.2	29.5	100.4	75.3	13.6	66.8
1985	123.1	72.0	41.7	51.6	43.7	31.0	103.3	82.4	12.9	71.5
1986	128.1	63.7	41.6	53.7	45.1	31.4	114.9	86.4	12.4	73.5
1987	133.2	59.6	42.6	59.7	45.5	33.6	116.0	90.6	10.9	76.1
1988	133.9	61.4	43.1	65.8	41.7	33.7	111.6	92.7	8.8	79.2
1989	130.9	59.5	41.8	69.2	43.2	34.4	101.7	95.7	7.2	79.1
1990	130.9	59.6	43.8	90.1	45.1	35.4	96.5	98.0	4.7	78.8
1991	130.3	64.6	41.5	92.3	45.8	35.8	96.7	101.4	4.2	78.8
1992	131.5	68.7	44.1	99.2	48.4	39.7	94.4	108.5	5.2	79.4
1993	137.9	80.1	48.2	111.8	60.5	45.4	97.5	119.4	6.2	81.1
1994	136.0	76.0	50.4	110.4	63.1	48.4	91.1	125.6	5.9	77.6
1995	133.7	71.9	58.1	111.7	65.7	52.4	85.5	124.8	5.9	79.0
1996	132.2	71.0	61.5	112.0	67.8	56.1	81.3	124.5	6.2	79.4

1971-83: series includes trade credits. Source: Danmarks Statistik.

1994: Government deposits with the central bank, government holdings of non-government bonds and public enterprises related debt amounted to some 23% of GDP in 1994.

1970-89: WD: Coins not included; Social security not included. Source: Statistisches Bundesamt. 1995: Including unification related debt and assets assumptions by the federal government (Treuhand, eastern housing companies and Deutsche Kreditbank), equal to DM 229 billion.

1970-89: General government not consolidated; direct advances by central bank not included. Source: Bank of Greece.

1970-89: Central government (exchequer) debt. Source: Central Bank of Ireland.

1970-89: Social security debt not included, general government debt not consolidated. Source: Statec.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Επί της ουσίας θα μου διοθεί η ευκαιρία να απαντήσω, στον κ. Σουφλιά, όπως και σε άλλους ομιλητές, όταν δευτερολόγησα, αλλά τώρα θέλω να κάνω μία διευκρίνιση, διότι ο συνήθως ήπιος κ. Σουφλιάς, προσέφυγε σε ένα ακραίο χαρακτηρισμό σε ό,τι αφορά το δημόσιο χρέος.

Το δημόσιο χρέος της Χώρας το 1996 είναι 110,7% του ΑΕΠ. Αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποκλίνει κατά μία εκατοστιαία μονάδα, αυτό οφείλεται στο ότι έχει πληροφόρηση πριν από τέσσερις μήνες, που πράγματι αυτή ήταν και η δική μας εκτίμηση. Τα απολογιστικά στοιχεία για το 1996 είναι 110,7%, όπως γράφει η εισηγητική έκθεση. Ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, αφού ανεβαίνει αριθμητικά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Όχι, σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε. Δεν μπορεί να γίνεται διάλογος κατ' αυτόν τον τρόπο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: ... το δημόσιο χρέος, πώς κατεβαίνει ο υπολογισμός του ως ποσοστού;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω στον κύριο Υπουργό ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν έχετε το δικαίωμα δευτερολογίας και ανταπαντήσεως και το γνωρίζετε και εσείς, κύριε Σουφλιά και εσείς, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Είναι προφανές, ότι μανιπουλάρετε τα στοιχεία του εθνικού εισοδήματος, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε. Όταν πάρετε το λόγο να απαντήσετε, κύριε Πρόεδρε. Σας παρακαλώ!

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Μπορώ να απαντήσω για ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Όχι, κύριε Υπουργέ, απαντήσατε. Δεν γίνεται διάλογος κατ' αυτόν τον τρόπο. Είχατε χρέος να απαντήσετε, δικαίωμα να απαντήσετε, ασκήσατε το δικαίωμά σας και από όως και πέρα πάμε στον κατάλογο και στην κανονική διαδικασία βάσει του Κανονισμού.

Ο κ. Παπαθεμέλης έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Σκέφτομαι από την κατακλείδα του μόλις κατελθόντος του Βήματος, κ. Σουφλιά, ότι τάχα είναι κρίμα που το Π.Α.Σ.Ο.Κ. βρίσκεται στην Κυβέρνηση και κρίμα που η Νέα Δημοκρατία δεν βρίσκεται στην Κυβέρνηση, το εξής. Φανταστείτε, κύριε Σουφλιά να βρισκόταν η Νέα Δημοκρατία στην Κυβέρνηση. Με το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και οι δυσκολίες είναι τρομακτικές. Με σας και με την εικόνα που έχετε σήμερα στον Ελληνικό Λαό, ποια θα ήταν η όλη κατάσταση και πώς θα αντιμετωπίζόταν; Αλιμόνο!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα προσπαθήσω να διατυπώσω μερικές γενικότερες σκέψεις με αφορμή τη συζήτηση του Προϋπολογισμού. Σ' αυτήν τη Χώρα φαίνεται, ότι η σύγκλιση, η συμμετοχή στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση έχει γίνει ένα είδος ταμπού. Έστω και αν και ο Πρωθυπουργός και πολλοί παράγοντες του δημόσιου βίου, επαναλαμβάνουν συνεχώς, ότι δεν είναι η σύγκλιση ο στόχος, αλλά είναι, εν πάσῃ περιπτώσει, η προαγωγή της ελληνικής οικονομίας. Σε μιαν ώρα που στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ήδη ξεκίνησε ένας έντονος αντίλογος, με πρωταγωνιστές μάλιστα πρόσωπα, τα οποία στην πρώτη φάση διαδραμάτισαν έναν αποφασιστικό ρόλο στην πορεία από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την ΟΝΕ.

Η γνωστή επιστολή του Χέλμουτ Σμιτ στον Πρόεδρο της "BUNDES BANK" τον Τίτμαγερ είναι χαρακτηριστική. Οι επισημάνσεις που κάνει για έλλειψη στρατηγικής σύλληψης στο πρόσωπο εκείνο, το οποίο θεωρείται ο κατ' εξοχήν εμπνευστής και ιεροφάντης αυτής της ιδέας των στοιχείων της ΟΝΕ, δηλαδή έλλειμμα, δημόσιο χρέος, πληθωρισμός -κατά

βάση αυτά τα τρία μεγέθη-είναι ότι εάν το "Ευρώ" 1.1.1999 δεν θα είναι πραγματικότητα, τότε θα υπάρξει η βαρύτερη κρίση στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης και ενδεχομένως το τέλος αυτής της διαδικασίας.

Συνήγορος των απόψεων αυτών του Σμίτ έρχεται εμμέσως πλην σαφώς με τις δηλώσεις του ο Ζακ Ντελόρ. Επισημαίνει, ότι σήμερα μιλούμε περισσότερο για τη νομισματική ενοποίηση, τη δημοσιονομική πειθαρχία και υποτιμάται εντελώς η οικονομική ένωση, κάτιο το οποίο φυσικά αποτελεί μια παραβίαση των αρχικών επιδιώξεων του Μάστριχτ.

Τέλος, σε ενίσχυση αυτών ήρθε πριν από μερικές εβδομάδες και ο τέως Γάλλος Πρόεδρος Ζισκάρ Ντεσταίν, ο οποίος τάχθηκε αντίθετος με την προοπτική ενός ισχυρού φράγκου δίνοντας προτεραιότητα στην απασχόληση. Μαζί με αυτόν η απόφαση του γαλλικού Σοσιαλιστικού Κόμματος ζητεί επιτέλους, να κατανοθεί, ότι Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι ένα σύμφωνο σταθεροποίησης αλλά πρέπει να μεταλλαχθεί σ' ένα σύμφωνο ανάπτυξης και κοινωνικής αλληλεγγύης.

Την ίδια σημείη ένας από τους εγκυρότερους αναλυτές ο 'Εντουαρτ Λούτβακ, κρούει τον κώδωνα του κινδύνου εξαίροντας το ενδεχόμενο να προχωρήσει η Ευρώπη σε κάτιο το οποίο ονομάζει εκείνος "τραπεζοκεντρισμό" και επιμένει, ότι αυτή η Ευρώπη των τραπεζών συνιστά απειλή για τη Δημοκρατία παραπέμποντας στις κύριες θέσεις του Νόρμαντ και του Σάχτ στο μεσοπόλεμο -ο πρώτος ήταν ο πρόεδρος της αγγλικής τράπεζας και ο δεύτερος της χιλιερικής τράπεζας, κεντρικής τράπεζας- και τότε αυτές οι αντιλήψεις, οι οποίες αγνόησαν τον παράγοντα "ανεργία", το στόχο "απασχόληση", και οδήγησαν τελικά σε ανατροπή της Δημοκρατίας.

Σήμερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης η ανεργία έχει φθάσει τα δεκαοκτώ εκατομμύρια των Ευρωπαίων πολιτών. Οι αριθμοί αυτοί είναι ανησυχητικοί και πρέπει να προκαλέσουν στις πολιτικές ηγεσίες της Ευρώπης και στους κοινωνικούς και ιδεολογικούς φορείς τους κρίση συνειδήσεως και υποχρέωση εκ βαθέων επανεξέτασης και επαναπροσδιορισμού των προοπτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πριν από μερικά χρόνια μόλις είχαμε με την επίνευση αυτών των ίδιων κυρίων, που σήμερα διαφοροποιούνται αναγάγει σε μέγα γεγονός του 1992. Γίνονταν ημερίδες και πολυσημερίδες, εγράφησαν βιβλία και αναλύσεις και στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες της Ευρώπης. Στο τέλος πέρασε το 1992, αλλά τελικώς κανείς δεν το πήρε χαμπάρι και δεν μιλησε όταν το 1992 έφθασε, για τους στόχους του 1992. Χωρίς να υποτομά κανείς αυτές τις εσωτερικές κρίσιμες διεργασίες, θα πρέπει να επισημάνει την ανάγκη μιας απομυθοποίησης ορισμένων εννοιών και πραγμάτων και προσγειώσης σε μία πραγματικότητα, η οποία πρέπει να έχει στόχο όχι τη μακροοικονομική επίτευξη της ονομαστικής σύγκλισης, αλλά αυτήν την καθημερινότητα, την πραγματικότητα της μικροοικονομίας. Τα όρια της κοινωνικής συνοχής ανά πάσα σημαντική πορούν να θεωρούν σε αμφιβόλιο και τις τελευταίες εβδομάδες η εξέγερση των αγροτών είναι χαρακτηριστικό δείγμα όπως και η κουφόβραση των άλλων κοινωνικών ομάδων, του τι μπορεί να συμβεί. Όπι όμως έχει γίνει ως αυτήν τη σημείη δεν σημαίνει, δεν υποδηλώνει επικείμενη ρύθμιση αυτών των θεμάτων και τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων. Κάτι, τέτοιο θα υποχρέωνε όλους εκείνους που έχουν την ευθύνη των αποφάσεων, ασχέτως προϋπολογισμού χωρίς την ψήφηση του οποίου δεν μπορεί να προχωρήσει η Χώρα- να δοθεί προτεραιότητα και βαρύτητα σε μερικά βασικά προβλήματα που είναι σχεδόν διαχρονικά. Είκοσι τόσα χρόνια απ' αυτήν την Αίθουσα αυτές τις ημέρες ακούγονται οι ίδιες παρατηρήσεις και οι ίδιες επισημάνσεις και οι επικλίσεις των ιδίων "άλλοθι".

Μιλούν για μη απορροφητικότητα, για ανικανότητα δηλαδή του κράτους να απορροφήσει κονδύλια, τα οποία έχει στη διάθεσή του. Για ατέρμονα γραφειοκρατία, η οποία ποτέ δεν περιορίζεται. Μου είναι ακατανότο η εξηγήσω, πώς είναι δυνατόν να έχει αποφασιστεί η κατασκευή ενός Μετρό στη Θεσσαλονίκη και για τρία χρόνια να σέρνεται στην κρατική

γραφειοκρατία, για να αποφανθεί το αρμόδιο Υπουργείο, μετά τη συμπλήρωση μιας ολόκληρης τριετίας, ότι δεν πρέπει να δοθεί στον πρώτο μειοδότη. Άλλα πρέπει να αρχίσει ένα διάλογο με το δεύτερο, ο οποίος διάλογος ενδεχομένως να κρατήσει άλλα τόσα χρόνια και φυσικά να ματαιωθεί ένα έργο, που ασχέτως της κρισιμότητας και της χρησιμότητάς του - κυρίως σε μια πόλη η οποία χαρακτηρίζεται από αποβοτιμηχάνηση και εκρηκτική κατάσταση ανεργίας- θα έδινε τη δυνατότητα να επιτύξει εν μέρει το πρόβλημα της ανεργίας των πολιτών της.

Μιλούμε για σπατάλη και για μείωση των εξόδων του Κράτους και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Έχουμε νομοθετήσει, ότι κανές σ' αυτήν τη Χώρα δεν μπορεί να εισπράττει μισθό υψηλότερο του Προέδρου του Αρείου Πάγου, αλλά πάρα ταύτα υπάρχουν εκαντοντάδες ή και χιλιάδες κρατικοί αξιωματούχοι, οι οποίοι "θεμιτά" ή μάλλον αθέμιτα, εισπράττουν πολλαπλάσια απ' αυτό που ορίζει ο νόμος.

Μιλούμε για μηχανισμούς είσπραξης οι οποίοι δεν υπάρχουν - αυτό ελέγετο και πριν από είκοσι και πριν από δεκαπέντε και πριν δέκα και πριν από πέντε χρόνια- για να εξηγήσουμε, γιατί δεν μπορούμε βεβαιωθέν Φ.Π.Α. να το εισπράξουμε, του ύψους πέραν του τρισκατομμυρίου.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προεδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω.

Μιλούμε για μια παραοικονομία, η οποία ποτέ δεν πέφτει κάτω από το 50% της οικονομίας και έχει διαφεύγοντα κρατικά έσοδα, που αγγίζουν ίσως τα 10 τρισ. δραχμές.

Μιλούμε για όλα αυτά αλλά δεν βλέπουμε για γίνεται κάτι θετικό και αποτελεσματικό πρός την κατεύθυνση αυτή, το οποίο να αλλάξει την όλη κατάσταση, να τείνει έστω να αλλάξει την κατάσταση.

Ενώ η δημογραφική εικόνα του Ελληνικού 'Εθνους σήμερα, τη σπιγμή που στην Τουρκία το 1/2 του πληθυσμού είναι κάτω των εικοσιπέντε ετών και το 1/3 του πληθυσμού της κάτω των δεκαέξι ετών και αντί άλλων, τα οποία θα ενισχύσουν τη δημογραφική εξυγίανση της Χώρας, του 'Εθνους, συζητούμε μέτρα, τα οποία είναι εκ διαμέτρου αντίθετα, τη διακοπή επιδότησης της πολυτεκνης μάνας. 'Ισως είναι ο ευκολότερος τρόπος για να 'κερδίσει' ο Προϋπολογισμός ορισμένα χρήματα, τα οποία δεν θα μπορέσει λόγω αδυναμίας να εισπράξει από τις άλλες πηγές τις οποίες προβλέπει.

Υπάρχουν οι έχοντες, υπάρχουν οι κατέχοντες και υπάρχουν και οι ... αντέχοντες! Εάν, όμως τελικώς, οι αντέχοντες, μονίμως καλούνται να πληρώσουν αυτό που δεν πληρώνουν οι έχοντες και οι κατέχοντες, τότε βεβαίως δεν θα δύωσουμε τις καλύτερες εξετάσεις στον Ελληνικό Λαό.

Ο Αριστοτέλης έλεγε: "Ευδαίμονα δέ πόλιν ούκ εἰς μέρος τι βλέψαντες δει λέγειν αυτῆς, αλλ'εις πάντας τούς πολίτης". Δηλαδή, για την ευδαίμονα πολιτεία δεν μπορούμε να αποβλέπουμε στην ευτυχία ενός τμήματος μόνο του λαού της, αλλά στο σύνολο.

Και ο Δημόκριτος εσημείωνε με ιδιαίτερη έμφαση: "Ανθρωποι τύχης είδωλον επιλάσαντο ιδίας αβουλίς πρόφασιν" -δηλαδή οι άνθρωποι έφτιαζαν το είδωλο της τύχης για να δικαιολογήσουν τη δική τους αβουλία- τη σπιγμή που "πλείστα εν βίῳ ευζύνετος οξυδερκή κατιυθύνει και νους".

'Όλα αυτά, τα οποία συμβαίνουν στη ζωή πρέπει, να τα κατευθύνει η "ευζύνετος", η συνετή οξυδέρκεια και το μυαλό. Αυτό το μυαλό και αυτήν την οξυδέρκεια που πρέπει, επί τέλους, να χρησιμοποιήσουμε για να βοηθήσουμε τον Τόπο. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Και που λείπει σήμερα από την Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Αθανάσιος Νάκος, Βουλευτής Μαγνησίας, έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην εισηγητική έκθεση που αναλύει τον Προϋπολογισμό του 1997 που συζητάμε, ακολουθείται από την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. η γνωστή πλέον τακτική σε όλους, η ίδια πάντα, που συνίσταται αφ' ενός στην προβολή επιλεγμένων αριθμών από

το σύνολο των υπαρχόντων, ώστε να ισχυροποιούνται τα επιχειρήματα και να συνάγεται η ορθότητα της ακολουθούμενης πολιτικής και αφ' ετέρου στην απόκρυψη ή αποσιώπηση εκείνων των στοιχείων, που αποδεικνύουν ακριβώς το αντίθετο. Την αδυναμία εφαρμογής αναπτυξιακής πολιτικής, την αδιαφορία προς τις δοκιμαζόμενες τάξεις των αγροτών, των μικρομεσαίων, των μισθοσυνήρητων και των λοιπών ευπρόσβλητων τάξεων του Ελληνικού Λαού, το θανάσιμο εγκλωβισμό της Κυβέρνησης στις αγκάλες του τεράστιου σπάταλου και αδηφάγου κράτους, που η ίδια δημιούργησε, και το οποίο δεν μπορεί και δεν θέλει να μειώσει, για τον απλούστατο λόγο, διότι ζει, αναπνέει και συντρέπεται απ' αυτό. Γ' αυτό και αυτός ακόμη ο εύπιστος στα μεγάλα λόγια και στις ωραίες διακρηύεις, ο άπειρος που θα έκανε, όμως, τον κόπο να μελετήσει τους αριθμούς και πίνακες του Προϋπολογισμού, αυτός που θα περίμενε να δει να αποτυπώνεται μια ένδειξη ενδιαφέροντος προς το μικρομεσαίο αγωνιστή της ζωής, προς το βιοτέχνη, τον έμπορο, που αποτελούν τον κινητήρα και τον προσδιοριστικό παράγοντα της οικονομικής ζωής της Χώρας, που βλέπουν με απόγνωση να βυθίζονται κάθε μέρα και περισσότερο στην ύφεση και στην απραξία, αυτός ο άπειρος θα περίμενε να δει να αποτυπώνεται στον Προϋπολογισμό η εκπλήρωση των υποχρέσεων στον 'Ελληνα αγρότη. Υποχρέσεις που δόθηκαν μετά τις κινητοποιήσεις του 1995 ή μερικές έστω απ' αυτές, που δόθηκαν προεκλογικά, αυτός θα αισθανθεί μεγάλη απογοήτευση, γιατί τίποτε απ' αυτά που θα περίμενε δεν υπάρχει.

Η προεκτική ανάγνωση των αριθμών που δεν αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση και αναγράφονται στον Προϋπολογισμό, όσες αληχημείες και αν έχουν γίνει, όσες αληχημείες και αν έχουν ακολουθηθεί, το αποδεικνύει. Ας πάρουμε για παράδειγμα τον αγροτικό τομέα, που σήμερα βρίσκεται στην πιο κρίσιμη καμπή. Γιατί, ενώ από τη μια μεριά οι όροι της γεωργικής παραγωγής και διάθεσης των αγροτικών προϊόντων γίνονται ολόνα και δυσμενέστεροι, λόγω της συνεχούς αύξησης του κόστους παραγωγής, της στασιμότητας ή μειώσης των τιμών διάθεσης των γεωργικών προϊόντων, της διευρυνόμενης απελευθέρωσης του διεθνούς εμπορίου και της συνεχούς μεταρρύθμισης της κοινής αγροτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την άλλη μεριά υπήρξε η παντελής αδιαφορία και εγκατάλειψη που επιδείχτηκε στη δεκαετία του '80 και δεν έδωσε στην ελληνική γεωργία τους μηχανισμούς προσαρμογής προς τα νέα ευρωπαϊκά δεδομένα, αδιαφορία και εγκατάλειψη που συνεχίζονται.

'Ετσι φτάσαμε στη σημερινή ανεξέλεγκτη κατάσταση. Ανεξέλεκτη κατάσταση, όχι γιατί υποκινείται, όχι γιατί ξαφνικά οι αγρότες μετατρέπουν σε παλαιότυπου συνδικαλιστές, αλλά από την οργή που δημιούργησε η συνειδητοποίηση της κατάστασης, των χαμένων χρόνων όπου κανείς δεν ενδιαφέρθηκε για μας". Αυτή είναι η επωδός που επαναλαμβάνεται στα μπλόκα, αν έχετε πάει και περάσει από εκεί. Συνειδητοποιούν, δηλαδή, την πολιτική της εξαπάτησης και της αδιαφορίας, εξαπάτηση που συνίσταται στην αθέτηση υποχρέσεων.

'Όλα αυτά τα τρία χρόνια που δόθηκαν υποχρέσεις, με αποκορύφωμα την προεκλογική περίοδο, νέο κύμα υποχρέσεων κάλυψε αυτούς αγρότες, με μεγαλύτερο την ομιλία του Πρωθυπουργού στη Λάρισα.

Αδιαφορία που εξακολουθεί να υπάρχει και που προσπαθούν να την καλύψουν με αδιαλλαξία, που αποτυπώνεται στον Προϋπολογισμό που συζητάμε. Για να γίνω πιο συγκεκριμένος, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν -πίνακας 2.2. της εισηγητικής έκθεση στη γεωργία- μειώθηκε το 1996 κατά 4%. Προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1% το 1996, άρα στη διετία '95-'96 το εισόδημα μειώθηκε κατά 1.5%. Ποια είναι η πολιτική αυτή που οδήγησε στη μείωση του αγροτικού εισοδήματος κατά 1.5%, η πολιτική του ενδιαφέροντος ή η πολιτική της αδιαφορίας; Την αδιαφορία της Κυβέρνησης προς τον 'Ελληνα αγρότη εκφράζει και η φράση στη σελίδα 44 όπου λέει: "Στόχος είναι η διατήρηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας σε σχέση με το ECU", πράγμα που σημαίνει, ότι ο 'Ελληνας παραγωγός δεν

Θα έχει, ούτε από θεσμικές πιμές ούτε από επιδοτήσεις, την παραμικρή δραχμική αύξηση και θα μειωθεί το εισόδημά του βεβαίως κατά τον πληθωρισμό, όποιος και να είναι αυτός 5%, 7% κ.λπ.. Αυτή δε την πολιτική, με υπερηφάνεια θα τη συνεχίσει η Κυβέρνηση, γιατί αναφέρεται στη σελίδα 132, ότι "η ορθή και ρεαλιστική κατάρτιση του 1997 είναι σημαντική, όχι μόνο για το 1997, αλλά και για το 1998".

Κατά συνέπεια αν οι παράγοντες που επιδρούν στα έσοδα παραμείνουν οι ίδιοι και το μεθεπόμενο χρόνο θα έχουμε μείωση του εισοδήματος των αγροτών. Και όλα αυτά βεβαίως εφόσον παραμείνουν οι ίδιοι οι κανονισμοί της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Αν, όμως όπως διαφαίνεται υπάρχει νέα πολιτική μειώμενων επιδόσεων, εφαρμοσθεύν νέοι κανονισμοί δυσμενέστεροι, στα οπωροκηπευτικά, στο λάδι, στη μεταποίηση κ.λπ., τότε ο τομέας των εσόδων, όχι μόνο θα παρουσιάσει μείωση, αλλά θα συρρικνωθεί δραματικά με αποτέλεσμα την κατάρρευση της αγροτικής οικονομίας, μια που οι μισές εκμεταλλεύσεις θα βρεθούν εκτός αγοράς για δύο λόγους. Είτε δεν θα τηρούν τους όρους των κοινοτικών προδιαγραφών είτε δεν θα πληρούν τους οικονομικούς όρους επιβίωσης των ίδιων των εκμεταλλεύσεων.

Αντιστάθμισμα σ' αυτές τις προοπτικές, έστω και στις πιο ευοίωνες θα μπορούσε να είναι η μείωση του κόστους παραγωγής. Η μείωση του κόστους παραγωγής που μπορεί να επιτευχθεί αφ' ενός με τη μείωση των υφισταμένων επιβαρύνσεων, που το κράτος επιβάλλει στον εξοπλισμό, στα πάγια στην καταναλισκόμενη ενέργεια, αφ' ετέρου με την αύξηση των επενδύσεων.

Η Κυβέρνηση απέρριψε πριν από λίγες εβδομάδες την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, για μείωση του κόστους ή μερικών συντελεστών που επηρεάζουν το κόστος.

Ως προς το σκέλος των επενδύσεων, αρκεί να αποκαλυφθεί η μέχρι τώρα πρακτική για να προσδιορισθεί το μέλλον. Έτσι στον Προϋπολογισμό οι συνολικές πιστώσεις που προβλέπεται να διατεθούν για τη γεωργία από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, το ΦΕΟΓΚΑ, τον ΟΓΑ και τον ΕΛΓΑ, αυξάνουν κατά 2% από 1.525 δισ. σε 1.556 δισ. Δηλαδή, αύξηση μικρότερη από τον πληθωρισμό, δηλαδή μείωση και αυτό υπό την προϋπόθεση, ότι το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων θα απορροφήσει 155 δισ. Δηλαδή, 103% παραπάνω από φέτος. Η ιστορία, όμως, μαρτυρά ακριβώς το αντίθετο. Το 1995 λέγατε, ότι θα απορροφήσετε 106 δισ. και απορροφήσατε 55 δισ. Το 1996 λέγατε, ότι θα απορροφήσετε 86 δισ. και απορροφήσατε 76 δισ. Δηλαδή, τα δύο τελευταία χρόνια απορροφήσατε κατά μέσο όρο 65 εκατ. Άρα, λιγότερο από τα δύο χρόνια κατά 10 δισ. έναντι των 75 δισ., που ήταν το 1994. Και αν, όμως, ακόμα αυτός ο στόχος που η πρακτική αποδεικνύει ότι είναι ανέφικτος να επιτευχθεί και απορροφηθούν τα 155 δισ. δραχμές, που αναγράφεται και πάλι η υστέρηση των επενδύσεων των τελευταίων ετών δεν καλύπτεται. Αντί, λοιπόν, μιας γενναίας πολιτικής στον τομέα των επενδύσεων που θα μείνει με έργα αρδευτικά, εγγειοβελτιωτικά, αγροτικής οδοποιίας κλπ. το κόστος παραγωγής, βλέπουμε την ίδια πολιτική την πολιτική αδιαφορίας.

Είχα αποδείξει σε μία από τις επερωτήσεις, με στοιχεία από το βαμβάκι, που είναι ένα σημαντικό προϊόν για την περιοχή μου, ότι το 25% της παραγωγής διατίθεται στη διάνοιξη, λειτουργία και συντήρηση των γεωτρήσεων. Αν αυτό το 25% το προσθέσουμε στην πιμή π.χ. των 300 δρχ., τότε η πιμή για το βαμβάκι μετατρέπεται αυτόματα σε 375 δρχ.

Είχα ρωτήσει, πώς είναι δυνατόν τα φρούτα του Πηλίου να πωλούνται ακριβότερα από τα ισπανικά στις λαχαναγορές των Αθηνών και της Θεσσαλονίκης και παράλληλα ο Ελλήνας αγρότης να μην μπορεί να ζήσει. Πού οφείλεται; Σε επιδοτήσεις που κάνουν άλλες χώρες στα καύσιμα, στις μεταφορές στα ψυκτικά ή σε τίποτε άλλο; Το ερώτημα είναι με τι μέσα να παλέψει ο Έλληνας παραγωγός. Πώς θα ανταγωνιστεί, όταν η αγροτική οδοποιία είναι ανύπαρκτη στη Χώρα μας με αποτέλεσμα το κόστος συλλογής και μεταφοράς να εκπινάσεται στα ύψη;

Πόσα εισοδήματα χάθηκαν τα τελευταία χρόνια από την απουσία αντιπλημμυρικών έργων;

Είναι φανερό, κύριοι συνάδελφοι, ότι ένα από αυτά που χρειάζεται ο αγροτικός κόσμος κατεπειγόντως, είναι έργα υποδομής, επενδύσεις, που θα έπρεπε να είναι τόσες, ώστε να καλυφθεί η απαξιώση του εξοπλισμού της αγροτικής οικονομίας στη δεκαετία του '80.

'Ομως, αυτή η τακτική συνεχίζεται και το ομολογεί ο Προϋπολογισμός. Ιδού οι αιτίες της αναταραχής. Γι αυτό κι αν ακόμα προς τα παρόν τα πράγματα λόγω των εφτών ή υπό το βάρος της ευθύνης για την καταστροφή άλλων παραγωγικών τάξεων αποκλιμακωθούν οι εντάσεις, το αγροτικό ζήτημα θα είναι εδώ, παρόν, πιο έντονο στο άμεσο μέλλον και αυτό δείχνει να μην το αντιλαμβάνεται η Κυβέρνηση, γιατί διαφορετικά δεν θα μας παρουσίαζε αυτόν τον Προϋπολογισμό.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Ροβέρτος Σπυρόπουλος, Βουλευτής Αρκαδίας, ορεινής τε και παραλιακής -δε λέγω πεδινής, διότι στερείται πεδίου, εκτός από το οροπέδιο- έχει το λόγο. Γ' αυτό οι Αρκάδες βρίσκουν διέξοδο και δράση στο πολιτικό.... πεδίον.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως νέος Βουλευτής, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω την ομιλία μου με μια οφειλόμενη εκ μέρους μου επισήμανση, σε σχέση με τον πολυσήμαντο ρόλο, που μπορούν και οφείλουν, κατά την άποψή μου, να διαδραματίσουν οι κοινωνικοί φορείς της Χώρας μας, στην προοπτική ορθής και παραγωγικής αξιοποίησης των αναπτυξιακών της δυνατοτήτων.

Θεωρώ αυτήν την πτυχή ιδιαίτερα σημαντική, στα πλαίσια συζήτησης του Προϋπολογισμού, δεδομένου ότι, τόσο η Κυβέρνηση αλλά ως ένα βαθμό όλοι συνομολογούμε, κρίσιμο ζητούμενο, ενώπιε της Οικουμενικής και Νομισματικής Ένωσης, αναμφίβολα είναι ίδια η δυνατότητα της Ελληνικής Οικονομίας να ανταπεξέλθει στις πολύμορφες προκλήσεις, απειλές και πέσεις μας απόλυτα διεθνοποιημένης και ιδιοίτερα ανταγωνιστικής παγκόσμιας οικονομίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως πολίτης συμμετέχω από την πρώτη μέρα της αποκατάστασης των δημοκρατικών μας ελευθεριών (το 1974) στα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα της Χώρας μας, μέσα από την ενεργή συμμετοχή μου στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα.

Από τη θέση και το ρόλο αυτόν, επιτρέψτε μου να μεταφέρω μία, κατά την άποψή μου, ενδιαφέρουσα άποψη που, ίσως, αν καλοπροαίρετα κριθεί και αναλυθεί, μπορεί να αποβή χρήσιμη στην ανεμπόδιστη διαλεκτική δυναμική του δημοκρατικού διαλόγου, που αναπτύσσεται στα πλαίσια συζήτησης του Προϋπολογισμού στο Κοινοβούλιο μας.

Στο είκοσι τρία χρόνια της θετικής, στο σύνολό της, πορείας εμπέδωσης, διεύρυνσης και ωρίμανσης της παρούσας Κοινοβουλευτικής μας Δημοκρατίας, όλοι όσοι θήτευσαν και υπηρέτησαν στους κοινωνικούς φορείς, παράλληλα με τους αγώνες των Βουλευτών και με τις προσπάθειες των δημοκρατικών Κομμάτων, νομίζω, ότι έδωσαν μέσα από τους κοινωνικούς φορείς το δικό τους αγώνα για τη θεσμική ολοκλήρωση της Ελληνικής Δημοκρατίας και την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Χώρας μας.

Οστόσο αυτή ακριβώς η αυτονόμη και παράλληλη πορεία των κοινωνικών φορέων, δηλαδή της ΓΣΕΕ, της ΑΔΕΔΥ, της ΠΑΣΕΓΕΣ, της ΓΕΣΑΣΕ, των εργοδοτικών φορέων κ.λπ., αντιμετωπίσθηκε πολλές φορές με δυσπιστία, με δυστακτικότητα, με αντιπαλότητα και άλλες, με ένα αφόρητο ασφυκτικό εναγκαλισμό με τις κεντρικές εξουσίες.

Στο είκοσι τρία αυτά χρόνια, καθώς εναλλάσσονταν οι κυβερνήσεις και κατ' επέκταση εναλλάσσονταν οι ρόλοι, πότε η εκάστοτε κυβέρνηση και πότε η εκάστοτε αντιπολίτευση, επιχειρούσαν να ερμηνεύσουν και να αξιοποιήσουν κατά το δοκούν τις θέσεις, τις προτάσεις και τις διεκδίκησεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Κατά τη διάρκεια της συνδικαλιστικής μου πορείας, υπήρξαν περίοδοι που είτε κάποιοι με έκριναν ως κυβερνητικό συνδικαλιστή είτε ως σκληρό αντικυβερνητικό συνδικαλιστή, αρμφισ-

βητώντας όμως πάντα την αυτονομία της θεσμικής μου έκφρασης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ)

Από το επίσημο Βήμα της Βουλής θέλω να δηλώσω ότι το εύκολο εγχείρημα της αποδυνάμωσης του αυτονόμου ρόλου των κοινωνικών φορέων με τον αυχή χαρακτηρισμό ως κυβερνητικού ή αντικυβερνητικού φρέφωνου, είτε των προσώπων που υπηρετούν τους θεσμούς είτε των συλλογικών λειτουργιών τους, όχι μόνο δεν συνδράμει και δεν ευνοεί την ωρίμανση, την εμπέδωση και τη διεύρυνση της Κοινοβουλευτικής μας Δημοκρατίας, αντίθετα μάλιστα αποδύναμωνει τη γενικότερη προσπάθεια, που καταβάλλουν τα Κόμματα στο σύνολό τους, να υπηρετήσουν και να προάγουν μέσα στα πλαίσια του Καταστατικού Χάρτη της Χώρας, τη θεσμική μας Δημοκρατία.

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να τονίσω ότι εν όψει της συζήτησης του φετινού Προϋπολογισμού, συμβαίνουν στη Χώρα μας γεγονότα, που οφείλουμε να τα ερμηνεύσουμε, να τα σχολιάσουμε και να τοποθετηθούμε ως Κοινοβούλιο υπεύθυνα πάνω σ' αυτά.

Χωρίς αμφιβολία το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και η Κυβέρνησή του συνέβαλαν αποφασιστικά στην ολοκλήρωση της θεσμικής λειτουργίας των κοινωνικών φορέων και δικαιολογημένα το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ως φιλολαϊκό Κόμμα, έχει μια σημαντική πλειοψηφία στους μαζικότερους συνδικαλιστικούς φορείς.

Ωστόσο θέλω να παρατηρήσω, ότι η κορυφαία συνδικαλιστική οργάνωση της Χώρας, όπως είναι η ΓΣΕΕ, το 1991 όχι μόνο δεν δίστασε, αλλά υπεύθυνα και θαρρετά, όταν κυβέρνηση της Χώρας ήταν η Νέα Δημοκρατία και Πρωθυπουργός ο κ. Μητσοτάκης, υπέγραψε διετή εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας με πρωταγωνιστές και καθοδηγητές αυτής της διαδικασίας μια συνδικαλιστική ηγεσία, που πολιτικά αντιστοιχούσε στην πλειοψηφία της στο Π.Α.Σ.Ο.Κ.

Προβήκαμε τότε σ' αυτήν την υπεύθυνη πολιτική και συνδικαλιστική πράξη, γιατί διαβλέψαμε σωστά, ότι η προοπτική της οικονομικής σύγκλισης, ως μείζον πολιτικό και εθνικό θέμα, υπερβαίνει τις παραδοσιακές προσδοκίες και κατεστημένες πρακτικές μας τρέχουσας αντιπαράθεσης.

Η υπεύθυνη εκείνη πολιτική πράξη επιβεβαιώθηκε στην πορεία ως σωστή, αφού όλα αυτά τα χρόνια το σύστημα της συλλογικής διαπραγμάτευσης, ο κοινωνικός διάλογος, η ανάπτυξης μιας νέας κουλτούρας συνεννόησης ανάμεσα στους κοινωνικούς συνομιλητές, που επιβεβαιώθηκε θεσμικά με τη δημοιουργία από τον αειμνηστο Γεώργιο Γεννηματά και τη θεσμοθέτηση από το σημερινό Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, της οικονομικής και κοινωνικής επιτροπής, αποτέλεσαν ως σύνολο ενεργειών βασικό συγκριτικό πλεονέκτημα της ελληνικής οικονομίας στην εναγώνια προσπάθεια που καταβάλουμε να ανταποκριθούμε, αξιοποιώντας το θεσμικό κοινωνικό διάλογο στις προκλήσεις του παγκόσμιου ανταγωνισμού.

Χωρίς, όμως, καμιά πρόθεση υπερβολής και μέσα στα πλαίσια της καλώς εννοούμενης κριτικής αντιπαράθεσης, πιστεύω, ότι τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης, μερίδα του Τύπου και τημά αξιόλογων πολιτικών και οικονομικών αναλυτών, τον τελευταίο καιρό, μπροστη θεμητή, θα έλεγα και αποδεκτή αντιπαράθεσή τους απέναντι στον Προϋπολογισμό και την υπεύθυνη και σθεναρή απόφαση της Κυβέρνησης να οδηγήσει την ελληνική οικονομία με όρους θετικούς στο κρίσιμο σταυροδρόμι της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, έχουν αποδυθεί σ' έναν αγώνα αντιπαραθετικής κριτικής και το πιο σπουδαίο αντιπαραθετικής πρακτικής, που επιτρέψει μου να υποστηρίξω, θέτει εν αμφιβόλω ή απειλεί να θέσει εν αμφιβόλω κατακτημένες πρακτικές και δεοντολογίες, που οικοδομήσαμε όλοι μαζί.

Και για να γίνω πιο σαφής, εννοώ την ενθάρρυνση και την ολοφάνερη ενίσχυση πρακτικών αγωνιστικών κινητοποιήσεων, που εισάγουν και ενθαρρύνουν την υπέρμετρη κοινωνική ένταση -δεν λέω κοινωνική βία- με την παροχή ουσιαστικής πολιτικής κάλυψης στον αποκλεισμό των εθνικών δρόμων. Αυτό είναι μη παραδεκτό.

Ως νέος Βουλευτής αδυνατώ να κατανοήσω την επιβράβευση από Αρχηγούς Κομμάτων μορφών πάλης, που θέτουν εν αμφιβόλω το θεσμικό ρόλο των δημοκρατικών κοινωνικών φορέων, των αγροτών και παράλληλα οδηγούν τημά στους αγροτικού πληθυσμού σε εξωθεσμικές συνδικαλιστικές πρακτικές.

'Οσοι φιλοδοξούν -και αυτό είναι θεμιτό σε μία Κοινοβουλευτική Δημοκρατία- να κυβερνήσουν τη Χώρα, πιστεύω, ότι δεν θα μπορέσουν να το πράξουν σωστά, αν όντας στην αντιπολίτευση, δεν σεβαστούν τους κανόνες, που θα διατηρούν σε ισχύ τους αρθρωμένους κοινωνικούς φορείς των εργατών, των δημοσίων υπαλλήλων, των αγροτών, των επιστημόνων, των εργοδοτών κ.λπ.

Και για να γίνω ακόμα πιο σαφής, θέλω να επισημάνω, ότι αν δεν σεβαστούμε την αυτονομία και την αντιπροσωπευτικότητα των φορέων, τότε, ίσως, άθελά μας, μεσοπρόθεσμα να δώσουμε επίφαση για μια επίπλαστη κοινωνική νομιμότητα και σε περιθωριακές ομάδες, να τολμούν να προπλακίσουν την ηγεσία των οργανωτών μιας δημοκρατικής συγκέντρωσης του ΕΚΑ και της ΓΣΕΕ έξω από τη Βουλή, όπως έγινε την πρώτη μέρα συζήτησης αυτού του Προϋπολογισμού.

Με την ευκαιρία πάντως αυτή, θέλω να τονίσω, ότι οργανωτές αυτής της πορείας, ήταν οι ίδιοι που στις 17 Νοέμβρη του 1996 σε συνεργασία με τις πρωτανικές ορχές του Πολυτεχνίου, διέσωσαν για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια το κύρος της επετείου, απομόνωντας τις αναρχικές ομάδες. Πλήρωσαν προχθές την πράξη τους αυτή, με τίμημα τον προπτηλακισμό τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 1997 είναι ίσως από τους λίγους προϋπολογισμούς χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που επιχειρούν να ισοσταθμίσουν τα κόστη, τις ευθύνες της οικονομικής σύγκλισης ανάμεσα στις κοινωνικές ομάδες, στη βάση των δυνατοτήτων τους.

(Στο σημείο αυτό, ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομίλιας του κύριου Βουλευτή.)

Στην προσπάθεια μου να σεβαστώ απολύτως το χρόνο, κλείνω, λέγοντας τα εξής: Πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -και είμαι αισιόδοξος γι'αυτό- ότι στην ώριμη πια κοινοβουλευτική μας Δημοκρατία, η Κυβέρνηση, μέσα από την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου κοινωνικού διαλόγου με τους κοινωνικούς φορείς, θα έχει τη δυνατότητα -και ίσως είναι πολύ πιο σημαντικό από τη συζήτηση του παρόντος Προϋπολογισμού- να αναπτύξει ένα διάλογο και ολοκληρωμένες επιμέρους ή συνολικότερες κοινωνικές συμφωνίες που θα δίνουν σημαντικές απαντήσεις στα μεγάλα προβλήματα που αφορούν την απασχόληση, την εκπαίδευση, την προσπτική της βιομηχανικής ανάπτυξης και άλλα θέματα μείζονος ενδιαφέροντος.

Είμαι σίγουρος, κύριε Υπουργέ, ότι θα δουλέψετε προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Ρεγκούζας έχει το λόγο.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν από δύο μέρες όλοι συμφωνούσαμε -μηδέ εξαιρουμένης και της Κυβέρνησης- ότι ο Προϋπολογισμός του 1997 που συζητάμε, είναι ο σκληρότερος προϋπολογισμός της τελευταίας δεκαπενταετίας. Χθες ξαφνικά η Κυβέρνηση υπαναχώρισε, άλλαξε στάση και βάφτισε τον Προϋπολογισμό "δίκαιο" και "αναγκαῖο".

Θα έλεγε κανείς πως η Κυβέρνηση των εκβιαστικών διλημμάτων, η Κυβέρνηση Σημίτη, μας έχει πλέον συνηθίσει σε υπαναχωρήσεις, υποχωρήσεις και ενδοτισμούς. Όταν πρόκειται όμως, για συζήτηση υψηστης πολιτικής σημασίας, όπως ο Προϋπολογισμός, αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία.

Χωρίς μηδενιστική διάθεση ή καταστροφολογία, ο Προϋπολογισμός του 1997 στερείται προοδευτικής πολιτικής και είναι έντονα χρωματισμένος από στοιχεία πανικού, αριθμητικών αλχημειών, αναζιοπιστίας, φοροεπιδρομής και φοροεισπρακτικής λογικής κοινωνικής αναλγησίας, αντιαναπτυξιακής προ-

πτικής, βεβαίας αναποτελεσματικότητας και τελικής αποτυχίας. Είναι πραγματικά απορίας άξιο, πώς ορισμένα στελέχη του κυβερνώντος κόμματος, του Π.Α.Σ.Ο.Κ., με αναμφισβήτητες ικανότητες, ήθος, αντικειμενικότητα και ρεαλισμό, αποδέχονται στο όνομα της κομματικής πειθαρχίας την καταστροφική πορεία του Τόπου που τον οδηγεί η Κυβέρνηση Σημήτη.

Ασφαλώς η σημειρινή Κυβέρνηση δεν είναι καινούρια. Αποτελεί συνέχεια του εαυτού της. Έχει καταγεγραμμένο παρελθόν δώδεκα ετών μέσα στην τελευταία δεκαπενταετία. Ασφαλώς δεν μπορεί να ισχυριστεί με πειστικό τρόπο κανείς ότι εισπράττουμε όλοι μαζί σήμερα τα αποτελέσματα μιας αλόγιστης και αλλαζονικής πολιτικής της δεκαετίας του '80-'90 που το Π.Α.Σ.Ο.Κ. τελικά οικοδόμησε. Δηλαδή κοινωνική πολιτική χωρίς χρήματα και συνεχείς δανεισμούς για καταναλωτικές δαπάνες. Οι ανόμιες συγκρίσεις των αριθμοδιεκτών, που επιχειρεί πολλές φορές η Κυβέρνηση, δεν την απαλλάσσουν από τις τεράστιες πολιτικές ευθύνες που έχει και βεβαίως δεν παραπλανά πλέον κανέναν. Οι Έλληνες πολίτες βιώνουν καθημερινά τα προβλήματα, νοιώθουν την ακριβεία, την ανεργία, τον αφανισμό, την περιφρόνηση. Οι αγρότες, οι εργαζόμενοι, οι μικρομεσαίοι δεν αντέχουν άλλο. Είναι πλέον καθαρό πως η σημειρινή Κυβέρνηση, παραπλάνησε τον Ελληνικό Λαό, του απέκρυψε τελικά την αλήθεια, εννοώ προεκλογικά με στόχο την υφαρπαγή της ψήφου του και καταδεικνύει μετεκλογικά μια υπεροψία, θα έλεγε κανείς, ότι δηλαδή αυτοσκοπός γι' αυτήν ήταν η εξουσία και όχι σκοπός προσφοράς και δημιουργίας για τον Τόπο. Αποδεικνύει καθημερινά με την ιεράρχιση και τις προτεραιότητες της πολιτικής της, ότι είναι μια ανίκανη και επικίνδυνη κυβέρνηση. Με μια πρόχειρη ακτινογράφηση των δυο σκελών του Προϋπολογισμού, εύκολα διαπιστώνει κανείς, στο σκέλος των εσόδων αύξηση των εσόδων μέσω φόρων, αμέσων και εμμέσων, παλαιών και νέων. Η Κυβέρνηση επιχειρεί να συγκρατήσει τον πληθωρισμό και έριξε το βάρος της στην αύξηση των αμέσων φόρων. Επειδή ξέρει καλά το μάθημα, ότι οι αμέσωι φόροι δεν συμμετέχουν στη διαμόρφωση του δείκτη τιμών καταναλωτή, δηλαδή του τιμαριθμού, κοντολογίου του πληθωρισμού και αν οι αμέσωι φόροι κατανέμονται ορθολογικά, δηλαδή στους πραγματικούς έχοντες και κατέχοντες, είναι σωστή πολιτική! Όμως, εν προκειμένω δεν γίνεται κάτι τέτοιο. Τι γίνεται; Επιλέγεται ο εύκολος τρόπος επιβολής και είσπραξης εσόδων, αγνοώντας τις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης, της αναπτυξιακής προοπτικής και τέλος της επικίνδυνης οικονομικής συρρικνωσής. Όμως, ούτε η φοροδιαφυγή αγγίζεται, ούτε η φορολογική βάση διευρύνεται. Και φυσικά ούτε οι στόχοι της ευρωπαϊκής σύγκλισης επιτυγχάνονται. Η σύγκλιση μετατρέπεται σε αποσύγκλιση. Άλλα μήπως οι έμεσωι φόροι δεν αυξάνονται; Φόρος στα τέλη κυκλοφορίας, φόρος στα ποτά, στα τσιγάρα, στα καύσιμα, στις αυξήσεις των τελών των ΔΕΚΟ κ.λπ. Είναι δε βέβαιον πως οι φόροι με δόσεις που έχει επιλέξει η Κυβέρνηση θα συνεχιστούν και το σύστημα με δόσεις είναι μια συνειδητή παραπλάνηση του Λαού, αλλά και μια προσπάθεια ελάχιστοποίησης των αντιδράσεων μέσα στο κυβερνών Κόμμα. "Οι φιλόδοξοι στόχοι" της Κυβέρνησης με τεχνιές υπερεκτιμήσεις εσόδων ή λογιστικές αλχημείες, γρήγορα θα αποκαλυφθούν και θα καταγράψουν τις συνέπειες για το Λαό μας.

Οι συνεχείς δανεισμοί από το εσωτερικό και το εξωτερικό οδηγούν στην επικίνδυνη ύφεση της οικονομίας μας. Φθάσαμε στο σημείο τα 2/3 των εσόδων του Κράτους να προέρχονται από συνεχείς δανεισμούς και το 1/3 τελικά από φόρους. Είναι επίσης γεγονός παρά την προσπάθεια απόκρυψης από την Κυβέρνηση της αλήθειας πως τα δανεικά έσοδα υπεραυξάνονται τόσο προς το σύνολο των δημοσίων εσόδων όσο και προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Παραδείγματος χάριν το 1982 ήταν 17% και το 1995 έφθασε στο 63% και σε σχέση με το ΑΕΠ 5% και 44% αντίστοιχα.

Η αξιοποίηση των κοινωνικών πόρων παραμένει απελπιστικά χαμηλά από καθαρή ανικανότητα ή σκόπιμη κωλύσιεργεία με αποτέλεσμα να χάνονται έσοδα, να καθυστερούν οι υποδομές και τέλος να φρενάρει η ανάπτυξη.

Η πάταξη της φοροδιαφυγής παραμένει σύνθημα για την

Κυβέρνηση, χωρίς φυσικά ουσιαστικό περιεχόμενο. Η μηχανοργάνωση του Υπουργείου Οικονομικών, καθυστέρει και μάζι μ' αυτήν και η διαστάύρωση των στοιχείων. Ο ΦΠΑ παραμένει η μεγάλη εστία φοροδιαφυγής και σύμφωνα με εκπιμήσεις, ξεπερνά το 1 τρισ. ετησίως. Οι χαριστικές ρυθμίσεις, πέραν του άδικου χαρακτήρα τους, δεν συμβάλλουν στη διαμόρφωση φορολογικής συνείδησης και ασφαλώς αποστέωνται και αποσυντονίζουν τον ελεγκτικό μηχανισμό του Υπουργείου Οικονομικών. Η έλλειψη ουσιαστικής επιμόρφωσης του προσωπικού σε συνδυασμό με άσχετες και ποιοτικά ελεγχόμενες μετατάξεις οξύνουν το πρόβλημα και αποδιοργανώνουν ποιοτικά πις προσφερόμενες υπηρεσίες. Η επικληση αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών με εύθραστες και εκ των προτέρων αναποτελεσματικές συγκολλήσεις υπηρεσιών του τύπου ΥΠΕΔΑ-ΕΥΤΕ από μόνες τους δεν αλλάζουν τα πράγματα. Χρειάζονται ουσιαστικές διαρθρωτικές τομές στο φορολογικό σύστημα, έστω και σε μεσοπρόθεσμη βάση. Και όχι στη λογική του σήμερα του όπως-όπως εισπράξεις εσόδων για να καλύψουμε τα πρόσκαιρα δημοσιονομικά προβλήματα. Η δημόσια περιουσία, χρειάζεται αξιοποίηση και όχι εκποίηση. Όταν το κράτος εκποιεί την περιουσία του για κάλυψη πρόσκαιρων αναγκών και ειδικότερα για αντιμετώπιση αντιπαραγωγικών δαπανών, τότε οδηγείται στη χρεωκοπία.

Στο σκέλος των δαπανών, η δραστική περικοπή των δαπανών είναι μονόδομος. Πρέπει να γίνει πλέον απόλους αντιληπτό πως τα ιδεολογήματα, ή οι εγωϊσμοί, δεν έχουν λόγο ύπαρξης σε ό,τι αφορά τη μείωση του κράτους.

Οι αποκρατικοποίησεις πρέπει να προχωρήσουν με ταχύτατους ρυθμούς. Επιτέλους, να τελειώνουμε με τη χασούρα που λέει ο Λαός μας.

Θα έχουμε όμως και πρόσκαιρα έσοδα, αρκεί να λειτουργήσουν διαδικασίες ελέγχου και διαφάνειας.

Η λογική ότι μόνιμα υποζύγια εύκολης φορολογήσης θα πρέπει να είναι οι μισθωτοί, οι εργάτες, οι μικροαγρότες, οι μικρομεσαίοι, πρέπει να εκλείψει. Η φορολογική βάση πρέπει να διευρυνθεί σε βάθος και όχι σε πλάτος.

Οι αλχημείες του τύπου "ο Πληθωρισμός για το 1997 θα είναι 4,5%", ενώ δεν πρόκειται να κατέβει κάτω από το 6,5%-7%, αποτελεί πολιτική ασέβεια προς τους μη έχοντες τη δυνατότητα φοροδιαφυγής πολίτες.

Οι αλλοιώσεις των κονδύλων για δημόσιες επενδύσεις, ακυρώνουν και την αναπτυξιακή πολιτική, αλλά προσβάλλουν και τους ίδιους τους πολίτες. Οι μονοδόμαντες αριθμητικές διορθώσεις της τελευταίας σπιγμής του Προϋπολογισμού, ζεγελούν προσωρινά, αλλά δεν αποδίουν.

Οι αλόγιστες φορολογίες στα χρηματοοικονομικά προϊόντα, αλλά και η κακή λειτουργία του Χρηματιστηρίου, ίσως οδηγήσουν στην αύξηση των επιποτίκων με δόσεις δαπανών μέσω τόκων δανείων στον κρατικό Προϋπολογισμό.

Είναι εύκολο, ξέρετε, να ομιλεί κανένας για δικαιοσύνη, αλλά πρέπει να γνωρίζει πότε και πώς θα την αποδώσει.

Κύριοι της Κυβέρνησης, πρέπει να κατανοήσετε πως οι πεπταλιώμενες θεωρίες που αναπτύσσατε στο παρελθόν, όπως αυτή των ανοικτών προϋπολογισμών και των ανεξέλεγκτων κοινωνικών δαπανών, έχουν αποτύχει. Η μέθοδος του οικονομικού ορθολογισμού, δηλαδή του περιορισμού των ελλειμμάτων, του ανοίγματος της οικονομίας μέσω επενδυτικών πρωτοβουλιών και περιορισμού του κράτους, είναι μονόδορμος προόδου σύγκλισης και ευημερίας. Η κοινωνική αναλγησία -βλέπε σχετικά πολύτεκνοι κ.λπ.- θεραπεύεται μόνο με αλλαγή της πολιτικής σας, με ιεράρχηση άλλων πολιτικών προτεραιοτήτων, με αύξηση της παραγωγικότητας, με ήθος, διαφάνεια και ουσιαστικό εκσυγχρονισμό των θεσμών. Η ελεύθερη αγορά δεν συγχωρεί ούτε δογματισμούς, ούτε καθυστερήσεις.

'Έχετε χρέος να σταματήσετε να λέτε ψέματα στο Λαό μας. Οι ωραιοποίησεις σαν αυτές που έκανε ο κύριος Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας χθες, δημιουργούν πρόσκαιρη ευφορία, αλλά οδηγούν σε ταχύτερη γήρανση το πολιτικό μας σύστημα, και δημιουργούν απογοητεύσεις στο Λαό μας.

'Οπως είναι φυσικό, καταψηφίζουμε τον προϋπολογισμό πλην των δαπανών για την εθνική άμυνα της Χώρας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Καλαφάτης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι ένας από τους νέους Βουλευτές της παρούσας Βουλής εκπροσωπώντας τους κατόκους δύο ιστορικών νησιών, της Κεφαλονιάς και της Ιθάκης.

Προσέρχομαι σ' αυτό το Βήμα με το προσήκον σέβας και με το αναπόφευκτο δέος. Ως νέος Βουλευτής πιστεύω πως θα ήταν λάθος να εμπλακώ σε μία ακατάσχετη αριθμολογία επί του Προϋπολογισμού.

Θέλω, στο λίγο χρόνο που έχω, να εκφράσω τις πολιτικές μου απόψεις και τις βαθύτερες αγωνίες μου γι' αυτά που γίνονται και κυρίως γι' αυτά που θα γίνουν.

Από καιρό τώρα η παγκόσμια κοινωνία έχει εισέλθει σε μία ραγδαία μεταβατική περίοδο. Αυτή η περίοδος που βιώνουμε δεν είναι από τις συνήθεις μεταβάσεις, που κατακλύζουν την ιστορία, καθώς με την ευρύτερη έννοια η ιστορία είναι μία συνεχής μεταβαση-εξέλιξη. Αντιθέτως, ζόμες σε μία ξεχωριστή περίοδο, που θα καθορίσει την πορεία και θα χαρακτηρίσει ανεξίτηλα τον πολιτισμό του ανθρώπου γένους.

Ανεξέλεγκτα αλλάζουν οι ρυθμοί του ιστορικού γίγνεσθαι, με επιτάχυνση του εξουθενώνει, αλλά και καθηλώνει τις κοινωνίες και τα άτομα που αδυνατούν να προσαρμοσθούν, να παρακολουθήσουν τα νέα δεδομένα. Τα εκπληκτικά επιτεύγματα στους κρίσιμους τομείς της επιστήμης, στον μικρόκοσμο και στον μεγάκοσμο, η ασύλληπτη τεχνολογική έκρηξη, τα νέα παγκόσμια προβλήματα που αναδύονται και αφορούν όλον τον πλανήτη, η αναδόμηση των οικονομικών, κοινωνικών σχέσεων, αλλά και πολλά άλλα, αλλάζουν ριζικά τις παραδοσιακές αντιλήψεις μας, τη συμπεριφορά μας, την κοινωνική μας και έχουν την αντανάκλασή τους στην ελληνική κοινωνία.

Σ' αυτές τις δραματικές καμπές της ιστορίας, κρίνονται λαοί, έθνη, πολιτισμοί, οι κοινωνίες, τα μεμονωμένα άτομα. Όποιος λαός δεν είναι ισχυρός, χαλυβδωμένος με γνώση και επίγνωση, κινδυνεύει να μείνει στο περιθώριο, να αφανισθεί.

Εμείς, ως 'Ελληνες, έχουμε χρέος, όχι απέναντι στον οπιθεδρομικό σωβινισμό, αλλά στην ιστορία μας, να σταθούμε όρθιοι μέσα σ' αυτό το περιδινούμενο παγκόσμιο περιβάλλον. Η οιλιγαρία είναι θανάσιμο σφάλμα. Ανεξαρτήτως του αν μας αρέσουν ή όχι αυτές οι εξελίξεις, ως πολιτικά όντα είμαστε υποχρεωμένοι να βρισκόμαστε μέσα σ' αυτές για να μπορούμε να τις επηρεάσουμε, συμφώνως με τις αντιλήψεις και τα συμφέροντά μας. Η περιθωριοποίηση αναγκαστικά σημαίνει αναιμικό κράτος και ακολούθως σταδιακό εθνικό αφανισμό.

Στο κρίσιμο αυτό σταυροδρόμι για το 'Εθνος, έχουμε χρέος να συνεγίρουμε το Λαό μας, να τον αφυπνίσουμε, να τον εμπνεύσουμε, να του πούμε την αλήθεια, όσο σκληρή και αν είναι. Αυτό αναμένει ο λαός και έχει την ιστορική αντοχή να το κατανοήσει.

Η συμμετοχή μας ισότιμα στην Ευρωπαϊκή 'Ενωση είναι ικανή και αναγκαία συνήθηκε για μια ισχυρή Ελλάδα, που θα μπορεί να προσδιορίζει εξελίξεις με αξιοποστία και αποτελεσματικότητα, που θα μπορεί να προτείνει, να αιτεί και να απαιτεί και όχι να επαιτεί, τείνοντας απεγνωσμένα εδώ και εκεί το διακονιάρικο χέρι της.

Εδώ υπάρχει αμείλικτο το ερώτημα: Είμαστε αποφασισμένοι να πετύχουμε τους όρους της σύγκλισης; Και βεβαίως, καλώς γνωρίζουμε πως η Ευρωπαϊκή 'Ενωση δεν είναι κάποια ξένη ιστοσητή παιδική χαρά, όπου καλούμεθα κι εμείς να διάγουμε εφ' εξής τρισευτυχισμένοι. Σαφώς πρόκειται για ανελέητη μορφή ανταγωνισμού, θα είναι, όμως, πολύ χειρότερα, αν μείνουμε έξω.

Η εθνική ανασύνταξη σήμερα, είναι απόφαση για την εθνική επιβίωση, γι' αυτό δεν πρέπει να τη δούμε ως μοιραίο αποτέλεσμα της ευρωπαϊκής σύγκλισης. Αντιστρόφως, η εθνική ανασύνταξη είναι η προϋπόθεση για μια ισχυρή Ελλάδα, ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης.

Επιτέλους, είναι η ώρα να σαρώσουμε το ράθυμο, νυσταλέο και εν πολλοῖς διεφθαρμένο κράτος. Αυτό αποτελεί υπόθεση όλων των πολιτικών δυνάμεων.

Παρά τις επιμέρους διαφοροποιήσεις, που μπορεί να έχει κάποιος, θεωρώ πως ο προτεινόμενος από την Κυβέρνηση Προϋπολογισμός υπηρετεί με συνέπεια τον εθνικό στόχο της ισχυρής Ελλάδος.

Η Κυβέρνηση έχει το πολιτικό θάρρος να βάλει το νυστέρι στην πληγή. Τα προτεινόμενα μέτρα μπορεί να είναι αυστηρά και δυσάρεστα, αλλά είναι δίκαια. Η εθνική συνέγερση πρέπει να υπηρετηθεί με συνέπεια απ' όλο τον Ελληνικό Λαό και κυρίως από εκείνα τα στρώματα που ευημερούν. Η Κυβέρνηση το επιδίώκει αυτό και ελπίζω να το πετύχει.

Εμείς, οι Βουλευτές του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και κυρίως η Κυβέρνηση μας, έχει υποχρέωση απέναντι στον υφιστάμενο το οδυνηρά βάρος Ελληνικό Λαό, να σταθεί με ευθύνη, σεμνότητα, ειλικρίνεια, σεβασμό, στοργή και να εξηγήσει τρία κυρίως σημεία:

Πρώτον, να αναλύσει επαρκώς τις συνέπειες από την επιτυχία ή την αποτυχία του στόχου της σύγκλισης. Είναι πρόδηλο πως η μεγάλη πλειοψηφία των Ελλήνων δεν έχει κατανοήσει αυτές τις συνέπειες. Πιθανώς να αντιλαμβάνεται τη στρατηγική σημασία του στόχου, αλλά αδυνατεί να νιώσει πις συνέπειες στην καθημερινή ζωή της.

Δεύτερον, να λαϊσπα της επιτηδευμένης διαστρέβλωσης δημιουργεί αμφισβήτησεις στην κοινή γνώμη ως προς το δίκαιο των προτεινόμενων μέτρων. Είναι δική μας η ευθύνη μέσα από τη γνήσια πρωτογενή πολιτική λειτουργία να καταδείξουμε πως τα μέτρα πιθανώς να είναι δυσάρεστα, αλλά είναι προς τη σωστή και δίκαιη κατεύθυνση.

Τρίτον, έχουμε και μία άλλη ιερή υποχρέωση απέναντι στους 'Ελληνες: Η πολιτική μας να έχει αποτέλεσμα. Είναι αυτό από το οποίο θα κριθούμε. Είναι αυτό που αναμένει ο Ελληνικός Λαός. Είναι αδιανότο οι θυσίες των εργαζομένων να πέφτουν στο κενό. Ο 'Ελληνας νιώθει στο έπακρο τόσο το δίκαιο, όσο και το άδικο. Το δίκαιο μπορεί να τον αφυπνίσει και να τον συνεγείρει. Το άδικο τον καταρράκωνε. Αλίμονο αν τα μέτρα αυτά δεν αποδώσουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε φορά που συζητείται ο Προϋπολογισμός βρισκόμαστε μπροστά σε μία ξέαλλη καταστροφολογία. Θεωρώ πως αυτή η μανιοκαταθλιπτική αντιπολιτευτική διάθεση δεν αφελεί κανέναν και πολύ περισσότερο αυτούς που την ασκούν. Η πολιτική διαφωνία, η άλλη άποψη για να κατοχυρωθεί στην κοινή γνώμη, δεν έχει ανάκη την υπερβολή. Πολύ φοβούμαστι πως σ' αυτό το σπρίντ του αντιπολιτευτικού παροξυσμού, δεν θα υπάρχουν κριτές για να αναδείξουν τον νικητή.

Η Κυβέρνηση με τις προγραμματικές δηλώσεις και με τον Προϋπολογισμό υπεύθυνα γνωστοποίησε τις μεγάλες αδυναμίες της Χώρας. Συνετά και αποφασιστικά παίρνει τα αναγκαία μέτρα, τα δίκαια κατά την αντίληψή της, που μπορούν να οδηγήσουν σε ένα καλύτερο αύριο τον Ελληνικό Λαό. Είχε το θάρρος και την ειλικρίνεια να σταθεί μπροστά στο Λαό και να πει την αλήθεια γυμνή.

Ευτυχώς για τους 'Ελληνες που σ' αυτό το δύσκολο δρόμο προς την εθνική ανασύνταξη και τη σύγκλιση με την Ευρωπαϊκή 'Ενωση, στο τιμόνι της Χώρας βρίσκεται το Π.Α.Σ.Ο.Κ., γιατί στην άλλη περίπτωση ο ούτως ή άλλως δύσβατος δρόμος δεν θα ήταν μόνο επώδυνος και απάνθρωπος, αλλά τελικά θα ήταν και αδιάβατος.

Ξέρουμε πως ο δρόμος που διαλέξαμε είναι δύσκολος, αλλά είναι ο καλύτερος και ο πιο επιδιόφορός για τη Χώρα. Ξέρουμε πως αυτόν το δρόμο δεν μπορεί να τον φράξει ο ιδιότυπος, ευκαιριακός, αλλα greca λαϊκισμός.

Αγωνιούμε και προσπαθούμε για μία ισχυρή Ελλάδα και όχι για την εφήμερη πολιτική ευδαιμονία.

Εν συνεχείᾳ, θέλω να καταθέσω δύο παρατηρήσεις σχετικά με τον Προϋπολογισμό:

Πρώτον, τα διατιθέμενα ποσά για τον πολιτισμό είναι πενιχρά. Οπωσδήποτε οι δυνατότητες του Προϋπολογισμού

είναι περιορισμένες. Όμως, ακόμα περισσότερο στις δύσκολες ώρες, ο πολιτισμός πρέπει να γίνεται η σημαία του έθνους.

Πολύ σωστά έχουμε τις αυξημένες δαπάνες για την άμυνα, την παιδεία, την υγεία, την πρόνοια, που δείχνουν ζεκάθαρα την κοινωνική διάσταση των προθέσεων της Κυβέρνησης. Αυτός ο κύκλος έπειτε να συμπεριλάβει και τον πολιτισμό. Τότε θα ήταν πληρέστερος. Ως επτανήσιος είχα την υποχρέωση να το αναφέρω.

Δεύτερον, πριν λίγους μήνες ο Πρωθυπουργός είχε πει για τις δύο Ελλάδες, της παραγωγής και της αρπαχτής. Υπάρχουν όμως και δύο άλλες Ελλάδες, η μία των ένδεκα μηνών και η άλλη του ενός μηνός. Η μία με την αβάσταχτη Αθήνα των τεσσάρων εκατ. και τη ρημαγμένη επαρχία, η άλλη με την πιο ανθρώπινη Αθήνα και τη ζωντανεμένη επαρχία. Προφανώς αν ζούσαμε στην Ελλάδα του Αυγούστου, όχι με την έννοια των διακοπών, όλα θα ήταν διαφορετικά. Τότε ίσως ήταν περιττά τα Σπάτα, το ΜΕΤΡΟ, η Σταυρού-Ελευσίνας. Η κοινωνία θα είχε συνοχή, οι αεριτζήδες θα ήταν λιγότεροι, η οικονομία παραγωγικότερη, ο πολιτισμός ακμαιότερος, η πολιτική ζωή πιο διάφανη, η εθνική άμυνα ισχυρότερη.

Η Κυβέρνηση μας φαίνεται να εμμένει όμως σε αυτό το αδιέξodo μοντέλο κράτους. Νιώθω απολύτως τους κατοίκους της Αθήνας, που χαοτικά περιφέρονται με μαζοχιστική διάθεση πέρα δώθε. Τους νιώθω και τους συμπονώ και κυριολεκτώς σ'αυτό.

Τα διατιθέμενα όμως τρισεκατομμύρια δεν δίνουν αντίστοιχη αναπτυξιακή προοπτική, περισσότερο μοιάζουν με παυσίπονες ενέσεις προς πάσχοντα από ανίστη ασθένεια. Άμεσα η αναπτυξιακή διαδικασία πρέπει να συνδεθεί με την αποκέντρωση. Η ελληνική επαρχία αποτελεί τη χρήσιμη ρεζέρβα του Έθνους. Είναι η ώρα να αξιοποιηθεί. Η θεσμική αποκέντρωση πρέπει να συνοδευθεί από γενναία μέτρα ανάπτυξης.

Η Κυβέρνηση έχει το χρέος να επεξεργαστεί, να σχεδιάσει και να εφαρμόσει την ολοκληρωμένη αποκέντρωση, που θα οδηγήσει στην περιφερειακή ανάπτυξη. Και έχει χρέος να ιεραρχήσει προτεραιότητες, να θέσει σαφείς στόχους με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, στόχους που ενταγμένοι σε ένα σχέδιο ανάπτυξης, θα ζωντανέψουν την ελληνική ύπαιθρο, θα δυναμώσουν το κράτος και θα θωρακίσουν τον Ελληνισμό. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Η κα Μπακογιάννη έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το δεκάλεπτο είναι λίγο για να μπορέσει κανείς να κάνει ολοκληρωμένη παρέμβαση για τον Προϋπολογισμό. Έτσι, θα επικεντρωθώ σε δύο γενικές παρατηρήσεις, που προέκυψαν μετά τη χθεσινή παρέμβαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και λυπούμαι που δεν είναι εδώ για να με ακούσει.

Ακούγοντας χθες τον κ.Παπαντωνίου, είχα την αίσθηση ότι ο Υπουργός προσπάθησε να πείσει και ξέρας όλους σ'αυτή τη Βουλή, αλλά και τον Ελληνικό Λαό ότι ζούμε σε μία ονειρεμένη χώρα, όπου όλα βαίνουν καλώς. Ο πληθωρισμός πέφτει, ανάπτυξη υπάρχει, προβλήματα δεν υπάρχουν. Και αναρωτιόμουν ειλικρινά, αν ο ομόλογός του της Ελβετίας θα είχε ανάλογη αυτοπεποίθηση του κυρίου Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

Κύριοι της Κυβερνήσεως, θα περίμενα, ομολογώ, πολύ μεγαλύτερη υπευθυνότητα και σοβαρότητα στα θέματα του Προϋπολογισμού και της οικονομίας. Θα περίμενα, έστω και τώρα, την ύστατη ώρα, να κάνετε αυτό που προεκλογικά δεν πράξατε, να πείτε την αλήθεια στον Ελληνικό Λαό. Μία αλήθεια που αναμφισβήτητα είναι επωδύνη, αλλά την οποία πιστεύω θα έπρεπε να την είχαμε πει εγκαίρως. Να πείτε την αλήθεια σε ένα Λαό που τον φορτώνετε νέα, δυσβάσταχτα βάρη. Ταυτόχρονα όμως τον εμπαίζετε, λέγοντάς του ότι πρέπει τουλάχιστον να είναι ευτυχής με τις αυξήσεις που πάρειν.

Η Κυβέρνηση είχε πράγματι μία πολύ μεγάλη επιτυχία. Για πρώτη φορά παρουσιάζεται το φαινόμενο ο Ελληνικός Λαός να μη διχάζεται σύμφωνα με τις κομματικές του προτιμήσεις ή

τις πολιτικές του επιλογές. Δεν υπάρχουν όντως πια κόκκινα, πράσινα και μπλε καφενεία. Υπάρχει ένας διαφορετικός διάσαμος. Οι διάφορες κοινωνικές ομάδες και επαγγελματικές τάξεις μάχονται πλέον μεταξύ τους. Οι αγρότες συγκρούονται με τους οδηγούς των φορτηγών, οι έμποροι με τους λιμενεργάτες, οι ταξιτζήδες με τους λεωφορειούχους και οι παραγωγικές τάξεις ανήμπορες έχουν σηκώσει ψηλά τα χέρια.

Πράγματι, αυτή την ιδεολογική συμφιλίωση την πετεύχατε. Δημιουργήσατε ταυτόχρονα όμως, μία κοινωνική διάρεση στον Ελληνικό Λαό.

Κύριοι συνάδελφοι, μιλώντας για τον Προϋπολογισμό εγώ δεν πρόκειται να ολισθήσω στον εύκολο δρόμο της πλειοδοσίας και του λαϊκισμού. Η Χώρα βρίσκεται πράγματι σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμο. Θα επιλέξουμε τη σύγκλιση ή θα οδηγηθούμε στην απόκλιση από την ευρωπαϊκή μας προοπτική.

'Ολες οι πολιτικές δυνάμεις της Βουλής εκτός του ΚΚΕ, συμφωνούν στην αναγκαιότητα της πορείας προς τη σύγκλιση. Μία επιλογή, όμως, που προϋποθέτει δομικές αλλαγές οι οποίες έχουν πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό κόστος. Και πράγματι δυστυχώς, απαιτούν ξανά νέες θυσίες.

Και το ερώτημα για να το θυμόμαστε, είναι, γιατί χρειάζονται ξανά αυτές οι νέες θυσίες; Επειδή δυστυχώς συνεχίζουμε να πληρώνουμε το λογαριασμό της δικής σας πολιτικής, της πολιτικής του ΠΑΣΟΚ της δεκαετίας του '80. Εμέσως ή αρέσως το παραδέχεσθε όλοι κύριοι συνάδελφοι της Συμπολίτευσης. Βέβαια εδώ, ομολογώ ότι θα περίμενα λίγο περισσότερο θάρρος να κάνετε την αποτίμηση αυτής της πολιτικής, την οποία εσείς απορρίπτετε και ν'αναγνωρίσετε ευθέως τα λάθη της.

Δηλαδή, την πολιτική των αγροτικών συνεταιρισμών του Κ. Σημίτη το 1985, της κατασπατάλησης των πόρων του πρώτου πακέτου Ντελόρ σε καταναλωτικές δαπάνες και σε μικροέργα βιτρίνας και όχι σε έργα υποδομής, τη δύσκωση του κράτους και της ασύτολης επέκτασης των ΔΕΚΟ, του κομματισμού που διέλυσε τη Δημόσια Διοίκηση, με δύο λόγια την κληρονομιά, του τεράστιου, του μεγάλου δημόσιου χρέους, που αποτελούν όλα αυτά τα λάθη, που ο κ. Σημίτης τα απεκάλεσε παιδιά σας.

Σήμερα όμως ο κόμπος έφθασε στο κτένι. Αν έχουμε δύοι ευθύνες τις έχουμε δύοι αποτύχαμε να ενημερώσουμε έγκαιρα και έγκυρα τον Ελληνικό Λαό για τη δύσκολη πραγματικότητα. Έτσι, τώρα ο κάθε πολίτης νιώθει μεγάλη την απόσταση που τον χωρίζει μεταξύ των προσωπικών του επιδιώξεων και των μακρόπτυνων εθνικών στόχων. Οι συμπολίτες μας δεν νιώθουν πια, δεν αντιλαμβάνονται, δεν πιστεύουν ότι η σύγκλιση, η μείωση των ελειμμάτων του Δημοσίου, η αναδιάρθρωση των αγροτικών καλλιεργιών, η πάταξη της φοροδιαφυγής συμβάλλουν στην επίτευξη των προσωπικών τους επιδιώξεων. Και αυτή η κατάσταση δυστυχώς σήμερα απειλεί την κοινωνική συνοχή.

Βεβαίως, ευθύνες έχουν όλες οι πολιτικές δυνάμεις και ομολογώ ότι η προεκλογική περίοδος δεν βοήθησε σ' αυτό. Η Κυβέρνηση κατήρπισε έναν Προϋπολογισμό για την κρίσιμη χρονιά του 1997, στον οποίο, αν πράγματι πίστευα ότι παριρονται δύσκολα σκληρά, αλλά αναγκαία μέτρα που έχουν προοπτική και πρωθυπό τις δομικές αλλαγές που επιβάλλονται, σας διαβεβαίω, κύριοι συνάδελφοι του Π.Α.Σ.Ο.Κ., ότι θα είχα το πολιτικό θάρρος να το δηλώσω. Δυστυχώς η Κυβέρνηση με πρόσφατα ανανεωμένη τη λαϊκή εμπιστοσύνη δεν θέλησε, δεν τόλμησε, δεν μπόρεσε.

Ποιοί είναι το κύριο χαρακτηριστικό του Προϋπολογισμού; Είναι η απουσία στρατηγικής για το μέλλον, η απουσία πολιτικής αξιολόγησης στόχων μέσων και προτεραιοτήτων. Θα δώσω ένα πολύ σημαντικό παράδειγμα που είναι αυτό του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εξωτερικών. Η Διαρκής Επιτροπή Εξωτερικών και Αμυνας της Βουλής ομόφωνα το καλοκαίρι και έγκαιρα, απεφάσισε ότι το 1% του Κρατικού Προϋπολογισμού πρέπει να δοθεί για τις δαπάνες του Υπουργείου Εξωτερικών. Τελικά αποδείχθηκε όμως πόσο μικρή σημασία έχουν αυτά που λένε οι Βουλευτές. Η πρόταση δεν ήταν τυχαία. Τη σκεφθήκαμε στην επιτροπή πολύ και το

προτείναμε επειδή πιστεύουμε ότι η πρόληψη έχει πολύ μεγαλύτερη αξία από την καταστολή διότι θεωρούμε ότι πρέπει οι διπλωματικές μας υπηρεσίες να είναι καλά στελεχωμένες, οι διπλωμάτες να αμείβονται αξιοπρεπώς και όχι να παίρνουν το 40% αυτού που παίρνει ο Πορτογάλος διπλωμάτης, ώστε να μπορέσουμε πραγματικά να έχουμε αποτελέσματα στην εξωτερική μας πολιτική και μηχανισμούς τέτοιους που θα επιτρέψουν στην Ελλάδα μια παρουσία πολύ πιο αποτελεσματική απ' αυτή που έχει σήμερα.

Η Τουρκία διαθέτει σημαντικά κονδύλια κρατικού της προϋπολογισμού για θέματα εξωτερικής πολιτικής και μετά ερχόμαστε εδώ στη Βουλή των Ελλήνων και φωνάζουμε λέγοντας ότι τουρκική διπλωματία είναι καλύτερη από τη δική μας. Γιατί να μην είναι καλύτερη από τη δική μας, αφού χορηγεί άφθονα μέσα; Ο Τούρκος πρέσβης στο εξωτερικό και ιδιαίτερα στην Αμερική αυτή τη στιγμή δεν έχει κανένα όριο πληρωμών. Εμεις τι κάναμε; Κόψαμε από το επίδομα στην αλλοδαπή και μειώσαμε ακόμα περισσότερο τους μισθούς των διπλωματικών. Και δι' αυτού του τρόπου πιστεύουμε ότι μπορούμε να κάνουμε πολιτική.

Ταυτόχρονα όμως παίρνουμε την απόφαση να δώσουμε τρισεκατομμύρια για την άμυνα. Δε θα ήταν καλύτερα, κύριοι συνάδελφοι, να δώσουμε περισσότερα χρήματα στην πρόληψη και λιγότερα στην καταστολή;

Θα αναφερθώ τώρα σ' αυτό που είπε χθες ο κ. Παπαντωνίου για το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και για τον τρόπο με τον οποίο θα απορροφήθουν τα υπόλοιπα κονδύλια που απομένουν. Ο κ. Παπαντωνίου εν τη ρύμη του λόγου του μας είπε ότι θα υπάρξει μια αλλαγή στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στο πρόγραμμα της Ελλάδος και θα δοθούν περισσότερα στα έργα που απορροφούν περισσότερα χρήματα. Πιστεύω ότι αυτή η απλοϊκή λογική δεν μπορεί να χαράξει την αναπτυξιακή λογική της Χώρας. Μέχρι σήμερα η διαχείριση του Β' πακέτου Ντελόρ και των έργων του Ταμείου Συνοχής αποδεικνύει ότι η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στάθηκε ανεπάρκης και ανίκανη να αξιοποιήσει τη στήριξη και τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη της Χώρας.

Στην ποσοτική τους, αλλά κυρίως στην ποιοτική τους διάσταση, οι απορροφήσεις είναι τόσο χαμηλές, ώστε περίπου να έχει ανατρέθει η ελπίδα ότι θα αποτελέσουν το μοχλό, την ατρομηχανή που θα σύρει τη Χώρα στην ανάπτυξη που αποτελεί και την πραγματική προϋπόθεση για τη σύγκλιση.

Ο κύριος Υπουργός χθές υποστήριξε ότι θα καλυφθούν οι δεσμεύσεις του 1996. Γνωρίζει πολύ καλά, ότι και αν αυτό επιβεβαιωθεί, θα είναι αποτέλεσμα γραφειοκρατικών παρεμβάσεων της τελευταίας στιγμής για να ανέβουν τα ποσοστά. Τέτοιες μεθοδεύσεις βεβαίως δεν μπορούν να καλύψουν τις υστερήσεις του 1994 και του 1995. Η ουσία όμως είναι αλλού. Ενώ υπερκαλύφθηκαν προγράμματα προμήθειας υλικού και επιδόσεων μέχρι και σε ποσοστά της τάξεως του 193%, προγράμματα που πραγματικά συμβάλουν σε αναπτυξιακές υποδομές και σε διαρθρωτικές αλλαγές της οικονομίας, κινούνται σε μονοψήφιους αριθμούς. Παραδείγματος χάρη στη βιομηχανία η απορρόφηση είναι 6%, ενώ στο πρόγραμμα πολιτισμού και τουρισμού είναι 5%. Η Κυβέρνηση δυστυχώς απέδειξε ότι με τα όργανα τα οποία ψηφίσαμε Εγγατία κ.λπ., το μόνο που έγινε ήταν μια ανεξέλεγκτη κομματική προσέγγιση έργων και εργολάβων χωρίς αποτέλεσμα γιατί όταν τα πράγματα σφίγγανε καταλήγαμε στο γνωστό τρόπο μελέτη-κατασκευή. Πίσω όμως από τα ποσοτικά δεδομένα, υπάρχει ένα πολιτικό θέμα για την ποιοτική διάσταση των προγραμμάτων και τους στόχους που εξυπρετεύονται.

Η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ετοιμάζεται για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το πακέτο Σαντέρ. Το διαβατήριο των κρατών-μελών στη μοιρασία της πίπτας του 2000 είναι ένα, η ποιοτική αξιολόγηση αυτής της διαχείρισης και η αναπτυξιακή παρέμβαση που θα πετύχουμε καταγεγραμμένη με μετρήσιμους δείκτες. Γ'αυτού και η επιφανειακή λογική του κυρίου Υπουργού Εθνικής Οικονομίας χθές ήταν λάθος. Η αξιολόγηση του Β' Κοινοτικού Πλαίσιου Στήριξης, δεν θα καταδείξει απλώς την ανικανότητα της Ελλάδος, θα μας

καταλογίσει φοβάμαι την υποθήκευση των δικαιωμάτων των παιδιών μας στην αρχή του 2000.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για τον Προϋπολογισμό, ήταν δυστυχώς άλλη μια συζήτηση παραλήλων μονολόγων. Αποδεικύεται φοβάμαι για άλλη μια φορά, η ανάγκη να αλλάξει ο Κανονισμός της Βουλής για τη συζήτηση του Προϋπολογισμού. Για να έχει ουσία η συζήτηση, θα πρέπει να γίνεται κατά Υπουργείο μέσα στις Διαρκείς Επιτροπές και με ουσιαστικές διαδικασίες και να αναλαμβάνει ο κάθε Βουλευτής την προσωπική και πολιτική του ευθύνη και να μη δίνουμε το μήνυμα, ότι απλώς επικυρώνουμε προσποφασισμένες γραφειοκρατικές επιλογές. Μαζί με τη σύγκλιση αυτή, ίσως να είναι η επόμενη πρόκληση για τη Βουλή και για τα Κόμματα. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Πάχτας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπ. Εθνικής Οικονομίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί μακρά παράδοση για το Εθνικό μας Κοινοβούλιο, η συζήτηση για τον Προϋπολογισμό, από βήμα γόνιμου διαλόγου μεταξύ των κομματικών φορέων, να μετατρέπεται σε πεδίο έντονης αντιπαράθεσης. Όσο και αν η αντιπαράθεση θέσεων, απόψεων και προτάσεων αποτελεί συστατικό στοιχείο της Δημοκρατίας, δεν θα πρέπει να λησμονεί κανείς, ότι ο διάλογος κωφών περισσότερο αποτροπανατολίζει και πάντως δεν προάγει το επιπέδο λειτουργίας του Κοινοβουλίου, αλλά και της ενημέρωσης του Ελληνικού Λαού.

Με τη σειρά μου, οφείλω να προσυπογράψω τις απόψεις που ακούστηκαν από όλες τις Πτέρυγες της Βουλής, για την κρισιμότητα του νέου Προϋπολογισμού. Πράγματι, από την εκτέλεση του Προϋπολογισμού του 1997, θα κριθούν πολλά. Κατ'αρχάς, θα κριθεί η δυνατότητα που έχουμε ως χώρα να συμμετάσχουμε δυναμικά στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρώπης. Επιπλέον όμως, θα κριθεί η αποτελεσματικότητα και η παραγωγικότητα του συχνά βαλλόμενου πολιτικού μας συστήματος, που σήμερα καλείται να αποδείξει ότι μπορεί να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και να οδηγήσει τη Χώρα μας εκεί που ο ιστορικός της ρόλος επιπτάσσει. Ανάμεσα σε ισχυρούς και προηγμένους λαούς της Ευρώπης με δυνατή φωνή στα διεθνή κέντρα λήψης αποφάσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ακράδαντα ότι η πορεία που έχουμε να διανύσουμε και να επιτύχουμε τους στόχους μας, υπερβαίνει τα όρια μιας κυβέρνησης, ακόμα και του συνολικού πολιτικού συστήματος. Αποτελεί μια εθνική υπόθεση, που αφορά τις ζωντανές παραγωγικές δυνάμεις αυτού του Τόπου, αλλά και τις μελλοντικές γενιές που θα μας διαδεχθούν.

Προσωπικά, είμαι πεπεισμένος ότι ο νέος Προϋπολογισμός, το βασικό εργαλείο της οικονομικής μας πολιτικής για το 1997, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την έξοδο από την κρίση και την επαναδρομολόγηση της οικονομίας μας σε τροχιά δυναμικής και σταθερής ανάπτυξης.

Συχνά διαφεύγει της προσοχής ότι η Κυβέρνηση έχει από την Ανοιξη του 1994 καταθέσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένα δεσμευτικό πρόγραμμα σύγκλισης, το οποίο είμαστε υποχρεωμένοι ως Χώρα να εφαρμόσουμε απαρέγκλιτα. Ήταν η δική μας εθνική θέση, πρόταση και απόφαση. Και ενώ είναι κατανοητό να υπάρχουν αντιρρήσεις για τα μέσα της οικονομικής πολιτικής που χρησιμοποιούνται, ωστόσο, φαντάζει παράδοξο τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης να εκφράζουν τις αντιρρήσεις τους για τους στόχους του Προϋπολογισμού, που ουσιαστικά είναι γνωστοί εδώ και τρία περίπου χρόνια, όταν συζητήθηκε στη Βουλή και εγκρίθηκε το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σύγκλισης 1994-1999.

Θα ήθελα να επισημάνω ιδιαίτερα, ότι η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης έχει διαμορφωθεί όχι με αποσπασματική θεώρηση, αλλά είναι ενταγμένη σε ένα αναθεωρημένο πλαίσιο και σχεδιασμό και έχει σαφείς ενδιάμεσους και τελικούς στόχους. Στόχους που αποτελούν ένα συνεκτικό και άρρηκτα

συνδεδεμένο σύνολο επιλογών, που ταυτόχρονα στοχεύουν στην ανάπτυξη, στη δημοσιονομική εξυγίανση και στην κοινωνική συνοχή.

Ιδιαίτερα κρίσιμος παράγοντας για την επιτυχία των δύο επιλογών και ειδικότερα για την προώθηση της ανάπτυξης, αποτελεί η δημοσιονομική εξυγίανση.

Δεν είναι δυνατόν να υλοποιήσουμε οποιαδήποτε πολιτική ανάπτυξη για τη Χώρα, να αξιοποιήσουμε τους διαθέσιμους πόρους, αλλά και να ασκήσουμε ουσιαστική κοινωνική πολιτική, εάν δεν αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά το δημοσιονομικό πρόβλημα της Χώρας μας. Οποιαδήποτε προσπάθεια διαχωρισμού της δημοσιονομικής εξυγίανσης από την ανάπτυξική και την κοινωνική πολιτική, είναι αντιεπιστημονική λαθεμένη και αγνοεί την καθημερινή πραγματικότητα.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, τα κρίσιμα ερωτήματα που πρέπει να μας απασχολήσουν στη σύζητηση του παρόντος Προϋπολογισμού, είναι:

Ο Προϋπολογισμός επιχειρεί τομέας αναγκαίες για την ελληνική οικονομία και κοινωνία, ναι ή όχι;

Ο Προϋπολογισμός δημιουργεί τις προϋποθέσεις για απελευθέρωση πόρων που θα κατευθυνθούν στην επιτάχυνση της ανάπτυξης, στην αύξηση της απασχόλησης σε κρίσιμους τομείς για τη συνοχή της κοινωνίας μας, όπως είναι η Παιδεία, η Υγεία, η κοινωνική πρόνοια, ναι ή όχι;

Ο Προϋπολογισμός και γενικότερα η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, εξυπηρετεί τους στόχους της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας, μας ισχυρότερης οικονομίας και μιας δίκαιας κοινωνίας, ναι ή όχι;

Στη δική μου παρέμβαση παρακάτω και ειδικότερα στο κρίσιμο θέμα της ανάπτυξης, θα ήθελα να καταδείξω ότι και τομείς έγιναν και οι προϋποθέσεις δημιουργήθηκαν, ώστε να προσβλέπουμε πλέον με αισιοδοξία το μέλλον.

Είναι γνωστό ότι οι επενδύσεις αποτελούν το βασικό μοχλό προώθησης της αναπτυξιακής πολιτικής της Χώρας.

Το πρόγραμμα των δημοσίων επενδύσεων, που αποτελεί το βασικό εργαλείο για την άσκηση αυτής της πολιτικής, μαζί με την προώθηση των ιδιωτικών επενδύσεων, ενισχύουν αποφασιστικά την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Το 1996 το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων εξελίχθηκε ιδιαίτερα ικανοποιητικά. Οι απορροφήσεις του προγράμματος για το τρέχον έτος θα ανέλθουν συνολικά στο ποσό του 1.120.000.000 δραχμών συνεχίζοντας έτσι την ανοδική πορεία των τελευταίων χρόνων. Το ποσό των 800.000.000.000 δραχμών, δηλαδή, το 71,4% θα διατίθεται για έργα που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ το υπόλοιπο, τα 320.000.000.000 δραχμές, δηλαδή, το 28,6% για έργα που χρηματοδοτούνται από καθαρά εθνικούς πόρους.

Εντυπωσιακή, όμως, υπήρξε και η συμβολή των ιδιωτικών επενδύσεων. Η σαφής βελτίωση των οικονομικών δεδουλεύων της Χώρας, η αξιοποίηση της πολιτικής της Κυβέρνησης και τα αναπτυξιακά κίνητρα δημιούργησαν ένα ευνοϊκό, επενδυτικό κλίμα σε 'Ελληνες και ξένους επενδυτές. Μέσω του αναπτυξιακού νόμου συνεχίστηκε η αύξηση των εγκριθέντων επενδυτικών σχεδίων που ανήλθαν για το 1996 σε χίλιες πεντακόσιες ενενήντα εννέα προτάσεις, με συνολικό εγκεριμένο ύψος προϋπολογισμού 424.000.000.000 δραχμές και δωδεκάμισι χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας, έναντι χιλιων διακοσίων ογδόντα τεσσάρων επενδυτικών σχεδίων το 1995 και τετρακοσίων είκοσι τεσσάρων επενδυτικών σχεδίων το 1994. Είχαμε δηλαδή τετραπλασιασμό και στον αριθμό των επενδυτικών σχεδίων, όσο και στο ύψος των προϋπολογισμών τους.

Για το 1997 το συνολικό ύψος του ορίου πληρωμών για το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων καθορίστηκε σε 1.666.000.000.000 δραχμές εκ του οποίου το 72% για την προώθηση των έργων που συγχρηματοδοτούνται από τα διορθωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το 28% για την προώθηση των έργων που χρηματοδοτούνται από αμιγώς εθνικούς πόρους.

Για λόγους συγκρισμότητας, σε σχέση με το 1996 από το παραπάνω ποσό θα πρέπει να αφαιρεθούν διαπάνες 185.000.000 δραχμών, οι οποίες δεν είχαν συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα του 1996. Μετά την αφαίρεση αυτή, το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων για το 1997 είναι αυξημένο κατά 32,2%, έναντι του 1996. Πρόκειται, δηλαδή για μία σημαντικότατη αύξηση των δημοσίων επενδύσεων για τον επόμενο χρόνο.

Από τα στοιχεία φαίνεται η σημαντική και σταθερά αυξανόμενη συμμετοχή στο σύνολο των εσόδων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων των επιχορηγήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για έργα που συγχρηματοδοτούνται, γεγονός που διήγησε σε αντίστοιχη μείωση της συμμετοχής των πιστωτικών εσόδων του πρώτου προγράμματος από το 59% το 1995, στο 49% το 1996 και στο 30% το 1997.

Οφείλουμε να επισημάνουμε στο σημείο αυτό τη σημαντική αύξηση κονδύλιών για το 1997 σε κρίσιμους τομείς και δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Η αύξηση για το πρόγραμμα υγείας και πρόνοιας προβλέπεται σε 27%, 47% για τα προγράμματα παιδείας και 104% για τα προγράμματα γεωργίας.

'Ετσι νομίζω είναι σαφές ότι οι στόχοι του 1996 ουσιαστικά έχουν επιτευχθεί. Οι δημόσιες και οι ιδιωτικές επενδύσεις αποτέλεσαν και θα συνεχίσουν να αποτελούν τους κύριους πρωθητικούς παράγοντες αύξησης του ΑΕΠ της Χώρας μας.

Δεν θα ήθελα να σταθώ περισσότερο στα οικονομικά μεγέθη του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων -όπως άλλωστε αποτυπώνεται και στα στοιχεία του Προϋπολογισμού συνθέτουν μία απόλυτη θετική εξέλιξη- γιατί ήθελα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να πω ότι πέρα από τους αριθμούς υπάρχει και η πραγματική οικονομία, η οικονομία των εργαζομένων, η οικονομία των επιχειρήσεων, των αγροτών, των ανέργων, των συνταξιούχων. Οι επιπτώσεις και το κόστος της δημοσιονομικής αστάθειας του υψηλού πληθωρισμού, των υψηλών επιτοκίων και των ελεγμάτων, σ' αυτόν τον κόσμο, τον πραγματικό κόσμο, τον κόσμο της παραγωγής είναι πολύ μεγάλες σε οικονομικούς και κοινωνικούς όρους, θα έλεγα είναι συντριπτικές.

Το κόστος αυτό μεταφράζεται σε επενδύσεις που δεν έγιναν, στη στρατιά των ανέργων που έχουμε, σε πτωχεύσεις επιχειρήσεων που κατέστρεψαν αγώνες ζωής γενιών, σε κρίσιμες υποδομές που λείπουν, στο κράτος πρόνοιας που θέλουμε ουσιαστικά να αναβαθμίσουμε, στην αδυναμία προστασίας και ανάδειξης της πολιτιστικής μας κληρονομίας.

Για την επίλυση αυτών των προβλημάτων αγωνιζόμαστε και όχι για μετέωρους και απρόσωπους αριθμούς. Η βελτίωση των μακροοικονομικών μεγεθών της Χώρας μας, αυτή είναι που θα προσδιορίσει τη θετική απάντηση στα ζητήματα που θέσαμε προηγουμένως, τα ζητήματα της πραγματικής οικονομίας, αυτά που αφορούν τον άνθρωπο, τον πολίτη.

Η μόλις κατελθούσα συνάδελφος από το Βήμα της Βουλής, αλλά και ο αξιόπιστος και φίλος εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και οι άλλοι συνάδελφοι από τα άλλα Κόμματα χθες και σήμερα προσπαθούν να "πυροβολήσουν", θα έλεγα "ρίχνουν πολλές βολές" στο δεύτερο πακέτο Ντελόρ, που είναι η μεγαλύτερη αναπτυξιακή προσπάθεια που δέχθηκε ποτέ τη Χώρα μας τα τελευταία χρόνια.

Θα ήθελα εδώ να συναισθανθούμε καταρχήν, αλλά και να δείξουμε την αναγκαιότητα να κουβεντιάσουμε με ειλικρίνεια, με γνώση στην καθημερινότητα, αλλά και με γνώση στους θεσμούς που δημιουργούν νέες προοπτικές, έτσι ώστε να αναδείξουμε αυτήν την πραγματικότητα, γιατί αυτήν οφείλουμε καθημερινώς να καταθέτουμε στον 'Ελληνα πολίτη.

Το συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα ανάπτυξης, που αφορά το 72% περίπου του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, έχει σχεδιασθεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να αποτελέσει το κατεξοχήν εργαλείο για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της Χώρας μας. Και για να πετύχει αυτούς τους δύσκολους στόχους, που είναι εθνικοί στόχοι, περιλαμβάνει παρεμβάσεις και έργα υποδομών, αλλαγή συστημάτων, παρεμβάσεις και έργα αλλαγής δομών, αλλαγή λειτουργιών, θεσμών με μία πληθώρα προγραμμάτων, υποπρογραμμάτων και έργων σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων, σε όλους

τους τομείς λειτουργίας της δημόσιας, κοινωνικής και συλλογικής δράσης και σε όλη την έκταση της Χώρας. Αυτό το εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα αφορά όλους τους Έλληνες σε όποια κατηγορία πληθυσμού και αν ανήκουν, σε όποια οικονομική δραστηριότητα και αν επιδίδονται, όποιο επάγγελμα και αν ασκούν, σε όποια γωνιά της Χώρας και αν κατοικούν. Αφορά βασικές υποδομές μικρού, μεσαίου και μεγάλου μεγέθους, που κατασκευάζονται ήδη σε όλη την ελληνική επικράτεια από το δέλτα του Έβρου ως την Κρήτη και από την Κέρκυρα ως τα Δωδεκάνησα. Υποδομές με τις οποίες καλύπτουμε καθυστερήσεις δεκαετιών και που θα καταστήσουν την Ελλάδα μία σύγχρονη χώρα. Θα έχουμε μία άλλη Ελλάδα στο τέλος της ορθολογικής απορρόφησης των κονδύλιών του δεύτερου πακέτου Ντελόρ. Γιατί, εκτός από τα μεγάλα έργα -στα οποία θα αναφερθώ παρακάτω- το πρόγραμμα ανάπτυξης περιλαμβάνει και πολλά σημαντικά έργα μεσαίου μεγέθους, που κατανέμονται σε όλες ανεξιαρέτως τις ελληνικές περιφέρειες.

Επιτρέψτε μου εδώ να αναφερθώ σε λίγα χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Στην Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη το νέο Πλανεπιστηματικό Νοσοκομείο της Αλεξανδρούπολης, ή η παράκαμψη της Ξάνθης, ή η μαρίνα της Θάσου.
- Στην Κεντρική Μακεδονία το νομαρχιακό Νοσοκομείο Σερρών, ή το νομαρχιακό Νοσοκομείο Κατερίνης, ή ο δρόμος Καρδίας - Καλλικράτειας - Πολυγύρου - Ιερισσού.
- Στη Δυτική Μακεδονία η βελτίωση του οδικού άξονα Θεσσαλονίκης - Εδεσσας - Φλώρινας, ή η ύδρευση - αποχέτευση της Κοζάνης.
- Στην Ήπειρο το νέο λιμάνι της Ηγουμενίτσας, ή τα έργα επέκτασης και εκσυγχρονισμού του Πανεπιστημίου των Ιωαννίνων.
- Στη Θεσσαλία η επέκταση του Νοσοκομείου των Τρικάλων, ή ο βιολογικός καθαρισμός και η αποχέτευση του Βόλου.
- Στη Δυτική Ελλάδα το νέο λιμάνι της Πάτρας, ή το φράγμα Αχυρών στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας και Θήβας.
- Στη Στερεά Ελλάδα τα νέα Νοσοκομεία Λαμίας και Θήβας.
- Στην Πελοπόννησο ο νέος οδικός άξονας Τρίκαλα - Καλαμάτα, ή τα Νοσοκομεία Καλαμάτας και Κορίνθου.
- Στο Αιγαίο το νέο Νοσοκομείο της Ρόδου, ή το λιμάνι της Μυκόνου, ή η μαρίνα Ικαρίας.
- Στην Κρήτη ο βόρειος οδικός άξονας, ή τα έργα επέκτασης και εκσυγχρονισμού του λιμένα και του αεροδρομίου του Ηρακλείου.
- Στα Ιόνια νησιά το Νοσοκομείο Κέρκυρας και οι μαρίνες Κεφαλονιάς και Ζακύνθου.

Αυτά είναι έργα που είναι σε εξέλιξη, που δρομολογήθηκαν και θα ολοκληρωθούν μέχρι το 1999.
(Θύρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηλ. Εθνικής Οικονομίας): Είναι χρήσιμο και να αφουγκραστείτε, και να μάθετε, και να γνωρίσετε αυτό το γιγάντιο έργο που επιτελείται στην Πατρίδα μας και το οποίο -δυστυχώς- πολλοί από εμάς συνεχώς το "πυροβολούν" στρέφοντες τα βόλια εναντίον των δικών τους των καρδιών.

Η Κυβέρνηση επέλεξε συνειδητά ένα δύσκολο δρόμο, αυτόν της μεγιστοποίησης του αναπτυξιακού οφέλους, των χρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων, το δρόμο της διασφάλισης της ολοκλήρωσης και της ποιότητας των έργων.

Τα αποτελέσματα των επιλογών αυτών είναι ήδη ορατά. Για πρώτη φορά, μετά από πολλά χρόνια, είχαμε μεγαλύτερη αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, από το μέσο όρο των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχουν πλέον δρομολογηθεί όλα τα μεγάλα έργα, όπως π.χ. ο εθνικός άξονας Πατρών-Αθηνών-Θεσσαλονίκης, η Εγνατία οδός, το αεροδρόμιο των Σπάτων, ο περιφερειακός δακτύλιος Ελευσίνας-Σταυρού, η ζεύξη Ρίου-Αντίρριου, τα έργα του ΟΣΕ, τα έργα του φυσικού αερίου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Το νερό στη Σύμη θα το στείλετε;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηλ. Εθνικής Οικονομίας): Εκτελούνται ήδη εκατόν δώδεκα έργα μεσαίου μεγέθους, με προϋπολογισμό άνω των 5 δισ. δρχ., έναντι μόλις δεκατριών, κύριε συνάδελφε της Νέας Δημοκρατίας, το 1989-1993. Στην τετραετία 1989-1993 δεν ολοκληρώσατε, ούτε ένα μεσαίο ή μεγάλο έργο. Δεν υπάρχει ένα μεγάλο έργο, που επι Νέας Δημοκρατίας ολοκληρώθηκε την τετραετία 1989-1993.

Ταυτόχρονα, πρέπει να επισημάνω ότι τα έργα, που κατασκευάζονται, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των νομαρχιακών, περιφερειακών και εθνικών προγραμμάτων, ανέρχονται σε 21.000 τα οποία σήμερα βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη.

Για να γίνει εξ' αντιδιαστολής αντιληπτή η σημασία των επιλογών αυτών, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι, ενώ στο πλαίσιο του πρώτου Κοινοτικού Πλαίσιου Στήριξης απορροφήθηκαν περισσότερα από 3 τρισ. δρχ., ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας μέχρι το 1993, ήταν μηδενικός ή και αρνητικός.

Επαναλαμβάνω ότι κανένα μεγάλο έργο δεν έγινε στο πλαίσιο του πρώτου κοινοτικού πλαίσιου στήριξης.

Και θα ήθελα να υπενθυμίσω στην κα Μπακογιάννη, ότι ενώ το πρώτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης έπρεπε να ολοκληρώθει μέχρι το 1993-1994, μέχρι και τώρα πληρώνουμε δαπάνες για το πρώτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και βεβαίως, δεν διαχειρίστηκε το πρώτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης η Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. που ήρθε τον Οκτώβριο του 1993.

Αντίθετα, λοιπόν, με αυτήν την πολιτική κατακερματισμού των πόρων -στην οποία αναφέρθηκε η κα Μπακογιάννη- του πρώτου Κοινοτικού Πλαίσιου Στήριξης, η Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. έχει ήδη ξεκινήσει δυναμικά και αποτελεσματικά την υλοποίηση του προγράμματος των μεγάλων έργων.

Πράγματι, για τα μεγάλα έργα έχουν λεχθεί πολλά. Δε χρειάζεται, όμως, πια να μιλούμε με "θα", ούτε με θεωρίες. Συγκεκριμένα γεγονότα μέσα στο 1996 καθιστούν τα έργα αυτά πραγματικότητα και δεν αφήνουν περιθώρια αμφιβολίων.

Ποι συγκεκριμένα, τον Ιανουάριο του 1996 υπεγράφη η σύμβαση παραχώρησης της ζεύξης Ρίου-Αντίρριου. Στις 23.3.96 έγινε η έγκριση του δανείου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για το αεροδρόμιο των Σπάτων, στις 3.4.96 έγινε η κύρωση της σύμβασης παραχώρησης της ζεύξης Ρίου-Αντίρριου, από τη Βουλή των Ελλήνων, στις 23.5.96 έγινε η υπογραφή της σύμβασης της παραχώρησης για την περιφερειακή λεωφόρο Ελευσίνας-Σταυρού, στις 23 Ιουλίου έγινε η έγκριση του δανείου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την περιφερειακή λεωφόρο, στις 29.8.96 έγινε η κύρωση από τη Βουλή της σύμβασης για την εκτροπή του Αχελώου, στις 26.11.96 έγινε η κύρωση της σύμβασης της περιφερειακής λεωφόρου από τη Βουλή.

Στις 12 Νοεμβρίου, ο πρώτος πελάτης του φυσικού αερίου συνδέθηκε με το δίκτυο της ΔΕΦΑ. Πρόκειται για την Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης στη Λάρισα. Ακολουθεί της επόμενες βδομάδες, μέσα στον Ιανουάριο, το υπάρχον δίκτυο της ΔΕΦΑ για επαρκή οικακή χρήση και εμπορική χρήση στο κέντρο της Αθήνας, καθώς και μια σειρά βιομηχανιών στις περιοχές του Θρασίου Πεδίου, της Λάρισας και της Θεσσαλονίκης, από το Φεβρουάριο του 1997.

'Ηδη, είκοσι μεγάλες βιομηχανίες της Θεσσαλονίκης, της Λάρισας και του Θρασίου Πεδίου, έχουν υπογράψει συμβάσεις με τη ΔΕΦΑ για την παροχή φυσικού αερίου από τις αρχές του Φλεβάρη του 1997. Δεν υπάρχει λοιπόν μήνας, δεν υπάρχει βδομάδα, δεν υπάρχει μέρα του έτους που πέρασε, που να μην έχει συντελεστεί μια κορυφαία ενέργεια για την πρόσδοτ των έργων, στα οποία αναφερθήκαμε προηγουμένως.

Η άρση των προβλημάτων, δυσλειτουργιών και αδυναμιών, που σχετίζονται με την υλοποίηση του Πακέτου Ντελόρ, απαιτήσει μια τεράστια μεταρρυθμιστική προσπάθεια, στη λειτουργία όλων των βαθμίδων του Κράτους, με ωφέλεια εξίσου σημαντική με την κατασκευή των έργων αυτών καθ' αυτών. Εάν καταφέρουμε στο τέλος αυτού του προγράμ-

ματος και μεταρρυθμίσουμε το κράτος μας, φέρουμε τις απαραίτητες τομές στην ελληνική Δημόσια Διοίκηση, τότε νομίζω ότι αυτός ο μεγάλος στόχος της μεταρρύθμισης της Δημόσιας Διοίκησης -έαν καταφέρουμε δηλαδή να φέρουμε πάνω-κάτω τη δημόσια Διοίκηση μέχρι το 1999- αυτή καθαυτή η μεταρρύθμιση θα έχει προσφέρει πολύ πιο σημαντικά από την ίδια την υλοποίηση των έργων αυτών καθ' αυτών στην ελληνική οικονομία και κοινωνία.

Αναφέρομαι ενδεικτικά σε ορισμένες κρίσιμες κατά την άποψη μου παρεμβάσεις. Η σύσταση νέων ευελικτων οργάνων για την υποστήριξη και συμπλήρωση της Δημόσιας Διοίκησης, η εισαγωγή νέων θεσμών συνεργασίας δημόσιους και ιδιωτικού τομέα, η εξυγίανση του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων για να μην έχουμε πλέον υπερβάσεις, για να έχουμε έργα ποιότητας και ολοκληρωμένα που να αποδίδονται στη χρήση του 'Ελληνα πολίτη, η διασφάλιση της διοικητικής και μελετητικής αριμότητας, καθώς και η αποφυγή της υποκοστολόγησης των δημόσιων έργων.

Υπάρχουν πράγματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χαμηλοί ρυθμοί στην υλοποίηση ορισμένων προγραμμάτων. Υπάρχουν προγράμματα που είναι πολύ πίσω απ' αυτό που θα θέλαμε να είμαστε στο τέλος του 1996. Η οποία καθυστέρηση αφορά προγράμματα των οποίων η εφαρμογή προϋποθέτει τη λήψη σοβαρών μέτρων σε θεσμικό επίπεδο και σε επίπεδο μηχανισμών υλοποίησης.

'Επρεπε, λοιπόν, παράλληλα με την έναρξη υλοποίησης των προγραμμάτων 1994-1995 να κάνουμε -και το έχουμε πράξι- βαθιές τομές και ριζικές αλλαγές σ' αυτήν τη μεταβατική περίοδο.

Γιαυτά τα κοινοτικά προγράμματα, γι' αυτό το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, γι' αυτές τις αλλαγές η τότε κυβέρνηση που έπρεπε να σχεδιάσει το πρόγραμμα για την έναρξη του από την 1η Γενάρη του 1994, δεν είχε κάνει καμία προετοιμασία, στο επίπεδο οργάνωσης, στο επίπεδο θεσμών, στο επίπεδο μηχανισμών υλοποίησης.

Αυτή η Κυβέρνηση πληρώνει τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πολιτικό κόστος αυτής της καθυστέρησης και αμέλειας.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Η προηγούμενη τι έκανε;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηλ. Εθνικής Οικονομίας): Και θα πω αμέσως γιατί. Δεν μπορούν να εκτοξεύονται καπηγορίες για χαμηλούς ρυθμούς υλοποίησης, αφού η τότε Κυβέρνηση δεν είχε κάνει τίποτε για να προετοιμάσει τη Χώρα και το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός τέτοιου γιγαντιαίου έργου.

(Διαμαρτυρίες στην Αίθουσα)

Πράγματι η ωριμότητα έναρξης των μεγάλων τεχνικών έργων - λιμάνια, αυτοκινητόδρομοι, νοσοκομεία, που προβλέπονται στο δεύτερο Πακέτο Ντελόρ- εξαρτάται από την ύπαρξη ολοκληρωμένων μελετών, εξασφαλισμένων απαλλοτριώσεων, εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων κ.ο.κ. Ο ελάχιστος χρόνος ολοκλήρωσης αυτών των απαραίτητων μελετών για την έναρξη του έργου, προαπαιτεί περίπου δύο χρόνια.

Κανένα έργο δεν μπορεί να ζεκινήσει χωρίς αυτά και βεβαίως παραλείψετε, κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, να ζεκινήσετε εγκαίρως, δηλαδή από το 1992 και 1993, τις αναγκαίες αυτές ενέργειες.

Στις αρχές του 1994, όλα σχεδόν τα μεγάλα έργα, αλλά και μεγάλος αριθμός μεσαίων έργων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, ήταν εντελώς ανέτοιμα για δημοπράτηση και συνεπώς καμία μα παραίτητως απορρόφηση δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί σ' αυτά τα προγράμματα.

(Θάρρυβος στην Αίθουσα)

Με βάση τα προηγούμενα, ήταν αναπόφευκτη...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε συνάδελφε, ..

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηλ. Εθνικής Οικονομίας): 'Οχι, να ακούσετε την αλήθεια, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εάν επιτρέπετε ο κύριος συνάδελφος...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηλ. Εθνικής Οικονομίας): Να ολοκληρώσω και ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Δέχεται ο κύριος

Υπουργός τη διακοπή:

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηλ. Εθνικής Οικονομίας): Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Θα ήθελα να πω μια φράση, γιατί επιμένει πολύ επ' αυτού του θέματος.

Η δική μας Κυβέρνηση, κύριε Υπουργέ, απορροφούσε στο σύνολο της πιστώσεις που διέθετε. Ήταν πάρα πολύ δύσκολο η Νέα Δημοκρατία να εξασφαλίσει το ίδιο και επί των ημερών του Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Αυτό πρέπει να το ομολογήσετε!

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηλ. Εθνικής Οικονομίας): Αξόπιμε κύριε Πρόεδρε, θέλω να σας πω το εξής: Το πρώτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης σχεδιάστηκε για να υλοποιηθεί την τετραετία '89-'93. Αξίζουμε κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω, όπι το πρόγραμμα του πρώτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης δεν ολοκληρώθηκε το Δεκέμβρη του '93, δεν ολοκληρώθηκε το Δεκέμβρη του '94, ολοκληρώθηκε ως εκτέλεση έργου τον Δεκέμβρη του '95.

Χρέωσε στο δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 350 δισ. δραχμές, σε σύνολο 3 τρισ. και ακόμη και σήμερα, κύριε Πρόεδρε, υπέγραψα μια ακόμη απόφαση για λογιστικές εκκρεμότητες του πρώτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Αυτή ήταν η απορρόφηση στην οποία είχατε προχωρήσει. Άλλα εγώ δε μίλησα μόνο γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε. Μίλησα για την προετοιμασία του Β' Πακέτου Ντελόρ. Και είπα προηγουμένως ότι ένα έργο από τη σπιγμή που θα το συλλάβουμε και θα το εντάξουμε σε ένα πρόγραμμα, μέχρι τη σπιγμή που θα εγκαταστήσουμε τον ανάδοχο εργολάβο, χρειαζόμαστε, κύριε Πρόεδρε, από είκοσι πέντε έως είκοσι οκτώ μήνες, για την προετοιμασία όλων των μελετών και δεν υπήρχε καμιά δυστυχώς προετοιμασία για κανένα μεσαίο και για κανένα μεγάλο έργο.

Θα σας πω ένα παράδειγμα κύριε Πρόεδρε. Τα τελευταία πενήντα χρόνια στην πατρίδα μας κατασκευάσαμε ογδόντα χιλιόμετρα μεγάλους αυτοκινητόδρομους. Καλούμαστε τα επόμενα τέσσερα χρόνια '97-2000 να κατασκευάσουμε οκτακόσια χιλιόμετρα μεγάλους αυτοκινητόδρομους. Με ποια δημόσια διοίκηση, με ποιους μηχανισμούς; Δεν είχαμε δημιουργήσει δυστυχώς από το Γενάρη του 1994 την "Εγνατία ανώνυμη εταιρεία" για να προχωρήσει το έργο. Δεν είχαμε δημιουργήσει την ανώνυμη εταιρεία του ΕΡΓΟΣΕ για να προχωρήσουν τα έργα του ΟΣΕ. Με εξαίρεση το μετρό των Αθηνών καμία άλλη ανώνυμη εταιρεία δεν είχε δημιουργηθεί από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, για την προετοιμασία αυτής της μεγάλης αναπτυξιακής προσπάθειας, που κάνει η Χώρα μας.

Δεν μπορείτε λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, όταν η δική σας παράταξη δεν προετοιμάσε το έδαφος από το 1993, να μέμφεστε για τις απορροφήσεις που δεν έγιναν το '94. Δεν μπορούσαν να γίνουν, γιατί δεν είχαμε μελέτες, και ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η κυβέρνηση θέλουν να κάνουν πια έργα μικρά και διάσπαρτα, αλλά ολοκληρωμένα, με πλήρεις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και να μη φθάσουμε στο φαινόμενο ένα έργο που ξεκινάει με 5 δραχμές να ολοκληρώνεται με 115 δραχμές. Και δεν είναι τυχαίο το ότι σήμερα ξεκινούμε ήδη από το 1997 να χρηματοδοτήσουμε μελέτες για το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης που ξεκινά το 2000. Από το 1997 ξεκινάμε την προετοιμασία ολοκλήρωσης των μελετών των μεγάλων έργων που δε θα έχουμε τη δυνατότητα να υλοποιήσουμε από το β' Πακέτο Ντελόρ.

Σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει παρέλθει ικανός χρόνος, κατά μέσο όρο δύο χρόνια από την έγκριση των προγραμάτων για να προχωρήσουμε σε έναν απολογισμό για την πορεία υλοποίησης του β' Πακέτου Ντελόρ. Οι δυο βασικοί λόγοι μας επιτρέπουν να πούμε πως η πορεία υλοποίησης του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, δεν είναι αυτή που θα θέλαμε, είναι, όμως, βεβαίως ικανοποιητική. Τα ποσοτικά δεδομένα αποδεικνύουν πλέον ότι μετά την αρχική φάση καθυστέρησης το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης σήμερα, έχει εισέλθει πλέον στη φάση πλήρους ανάπτυξής του, έχοντας

κατακτήσει τη φυσιολογική του ταχύτητα. Έχουν πλέον ολοκληρωθεί όλες οι θεσμικές και διοικητικές παρεμβάσεις. (Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού).

Κύριε Πρόεδρε, έχει συμφωνηθεί οι οικονομικοί Υπουργοί να μιλήσουν για τρίαντα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ακούστε, ο κ. Κακλαμάνης δεν ανακοίνωσε για τους Υφυπουργούς τρίαντα λεπτά. Παρά ταύτα έχετε τα τρίαντα λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπ. Εθνικής Οικονομίας): Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Μέχρι σήμερα η πορεία των εισροών -και θέλω να το προσέξετε αυτό, κύριοι συνάδελφοι- από την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες επηρεάζουν άμεσα το έλλειμμα του Κρατικού Προϋπολογισμού, κρίνεται ως εξαιρετική, έχοντας πετύχει την χρονιά του 1996 το 100% του φιλόδοξου στόχου εισροών. Και ήθελα να αναφέρω τρεις αριθμούς: 1994 286 δισ. εισροές στα διαφθωτικά προγράμματα και το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 1995 320 δισ., 1996 560 δισεκατομμύρια.

Η εξαιρετική πορεία σε επίπεδο εισροών αποδεικνύεται και από τα στοιχεία της Κοινότητας, σύμφωνα με τα οποία η Ελλάδα κατατάσσεται πρώτη σε ποσοστό υλοποίησης δεσμεύσεων από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, οι δεσμεύσεις είναι σε ποσοστό 114% για τη δεκτία '94-'95.

Στο σκέλος των δαπανών υπάρχει μια πραγματική υστέρηση. Η εικόνα δεν είναι η επιθυμητή, είναι, όμως, θα έλεγα ικανοποιητική για το '96 και '97. Από το '94 μέχρι σήμερα, έχουμε κάθε έτος σχεδόν διπλασιασμό δαπανών, ενώ η διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού υλοποίησης των προβλεπόμενων δαπανών είναι η εξής, το 1994 47%, το 1995 65% το 1996, πιστεύουμε να αγγίζουμε το 85% που είναι ο στόχος μας.

Το 1997 θα είναι ένα έτος ακόμα μεγαλύτερης απορρόφησης, καθώς τα περισσότερα από τα μεγάλα και μικρότερα έργα, θα βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη και η υλοποίησή τους θα κινείται σε ολοένα και επιταχυνόμενους ρυθμούς.

'Ενα σημαντικό σημείο είναι το θέμα της ανεργίας. Ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας αναφέρθηκε στους ρυθμούς ανάπτυξης, που θα πετύχουμε το 1997, στο 3,3%. Θα ήθελα, όμως, να υπενθυμίσω ότι το 3% είναι το κρίσιμο στοιχείο για να έχουμε μείωση ανεργίας για το 1997 και τα επόμενα χρόνια, δεδομένου ότι με αυτήν την ανάπτυξη θα έχουμε και μείωση ανεργίας στο 9,6% το 1997 και 9,2% το 1998.

Νομίζω, ότι θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο να δώσω μια παστρική εικόνα αυτού που συντελείται σήμερα με τις παρεμβάσεις, που έχουν δρομολογηθεί και όχι με αυτά που κάποτε θα ξεκίνησουν.

Η βελτίωση και οι λοιπές υποδομές όπως οι μεταφορές, η υγεία, η εκπαίδευση, οι τηλεπικοινωνίες είναι αλματώδεις και το συνολικό αποτέλεσμα θα καθιστά την Ελλάδα το 2000 μια χώρα πολύ διαφορετική από αυτή που γνωρίζουμε σήμερα. Δημιουργούμε τη νέα πραγματικότητα με καθημερινό αγώνα. Ο αγώνας αυτός χρειάζεται όλες τις δυνάμεις του Έθνους και αξίζει πράγματι τον κόπο να κινηθούμε προς αυτήν την κατεύθυνση.

Κύριοι συνάδελφοι, η δική μας Κυβέρνηση ανέλαβε το δύσκολο έργο να οδηγήσει τη Χώρα με σταθερά βήματα στο 2000 και ταυτόχρονα, να προχωρήσει σε βαθιές τομές και σημαντικές αλλαγές. Και θα το κάνουμε για μια ακόμα φορά για να επιβεβαιώσουμε τη διαπιστωση ότι σ'αυτήν τη Χώρα, τα τελευταία είκοσι χρόνια, οποιαδήποτε αλλαγή και πρόοδος σε θέματα θεσμών, δομών και λειτουργιών έχει γίνει από τις δικές μας κυβερνήσεις, τις κυβερνήσεις του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.

Κύριε Πρόεδρε, οφείλουμε να ταυτιστούμε με τη νέα πολούσια και πολυσύνθετη πραγματικότητα, με μια νέα εποχή, ένα νέο οικονομικό περιβάλλον, με νέα προβλήματα, νέες προκλήσεις, αλλά και ταυτόχρονα με νέες πολιτικές προσεγγίσεις αντιμετώπισής τους.

Το κοινωνικά αναγκαίο, το πολιτικά εφικτό, το στραγγιτικά επιθυμητό οφείλουν να ταυτιστούν με την υλοποίηση του εθνικού αναπτυξιακού μας προγράμματος. Δεν υπάρχει το

κοινωνικά εφικτό. Εμείς το δημιουργούμε. Όλα μαζί εξελίσσονται στην ίδια χώρα, στην Ελλάδα. Και επειδή είναι πολύ πιο εύκολο να ανακαλύπτουμε αυτό που θέλουμε, που θέλει ο καθένας μας ζεχωριστά, παρά αυτό που χρειάζεται η χώρα, οφείλουμε να αναδείξουμε την αντικειμενικότητα, να δούμε και να προσεγγίσουμε αυτό που χρειάζεται η Πατρίδα μας, να βλέπουμε μπροστά εκείνο που αναδύει την Ελλάδα και όχι πίσω, εκείνο που ταυτίζομετε με τις πελατειακές σχέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, τελειώσατε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπ. Εθνικής Οικονομίας): Δεν πρέπει να μπλέξουμε μια σχέση ενοχής χωρίς προοπτική, αλλά μια δημιουργική σχέση με το παρόν και τη Χώρα. Να συναισθανθούμε και να νιώσουμε ότι αποτελούμε μέρος του όλου μέρους της Ελλάδας και των αναγκών της.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο για μια σύντομη παρέμβαση.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΗ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, από το γραφείο μου από το κλειστό κύκλωμα της τελεόρασης παρακολούθησα την ομιλία του κ. Πάχτα και απεφάσισα να έρθω και να παρέμβω στη συζήτηση. Κάποιος συνάδελφος μου είπε "μα, στον κ. Πάχτα θα απαντήσει ο Πρόεδρος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης."

Δεν απαντώ στον κ. Πάχτα. Απαντώ στην πρόκληση, απαντώ στην αναίδεια, απαντώ στον προκλητικό λόγο με τον οποίο μίλησε ο κ. Πάχτας.

Κύριε Πρόεδρε, όταν μιλάς χωρίς κείμενο, είναι φυσικό πολλές φορές να υπερβαλείς. Όταν, όμως, μιλάς και διαβάζεις το κείμενο, πρέπει διο και τρεις φορές να προσέξεις, όταν θέλεις να θεωρείσαι υπεύθυνος Υπουργός. Και ο κ. Πάχτας υπήρξε κατέχοντας ανεύθυνος με τον τρόπο με τον οποίο μίλησε στην Αίθουσα.

Μίλησε για την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, ότι τάχα η Νέα Δημοκρατία είναι το Κόμμα το οποίο φέρει την ευθύνη για το κατάντημα των αγροτών, ξεχνώντας ότι τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. κυβέρνησε τα δώδεκα. Ξέχασε ο κ. Πάχτας ότι καθ'όλην τη δεκαετία του '80 δεν έγινε ούτε μια επένδυση στον αγροτικό τομέα και ότι το συσσωρευμένο κεφάλαιο στον αγροτικό τομέα από το 19% έπεσε στο 8%.

Ξέχασε ότι όλη η αγροτική πολιτική δεν στηρίχθηκε σε καμία αναδιάρθρωση, σε καμία επένδυση, αλλά αποκλειστικά και μόνο στις επιχορηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με συνέπεια σήμερα το 80% της πιμής των αγροτικών προϊόντων να είναι επιδοτήσεις. Και ευθύνεται η Νέα Δημοκρατία, όγκια από το κατάντημα; Ευθύνεται η Νέα Δημοκρατία διότι αρνείσθηκε κατά τρόπο δειλό να προχωρήσετε σε διάλογο με τους αγρότες;

Ξεχάσατε ότι η Νέα Δημοκρατία είχε διαθέσει 178 δισ. από το Β' Πακέτο Ντελόρ για τους αγρότες και πήρατε αυτά τα χρήματα και τα πήγατε στο βιομηχανικό τομέα -σωστή ενδεχομένως η απόφαση, δεν την κρίνω εγώ τώρα- αλλά δεν μπορέστε να απορροφήσετε το 2%. Και ευθύνεται η Νέα Δημοκρατία γι' αυτό το κατάντημα; Ευθύνεται η Νέα Δημοκρατία διότι αρνείσθηκε κατά τρόπο δειλό να προχωρήσετε σε διάλογο με τους αγρότες;

Και πέραν τούτου, κύριε Πρόεδρε, μίλησε ο κ. Πάχτας για τα ευρωπαϊκά προγράμματα και ότι προχωρεί η απορρόφηση. Μέσα στα τρία χρόνια που έχουν περάσει, κύριοι συνάδελφοι, έχει απορροφηθεί μόνο το 45% των κονδυλίων των προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν έχουν απορροφηθεί 1.800 δισ., που σημαίνει περίπου 600 δισ. κάθε χρόνο, που σημαίνει 2% του ΑΕΠ, που σημαίνει τελικά ότι, αν αυτά τα κονδύλια είχαν απορροφηθεί, θα υπήρχε μία πρόσθιτη αύξηση του ΑΕΠ της τάξεως του 2%, με συνέπεια τη μείωση της ανεργίας και με συνέπεια, παράλληλα, την αύξηση και τη βελτίωση της υποδομής.

'Όταν, λοιπόν, υπάρχει αυτή η κάκιστη διαχείριση εκ μέρους της Κυβερνήσεως, δεν είναι δυνατόν να έρχεται ο κ. Πάχτας, με τον τρόπο και με το ύφος που είχε προηγουμένως, να δίδει μαθήματα σε βάρος της Νέας Δημοκρατίας.

Κύριε Πρωθυπουργέ, θα έπρεπε να ντρέπεσθε για τους

Υπουργούς που έχετε.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Πάχτας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηπ. Εθνικής Οικονομίας): Αξέπιμε κύριε Πρόεδρε της Νέας Δημοκρατίας, αναφερόμενος σε προκλήσεις από πλευράς των Βουλευτών, αλλά και απαντώντας στον κ. Μητσοτάκη, τον επίτιμο Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας, προσπάθησα να αναδείξω, γιατί πράγματι αυτό που είπα και στην ομιλία μου, η απορροφητικότητα των κονδυλίων σε ότι αφορά τις δαπάνες, δεν είναι η επιθυμητή. Και αναφέρθηκα, αν θέλετε, με στοιχεία και είπα ότι για το 1994 είχαμε ένα ποσοστό απορροφητικότητας της τάξης του 45%, το 1995 65% και το 1996 θα υπερκαλύψουμε το 85%. Είναι μία κλιμακιούμενη προσπτική και πρόοδος. Δεν είναι, όμως, η επιθυμητή αυτή, που θα θέλαμε.

Γιατί, όμως, αυτοί οι αριθμοί; Είναι γιατί είπα το εξής: 'Ενα έργο από τη στιγμή που θα το συλλάβουμε και θα το εντάξουμε σ' ένα πρόγραμμα μέχρι τη στιγμή που θα εγκαταστήσουμε τον ανάδοχο για να εκκινήσει το έργο και να υλοποιηθεί, χρειαζόμαστε περίπου είκοσι πέντε-είκοσι οκτώ μήνες, χωρίς να έχουμε κανένα απολύτως εμπόδιο.'

Είπα επίσης το εξής: Τούτη η Κυβέρνηση δεν επέλεξε τη μέθοδο του κατακερματισμού σε μικρά και μεσαία έργα, όπως κάνατε σεις στο πρώτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης του 1991-1993, αλλά επέλεξε τα μεσαία και πολύ μεγάλα έργα, που θα είναι πράγματι η προπομπή της ανάπτυξης της πατρίδας μας. Αυτά τα μεγάλα έργα είτε λιμνία είτε νοσοκομεία είτε μεγάλοι αυτοκινητόδρομοι, για να ολοκληρώσουμε την προετοιμασία τους, δηλαδή, μελέτες οριστικές, απαλούτριώσεις, μελέτες περιβαλλοντικών όρων με τη Δημόσια Διοίκηση που έχουμε σήμερα στα χέρια μας, χρειαζόμαστε περίπου δύο έως δύομισι χρόνια.

'Άρα, κύριε Πρόεδρε της Νέας Δημοκρατίας, αν θα έπρεπε να απορροφήσουμε το 100% των δαπανών το 1994, θα έπρεπε την 1.1.94 να υπήρχε πλήρης ωριμότητα εκτέλεσης αυτών των έργων. Και για να υπήρχε πλήρης ωριμότητα και ετοιμότητα εκτέλεσης των έργων, θα έπρεπε η προετοιμασία αυτή των δύο ετών να είχε προηγηθεί το 1991, 1992 και 1993, όπως κάνουμε εμείς τώρα και προετοιμάζουμε από το 1997 και το τέλος του 1996 τις μελέτες για τα έργα του 2000 του Γ' Πακέτου Ντελόρ. Και είπα εκεί, λοιπόν, ότι κανένα μεγάλο έργο απ' αυτά τα δέκα μεγάλα που είχαμε δρομολογήσει, από το Β' Πακέτο Ντελόρ, δεν είχε ετοιμότητα έναρξης. Εάν, λοιπόν, έργα δεν μπόρεσαν να δημοπρατηθούν το 1994 και 1995, επειδή υπήρχε η παντελώς ελλιπής προετοιμασία από την πλευρά της δικής σας κυβέρνησης, πώς θα έχουμε απορροφητικότητα, κύριε Έβερτ;

Αυτό ήταν, κύριε Πρόεδρε της Νέας Δημοκρατίας, το μήνυμα που ήθελα να θέσω, απαντώντας τόσο στον κ. Μητσοτάκη, όσο και στους κυρίους συναδέλφους που από κάτω προσπαθούσαν να δημιουργήσουν μια άλλη εικόνα.

Αυτό είναι το πρώτο στουχείο, κύριε Πρόεδρε, που είπα.

Το δεύτερο στοιχείο που είπα είναι το εξής: 'Έχουμε μπροστά μας να αντιμετωπίσουμε ένα γιγάντιο έργο, έχουμε ένα πρωτόγνωρο έργο, έχουμε τη μεγαλύτερη αναπτυξιακή προσπάθεια που δέχθηκε ποτέ τη Χώρα μας.'

Και αυτός ο εθνικός στόχος, αυτό το εθνικό πρόγραμμα ανάπτυξης δεν μπορούμε να το πυροβολούμε. Πρέπει να το αγκαλιάσουμε όλοι και από κοινού να προσφέρουμε ό,τι μπορούμε με τις δυνάμεις μας. Και αυτό το έργο πρέπει να υλοποιηθεί από μία Δημόσια Διοίκηση, αυτή που έχουμε τώρα.

Και έφερα το εξής παράδειγμα, κύριε Πρόεδρε της Νέας Δημοκρατίας: Τα τελευταία σαράντα-πενήντα χρόνια κατασκευάσαμε στην Ελλάδα ογδόντα χιλιόμετρα μεγάλων αυτοκινητοδρόμων. Καλούμαστε την επόμενη τετραετία, από το Β' Πακέτο Ντελόρ, να κατασκευάσουμε οκτακόσια χιλιόμετρα μεγάλων αυτοκινητοδρόμων. Και δυστυχώς δεν είχε προηγηθεί η προετοιμασία για τη δημιουργία ανώνυμων εταιριών που με ευέλικτους τρόπους και με κριτήρια ιδιωτικού οικονομικά, να πάρουν στα χέρια τους αυτό το γιγαντιαίο έργο. Εάν θα καταφέρουμε εμείς μόνο τώρα από την

1.1.97 να μεταφερθούν όλες οι μελέτες και όλα τα έργα από το Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. στην ΕΓΝΑΤΙΑ Α.Ε., για την Εγνατία Οδό, που είναι η ραχοκοκαλιά, η σπονδυλική στήλη της Βόρειας Ελλάδας, είναι ακριβώς γιατί δεν υπήρχαν μελέτες και βέβαια δεν είχε προετοιμαστεί ακόμα το θεσμικό πλαίσιο. Εάν εμείς τώρα προσλάβαμε τους project managers είναι γιατί δεν είχε προηγηθεί αυτή η προετοιμασία. Σ' αυτά αναφέρθηκα, κύριε Πρόεδρε, και αυτά είναι θεσμικά μέτρα, είναι θεσμικό πλαίσιο το οποίο δυστυχώς, δεν το είχαμε προετοιμάσει.

Αναφέρθηκατε, προηγουμένως, σε μία σειρά από έργα. Δε νομίζω ότι πρέπει να απαντήσουμε τώρα. Θα έχουμε δυνατότητα πιθανόν σε κάποια επερώτηση να δώσουμε μία συνέχεια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αυτό είναι το μήνυμα που ήθελα να περάσω, κύριε Πρόεδρε της Νέας Δημοκρατίας, στην ομιλία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Πρόεδρε. Παρακαλώ μία σύντομη παρέμβαση.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, η δευτερολογία του κου Πάχτα υπήρξε και απολογητική και εν πάσῃ περιπτώσει θα πω ότι κινήθηκε σε λογικά πλαίσια. Εάν δε, κύριε Πάχτα, είχατε μιλήσει και στην πρωτολογία σας με τον τρόπο που αναφέρθηκατε στη δευτερολογία σας, δε θα είχα κάνει την παρέμβασή μου.

Πάντως, κύριε Πρόεδρε, οφείλω να επισημάνω το εξής: Από τα στοιχεία τα οποία έχουμε από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, τα επίσημα στοιχεία, η απορροφητικότητα των κονδυλίων στην τριετία είναι της τάξεως των 45%. Αυτή είναι από τα επίσημα στοιχεία.

Μάλιστα πρέπει να σας πω, ότι στα τελευταία στοιχεία τα οποία έχετε δώσει, έχετε αφαιρέσει, για να δείξετε μεγαλύτερη απορροφητικότητα, και το έργο του Αχελώου και το έργο του αεροδρομίου της Θεσσαλονίκης.

Και θέτω το ερώτημα, εδώ και τώρα: Δεν προτίθεσθε να προχωρήσετε στα έργα του Αχελώου και στα έργα του αεροδρομίου της Θεσσαλονίκης; Γιατί τα αφαιρέσατε αυτά τα δύο κονδύλια;

Είναι 45%. Και αυτά τα 45% σημαίνουν, όπως σας είπα, 1 τρισ. 900 δισ. δραχμές, 2% του ΑΕΠ κάθε χρόνο. Αυτό εσήμαινε ότι οι ρυθμοί αυξήσεως του εθνικού εισόδηματος θα ήταν της τάξης του 4% και του 5%.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, εκεί δεν υπάρχει απάντηση. Και ήρθε ο κος Πάχτας να μας πει, ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι δεν είναι έτοιμες οι εργολαβικές εταιρίες, για να κάνουμε χιλιόμετρα. Όταν ο κύριος Πρωθυπουργός ήταν Υπουργός Βιομηχανίας, ήταν θέμα των εργολάβων να απορροφήσουν χιλιόμετρα, που δεν μπόρεσαν να απορροφήσουν ούτε το 3% και που είναι αυτό και το Υπουργείο Παιδείας το πιο χαμηλό στην απορροφητικότητα; Με αυτές τις δικαιολογίες θα λύσετε τα προβλήματα; Τα προβλήματα είναι άμεσα και ουσιαστικά. Και αποδεικνύει την ανικανότητα της τριετίας. Από όως και περα το θα κάνετε είναι άλλη υπόθεση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Πάχτα. Άλλα σας παρακαλώ πάρα πολύ να μην υπερβείτε το λεπτό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηπ. Εθνικής Οικονομίας): Κύριε Πρόεδρε, αναφέρθηκατε σε τρία ζητήματα πολύ συγκεκριμένα: Βιομηχανική πολιτική, αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης, Αχελώος.

Θα ήθελα να σας πω, κύριε Πρόεδρε, ότι επειδή στο Υπουργείο Βιομηχανίας έτυχε εγώ τότε να βρίσκομαι δίπλα στο σημερινό Πρωθυπουργό και τον τότε Υπουργό Βιομηχανίας και είχα την ευθύνη για τα προγράμματα αυτά μαζί με τον κύριο Υπουργό, να σας μεταφέρω ένα εξής απλό μήνυμα: Δεν υπήρχε βιομηχανική πολιτική. Δημιουργήθηκε από τον κο Σημίτη η νέα βιομηχανική πολιτική για την Πατρίδα μας. Για πρώτη φορά υπάρχουν επιχειρηματικά σχέδια πλέον στη Χώρα μας και από την 1.1.96 που έχει ολοκληρωθεί το θεσμικό πλαίσιο βιομηχανίας, η ευθύνη υλοποίησης των προγραμμάτων επιχειρηματικών σχεδίων, η ευθύνη απορρόφησης πλέον των

κονδυλίων των 600 δισ., που είναι σε εξέλιξη, είναι αποκλειστικά και μόνο στα χέρια των ιδιωτών. Όλα τα επιχειρηματικά σχέδια που ενέκρινε το Υπουργείο Βιομηχανίας από 1.1.96 και μετά, υλοποιούνται ή μπορούν να υλοποιηθούν μόνο από τους ιδιώτες. Αυτοί και μόνο έχουν την ευθύνη προκειμένου να απορροφήσουμε. Το Κράτος, η πολιτεία έκανε το καθήκον της, δημιούργησε το θεσμικό πλαίσιο, διαμόρφωσε άλλους όρους βιομηχανικής πολιτικής και σήμερα οι ιδιώτες έχουν την ευθύνη της υλοποίησης αυτών.

Δεύτερο στοιχείο που αναφερθήκατε, αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης. Θα ήθελα να σας μεταφέρω, κύριε Πρόεδρε, την εξής πληροφόρηση: Το νέο Διεθνές Αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης που το ανακοίνωσε ο κύριος Πρωθυπουργός στη Θεσσαλονίκη, δε χρηματοδοτείται από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Χρηματοδοτείται από το σπατάσημο. Οι πόροι του σπατάσημου είναι πλέον αρκετοί για να χρηματοδοτήσουν όλα τα μεγάλα και μεσαία έργα των Αεροδρομίων. Έτσι το Αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης, που αναδεικνύεται σε ένα διεθνές Αεροδρόμιο στην περιοχή, δεν χρηματοδοτείται από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Άρα κακώς αναφερθήκατε στο παράδειγμα αυτό.

Το τρίτο στο οποίο αναφερθήκατε είναι ο Αχελώος.

Κύριε Πρόεδρε, ο Αχελώος όπως γνωρίζετε είναι θέμα προέγκρισης από την Ευρωπαϊκή Ένωση η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εμείς ως Κυβέρνηση έχουμε δεσμευθεί ούτως ή άλλως για να προχωρήσει το έργο και εφόσον η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν το χρηματοδοτήσει, θα χρηματοδοτηθεί από καθαρά εθνικούς και μόνο πόρους.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Διευκολύνετε λίγο την πρόοδο της συζήτησης.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, ο κος Πάχτας, ορθώς, ως Υφυπουργός του κου Σημίτη στο Υπουργείο Βιομηχανίας προσεπάθησε να καλύψει την πολιτική του κυρίου Σημίτη για τον ενάμιση χρόνο. Εσείς, όμως, δεν κρίνεθετε ως Υφυπουργός του κου Σημίτη, και ως Υφυπουργός σήμερα του Πρωθυπουργού. Κρίνεσθε ως στέλεχος και ως Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., η οποία κυβέρνησε μία ολόκληρη σχεδόν οκταετία και μία τριετία. Συνεπώς, εάν δεν υπάρχει βιομηχανική πολιτική και χρειάσθηκε να έρθει ο κος Σημίτης στον ενάμιση χρόνο για να κάνει βιομηχανική πολιτική, είναι εσωτερική σας υπόθεση και να την κρίνετε μεταξύ σας. Τον Ελληνικό Λαό και εμάς εδώ, μας ενδιαφέρει το πώς διαχειρίσθηκε το ΠΑ.Σ.Ο.Κ., τα δώδεκα από τα δεκαπέντε χρόνια, όπως εσείς ομολογείτε, χωρίς βιομηχανική πολιτική τη Χώρα. Και γι' αυτό ο δείκτης βιομηχανικής πολιτικής σήμερα βρίσκεται σε χαμηλότερα επίπεδα από το 1981.

Δεύτερον, εγώ επεσήμανα ότι τα δύο μεγάλα έργα του Αχελώου και του Αεροδρομίου ευρίσκοντο πάντοτε μέσα στα πλαίσια χρηματοδοτήσεων από τα ευρωπαϊκά κονδύλια. Τώρα, αυτά αφαιρέθηκαν και η σκοπιμότητα της αφαίρεσης γίνεται για ένα λόγο: Για να εμφανισθεί μεγαλύτερη απορροφητικότητα. Επίσης, είναι τόσο τραγική η κατάσταση στην απορροφητικότητα, που η αρμόδια επιτροπή η οποία κρίνει τη διαδικασία απορροφήσεως των κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ανεβλήθη και δεν συνεκλήθη το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο, ως όφειλε, αλλά αναβάλλεται για το Γενάρη και το Φεβρουάριο για να μην έχει η Βουλή τα στοιχεία σήμερα.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπ. Εθνικής Οικονομίας): Το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Υπουργέ, πρέπει να συνεχισθεί όλη αυτή η ιστορία;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπ. Εθνικής Οικονομίας): Πρέπει να δώσω μία απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ πάρα πολύ, μονολεκτικά. Προκληθήκατε σε ένα-δύο σημεία,

παρακαλώ να απαντήσετε μόνο σ' αυτά.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπ. Εθνικής Οικονομίας): Θα ήθελα, αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, να σας καταθέσω δύο στοιχεία, όπως να τα καταθέσω και στη Βουλή: Η Ελλάδα είναι σε δεσμεύσεις στην περίοδο διετίας 94-95 πρώτη χώρα στην Ευρώπη με ποσοστό 114%, και είναι δεύτερη χώρα σε δεσμεύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολο '94-'96, μετά την Ισπανία. Επίσης, η Ελλάδα σε ρυθμούς απορροφητικότητας είναι τέταρτη χώρα στην Ευρώπη. Είμαστε σε χαμηλούς ρυθμούς, οι οποίοι δεν είναι επιθυμητοί, αλλά είμαστε, όμως, η τέταρτη χώρα στην Ευρώπη.

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, με μία και μόνο φράση θέλελα να πω το εξής: Είπα προηγουμένως για την μεγαλύτερη αναπτυξιακή προσπάθεια που δέχθηκε ποτέ η Χώρα μας και είπα ότι αυτή είναι μια συνολική ευθύνη, πέρα και έξω από Κόμματα, πέρα και έξω από κοινωνικές ταξεις, πέρα και έξω από πολιτικές αντιπαραθέσεις, κύριε Πρόεδρε της Νέας Δημοκρατίας. Νομίζω ότι δύο μας θα συμφωνήσουμε σε ένα πράγμα, ότι οφείλουμε να αποδώσουμε στον Ελληνικό Λαό το κοινωνικό και αναπτυξιακό οφέλος αυτής της μεγαλύτερης προσπάθειας και αν αναφέρεται και στους ιδιώτες. Το προβλήμα της βιομηχανίας από την 1η Γενάρη του '96 είναι αποκλειστικά και μόνο στα χέρια των ιδιωτών, σε ό,τι αφορά την απορροφητικότητα και την υλοποίηση των επιχειρηματικών σχεδίων που δεσμευθήκαν να υλοποιήσουν και γι' αυτό εγκρίθηκαν ακριβώς για να είναι επιλεγμές αυτές οι δαπάνες και αυτά τα επιχειρηματικά τους σχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Είναι βέβαιον ότι δεσμεύονται, δεσμεύονται σε όλους τους τομείς, είτε τους οικονομικούς, είτε τους εθνικούς, αυτή είναι η πολιτική της Κυβερνήσεως, είναι Κυβέρνηση των δεσμεύσεων, αλλά δεν απορροφούν. Και το πρόβλημα για το οποίο μίλησα εγώ είναι η απορροφητικότητα. Δεν ενδιαφέρει πόσο δεσμεύεις, αλλά το θέμα είναι πόσο απόρροφας και η απορροφητικότητα βρίσκεται στο 45%, που σημαίνει 1.850.000.000.000 δραχμές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κος Τσοβόλας έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.): Κύριε Πρόεδρε, ακούγοντας τον κύριο Υφυπουργό, θα νόμιζε κανείς ότι βρίσκεται σε άλλη χώρα και όχι στην Ελλάδα. Θα νόμιζε ότι βρίσκεται σε μια χώρα αναπτυγμένη όπου ο οικοδομικός, αλλά και ο αναπτυξιακός οργανισμός, δεν έχουν προηγούμενο. Όταν, όμως, έλθει και αντιμετωπίσει την πραγματικότητα, θα δει ότι βρισκόμαστε στην Ελλάδα όπου παραδείγματος χάριν, στοιχειώδη έργα για ύδρευση νησιών ολόκληρων δεν έχουν γίνει. Η Σύμη, η Τήλος και μια σειρά άλλα νησιά επί δεκαπέντε ημέρες δεν είχαν νερό να πιουν. Ξέρουμε επίσης ότι και άλλα στοιχειώδη έργα από τα οποία εξαρτάται η ζωή ανθρώπων - και πεθαίνουν άνθρωποι - όπως είναι ο φωτισμός μικρών αεροδρομίων σε νησιά, δεν πρωθούνται.

Επίσης, ξέρουμε ότι το βασικό έργο για την ελληνική οικονομία, για την Ελλάδα, που θα έπρεπε να πρωθούμε, εάν υπήρχε ένα πρόγραμμα ανάπτυξης, ιεραρχημένων έργων υποδομής, η Εγνατία οδός, δεν προχωράει με τους ρυθμούς που θα έπρεπε, γιατί η Κυβέρνηση δεν έχει δεσμεύσει τα αντίστοιχα κονδύλια και μάλιστα στον πιο ευαίσθητο χώρο - τημήμα του δρόμου- που είναι η Θράκη.

Κατά συνέπεια, το πρόβλημα δεν είναι, κύριε Υφυπουργέ, και κύριοι της Κυβερνήσεως, αν δημοπρατείτε έργα, γιατί ξέρουμε ότι τη δημοπρατήση των έργων δεν την επακολουθεί η εκτέλεση.

'Ενα άλλο θέμα που θέλω να τονίσω είναι το εξής: Είπε ο κύριος Υφυπουργός, ότι το κόστος του πληθωρισμού είναι μεγάλο για τις επενδύσεις. Μα, κύριοι της Κυβερνήσεως, πραγματικά αμφισβητεί κανείς ότι ο πληθωρισμός δεν πρέπει να πέσει; Με φορολογίες, όμως, με αύξηση των φορολογικών

επιβαρύνσεων πέφτει ο πληθωρισμός:

Η διαφορά μας η μεγάλη είναι ότι εσείς, όπως και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προηγουμένως, προσπαθήσατε να ρίξετε τον πληθωρισμό χωρίς να το πετύχετε. Διότι, παραμένει μετά από επτά χρόνια σκληρής λιτότητας στα υψηλά επίπεδα του ρυθμού αύξησης είτε μέσα από παρατεταμένη μείωση του βιοτικού επιπέδου του Ελληνικού Λαού είτε με τις παρατεταμένες περιοριστικές εισοδηματικές πολιτικές είτε με την επιβολή κάθε χρόνο και νέων φόρων -ή την αύξηση των φορολογικών επιβαρύνσεων-είτε επίσης, με την παρατεταμένη ύφεση της οικονομίας, καθώς και με την πολιτική της σκληρής δραχμής, που έχει ξεπέρασε κάθε όριο αντοχής της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και της ελληνικής επιχείρησης, με τρομακτικές προεκτάσεις και για τις επιχειρήσεις, αλλά κυρίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Η θέση η δική μας είναι, ότι ο πληθωρισμός πρέπει να μειωθεί, αλλά όχι μέσα από περιορισμό του βιοτικού επιπέδου του λαού, γιατί αυτό είναι η καθε εισιτού συντηρητική μονεματιστική πολιτική που κάνει τους πλούσιους πλουσιότερους και τους φτωχούς φτωχότερους. Διότι εδώ, μετά από επτά χρόνια σκληρής περιοριστικής πολιτικής για το λαό, τι βλέπουμε; Βλέπουμε να κρατάται ο πληθωρισμός σε υψηλά επίπεδα για να αποδεικνύεται, έτσι, ότι, με τον τρόπο που το αντιμετωπίζεται, είναι πληθωρισμός κέρδους και όχι κόστους εργασίας. Και αυτό, γιατί είστε σκληρή ταξική συντηρητική κυβέρνηση και θέλετε μέσα απ' αυτούς τους όχι υγείς οικονομικούς και κοινωνικούς τρόπους, να περιορίσετε - ανεπιτυχώς βέβαια- τον πληθωρισμό.

Θα αναφερθώ τώρα σ' ένα άλλο θέμα. Είπε ο κύριος Υφυπουργός ότι για πρώτη φορά αινίγματε τόσο πολύ το ΑΕΠ. Μα, σιωβαρά μιλάτε; Έχετε αρνηθεί τόσο πολύ τον εαυτό σας; Έχετε κοιταχθεί στον καθέρητο; Τόσο πολύ αρνείστε τον εαυτό σας και θεωρείτε ότι εσείς είστε Π.Α.Σ.Ο.Κ. μετά το Γενάρη του 1996 με αυτήν τη νέα μορφή; Ξεχνάτε ότι το 1988 είχαμε ρυθμό αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ 4,4% και το 1989, παρά τις δύο εκλογικές αναμετρήσεις, είχαμε ρυθμό αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ 4 μονάδες; Τί ρυθμός είναι αυτός; Δύο κόμμα πέντε τοις εκατό. Ξέρετε πολύ καλά ότι αυτό οφείλεται στις εισροές από την ΕΟΚ. Αυτές είναι περιορισμένες.

Δεύτερον, ιοι αινίσεις των ιδιωτικών επενδύσεων εμφανίζονται ότι παρουσιάζουν κάποιο ρυθμό. Αυτό, όμως, οφείλεται στο ότι ήταν χαμηλή η προηγούμενη βάση. Και ασφαλώς όταν έχεις μείον την προηγούμενη χρονιά και πας στο μηδέν ή στο ένα, φαίνεται ότι είναι μεγάλη σε ποσοστά, ενώ δεν είναι στην πραγματικότητα. Αυτή είναι η αλήθεια.

Γιατί αν είναι έτσι, όπως άκουσα χθές τον Υπουργό Οικονομικών και σήμερα τον Υφυπουργό, τότε πρέπει να δώσετε εξήγηση στους αγρότες, στους συνταξιούχους, στους ναυτεργάτες, στους λιμενικούς, στα Σώματα Ασφαλείας, στις 'Ενοπλες Δυνάμεις, στους εργαζόμενους του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, στους εκπαιδευτικούς, γιατί αφού πηγαίνει τόσο καλά η οικονομία -οι ίδιοι ομολογείτε ότι ο προϋπολογισμός του '97 είναι ο πιο σκληρός προϋπολογισμός των τελευταίων ετών- γιατί επιβάλλετε πιο σκληρή απ'ότι τα προηγούμενα επτά χρόνια πολιτική σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων;

Εάν θέλετε να τα δεχθούμε αυτά, τότε εγκαταλείψτε αυτήν την πολιτική και ελάτε να κουβεντιάσουμε με βάση αυτήν τη λογική, την οποία δεν μπορείτε να προσαρμόζετε κάθε φορά σ'αυτό που σας αρέσει πολιτικά.

Απέτιχε παταγώδως η οικονομική πολιτική των τελευταίων επτά ετών, γιατί οδήγησε σε αποδιοργάνωση την ελληνική οικονομία, μείωσε σημαντικά την παραγωγική βάση, έθεσε εκτός οικονομικής δραστηριότητας εκατόν πέντε χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οδήγησε σε σημαντική μείωση και το κράτος-πρόνοιας και γενικά, το βιοτικό επίπεδο της πλειοψηφίας του Ελληνικού Λαού.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπ. Εθνικής Οικονομίας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Πάχτα, θα σας παρακαλούσα πάρα πολύ, επειδή κάποτε πρέπει να τελειώσετε, να συγκεντρώσετε...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Ο Πάχτας φταίει; Για όνομα του Θεού!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Να απαντήσει συνολικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Γιαννόπουλε, το Προεδρείο προσπαθεί να κάνει τη δουλειά του και να διευκολύνει τους εγγεγραμμένους συναδέλφους να μιλήσουν.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Δικαιοσύνης): Όταν τον ανακόπτει έξι φορές ο κος Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας, δε θα απαντήσει ο κύριος Υφυπουργός;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Ναι, αλλά όχι μια ώρα, πες-απάντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ακούστε, κύριε Γιαννόπουλε, δεν αρνήθηκα να δώσω το λόγο, ούτε τώρα στον κ.Πάχτα. Τον παρακαλώ, όμως, πολύ να συγκεντρώσει όλα αυτά, τα οποία λέγονται και να απαντήσει ενιαία σε όλα. Έχει ζητήσει το λόγο και ο κ.Τζουμάκας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Είναι δυνατόν, κύριε Πρόεδρε, να απαντά ο κ.Πάχτας σε όποιον μιλάει; Δεν είναι κατάσταση αυτή. Κουραστήκαμε να τον ακούμε επιτέλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ, κύριε Χειμάρα!

Ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας ο κ.Πάχτας έχει το λόγο για ένα λεπτό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπ. Εθνικής Οικονομίας): Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Αναφέρθηκε ο κύριος Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ., αν πράγματι ζώ σε μια άλλη χώρα.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να σας πω το εξής, με απόλυτη ειλικρίνεια και με τη φίλια που μας συνδέει. Νοιώθω ότι ζω πράγματι σε μια διαφορετική χώρα απ' αυτήν που αναφερθήκατε προηγουμένως. Νοιώθω ότι ζώ σε μια χώρα της προσπάθειας και της δημιουργίας. Νοιώθω ότι ζω σε μια χώρα που βλέπει μπροστά της να ανοίγονται κάποια οράματα.

Θέλω πράγματι να φανταστούμε όλοι σήμερα, κύριε Πρόεδρε, εδώ, το πως θα είναι η Χώρα μας μετά από λίγα χρόνια που θα έχουν ολοκληρωθεί αυτές οι προσπάθειες που έχουμε ξεκινήσει:

Ο χρόνος κίνησης μεταξύ Πάτρας, Αθήνας και Θεσσαλονίκης θα περιοριστεί στο μισό.

'Όταν ολοκληρωθούν τα έργα του ΟΣΕ, θα επιτρέπεται η αυθημερόν επιστροφή στο ταξίδι μεταξύ Αθηνών-Θεσσαλονίκης.

'Όταν θα έχει αντικατασταθεί το σύνολο των ακατάλληλων και παλαιών νοσοκομειακών κτιρίων με σύγχρονα κτίρια και εξοπλισμούς, θα καταργήσουμε όλα τα απαράδεκτα φαινόμενα που υπάρχουν.

'Όταν θα αξιοποιηθεί, θα εκσυγχρονίστε και θα βελτιωθεί το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού συστήματος και προγράμματος της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Θα έχουμε δημιουργήσει ίσες ευκαιρίες για παιδιά με ειδικές ανάγκες. Εισάγεται η πληροφορική και η δεύτερη ξένη γλώσσα στα σχολεία μας.

'Όταν θα έχουμε εκσυγχρονίσει την επικοινωνία μας και θα έχουμε δώσει στη Χώρα τη δυνατότητα να συμμετάσχει ισότιμα στη νέα κοινωνία της πληροφορίας, καθιστώντας την κόμβο τηλεπικοινωνιακής σύνδεσης μεταξύ των Βαλκανίων, της Ανατολικής Ευρώπης και της Ευρώπης συνολικά, σ'αυτήν την Ελλάδα εγώ, να πράγματι θέλω να ζήσω, κύριε Πρόεδρε του ΔΗ.Κ.ΚΙ., και καλούμε και εσάς μαζί να προχωρήσουμε προς την κατεύθυνση αυτή, να έρθετε μαζί μας, γιατί δημιουργήσαμε όρους σταθεροποίησης, όρους ανάπτυξης. Γιατί εμείς θέλουμε να διατηρήσουμε το δικαίωμα να προσβλέπουμε ακόμα σ'αυτά που δεν υπάρχουν, αλλά θα οφειλαν και θα μπορούσαν να υπάρχουν για την Πατρίδα μας. Αυτά θέλουμε να δημιουργήσουμε, γι'αυτά αγωνιζόμαστε, γι'αυτά προσπαθούμε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει το Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Τούτη η Κυβέρνηση ανοίγει διάπλατα τα φτερά της σε μια

τετραετία για να φέρει τη Χώρα μας μπροστά σε μια νέα πραγματικότητα, στην άλλη Ελλάδα του 2000.

Ελάτε και εσείς μαζί, για να δείτε και εσείς το πρόσωπό σας σ' αυτόν τον καθρέφτη αυτής της νέας Ελλάδας, της νέας Ελλάδας της δημοιουργίας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Θα σας δώσω για ένα λεπτό το λόγο, αλλά πρέπει κάποια στιγμή να τελειώνει ο λόγος-αντίλογος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος ΔΗ.Κ.Κ.Ι.):

Μονολεκτικά, για ποιο εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος μπορείτε να μας μιλάτε σοβαρά -γιατί ακούει ο Ελληνικός Λαός- όταν ξεκίνησε φέτος η χρονιά με έξι χιλιάδες πεντακόσιες κενές θέσεις δασκάλων και καθηγητών; 'Όταν ξεκίνησε η χρονιά και πολλά σχολεία λειτούργησαν σε τρώγλες που θυμίζουν εποχές του μεσαίωνα; Για ποια πράγματα αναμόρφωση της Ελλάδας μπορούμε να μιλάμε όταν είναι γνωστό ότι κάθε μέρα που περνάει αυξάνεται η ανεργία και μάλιστα σε εκρηκτικά ποσοστά;

Ο Ελληνικός Λαός, που ακούει, κρίνει, συγκρίνει και ασφαλώς βγάζει τις δικές του αποφάσεις.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Κολοζώφ, έχετε το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Στην αρχή της σημερινής συνεδρίασης είχαμε βάλει ένα ερώτημα στο Προεδρείο σχετικά με τη δυνατότητα να υπάρξει αύριο το πρωί εμβόλιμη συνεδρίαση. Μας ειπώθηκε, ότι κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης θα έπαιρνε κάποια απάντηση το Προεδρείο.

Θα θέλαμε και μάλιστα όπως αρχίζει να διεξάγεται αυτή η διαδικασία με τις παρεμβάσεις σύντομες αλλά συνεχείς των Υπουργών, να δημιουργηθεί η δυνατότητα έτσι ώστε αύριο το πρωί να υπάρξει αυτή η εμβόλιμη συνεδρίαση ώστε να μπορέσουν να μιλήσουν και οι Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Κολοζώφ, το έχει υπόψη του το Προεδρείο. Μέχρι το τέλος της συνεδρίασεως θα απαντήσει.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος ΔΗ.Κ.Κ.Ι.): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Τσοβόλα. Ζητήσατε το λόγο επί του διαδικαστικού;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος ΔΗ.Κ.Κ.Ι.): Θέλω να μιλήσω για το θέμα που έθεσε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Είναι πρόταση όλων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος ΔΗ.Κ.Κ.Ι.): Είναι πρόταση και δική μας, τη στηρίζουμε. Να μπει αύριο εμβόλιμη για να μιλήσουν οι Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Είναι γνωστό.

Ο κ. Κουβέλης έχει το λόγο για είκοσι λεπτά.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο προϋπολογισμός που κατέθεσε η Κυβέρνηση συντηρεί, κατά τη γνώμη μας την οικονομική πολιτική που οδήγησε μεγάλα τμήματα του πληθυσμού σε επίπεδα ζωής κάτω από τα όρια της φτώχειας και συμπλέζει ταυτόχρονα το βιοτικό επίπεδο της μεγάλης πλειοψηφίας του Ελληνικού Λαού.

Για άλλη μια φορά προσπαθεί να αντιμετωπίσει τα ελλείμματα με πολιτικές που πειριόζουν τα εισοδήματα της μισθωτής εργασίας. Μετέτρεψε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα ελλείμματα και την εξυπέρτησή τους σε μηχανισμό αναδιανομής των εισοδημάτων. Οι πολιτικές που ακολουθεί οδηγούν στη συσσώρευση πλούτου στους δανειστές του Δημοσίου.

Η κυβερνητική πολιτική δεν είναι μονόδορομος και δεν είναι καθόλου πειστική, όταν διεκδικεί την κοινωνική συνοχή και την ποιότητα ζωής σε κοινοτικό επίπεδο αλλά δεν υπερασπίζεται ούτε τη μία ούτε την άλλη σε εθνικό επίπεδο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χρειάζεται ένα συνολικό πρόγραμμα ανόρθωσης, που να αντιμετωπίζει τα προβλήματα του χαμηλού ποσοστού επενδύσεων, αλλά και την αναπτυξιακή άπνοια, τη μείωση των κοινωνικών

ανισοτήτων και την αντιμετώπιση της ανεργίας αλλά και της φτώχειας.

Χρειάζεται μια πολιτική που να συνδυάζει τη σταθεροποίηση της οικονομίας και την εξοικονόμηση πόρων για επενδύσεις, με μία ανάπτυξη, όμως, κοινωνικά δίκαιη. Ενώ θα έπρεπε η επιδίωξη να αναφέρεται στη μείωση των ανισοτήτων και στην ενίσχυση των εισοδημάτων της μισθωτής εργασίας, ο Προϋπολογισμός επαναλαμβάνει πολιτικές επιλογές του παρελθόντος που οδήγησαν στην κοινωνία των 2/3.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός συζητείται μέσα σε κλίμα κοινωνικών εντάσεων και κινητοποίησεων. Το στοιχείο αυτό έπρεπε να προβληματίσει την Κυβέρνηση και να την οδηγήσει στην εγκατάλειψη του αλαζονικού μονοδρόμου που ακολουθεί ερήμην της κοινωνίας και ιδιαίτερα των ανθρώπων της μισθωτής εργασίας.

Η αδιάλλακτη στάση της Κυβέρνησης απέναντι στους αγρότες συνιστά μια επικίνδυνη πολιτική, μια πολιτική που θέλει να καθυποτάξει τους κινητοποιημένους αγρότες. Είναι αυταρχική πολιτική. Τί θέλει τέλος πάντων η Κυβέρνηση, κύριε Πρωθυπουργέ; Να αναμετρηθεί με τους αγρότες και στην αναμέτρηση αυτή να ηττηθούν οι αγρότες;

Φαίνεται ότι η Κυβέρνηση επιλέγει την αναμέτρηση για να μπορεί να επισείει το αποτέλεσμά της και ως λάφυρο να το επιδεικνύει και στους άλλους εργαζομένους και μ'αυτό να τους προειδοποιεί.

Τι επιτέλους θέλει, κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση με τη στάση της και την άρνησή σας, κύριε Πρωθυπουργέ, να δεχτείτε και να συζητήσετε με τους αγρότες; Να παρατείνετε την ένταση; Να αξιοποιήσετε τη δυσφορία από τις κινητοποιήσεις των αγροτών κάποιων άλλων κοινωνικών ομάδων;

Η πολιτική, όμως, κύριοι συνάδελφοι, που θέλει να βρίσκονται αντιμέτωπες οι κοινωνικές ομάδες, είναι μια ολέθρια πολιτική. Υπονομεύει την κοινωνική συνοχή και ακυρώνει κάθε δυνατότητα σύγκλισης της κοινωνίας σε κοινές για τον τόπο διεκδίκησις και προσπάθειες.

Υπολογίζει η Κυβέρνηση ότι οι αγρότες θα φύγουν κάποια στιγμή από τους δρόμους και αυτή, νικητής πα, θα συνεχίσει αυτάρεσκα την εφαρμογή της οικονομικής της πολιτικής. Κάνετε τεράστιο λάθος. Οι αγρότες βέβαια κάποια στιγμή θα επιστρέψουν στα χωριά τους. Θα μείνουν, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρόντα τα προβλήματά τους, η αβεβαιότητα και η απόγνωση τους. Θα μείνει η έντονη αμφισβήτηση της πολιτικής που αρνείται να δεχθεί το διάλογο, έστω, κύριε Πρωθυπουργέ, ως ένδειξη κατανόησης και προσπάθειας αποφόρτισης και αποκλιμάκωσης της κοινωνικής έντασης.

Θα επανέλθουν, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αγρότες γιατί η γεωργία βρίσκεται σε στασιμότητα. Θα επανέλθουν γιατί θα γεννηθούν καινούρια, εκρηκτικά προβλήματα από τη νέα μεσογειακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γιατί το εισόδημα των αγροτών θα μειώνεται αλματώδως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτωχαίνουν οι Έλληνες αγρότες. Η ίδια η Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης χθες προέβλεψε μείωση του εισοδήματος των Ελλήνων αγροτών κατά το έτος 1996 σε ποσοστό 2,1%, σε σχέση με το εισόδημά τους κατά το έτος 1995. Ενώ θα υπάρχει εισοδηματική απώλεια των Ελλήνων αγροτών, η αύξηση του αγροτικού εισοδήματος στις περισσότερες κοινωνικές χώρες θα είναι φέτος της τάξης του 5,1%. Η αύξηση αυτή είναι ανάλογη εκείνης που σημειώθηκε το 1995 και εμφανίζεται για τέταρτη συνεχή φορά.

Η ίδια έκθεση, κύριοι συνάδελφοι, της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποκαλύπτει σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αύξηση στην Ισπανία αναμένεται φέτος να είναι της τάξης του 21,4%, ενώ ο Έλληνας αγρότης θα έχει απώλεια εισοδήματος. Τι λέει για όλα αυτά η Κυβέρνηση;

Ο αγώνας για μια νέα κοινή αγροτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να γίνει ζήτημα άμεσης προτεραιότητας για τη Χώρα, προκειμένου να στηριχθεί ουσιαστικά η παραγωγή των αγροτικών προϊόντων μας και για να μπορέσουν οι αγρότες να παραμείνουν στη γεωργία. Η

παθητική εναπόθεση της λύσης των προβλημάτων στην κοινή αγροτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η απουσία μακρόχρονου σχεδιασμού, γέννησε τα μεγάλα προβλήματα. Πέρα σ' όμως από τα μακροπρόθεσμα μέτρα για τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα, χρειάζονται και άμεσα μέτρα. Χρειάζεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αύξηση των δημοσίων επενδύσεων με χρηματοδότηση και από τον Εθνικό Προϋπολογισμό για την πρωτογενή παραγωγή, τη μεταποίηση, τη δημιουργία έργων υποδομής.

Τα προβλήματα των αγροτών χρειάζονται άμεσα μέτρα και άμεσες λύσεις. Διαφορετικά η αγροτική οικονομία θα αποσαθρωθεί και τότε, ας είμαστε βέβαιοι, θα απειληθεί η ισορροπία ολόκληρης της Ελληνικής Κοινωνίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο εκσυγχρονισμός δεν αρκεί να εξαγγέλεται. Πρέπει να προκύψτε και να αποδεικνύεται και προοδευτικός.

Τούτη την ώρα, που απαιτείται η ενίσχυση του ρόλου των εργαζομένων στην παραγωγή και στην Κοινωνία, οι Έλληνες εργαζόμενοι παρωθούνται στο περιθώριο κατηγορούμενοι μάλιστα και από κάποιους ως υπαίτιοι και υπεύθυνοι της οικονομικής κρίσης.

Η οικονομική σύγκλιση με την Ευρώπη προϋποθέτει μεγάλες ανακατατάξεις και νέες συγκλίσεις στο εσωτερικό της Χώρας μας, πριν από όλα στο κοινωνικό επίπεδο σε μια κατεύθυνση προοδευτική και με διαδικασίες που θα αξιοποιούν τη ριζοσπαστική δύναμη του κόσμου της εργασίας και της δημιουργίας.

Προϋποθέτει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την υπέρβαση του σημερινού κατακερματισμού του κόσμου της εργασίας, προϋποθέτει την άρση των ποικίλων αντιθέσεων μέσα από μία πορεία σύγκλισης των κοινωνικών διεκδικήσεων και των αιτημάτων. Μια τέτοια κοινωνική δυναμική θα μπορούσε να είναι ο καταλύτης για τη δημιουργία των πολιτικών όρων της σύγκλισης και της ανόρθωσης της Χώρας. Μια Κοινωνία με μεγάλες ανισότητες, μια Κοινωνία με μισθωτούς, που την τελευταία δεκαετία έχουν απωλέσει τεράστιο μέγεθος από το εισόδημά τους, είναι μια Κοινωνία που δεν μπορεί να εγερθεί και να στρίξει σχέδια και πολιτικές υπέρβασης της ποικιλόμορφης κρίσης.

Η Κυβέρνηση όμως, δέσμια των δικών της επιλογών που αρνείται να πις δοκιμάσει και να πις ελέγξει με τα κριτήρια μιας παλλόμενης Ελληνικής Κοινωνίας, προσπαθεί να αντιμετωπίσει τα ελλείμματα με πολιτικές που περιορίζουν τα εισοδήματα από μισθούς.

Για να ανασυγκροτηθεί όμως η οικονομία πρέπει να περιορισθούν όλες οι πηγές ανισορροπιών. Πρέπει αποφασιστικά να αντιμετωπισθεί η φοροδιαφυγή και να μειωθούν τα ελλείμματα που δημιουργεί ο δημόσιος τομέας. Πρέπει να επανεξτασθεί όλο το σύστημα κινήτρων αλλά και των επιδοτήσεων προς τον διωτικό τομέα.

Η επιδίωξη -έχουμε τη γνώμη κυρίες και κύριοι συνάδελφοι- όφειλε να αναφέρεται στη μείωση των ανισοτήτων και στην ενίσχυση των εισοδημάτων από μισθωτή εργασία. Οφείλει να αναφέρεται στην παραγωγική απασχόληση και στις παραγωγικές επενδύσεις σε βάρος του άκρατου καταναλωτισμού. Αυτό απαιτεί μια ριζική, δημοκρατική, φορολογική μεταρρύθμιση, τολμηρή επαναξιολόγηση, κατάργηση όλων των φοροαπαλλαγών που δεν υπηρετούν την κοινωνική Δικαιοσύνη.

Για τη σταθεροποίηση όμως της οικονομίας και την ανάκαμψη της είναι αναγκαία η κοινωνικά δίκαιη κατανομή των θυσιών σε όλους. Σ' αυτήν την κατανομή δεν είναι κοινωνικά δίκαιο να μετέχουν οι χαμηλόμισθοι, οι χαμηλοσυνταξιούχοι και η πλειοψηφία των μισθωτών που εξ αιτίας της πολύπλευρης και μονόπλευρης λιτότητας βρίσκονται στα όρια της φτώχειας.

Ο δίκαιος επιμερισμός του κόστους που συνεπάγεται ο παραγωγικός εκσυγχρονισμός και η αλληλεγγύη στις κοινωνικές και οικονομικές κατηγορίες που αντιμετωπίζουν πιεστικά προβλήματα, απουσιάζουν από τον Προϋπολογισμό.

Η Κυβέρνηση συντηρεί τη σχέση άμεσων προς έμμεσους φόρους και ομολογεί ότι η Χώρα μας έχει τους περισσότερους έμμεσους φόρους μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή η

σχέση όχι μόνο δεν ανατρέπεται αλλά αντιθέτως αυξάνονται οι έμμεσοι φόροι σε ποσοστό 13,4%. Έτσι η επιβάρυνση των λαϊκών στρωμάτων γίνεται ακόμη μεγαλύτερη και η Κυβέρνηση δεν αισθάνεται την υποχρέωση να δώσει στοιχειώδεις εξηγήσεις, την ώρα μάλιστα που εκφωνεί τις φιλολαϊκές της διαθέσεις. Γιατί συντηρεί και αυξάνει τους έμμεσους φόρους που ισοπεδώνουν τη φοροδοτική ικανότητα των πολιτών και εξισώνουν τους οικονομικά αδύνατους με τους οικονομικά ισχυρούς;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κατανάλωση μεγάλων στρωμάτων της Κοινωνίας βρίσκεται κάτω από τα όρια της βιωσιμότητας. Η μείωση αυτής της κατανάλωσης είναι αδιανόητη. Αντιθέτως πρέπει να εξασφαλισθεί η βελτίωσή της. Η μεταφορά πόρων κατά συνέπεια πρέπει να γίνει από τα εισοδήματα που την τελευταία πενταετία ενισχύθηκαν προνομιακά και διδίτερα.

Χρειάζεται μία ριζική ανακατανομή των φορολογικών βαρών και της σχέσης άμεσων προς έμμεσους φόρους με στόχο να υπάρξουν φόροι από όλους, σύμφωνα όμως με τις δυνατότητές τους, λιγότεροι φόροι από τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους, περισσότερα έσοδα στο Δημόσιο.

Η φορολογική μεταρρύθμιση προϋποθέτει ριζική αλλαγή του φορολογικού συστήματος.

Προϋποθέτει αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, των υπηρεσιών της τεχνικής υποδομής με πλήρη μηχανογράφηση και σύγχρονη κατάρτιση του προσωπικού.

Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι συνέδεσε τον Προϋπολογισμό με το πολιτικό σύστημα και την ανάγκη εκσυγχρονισμού του. Είναι οι απόψεις που ακούστηκαν από τον Εισηγητή της Πλειοψηφίας. Βασικό όμως στοιχείο του εκσυγχρονισμού του πολιτικού συστήματος αποτελεί η περιφερειακή οργάνωση του Κράτους, η ουσιαστική αποκέντρωση και η ανάδειξη της αυτοδιοίκησης στον πραγματικό τους ρόλο με την άμεση μεταφορά αρμοδιοτήτων από την κεντρική εξουσία προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση και όλων των βαθμών.

Υποκρίνεται όμως η Κυβέρνηση. Επιλέγω χαρακτηριστικά να αναφερθώ στο ρόλο που επιφύλασσε η Κυβέρνηση για τις περιφέρειες. Ο Προϋπολογισμός του 1997 προβλέπει δραστική μείωση των κονδυλίων για την περιφερειακή διοίκηση μεταξύ του 1996 και του 1997 σε ποσοστό 19,20%. Η μείωση αυτή γίνεται τη στιγμή που τα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης βρίσκονται σε ένα κρίσιμη σημείο. Οι υπηρεσίες που είναι ένας βασικός κρίκος για την εκτέλεση των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων δέχονται δραστική μείωση των κονδυλίων τους.

Οι υπηρεσίες ΠΕΧΩΔΕ δέχονται από τον Προϋπολογισμό μείωση 8,9%, το ΥΔΑΚ 82,6%, οι γενικές κρατικές δαπάνες 19,5%, οι υπηρεσίες φοροτεχνικών 15,5% και οι υπηρεσίες δημοσιονομικού ελέγχου 7%. Έτσι είναι έντινα αμφίβολο αν οι περιφερειακές υπηρεσίες θα είναι σε θέση όχι μόνο να ελέγξουν την εξέλιξη των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων, αλλά και την επιχειρηματική δραστηριότητα των ιδιωτικών εταιρειών που έχουν αναλάβει την παρακολούθηση αυτών των προγραμμάτων.

Γιατί, λοιπόν, να μην αναμένουμε ανεξέλεγκτες καταστάσεις, διασπάσιτη και κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος και μάλιστα σε περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο. Παρόμοια είναι η εικόνα του Προϋπολογισμού για τις δαπάνες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Οι δαπάνες αυτές μεταξύ των ετών 1996-1997 μειώνονται κατά ποσοστό 3,8%. Δεν επιχειρώ αναλυτική σύγκριση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ένα όμως είναι βέβαιο. Το ποσοστό που διατίθεται για την αυτοδιοίκηση είναι το χαμηλότερο από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από πάρα πολλές μεσογειακές.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση χωρίς αρμοδιότητες και χωρίς πόρους κινδυνεύει να καταστεί θεσμός κενός περιεχομένου. Εμείς υποστηρίζουμε την καθέρωση του φόρου ακίνητης περιουσίας. Η επαναφορά του πρέπει να συνδυαστεί με διαδικασίες και μηχανισμούς ελέγχου ώστε να καταστεί αποδοτικός. Πρέπει όμως ο φόρος ακίνητης περιουσίας να αποτελέσει αποκλειστικό έσοδο της αυτοδιοίκησης. Πρέπει

αυτός ο φόρος να είναι το πρώτο βήμα για τη μεταφορά όλων των φορολογιών που σχετίζονται με ακίνητα σε αυτήν. Έτσι θα ενισχυθεί η αυτοδιοίκηση οικονομικά και θα αποκτήσει σε σημαντικό βαθμό οικονομική αυτοτέλεια αλλά και δυνατότητα να σχεδιάζει και να εφαρμόζει πολιτική για τη διαχείριση γης και κτηρίων.

Με τη συγκεκριμένη οικονομική αντιμετώπιση της Τοπικής, Νομαρχιακής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, περιφερειακή οργάνωση του Κράτους και ουσιαστική αποκέντρωση δεν πρόκειται να υπάρξουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιλέγω να αναφερθώ στην υγεία. Οι δαπάνες για την υγεία είναι αυξημένες κατά 10,9%. Με δεδομένο ότι ο πληθωρισμός θα ζεπεράσει το 7%, ο Προϋπολογισμός δεν αφήνει περιθώρια για καμιά ουσιαστική θεσμική μεταβολή στο σύστημα υγείας. Έτσι, εξαγγελίες για τον οικογενειακό γιατρό, για υπηρεσίες δημόσιας υγείας, για σχολιάτρους, που πρόσφατα ανακοίνωσε ο Υπουργός Παιδείας, στερούνται υλικής βάσης για να μπορούν να πραγματοποιηθούν. Για άλλη μια φορά θα υπάρξουν οι μεγάλες ελλείψεις σε γιατρούς και σε νοσηλευτικό προσωπικό που χρειάζεται το ήδη ασθενές εθνικό σύστημα υγείας.

Θέλω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να επισημάνω ότι οι πάσης φύσεως δαπάνες για την προστασία από τα ναρκωτικά ανέρχονται στο ποσό των 200 εκατομμύρια δραχμών έναντι 190 εκατομμυρίων δραχμών του έτους 1996.

Η επιχορήγηση του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων αυξάνεται μόλις κατά 40 εκατομμύρια δραχμές. Το 1996 ήταν 900 εκατομμύρια δραχμές και το 1997, 940 εκατομμύρια δραχμές. Προβλέπεται βεβαίως αύξηση για τον Οργανισμό κατά των ναρκωτικών (OKANA) που ανέρχεται στο ύψος του 1.800 εκατομμυρίων δραχμών. Αυτό όμως δε φθάνει. Χρειάζεται ένας Προϋπολογισμός που θα στηρίζει πολυεπίπεδα και όχι μόνο στο επίπεδο του OKANA, τον αγώνα κατά της μάστιγας των ναρκωτικών. Αυτός ο αγώνας είναι άμεσης προτεραιότητας, όπως πάρα πολλές φορές αυτό το Κοινοβούλιο και ολόκληρη η Κοινωνία έχουν διακρήξει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζουμε το ερώτημα που δημόσια απευθύνεται προς το Συνασπισμό. Πώς θα κατανέματε εσείς τα κονδύλια αν καταρτίζατε τον Προϋπολογισμό; Το ερώτημα είναι πλασματικό. Εμείς, με διαφορετική πολιτική αντίληψη, έχουμε άλλες επιλογές και άλλες προτεραιότητες. Εμείς θέλουμε και διεκδικούμε τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, τη στήριξη του εισοδήματος των εργαζομένων, την ενίσχυση της απασχόλησης, την ανακούφιση των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων αυτής της Χώρας.

Μ' αυτές τις θέσεις καταψηφίζουμε τον Προϋπολογισμό.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Υπουργός Γεωργίας κος Στέφανος Τζουμάκας έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ.Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα πριν αρχίσω την ομιλία μου να κάνω ένα σχόλιο τόσο από την τοποθέτηση του κου 'Εβερτ σχετικά με τις επενδύσεις στο γεωργικό τομέα, όσο και από την τελευταία ομιλία που έκανε ο κ. Κουβέλης.

Θέλω να πω ότι οι δαπάνες του Γενικού Κρατικού Προϋπολογισμού για τη γεωργία το 1997 προβλέπονται αυξημένες σε σχέση με τον αναμενόμενο Προϋπολογισμό και διαμορφώνονται στα 390.264 εκατομμύρια δραχμές. Ειδικότερα οι προβλεπόμενες δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού για τη γεωργία του 1997 ανέρχονται σε 235 δισ. δραχμές, ήτοι έχουμε μια ποσοστιαία μεταβολή 8,5% σε σχέση με το 1996.

Στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων προβλέπονται στον Προϋπολογισμό για το 1997 επενδυτικά έργα και προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου προϋπολογισμού συνολικού ύψους 154 δισ. δραχμών.

'Οσον αφορά για τις επενδύσεις στη γεωργία, οι συνολικές εισροές στη γεωργία από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους προβλέπονται για το 1997 να φθάσουν το 1.556 δισ. δραχμές. Έτσι, λοιπόν, έχουμε ένα τεράστιο κονδύλιο που μπορούμε να κάνουμε μια σημαντική επέμβαση στο γεωργικό τομέα και σε

πάρα πολλές όψεις του. Και αυτή η πολιτική δεν είναι φετινή. Κάθε χρόνο υπάρχει εισροή περίπου του 1 τρισ. από τους κοινοτικούς πόρους. Το θέμα είναι ότι δεν αρκούν οι κοινοτικοί πόροι για να κάνουμε επεμβάσεις στη γεωργία;

Χαίρομαι που το έθεσε ο κ. 'Εβερτ, γιατί όχι και από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Γιατί δεν πρέπει να γίνουν επενδύσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό; Είναι μια ορισμένη πολιτική που ακούγεται όλο και περισσότερο τον τελευταίο καιρό και έξω απ' αυτήν την Αίθουσα και εντός της Αιθούσης. Αυτήν την πολιτική την εκφράζει με τον πιο σκληρό τρόπο στη Γαλλία ο κ. Λεπέν. Λέει, όχι στη διεθνοποίηση, ναι στην επανενθικοποίηση της κοινής αγροτικής πολιτικής. Αυτήν την πολιτική την εκφράζουν με τον πιο σκληρό τρόπο οι νεοφιλελεύθεροι στη Γερμανία, οι οποίοι θέλουν να επιδοτούν έργα και υποδομές στη γεωργία και τα προϊόντα τους με εθνικούς πόρους από τη Γερμανία.

Αυτό, όμως, να μην επιφρέσζει και να μην επιβάλει ένα γνωστό όρο, ένα γνωστό θεσμό, ότι όταν μια χώρα, απ' αυτές που καταβάλλουν, επιδοτήσει, ενισχύσει δικές της δραστηριότητες, αυτό αποτελεί ένα θεσμό και υποχρεωτικό παράγοντα να ισχύει και για τις άλλες χώρες. Και γ' αυτό μόνιμό τους αίτημα, αυτών των χωρών που μόνο καταβάλλουν, είναι "αφήστε εμάς από τους δικούς μας πόρους να κάνουμε επεμβάσεις στη γεωργία και να επιδοτήσουμε προϊόντα και δραστηριότητες". Και αυτό το αίτημα, ασφαλώς, πέρα από τη Γερμανία, έρχεται και από την Ιταλία, που και αυτή είναι χώρα πια που άρχισε μόνο να καταβάλει, και από την Ολλανδία, που και αυτή είναι χώρα που μπήκε στον κύκλο των χωρών που μόνο καταβάλλει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και φυσικά από τη Μεγάλη Βρετανία. Προχέρεται το βράδυ, είχαμε μια σοβαρή συζήτηση, μετά από το συμβούλιο, για την πορεία της ευρωπαϊκής γεωργίας, μετά από τη συνάντηση που έγινε στη Σιγκαπούρη και που πρώτα απ' όλα, η Γερμανία, που κυρίως καταβάλλει, είχε βαθιές ανησυχίες για τις πιέσεις που δέχεται η κοινή αγροτική πολιτική που είναι δίκτυο αλληλεγγύης έναντι άλλων χωρών, έναντι τρίτων χωρών και πρώτα-πρώτα από τις ΗΠΑ, για μια ακόμα περισσότερη φιλελευθεροποίηση, που τι θα σημάνει αυτό; Ναι στους γενικούς κανόνες, αλλά θα ανοίξουν οι κρατικοί προϋπολογισμοί. Ποιων χωρών; Των αδύνατων χωρών και των αδύνατων οικονομών; Είναι αυτοί υπεύθυνη πολιτική- του ενός από τα δύο μεγάλα Κόμματα της Χώρας που κάνει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και θέλει να δίνει μαθήματα υπευθυνότητας;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Ο κ. Σημίτης τα έλεγε προεκλογικά, για την κάλυψη του εισοδήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Μπασιάκο, μη διακόπτετε!

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ.Γεωργίας): Παρακαλώ, έχετε τη συνάθεια να μη διακόπτετε. Δε θέλω να μη διακόπτετε. Θα τα εξηγήσω, γιατί γνωρίζουμε πολλά σ' αυτήν την Αίθουσα, τις δηλώσεις που έκανε ο Πρωθυπουργός κατά την προεκλογική περίοδο και τις δεσμεύσεις που υπόστηκαν. Γιατί βασική δέσμευση του Πρωθυπουργού ήταν να υπάρξει η ίδια τιμή στο βαμβάκι. Το βαμβάκι βρίσκεται σε εξέλιξη.

Ξέρετε ότι διαμορφώνεται η τιμή του από διεθνείς παράγοντες, όπως είναι τα χρηματιστηριακά και από άλλες εξελίξεις. Είμαστε στη μέση του δρόμου ακόμα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Ας τα εξηγήσει ο Πρωθυπουργός στους αγρότες.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ.Γεωργίας): Τι να κάνουμε, δε φταίτε εσείς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, μη διακόπτετε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ.Γεωργίας): Έτσι, λοιπόν, με την ίδια λογική μίλησε και ο κ. Κουβέλης, με τη λογική του Κρατικού Προϋπολογισμού στη γεωργία. Και εδώ αρχίζει η βάση της όλης συζήτησης, του διαλόγου, της αναμέτρησης - γιατί όχι- που προκλήθηκε τον τελευταίο καιρό και που εμφανίστηκε σαν να προβλήθηκε το αγροτικό πρόβλημα της Χώρας, το οποίο έχει σημαντικές διαστάσεις και βάθος.

Ασφαλώς και δεν προβλήθηκε. Το πρόβλημα της Χώρας, δεν είναι η ενίσχυση στα εισοδήματα των αγροτών, δεν είναι το εγγυημένο εισόδημα των αγροτών, δεν είναι η λογική ότι, πέρυσι είχα το τάδε εισόδημα και φέτος για διάφορους λόγους είχα απώλεια και αυτήν την απώλεια θα την καλύψει ο Κρατικός Προϋπολογισμός.

Δεν είναι υπάλληλοι οι αγρότες, ούτε μισθωτοί ούτε συνταξιούχοι, που θα πρέπει να καλύπτουν ένα εγγυημένο εισόδημα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Αυτές είναι κενοφανείς θεωρίες και πρακτικές που ακολουθήθηκαν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο σ' αυτήν την κινητοποίηση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ: Μην τα λέτε αυτά τα πράγματα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Τα πράγματα αυτά τα είπαν τα στελέχη σας, κύριε συνάδελφε, και είναι η τέταρτη φορά που με διακόπτετε και αυτό είναι κακοήθεια πια.

Τα στελέχη σας που συνέπραξαν στα γνωστά μπλόκα, τα στελέχη δηλαδή της δεξιάς Παρατάξης, πρώτα αίτημα μαζί με τα στελέχη της παραδοσιακής αριστεράς που συνέπραξαν στα μπλόκα είχαν ένα, εισόδημα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό στον αγρότη, εγγυημένο για τη διαφορά λόγω ζημιών. Ενώ είναι γνωστή η πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι δεν καλύπτει εισόδημα εγγυημένα λόγω ζημιών.

Είναι γνωστοί οι δρόμοι για τις αποζημιώσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι η Ελλάδα. Ο ένας δρόμος, είναι ο ΕΛΓΑ, που καλύπτει εκείνο το ποσοστό που καλύπτει που δύντας, όπως αναγνώρισε και ο Πρωθυπουργός της Χώρας, χρειάζεται αναμόρφωση και μεταρρύθμιση για να καλύπτει ευρύτερα στοιχεία των ζημιών.

Ο δεύτερος δρόμος είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση. Άλλα αυτόν το δρόμο δεν ήθελαν να τον ακολουθήσουμε. Ο δρόμος που επεδίωκαν ήταν ο Κρατικός Προϋπολογισμός, ο μόνιμος δρόμος.

Απόψε που είχαμε μια νέα συνάντηση αρκετά καλή και μια καλή συζήτηση, πάλι το θέμα ήταν, η Κυβέρνηση θα βάλει από τον Κρατικό Προϋπολογισμό στο εισόδημά μας; Αυτό ήταν το βασικό θέμα, το βασικό μοτίβο και το πρώτο μοτίβο.

Το δεύτερο μοτίβο σ' αυτήν τη λογική: "Θα έχουμε άτοκα δάνεια, θα έχουμε επιδοτούμενα επιτόκια". Σε ποια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο Κρατικός Προϋπολογισμός πληρώνει τα επιτόκια, είτε επιδοτούμενα κατά το ένα μέρος είτε καθ' ολοκλήρωση; Σε καμία ασφαλώς.

Και πάλι από τον Κρατικό Προϋπολογισμό στην ίδια λογική στη συνέχεια ακούστηκε το παράδοξο -απ' όπου προκύπτει και μόνιμα ένα ερώτημα για μας, ποιοι είναι αυτοί που εκφράζονται με τον έναν ή τον άλλο τρόπο στη Χώρα και δε θέλουν την Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί δεν υπάρχει δυνατότητα σε καμιά ευρωπαϊκή κυβέρνηση να δίνει τιμές- τόσο από τα μπλόκα της Θεσσαλίας όσο και από το μπλόκο της Κορινθίου να δώσουμε τιμές στη σταφίδα ή να δώσουμε τιμές στα γαλακτοκομικά. Μπορεί αυτό εδώ να τα πει Αρχηγός Κόμματος ή εκπρόσωπος Κόμματος; Θα έχει μεγάλο ενδιαφέρον. Γιατί πρέπει τελικά να βγάλουμε ορισμένα συμπεράσματα απ' αυτήν την εξέλιξη.

Επίσης ένα άλλο θέμα που τέθηκε είναι ο ΦΠΑ. Είναι γνωστό ότι οι απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου για τις οποίες έχει παρέλθει η τριετία, παραγράφονται. Δεν μπορεί να υπάρξουν τέτοιες απαιτήσεις και ούτε ανάλογη ρύθμιση. Να έρχονται λοιπόν, εκπρόσωποι αγροτών -όταν οι αγρότες είναι πάνω από οκτακόσιες χιλιάδες και στην κινητοποίηση είναι τρεις χιλιάδες πρέπει να μιλάμε για εκπροσώπους- και να προβάλλουν απαιτήσεις που έχουν παραγραφεί από το 1990 μέχρι το 1993; Και στη συνέχεια από το 1993 μέχρι το 1995 να απαιτούν ποσά για τα οποία το Ελληνικό Κράτος και το Ελληνικό Δημόσιο έχει καταβάλει εισφορά 1,4% για λογαριασμούς που έχει αναγγείλει και έχει καταθέσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Είμαστε χώρα-μέλος της Ένωσης, κυρίες και κύριοι, και όποιος θέλει στην πράξη να ανατρέψει αυτήν την πολιτική δεν μπορεί να το κάνει. Απλώς θα έχει μια ρητορική, θα έχει μια δημαρχία, θα έχει μια φιλολογία, θα έχει μια κινητοποίηση αλλά στην πράξη θα συνεχίζεται η άλλη πολιτική. Οποιος θέλει να λέει ας πούμε, δε θέλω τη διεθνοποίηση στην πράξη θα ισχύει η διεθνοποίηση και τα προϊόντα μας θα εκτοπίζονται απ'

όλες τις αγορές γιατί δε θα είναι ανταγωνιστικά και δε θα έχουν την ποιότητα. Μπορεί να καταγγέλει τη διεθνοποίηση όσο θέλει αλλά αυτή θα αποτελεί μια πραγματικότητα.

Επισής θα ήθελα να πω ότι μια άλλη παράμετρος αυτών των απαιτήσεων είναι το μειωμένο κόστος παραγωγής. Το μειωμένο κόστος παραγωγής θα το μετακυλήσουμε σε άλλους λογαριασμούς της Χώρας ή στους πολίτες. Αυτό θα είναι το μοντέλο που θα φτιάξουμε στη γεωργία; Ή το μειωμένο κόστος παραγωγής σε σχέση με το όπι πρέπει να κάνουμε επενδύσεις με σημαντικά κεφάλαια, όπι πρέπει να έχουμε know how, όπι πρέπει να έχουμε γνώσεις, όπι πρέπει να έχουμε τεχνολογία όπι πρέπει να έχουμε άλλες δραστηριότητες;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ: Περιμένουμε να μας πείτε ποιο είναι το μοντέλο που θέλετε να εφαρμόσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Σας παρακαλώ, γιατί πρέπει να ενημερωθεί ο Ελληνικός Λαός.

Υπάρχει το αίτημα για μειωμένο ηλεκτρικό ρεύμα κατά 50% που θα είναι σε ένα κύκλο αγροτών που έχουν μεγάλες δραστηριότητες και από τις μεγάλες δραστηριότητες ασφαλώς και θα ωφελούνται και σε ένα ύψος 52,5 δισ. το χρόνο τα οποία θα μετακυληθούν στους λογαριασμούς των υπόλοιπων πολιτών. Αυτό είναι δυνατόν να το προτείνει ένα μεγάλο Κόμμα; Είναι στην πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας αυτό το αίτημα! Να το γνωρίζουν οι Έλληνες πολίτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ίδιο ισχύει και για την αντιμετώπιση των χρεών του αγροτικού τομέα. Όπως γνωρίζετε, σε ένα από τα δέκα σημεία της Κυβερνήσεως, η θέση μας είναι ότι πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα. Συγκροτήθηκε μια επιτροπή. Τα στοιχεία που κατέθεσε είναι σημαντικά και πρέπει να γίνουν γνωστά στο Κοινοβούλιο. Τα ληξιπρόθεσμα χρέα του 1995 είναι 398 δισ. δραχμές και τα ληξιπρόθεσμα του 1996 είναι 329 δισ. δραχμές. Των δύο ετών, λοιπόν, τα ληξιπρόθεσμα είναι 800 δισ. και τα άλλα, αυτά δηλαδή που έχουν γίνει με άλλες ρυθμίσεις και έπαιησαν να είναι ληξιπρόθεσμα, είναι 400 δισ. δραχμές. Στο σύνολο λοιπών έχουμε 1.170.000.000.000 δραχμές.

Αυτή είναι μια ακτινογραφία του Γεωργικού Τομέα από διάφορους κύκλους και κλάδους δραστηριοτήτων και θα πω ακριβώς τώρα ότι η πιο προβληματική είναι πρώτη απ' όλα η κτηνοτροφία μας που έχει μόνιμα και σταθερά προβλήματα, διαρθρωτικά προβλήματα.

Και δεν είναι τυχαίο, ότι ένα μέρος από το ελλειμματικό ισοζύγιο στον γεωργικό τομέα αναφέρεται στις μεγάλες εισαγωγές προϊόντων ζωήκης προέλευσης. Έτσι, λοιπόν, η κατεύθυνσή μας είναι να συζητήσουμε για να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα των χρεών του κτηνοτροφικού τομέα, επίσης, το πρόβλημα των χρεών που έχουν σχέση με τα θερμοκήπια, επίσης, το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν ομάδες αγροτών σε ορισμένες δενδροκαλλιέργειες, όπως επίσης, το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν αγρότες που έχουν σχέση με τα ανθοκήπια, όμως, σε μία βάση λογική, γιατί υπάρχει επιτόκιο.

Είναι σωστό και έχει ειπωθεί κατ' επανάληψη, ότι είναι ακριβό το χρήμα της Αγροτικής Τράπεζας, ότι είναι υψηλό το επιτόκιο. Ποιος έφθασε όμως, εκεί τα επιτόκια; Ο κ. Εβερτ είπε ότι ευθύνεται η Νέα Δημοκρατία για την κατάσταση σήμερα στην ελληνική γεωργία;

Λοιπόν, να επανέλθουμε σε ορισμένα στοιχεία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για εμπέδωση και να θυμηθούμε ορισμένα πράγματα, τα οποία έχουν πολύ σημαντικό ενδιαφέρον:

Ποιος διπλασίασε τα επιτόκια το 1990; Η Νέα Δημοκρατία, παρακαλώ. Ποιος τριπλασίασε τις τιμές των βασικών λιπασμάτων; Ποιος πενταπλασίασε τις τιμές των φυτοφαρμάκων;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Μειώστε τα εσείς.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Ποιος μέσα σε μία ημέρα αύξησε κατά 60% τις τιμές των ζωοτροφών; Ποιος

αύξησε κατά 150% τις τιμές των γεωργικών μηχανημάτων και των ανταλλακτικών και έρχεται τώρα να ζητάει...

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Γιατί δεν τα κατεβάζετε εσείς, κύριε Υπουργέ;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): ...από το 18% Φ.Π.Α. στα μηχανήματα στο 8%; Ποιος τετραπλασίασε την τιμή του πετρελαίου για αγροτική χρήση από 37,9 δραχμές σε 136 δραχμές το λίτρο;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΙΔΗΣ: Ποιος υποσχέθηκε ότι θα τα μειώσει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): 'Οση σοβαροφάνεια και να δείξει ο κ. Εβερτ εδώ πέρα και όσα μαθήματα και να κάνει αν θέλει να κάνει μία υπεύθυνη πολιτική, δεν πάνουν τόπο. Ούτε οι κολακείες στους αγρότες πιάνουν τόπο από οπουδήποτε και αν γίνονται. Οι αγρότες, που πραγματικά μοχθούν, θέλουν καθαρές κουβέντες και καθαρή στάση. Υπάρχει ο άλλος δρόμος, του αγκαλιάσματος και του καλοπάσματος και μετά όμως έρχονται οι "καμπάνες".

Έτσι, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να είμαστε πιο ειλικρινείς και πιο σοβαροί στον αγροτικό τομέα σ' αυτού τον κόσμο που στέκεται εκεί και δουλεύει, αλλά όμως που πράγματι έχει ανάγκη. Γιατί δεν έχουν όλοι οι αγρότες την ίδια ανάγκη. Υπάρχουν και εκεί διαφορές, όπως υπάρχουν σε όλη την υπόλοιπη κοινωνία. Και εκεί υπάρχει η διάρεση των τάξεων.

Να πούμε μερικά στοιχεία για να βγάλουμε ορισμένα συμπεράσματα: Είναι γνωστό, ότι σε είκοσι νομούς που παράγεται το βαμβάκι, η Ευρωπαϊκή Ένωση μοιράζει κάθε χρόνο 200 δισ. Κάθε χρόνο όμως, όχι εφάπταξ. Το λέω αυτό για να βγάλουμε συμπεράσματα. Σε ποια άλλα προϊόντα και σε ποιες άλλες περιοχές γίνεται αυτό;

Να πούμε μερικές άλλες αναφορές: Στην Καρδίτσα, που έγινε και το μεγάλο πρόβλημα, οι μεταφορές είναι εκατόν σαράντα οκτώ, στη Θεσπρωτία τριάντα επτά, στην Ευρυτανία είκοσι πέντε. Και να δούμε και άλλα προϊόντα, γιατί ...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ: Ποιες μεταφορές;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Οι μεταφορές από την κοινή αγροτική πολιτική των επιδοτήσεων, σε επίπεδο ποσοστών. Έχω δώσει φακέλους σε όλους τους συναδέλφους, για να δείτε τα πραγματικά στοιχεία.

Έχουμε, λοιπόν, μία κινητοποίηση σε εξέλιξη, η οποία έχει μία πραγματική βάση, αλλά και μία διόγκωση για να εφαρμοστεί πάνω της μία πολιτική μία στρατηγική που έχει σχέση με την επανενικοποίηση, με τη μόνιμη απαίτηση για να λύνει ο Κρατικός Προϋπολογισμός ζητήματα όλου του αγροτικού τομέα και με μία πολιτική μας άλλης νοοτροπίας στο Δημοκρατικό Πολίτευμα και στο δημόσιο βίο, ότι μπορούμε εμείς, μία μειοψηφία, όταν έχουμε Δημοκρατικό Πολίτευμα -το επαναλαμβάνω- και όταν έχουμε μία πορεία τετραετίας θα επιβάλλουμε μία άλλη πολιτική. Αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει να ληφθεί υπόψη από την Ελληνική Κοινωνία και νομίζουμε ότι λαμβάνεται. Έτσι, λοιπόν, θα πρέπει να δούμε ότι τα πραγματικά προβλήματα δεν είναι αυτά...

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Και από τους αγρότες άλλων περιοχών. Οι αγρότες της Κρήτης όχι απλώς δυσανασχετούν, αλλά καταστρέφονται απ' αυτήν την ιστορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Ιωαννίδη.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Ασφαλώς, βέβαια.

Πέρα όμως απ' αυτό το πλαίσιο, υπάρχει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Να δούμε λοιπόν την υπευθυνότητα, την επιφανειακή συμπεριφορά, τη σοβαροφανή δήθεν συμπεριφορά περί υπευθυνότητας. Για τη διετία 1991-1992 ήταν 50 δισ. και υπερδιπλάσια για τη συνέχεια 1993-1994 τα πρόστιμα σε βάρος της Χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με αποτέλεσμα τώρα να απειλείται η παρούσα ηγεσία ότι θα διακοπούν οι επιδοτήσεις.

Γιατί κάποιοι συνάδελφοι μας, άφησαν τα πράγματα,

σκεπτόμενοι "καλός είναι αυτός ο λογαριασμός" και μετά έρχονταν διπλάσια τα πρόστιμα. Και όχι μόνο άφησαν τα πράγματα, όσον αφορά το άνοιγμα των λογαριασμών, αλλά άφησαν και τα άλλα πράγματα.

Ποια είναι αυτά τα πράγματα, κύριοι συνάδελφοι; Ποιες ήταν φέτος οι δηλώσεις από τις ζημιές που έγιναν; Σε πέντε νομούς που καλλιεργούν σαράντα έξι χιλιάδες ενιακόσιες πενήντα τρεις αγρότες δήλωσαν ζημιές μόνο χίλιοι τριάντα τρεις αγρότες.

Ιδιαίτερα στο Νομό Καρδίτσας που οι καλλιεργητές είναι δεκακοτώ χιλιάδες, δηλώσεις έκαναν οι εννιακόσιους έξι. Στο Νομό Λαρίσης που οι καλλιεργητές είναι δεκατρείς χιλιάδες, δηλώσεις έκαναν μόνο οι τέσσερις. Στο Νομό Τρικάλων που οι καλλιεργητές είναι επτά χιλιάδες πεντακόσιες, δηλώσεις έκαναν μόνο οι είκοσι ένας. Στο Νομό Μαγνησίας που οι καλλιεργητές είναι χίλιοι οκτακόσιοι, δηλώσεις έκαναν μόνο οι ογδόντα. Στο Νομό Φθιώτιδας που οι καλλιεργητές είναι πέντε χιλιάδες, δηλώσεις έκαναν μόνο οι είκοσι δύο.

Και να σας πω και κάτι άλλο. Υπάρχει μία διαδικασία ενστάσεων, για όποιον έχει αντιρρήσει, σχετικά με τον όγκο και την ποσότητα του προϊόντος του.

Στη Θράκη σε τρεις νομούς δηλώσεις έκαναν οι εξήντα, στη Θεσσαλία σε δύο νομούς δηλώσεις ενστάσεων έγιναν οκτώ χιλιάδες πεντακόσιες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Και αυτό γιατί υπάρχει ένα σύστημα απαραδέκτο, αδιαφανές, βαθιά διαβρωμένο, που είναι μέσα σ' αυτόν το χώρο και όχι έξω απ' αυτόν.

'Εχει, λοιπόν, σχέση με μια ολόκληρη πολιτική. Γνωρίζετε πολύ καλά, κύριοι συνάδελφοι, ότι Κοινοτάρχης παραπέμφθηκε σε ελληνικό δικαστήριο, διότι δήλωσε την Κοινότητά του με ογδόντα πέντε χιλιάδες στρέμματα, ενώ η Κοινότητά του είχε μόνο τριάντα χιλιάδες στρέμματα καλλιέργειας βαμβακιού. Γνωρίζετε και την απόφαση.

'Εχουμε, λοιπόν, και άλλα φαινόμενα σ' αυτόν το χώρο, το χώρο δήθεν των αγώνων και των κινητοποιήσεων. Αν ήταν έτσι οι αγώνες και οι κινητοποιήσεις, αν είχαν δηλαδή ειλικρίνεια, πόθο και αγωνία, που σχετίζεται πραγματικά με δύσκολες συνθήκες!

Δεν ήταν, λοιπόν, αυτή η καλύτερη στιγμή για την Ελληνική Κοινωνία και για την ελληνική γεωργία. Η Ελληνική Κυβερνηση προχώρησε σε μια σειρά από ενέργειες. Είχαμε εκπτήσεις σε επιπλέον τους, δηλαδή ειλικρίνεια, πόθο και αγωνία, που σχετίζεται πραγματικά με δύσκολες συνθήκες.

Και είχαμε το φαινόμενο όπου οι ίδιοι οι ελεγκτές, οι γεωπόνοι του Όργανου Βάσης, στην ιδιαίτερη στιγμή για την επιφανή στελέχη, που είναι επικεφαλής της κινητοποίησης, δηλαδή δηλώνουν ότι "θα διαμορφώσουμε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης στη Θεσσαλία" -και γνωρίζετε σε ποιες άλλες περιπτώσεις είχαμε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης προετοίμασαν απεργία, για να μην παραδοθούν έγκαιρα οι δισκέτες με τα στοιχεία των δικαιούχων, για να μην πάρουν το αναλογούν ποσό της διευκολύνσεως.

Πρέπει επίσης να πω -και αυτό να είναι ένα μήνυμα- ότι η απόφαση της Κυβερνήσεως είναι να μην παρακρατούνται οι επιδοτήσεις.

Γιατί, όμως, κύριοι συνάδελφοι, τόσα χρόνια να πηγαίνουν οι επιδοτήσεις πρώτα στους εκκοκιστές, πρώτα στους βιομηχάνους και μετά στους παραγωγούς;

'Έχουμε ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση να πηγαίνουν όλες οι επιδοτήσεις κατ' ευθείαν στους παραγωγούς και να μην παρακρατούνται, για να δουν πώς είναι οι επιδοτήσεις. Γιατί γνωρίζουμε πάρα πολλές περιπτώσεις, που ποτέ δεν παίρνουν την επιδότηση τους, παρά μόνο την εμπορική τηρή, γιατί η επιδότηση συμψηφίζεται με τα άλλα φαινόμενα της διαφθοράς στη διαχείριση των κοινοτικών καθεστώτων, σε

αρκετά προϊόντα και όχι μόνο στο βαμβάκι.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, μου επιτρέπετε μία διακοπή;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, επειδή ο χρόνος μου ήδη είναι λίγος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Γικόνογλου.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Η Κυβέρνηση λέει να μην παρακρατούνται οι επιδοτήσεις, αλλά η Αγροτική Τράπεζα τις παρακρατά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Κύριε Γικόνογλου, γι' αυτό και το λέμε, απ' αυτήν εδώ τη θέση, ως μήνυμα, γιατί ήδη έχουμε κρούσματα -όπως γνωρίζετε και σεις- μη εφαρμογής της κυβερνητικής απόφασης, σχετικά με αυτόν τον τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Υπουργέ, πόσο χρόνο θέλετε για να τελειώσετε; Ερωτώ, γιατί ξέρω ότι το πρόβλημα της αγροτικής οικονομίας και της γεωργίας καίει. Πόσα λεπτά θέλετε ακόμα;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα ακόμα έξι λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Υπουργέ.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Θα ισχύσει και για μας αυτό, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Όπως ξέρετε όλοι σας, το θέμα της αγροτικής οικονομίας καίει όλον τον Ελληνικό Λαό. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, θα δώσουμε στον κύριο Υπουργό το χρόνο που ζήτησε, για να μην κτυπά συνεχώς το κουδούνι και για να μην έχουμε όλη αυτήν τη φασαρία που δε μας παρουσιάζει προς τον Ελληνικό Λαό, όπως θα θέλαμε να μας παρουσιάσει.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Μα, στο ίδιο θέμα θα αναφερθούμε κι εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Ο άλλος παράγοντας, κύριε Πρόεδρε, που ήταν σ' αυτήν τη μεγάλη, "ηθικών" προδιαγραφών, κινητοποίηση χέχει σχέση με όσους αγρότες δεν πληρώθηκαν από την προηγούμενη καλλιεργητική περίοδο, περίπου επτάκοσιοι πενήντα κυρίως από τη Θεσσαλία και ορισμένοι από τα Γιαννιτσά, που δεν ήταν, βέβαια, εκεί οι άνθρωποι.

Και δεν πληρώθηκαν από τους γνωστούς, επίσης γνωστούς "ήθους" εκκοκιστές που έκλεισαν βέβαια τις επιχειρήσεις τους και χρεοκόπησαν, σε επίπεδο συνολικού κονδυλίου 1 δισ., τα οποία καταβάλλονται ήδη από τα αποθεματικά του Οργανισμού Βάμβακος.

Και γνώριζαν πάρα πολύ καλά αυτοί οι παραγωγοί ότι έχουν επισφαλείς απαιτήσεις έναντι αυτών των εκκοκιστών, εάν παραδώσουν το προϊόν τους. Αλλά το έπραξαν γιατί υπάρχουν οι άλλες οι αδιαφανείς δραστηριότητες.

Επίσης, πρέπει να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτή η λογική έχει σχέση με μία ορισμένη νοοτροπία. Σήμερα ο διοικητής του ΕΛΓΑ, μας έφερε εκτιμήσεις από μία άλλη περιοχή για ζημίες. Μας γράφει ότι καλλιεργητές σε χίλια στρέμματα δεν έκαναν συγκομιδή του προϊόντος τους, ως ώφειλαν μέχρι 15 Νοεμβρίου, για λόγους σκοπιμότητας, αφήνοντάς το εκεί να έρθει η πρώτη καταστροφή για να πάρουν την αποζημιώση. Συγκεκριμένη, υπεύθυνη ποθεύτηση από τη διοίκηση.

Υπάρχουν, λοιπόν, φαινόμενα, όχι σωστά, όχι χρηστής συμπεριφοράς, μειοψηφικά φαινόμενα -πολύ μειοψηφικά- που διαμορφώνουν, όμως, δυναμικές ομάδες που θέλουν να τις εμφανίσουν ως αγωνιστικές. Και βέβαια πάνω από μία πολιτική κάλυψη του νέου ρεύματος, των εθνικών πόρων, του Κρατικού Προϋπολογισμού, της ανάλγητης Κυβέρνησης, του κοινωνικού προσώπου, που δήθεν θα θεωρεί τους αγρότες υπαλλήλους, μισθωτούς και συνταξιούχους. Αυτές, όμως, δεν είναι σοβαρές πολιτικές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' επανάληψη είπαμε ότι ο

δρόμος είναι ο ΕΛΓΑ και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Πήγαμε στο Συμβούλιο Υπουργών που γίνεται κάθε τρίτη εβδομάδα, όπως γνωρίζετε, γιατί είναι μία βασική κοινή αγροτική πολιτική. Είχαμε συζητήσει τόσο με τον Επίτροπο στην ΚΟΜΙΣΙΟΝ, όσο και στο Συμβούλιο των Υπουργών. Οι κατευθύνσεις είναι σαφείς. Η Ευρωπαϊκή Ένωση γνωρίζει το πρόβλημα και θέλει να βοηθήσει τη Χώρα και η ΚΟΜΙΣΙΟΝ, αλλά όχι στα πλαίσια του εισοδήματος. 'Όχι στα πλαίσια της λογικής: Είχα πέρυσι πεντακόσια κιλά, φέτος έχω διακόσια και θα πληρώσει ο Κρατικός Προϋπολογισμός τα υπόλοιπα. 'Όχι στη λογική όπι ήταν τόση η τιμή πέρυσι και φέτος επειδή υπάρχει μία διαφορά θα την πληρώσει ο Κρατικός Προϋπολογισμός.'

Αυτή η θεωρία, είναι μία θεωρία που πρέπει να αποτελέσει παρελθόν ύστερα και από αυτήν την κινητοποίηση. Αλλά η λογική της αποζημιώσης που λέει: Αισθάνομαι αλληλεγγύη, εκταμεύω, για να αποζημιώσω. 'Όχι για να αποκαταστήσω τα πράγματα, ως θα τα θεωρούσα από την προηγούμενη καλλιεργητική περίοδο. Η λογική των αποζημιώσεων, είναι, να βοηθήσω, να είμαι αλληλέγγυος και αυτό πετύχαμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τόσο για τα προϊόντα, όσο και για τις εγκαταστάσεις και κυρίως για τις εγκαταστάσεις, γιατί είναι θέματα υποδομών και επενδύσεων.

'Ετοι, λοιπόν, δόθηκε η δυνατότητα στη Χώρα μας να καταθέσει μέχρι τις 6 Ianουαρίου ένα υπόμνημα που να έχει όλα τα κόστη, πάνω στις ζημίες που υπέστησαν συγκεκριμένα προϊόντα και πρώτα απ' όλα το βαμβάκι. Και με συγκεκριμένους νομούς ή όμορα χωριά άλλων νομών, για να αντιμετωπίσουν πραγματικά αποζημιώσεις και ιδιαίτερα σε περιοχές όπως είναι η Ξάνθη, που έγινε βιβλική καταστροφή, όπως η Καβάλα, όπως η Λέσβος, όπως η Άρτα ή η Πρέβεζα, πέρα από την Καρδίτσα, χωριά των Τρικάλων και τα Φάρσαλα, που ήταν οι αρχικές ζημίες. Και αυτή πρέπει να είναι η κατεύθυνσή μας από τούδε και στο εξής.

Πρέπει να διεκδικούμε ως Χώρα, γιατί όταν έχουμε δίκιο αναγνωρίζεται από όλους, αλλά όχι στη λογική του εισοδήματος, γιατί ακούστηκε ότι οι άλλοι αγρότες στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν υψηλό εισόδημα. Οι χώρες αυτές ίδρυσαν την κοινότητα, εμείς προσχωρήσαμε στην Ένωσή τους και όντας υπάρχει μία άνιση σχέση. Το 80% των επενδύσεων πάσι στο βορρά και πρέπει να κάνουμε αγώνα για να ανατρέψουμε αυτήν τη σχέση.

Επίσης, δεν έχουμε και τον ίδιο αγροτικό πληθυσμό. Έχουμε 10% πάνω και δεν υπάρχουν άλλοι που συνέχεια θα καταβάλλουν για τους δικούς μας λογαριασμούς. Δε μας φταίνει οι άλλοι. Η Χώρα πρέπει να αναπτύξει δημιουργικές δραστηριότητες.

Γιατί η Χώρα να εξάγει χύμα το λάδι στην Ιταλία; Δε γνωρίζετε ότι η Ιταλία είναι η μεγαλύτερη χώρα αγοράς λαδιού στον κόσμο; Αγοράζει το ελληνικό λάδι. Το λάδι από την Τουρκία, από την παλιά Πουγκοσλαβία, από την Τύνιδα, από το Μαρόκο, από τη μισή Ισπανία, το τυποποιεί και το εμφανίζει ως ιταλικό λάδι στην Αμερική και στην Ιαπωνία. Ως πότε θα συνεχίζεται αυτό; Γιατί δεν έχουμε αυτήν τη λογική, λοιπόν, να πάμε στον εκσυγχρονισμό στο γεωργικό τομέα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ: Τι κάνατε τόσα χρόνια;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Θα επιβάλλαμε με διοικητικά μέτρα, με διατάγματα, κύριε συνάδελφε;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, πού είπετε να κάνετε...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Υπάρχει, επίσης...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ: δεκαπέντε χρόνια τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Δαβάκη.

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Το ίδιο θα μπορούσα να πω, και για άλλα προϊόντα. Είναι η πειθώ, είναι η κατεύθυνση, είναι η καθοδήγηση, έχουμε δώσει χρηματοδοτήσεις. Τις αρνούνται σ' αυτόν τον τομέα που θέλουν να κάνουν εκσυγχρονισμούς, γιατί είναι δύσκολη δουλειά αυτή. Καλύτερον είναι να δίνουν χύμα το προϊόν απέναντι από το

να κάνουν προσπάθεια. Ποιος διαμόρφωσε τη λογική της ήσσονος προσπάθειας; 'Οχι πάντως η Κυβέρνηση που έχει μιλήσει κατ' επανάηψη. Ο Πρωθυπουργός της Χώρας μιλούσε συνέχεια σε όλες τις εκστρατείες, ποιότητα, ανταγωνιστικότητα, τυποποίηση, εξαγωγές.

'Οχι η λογική, η μικρομεσαία αγροτιά που αγωνίζεται να δώσει τη μάχη του παρόντος και του μέλλοντος. Και αυτά υπάρχουν δυστυχώς και μερικοί καλόπτοι αγρότες τα δέχονται. Γιατί πώς μπορούν να στηθούν εκμεταλλεύσεις σήμερα παραγωγικές, όταν κύριοι συνάδελφοι, διακόσιες δέκα χιλιάδες εκμεταλλεύσεις έχουν λιγότερα από δέκα στρέμματα; Δε θα τα βγάλουν ποτέ πέρα. Θα είναι συνεχώς στο δρόμο με αυτήν τη λογική.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το αγροτικό πρόβλημα είναι διαρθρωτικό πρόβλημα. Η πρώτη ενέργεια της Κυβερνήσεως ήταν σωστή.

'Οσον αφορά το ασφαλιστικό, κανένας ηλικιωμένος δεν αφήνει το χωράφι στο χωράφι αν δε νοιώθει ασφάλεια. Και είναι η πρώτη Κυβέρνηση ύστερα από τόσες δεκαετίες δημαγωγίας και ρητορικής που δίνει ασφάλεια στον αγροτικό τομέα, για να διευκολύνει, να δώσει διαδοχή με θετικό τρόπο και όχι με διοικητικές πράξεις. Και το δεύτερο είναι η συνένωση. Έχουμε μέτρα και κίνητρα για τους νέους αγρότες, γιατί αυτή είναι η πολιτική μας, όχι γενικά στους αγρότες, όχι γενικά σε όλες τις καλλιέργειες, όπως τώρα που ζητούν όλοι να πάρουν αποζημίωση και αυτοί που έχουν εκατό στρέμματα κι' αυτοί που έχουν διακόσια στρέμματα και αυτοί που έχουν τετρακόσια.

Είδα έναν, κύριοι συνάδελφοι, που τον γνωρίζω καλά, έχει τετρακόσια στρέμματα και έλεγε χανόμαστε στην τηλεόραση. Αυτή η πολιτική είναι καλή. Δεν είμαστε από άλλη χώρα. Χρειάζεται υπευθυνότητα και ξέρουμε όλες περιοχές που όπως το ζαναίπε, δεν ήξεραν πώς είναι ο λογαριασμός στην τράπεζα, που δεν έχουν δει ακόμη μηχανήμα στον τομέα τους, γιατί είναι από αυτά που είπαν τα τριάντα επτά και τα τριάντα και τα σαράντα των καθυστερημένων περιοχών. Γιατί τα έπαιρναν εκείνες οι δυνάμεις, που πολύ σωστά είπε ο Πρωθυπουργός -και αποτελεί και αυτό και μια θητική δικαίωση για κάποιους που αγωνίστηκαν για κάποια πράγματα πολλά χρόνια- που πιέζουν και εμφανίζουν μία δύναμη εικονική. Τα γνωρίζουμε αυτά. Ορισμένες φορές έχουμε συμπράξει, ορισμένοι έγιναν και πολύ κακοί μαθήτες σε δικές μας τοιες δραστηριότητες μιας άλλης περιόδου, που δεν ήταν οι θετικότερες, που έγιναν λάθη σ' αυτήν τη λογική και που δεν πρέπει να συνεχίζονται. Και είναι μια αυτοκριτική στάση, ενός ανθρώπου που είναι εδώ μέσα είκοσι χρόνια.

Είναι καιρός πια να μην καλοπάνουμε και να μην χαϊδεύουμε για να κάνουμε σήμερα έναν πολιτικό συσχετισμό και να βρούμε ακροατήριο σε ένα χώρο. Και αυτό το λέω και σε νεότερους πολιτικούς που γούνται και Κομμάτων. Χρειάζεται υπευθυνότητα και σοβαρότητα και χρειάζεται να διεκδικήσουμε εκεί που υπάρχουν δυνατότητες, όχι να συγκεντρώνουμε από τις πόλεις και τους μικροαστούς για να δώσουμε σε ορισμένες κατηγορίες ανθρώπων που δεν είναι στη χειρότερη θέση.

Στη χειρότερη θέση κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι οι τετρακόσιοι πενήντα χιλιάδες άνεργοι που οι διακόσιες χιλιάδες είναι εδώ στο Λεκανοπέδιο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Ψηφοφόροι.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Τώρα ακούτε καλά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Πολύ καλά.

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, που κατάγομαι από τα Τζουμέρκα, που δεν υπήρχα Δήμαρχος Αθηναίων, που αφήνετε υπαινιγμούς συνέχεια ότι εκλέγομαι στη Β' Αθηνών, που καλλιέργησα σιτάρι, που έκοψα τριφύλλι, που έσπειρα, που φύλαξα πρόβατα και αγελάδες, γιατί υπάρχουν ορισμένα όρια πια και στην ποιότητα και στο ήθος και στο λόγο.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του

Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Μισό λεπτό, έχει ζητήσει πιο μπροστά το λόγο ο κ. Κωνσταντόπουλος.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, διαβάστε τον Κανονισμό το λέει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Κανονισμός λέει ότι δε δίδεται στο μεγαλύτερο Κόμμα της Αντιπολίτευσης εξ αρχής.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, ζητήσα το λόγο και παρακαλώ να τον έχω.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, παραβιάζεται ο Κανονισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Πείτε μου που παραβιάζεται ο Κανονισμός.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Επί του Κανονισμού. Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Τζουμάκας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Πείτε μου, κύριε Έβερτ, σε ποιο άρθρο του Κανονισμού στηρίζεται ο λόγος για τον οποίο θέλετε να πάρετε το λόγο επί του Κανονισμού.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να ακούσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Αρχηγέ της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, δε σας δίνω το λόγο. Θα δώσω το λόγο στον κ. Κωνσταντόπουλο, διότι είναι θέμα παρεμβάσεως. Θα μιλήσει ο κ. Κωνσταντόπουλος και θα πάρετε αμέσως μετά το λόγο εσείς.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο επί του Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Πείτε μου, που παραβιάζεται;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Καθ' όλη τη διάρκεια της αγορεύσεως του ο κ. Τζουμάκας αναφέρθηκε στο πρόσωπό μου, χωρίς να αναφερθεί στο φίλο, το συνάδελφο κ. Κωνσταντόπουλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Επί του προσωπικού το καταλαβαίνω, κύριε Έβερτ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Αναφέρθηκε στο πρόσωπό μου επανειλημμένα και έχω υποχρέωση να ζητήσω το λόγο. Θέλω το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ζητάτε το λόγο επί προσωπικού. Έχετε το λόγο, διότι τον δικαιούστε επί προσωπικού. Εξηγείστε μας σε τι συνίσταται το προσωπικό σας.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ποιος επιπλέος ζητάει το λόγο; Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Εξηγήστε μας εις τι συνίσταται το προσωπικό σας.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, καθ' όλη τη διάρκεια της ομιλίας του ο κ. Τζουμάκας αναφέρθηκε και στο πρόσωπό μου, αλλά και στη Νέα Δημοκρατία. Δεν αναφέρθηκε σε άλλα Κόμματα.

Συνεπώς πιστεύω ότι η ουσία της συζητήσεως, αλλά και ο Κανονισμός επιβάλλει να μου δώσετε το λόγο. Εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα αντιδίκιας με τον κ. Κωνσταντόπουλο και δεν έχω κανένα πρόβλημα να μιλήσει ο κ. Κωνσταντόπουλος. Άλλα οφείλετε, κύριε Πρόεδρε, να σεβαστείτε τον Κανονισμό.

'Όταν ο Πρόεδρος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ζητεί το λόγο και στην περίπτωση μάλιστα που έχει αναφερθεί επανειλημμένα το όνομά μου και η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας οφείλετε να δώσετε τη δυνατότητα να απαντήσουμε, εκτός αν φοβάστε προσωπικά, κύριε Πρόεδρε, την απάντηση, που εσείς πρέπει να είστε ουδέτερος σ' αυτά τα πράγματα.

Συνεπώς, δεν έχω κανένα πρόβλημα να δώσετε το λόγο στον κ. Κωνσταντόπουλο. Επαναλαμβάνω, όμως, ότι περιμένω από εσάς να τηρήσετε τον Κανονισμό και να διαβάσετε το συγκεκριμένο άρθρο του Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε 'Εβερτ, δε βρισκόμαστε στη φάση των πρωτολογιών ή δευτερολογιών. Βρισκόμαστε στη φάση όπου δύνανται οι Αρχηγοί των Κομμάτων, της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ή και της Ελάσσονος Αντιπολίτευσης να ζητήσουν το λόγο. Πρώτος ζήτησε το λόγο, εδώ και πάρα πολύ ώρα, ο κ. Κωνσταντόπουλος για να κάνει μία παρέμβαση δύο λεπτών. Ζητήσατε και εσείς το λόγο για να κάνετε μία παρέμβαση. Το Προέδρειό σφειλέ να δώσει πρώτα το λόγο στον κ. Κωνσταντόπουλο και να δώσει το λόγο και σε σας. Αν δημιουργείται μείζον θέμα για τα δύο λεπτά, που θα μιλήσει πρώτα ο κ. Κωνσταντόπουλος και τα δύο λεπτά που θα μιλήσετε εσείς, εγώ πιστεύω ότι ο κ. Κωνσταντόπουλος θα δεχθεί να δώσει το λόγο στον κ. 'Εβερτ.

Θέλετε, κύριε Κωνσταντόπουλε, να δώσω το λόγο πρώτα στον κύριο 'Εβερτ;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Τι λέει ο Κανονισμός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Κανονισμός λέει ότι όποιος ζητήσει πρώτος το λόγο τον παίρνει.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Ρωτήστε, δίπλα σας τι λέει ο Κανονισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ακριβώς αυτό έχω ρωτήσει και ξέρω και το άρθρο του Κανονισμού.

Ορίστε, κύριε Κωνσταντόπουλε, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Πρόσδου): Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι συζητάμε ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που απασχολούν τον Τόπο και αδικούμε τη σοβαρότητα και την κρισιμότητα αυτού του προβλήματος με διαδικαστικές εμπλοκές ή με προσωπικές αψιφαχίες.

Οι αγροτικές κινητοποιήσεις έφεραν στο προσκήνιο με δραματικό τρόπο ένα συνολικό πρόβλημα, που απασχολεί όχι μόνο τους αγρότες, αλλά ολόκληρο τον Ελληνικό Λαό.

Δεν ξέρω αν η ομιλία του κυρίου Υπουργού αποτελεί τον απολογητικό λόγο των αποτυχημένων πολιτικών που εφαρμόστηκαν, ή αν αποτελεί τον επικήδειο της αγροτικής οικονομίας, των γεωργών και των κτηνοτρόφων.

Είπε ο κ. Τζουμάκας τελειώνοντας, ότι το πρόβλημα της αγροτικής οικονομίας είναι διαρθρωτικό. Ποιος, λοιπόν, έκανε το πρόβλημα διαρθρωτικό και έτσι οξυμένο, ποιός το άφησε στη μέση του δρόμου άλυτο, να χορταρίζει και να σαπίζει;

Ποιος ήταν εκείνος που έπρεπε να κάνει τις διαρθρωτικές παρεμβάσεις, έτσι ώστε να εξασφαλίσει τις υποδομές για να μη συντρίβει η ελληνική αγροτική οικονομία μέσα στις συνθήκες ενός οξυμένου ανταγωνισμού;

'Όλα όσα ανέφερε ο κ. Τζουμάκας ως αρνητικές πλευρές, που αφορούν την πορεία της αγροτικής οικονομίας, που αφορούν την εξέλιξη των αγροτικών εισοδημάτων, που αφορούν στην προσποτική καλλιεργειών και προϊόντων, δεν είναι τίποτα άλλο, παρά η έκφραση των πολιτικών που εφαρμόστηκαν συστηματικά από την εποχή που μπήκαμε στην Ε.Ο.Κ. και μετά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και συμβαίνει στα δεκαπέντε τελευταία χρόνια να έχετε την ευθύνη της εφαρμογής αυτής της αγροτικής πολιτικής.

Σήμερα, λοιπόν, όταν λέτε δε γίνεται τίποτε, ξέρετε ότι δε λέτε την αλήθεια, διότι εφησυχάσατε και αδρανήσατε και δεν αξιοποιήσατε στην ώρα τους τις διαδικασίες που έπρεπε, για να εξασφαλίσετε πολιτικές στήριξης πληντομένων εισοδημάτων ή πληντομένων καλλιεργειών, όχι μόνο από φυσικά φαινόμενα, αλλά και από την εφαρμοζόμενη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σήμερα, όταν λέτε ότι όποιος διεκδικεί πολιτικές διαρθρωτικών παρεμβάσεων σε εθνικό επίπεδο για τη στήριξη της προσποτικής της αγροτικής μας οικονομίας, προτείνει την έξοδο από το θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξέρετε ότι λέτε ψέματα, γιατί τους ταυτίζετε με εκείνους οι οποίοι

ουσιαστικά αναιρούν τα πλαίσια της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Φθάσαμε, λοιπόν, στο σημείο ξανά να βρυκολακάζουν τα ψεύτικα διλήμματα, όπι οποιος ζητάει διαρθρωτικές παρεμβάσεις στήριξης της αγροτικής οικονομίας, είναι εναντίον της διεθνούς θέσης της Χώρας και όποιος θέλει δίκαιη επίλυση ώριμων προβλημάτων είναι υπονομευτής της Δημοκρατίας;

Ο αντίλαος αυτών που λέγατε, κύριε Υπουργέ, ηγεί παράξενα όταν αναλογιστεί κανένας άλλος λόγος, με άλλο περιεχόμενο από τα ίδια πρόσωπα, σε άλλες περιόδους, για τα ίδια προβλήματα.

Σήμερα, λοιπόν, εκείνο το οποίο εμείς επισημαίνουμε από την πλευρά του Συνασπισμού είναι ότι διαρθρωτικό το πρόβλημα της αγροτικής οικονομίας το κάνατε εσείς και η άλλη κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Και λίγο ενδιαφέρει τον Έλληνα αγρότη ποιος παίζει πάνω στην πλάτη του το πάνω χέρι, κάτω χέρι. Εσείς τον αφήσατε σήμερα να πληρώνει τα σπασμένα από την έλλειψη συστηματικής αγροτικής πολιτικής. Και δεν εφαρμόσατε αγροτική πολιτική σε εθνικό επίπεδο, όπως δεν καταστρώσατε και πλαισίο διαπραγμάτευσης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ξέρατε, κύριε Υπουργέ, ότι τα προβλήματα θα έρθουν το ένα μετά το άλλο. Ξέρετε, ακόμη και σήμερα, ότι δε θα σταματήσουν. Τι κάνατε; Πώς διαπραγματευτήκατε εγκαίρως; Ακόμα και την παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χρειάστηκε να σας την υποδείξουμε εμείς, με ερώτηση του Ευρωβουλευτή μας, του Αλέκου του Αλαβάνου. Ακόμη και το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής χρειάστηκε να σας το υποδείξουμε εμείς, στην ερώτηση προς τον κύριο Πρωθυπουργό. Γιατί το κρατάτε στα συρτάρια;

Γελάει ο κύριος Πρωθυπουργός αλλά πριν γελάσει θα έπρεπε να εξηγήσει γιατί βγήκαν τα προβλήματα στους δρόμους, γιατί το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής δεν το αξιοποίησε ως θεσμικό πλαίσιο διαλόγου πριν οξυνθεί το πρόβλημα. Σήμερα το αξιοποιείτε για τις 10 του Γενάρη, ετεροχρονίζοντας και πάλι το θέμα.

Η πρόταση που έγινε να απεμπλακεί το θέμα από την αδιαλλαξία και να γίνει Κοινοβουλευτική Επιτροπή με το άρθρο 44 αρχηστεύτηκε, γιατί της γυρίσατε την πλάτη, γιατί αντιμετωπίζετε προβλήματα ζωής και προσποτικής των αγροτών ως προβλήματα γοήτρου και κύρους. Άλλα πέρα από τις λογικές του γοήτρου παπάρχουν οι αρχές του διαλόγου.

Και τούτη την ώρα, κύριε Υπουργέ, μιλήσατε ως ένας νεοδογματικός του κυβερνητισμού εναντίον της κοινωνίας, η οποία ακόμη και από τα λάθη της Κυβερνήσεως της, καλείται σήμερα να πληρώσει τα σπασμένα.

Εξηγήστε, λοιπόν, σήμερα με ποιο πλαίσιο διαπραγματευτείτε εγκαίρως, όταν γνωρίσατε πριν από ένα χρόνο τα προβλήματα; Γιατί δίνατε αντίθετες με τα σημερινά λεγόμενά σας υποσχέσεις, στην προεκλογική περίοδο; Γιατί διαμορφώνατε προσδοκίες πολιτικές στο όνομα του εκλογικού χρηματιστηρίου; Και γιατί σήμερα συμπεριφέρεσθε με αυτόν τον ανάλγητο και αυταρχικό τρόπο; 'Όταν ουσιαστικά ταλαιπωρούνται οι αγρότες, η κοινωνία, η οικονομία, διάφορες κοινωνικές ομάδες, με τη λογική του ποιος θα υποχωρήσει πρώτος, του ποιος θα αντέξει περισσότερο και του ποιος τελικά θα κληθεί σε βρέθει σε αλληλοσπαραγμό με τους άλλους, δεν καταλαβαίνετε ότι το κόστος είναι πολλαπλάσιο.

Οι κυβερνήσεις, όταν δημιουργούνται τέτοια προβλήματα, βγαίνουν από τη θερμοκήπια της εξουσίας και πηγαίνουν να συναντήσουν αυτούς που υποφέρουν.

Κατά τα άλλα, κύριε Υπουργέ, ξέρετε ότι ο Ισπανός Υπουργός Γεωργίας, ο Πορτογάλλος Υπουργός Γεωργίας, ο Δανός, ο Γάλλος, ο Ιταλός, ο Ολλανδός, ο Ιρλανδός, διαπραγματεύτηκαν σκληρά σε όλη αυτήν την περίοδο, μιας ολόκληρης δεκαπενταετίας, που καμιά ελληνική κυβέρνηση δε διαπραγματεύτηκε για το συμφέρον της αγροτικής οικονομίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. 'Εβερτ έχει το λόγο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να υποβάλω μια ερώτηση και εγώ στον κύριο Υπουργό για να απαντήσει μετά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Οχι, κύριε Κόρακα,

Θα μιλήσετε μετά.

Ορίστε, κύριε Έβερτ, έχετε το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, χρειάζεται πράγματι μεγάλο θράσος εκ μέρους του Υπουργού Γεωργίας για να δίνει μαθήματα στη Νέα Δημοκρατία για ευρωπαϊκή δεοντολογία.

Θυμηθείτε τον εαυτό σας κύριε Τζουμάκα, με τα όσα λέγατε τη δεκαετία του '70, τα όσα υποστήριζατε τη δεκαετία του '80 για το "ΕΟΚ και NATO το ίδιο συνδικάτο".

Και μην έρχεσθε απ' αυτό το Βήμα να δώσετε μαθήματα στη Νέα Δημοκρατία, η οποία ενέταξε την Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Είσαστε αναξιόπιστος, συνεπώς, να δίδετε μαθήματα. Άλλα ταυτόχρονα είσαστε και ένας αποτυχημένος Υπουργός. Και αυτό πρέπει να το καταλάβει ο κ. Σημίτης. Διότι εκείνος ο Υπουργός Γεωργίας, ο οποίος συγκρούεται υβρίζοντας, με τους αγρότες, προτηλακιζόντας τους αγρότες, είναι κατ' εξοχήν αποτυχημένος Υπουργός. Ο Υπουργός ο οποίος συγκρούεται με το 22% του Ελληνικού Λαού, δεν μπορεί να στέκεται, κύριε Υπουργέ, σ' αυτά τα έδρανα. Το πρόβλημα δεν είναι αν οι αγρότες έχουν δίκιο ή άδικο, εάν ζητούν πολλά ή λίγα. Θα έλθω και σ' αυτό. Το πρόβλημα είναι ότι κατά τρόπο συστηματικό, κύριε Πρόεδρε, ο Πρωθυπουργός αρνήθηκε κατά τρόπο πεισματικό και απαράδεκτο, το διάλογο με τους αγρότες, απλώς και μόνο για να κάνει μια επίδειξη δυνάμεως. 'Όμως, η άρνηση του διαλόγου εκ μέρους του Πρωθυπουργού είναι επίδειξη πραγματικά αδυναμίας. Διότι ο Πρωθυπουργός, οι Υπουργοί και οι πολιτικοί, το πρώτο iσχυρό όπλο το οποίο έχουν, είναι ο διάλογος με το Λαό. Αυτή είναι η πεμπτουσία της Δημοκρατίας. Και όπως δεν μπορούν να θέτουν και οι αγρότες όρους, ακόμη περισσότερο δεν μπορεί να θέτει όρους ο κύριος Πρωθυπουργός ότι "καταργείστε τα μπλόκα για να μπορούμε να συζητήσουμε".

Κατέβηκαν στα λιμάνια οι εργαζόμενοι. Εκεί τι θα τους πείτε; "Αφήστε τα πλοία να δέσουν για να συζητήσουμε";

(Θόρυβος από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Μην ανησυχείτε, κύριοι συνάδελφοι. Μεθαύριο κατεβαίνουν οι δάσκαλοι και οι καθηγητές. Τι θα τους πείτε; "Γυρίστε στις τάξεις για να συζητήσουμε"; Αυτή είναι η αντιμετώπιση της σημερινής, της σύγχρονης κοινωνίας, του διαλόγου, της κοινωνικής ευαισθησίας την οποία πρέπει να έχει μια κυβέρνηση απέναντι κυρίως στους εργαζόμενους, οι οποίοι προσέφεραν και προσφέρουν στην ελληνική κοινωνία;

Κύριε Πρόεδρε, πέρα απ' αυτό, ήλθε ο κύριος Υπουργός κατά τρόπο απαράδεκτο να συκοφαντήσει και πάλι τους αγρότες. Το έκανε έμμεσα μόνο αυτήν τη φορά. Μίλησε για το κόστος ενός τρισεκατομμυρίου στην πραγματικότητα, των αιτημάτων των αγροτών. Εμείς σας λέμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι τα αιτήματα των αγροτών δεν ξεπερνούν τα 150 δισ. δραχμές. Και είμαστε έτοιμοι να δεχθούμε τώρα οποιαδήποτε επιτροπή ορισθεί, που θα εξετάσει τα αιτήματα των αγροτών. Και για να αντιληφθείτε πώς γίνεται η υπερμεγέθυνση των προβλημάτων και των αιτημάτων δήθεν των αγροτών, λένε οι αγρότες: "Οι τόκοι υπερημερίας ανέρχονται σε 200 δισ. δραχμές. Να γίνει μια ρύθμιση, να πληρωθούν οι τόκοι υπερημερίας σε δεκαπέντε χρόνια". Έρχεται, λοιπόν, η Κυβέρνηση και λέει, "σε μία δημοσιονομική διαχείριση τα 200 δισ. για να μπορέσουμε να φτάσουμε στο ύψος του ενός τριών", ενώ είναι βέβαιο ότι αν γίνει μια ρύθμιση, αυτό θα σπάσει στα χρόνια της ρυθμίσεως και αυτή θα είναι η αντίστοιχη δημοσιονομική επιβάρυνση του Προϋπολογισμού. Και κατ' αυτόν τον τρόπο, το ένα θέμα μετά το άλλο, το αντιμετώπισε. 'Όπως πολύ σωστά ενετόπισε ο κ. Κωνσταντόπουλος, ποιες είναι οι διαρθρωτικές μεταβολές που χρειάζεται να γίνουν. Γιατί είναι διαρθρωτικό το πρόβλημα της γεωργίας; Τι έγινε τη δεκαετία του '80; Ποιος ήταν Υπουργός Γεωργίας επί τέσσερα πέντε χρόνια; Γιατί δεν έγιναν διαρθρωτικές μεταβολές τότε και φτάσαμε σήμερα στο σημείο, το 70% της τιμής του αγροτικού προϊόντος να αποτελεί επιδότηση και το υπόλοιπο 30% μόνο

να καλύπτει την τιμή; Πώς αυξήθηκε το κόστος;

Δεν κάνω σύγκριση, κύριε Πρόεδρε, εγώ μεταξύ Νέας Δημοκρατίας και ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Η ευθύνη μας είναι για τρία χρόνια στα δεκαπέντε και την αναγνωρίζουμε αυτήν την ευθύνη. Άλλα το πρόβλημα των αγροτών δεν είναι ούτε η Νέα Δημοκρατία ούτε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ούτε οι υποσχέσεις των άλλων Κομμάτων. Είναι το πραγματικό γεγονός ότι χάνεται ο πρωτογενής τομέας, ότι πρόκειται να έχουμε στα μεγάλα αστικά κέντρα διακόσες πενήντα χιλιάδες ανέργους το 2000, εάν δε λάβουμε άμεσα μέτρα τώρα.

Και τα μέτρα τα άμεσα τώρα, είναι βραχυπρόθεσμα να μειωθεί άμεσα το κόστος και μακροπρόθεσμα να γίνουν επενδύσεις.

Τι έκανε ο κύριος Υπουργός για τα 178 δισ. δραχμές που έφυγαν από τον αγροτικό τομέα για να πάνε στη βιομηχανία και για να μην μπορεί η βιομηχανία να τα απορροφήσει.

Κύριε Πρόεδρε, ξοδεύτηκαν, και η ίδια η Κυβέρνηση το ομολογεί αυτές τις μέρες, δαπανήθηκαν, χάθηκαν από το σύνολο της οικονομίας 170 δισ. δραχμές, όταν αυτό που ζητούσαν οι αγρότες ήταν 150 δισ. δραχμές. Ποιος ευθύνεται γι' αυτό; Το πείσμα του κυρίου Πρωθυπουργού για να προχωρήσει σε διάλογο. Εμείς δε σταθήκαμε ούτε μπροστά ούτε πίσω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Τελειώστε, κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ....

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς σταθήκαμε δίπλα στους αγρότες και ζητούμε εδώ και τώρα ο κύριος Πρωθυπουργός να δείξει μεγαλοπρέπεια, να δείξει αντρισμό, να συζητήσει με τους αγρότες, διότι αυτή είναι η υποχρέωση του κάθε Έλληνα Πρωθυπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επί της ουσίας θα απαντήσει ο κ. Τζουμάκας, ο οποίος και μίλησε για το αγροτικό θέμα.

Εγώ θέλω να σταθώ στο ύφος του κ. Έβερτ και στον τρόπο ομιλίας του, στους χαρακτηρισμούς τους οποίους συνεχώς χρησιμοποιεί, τόσο για τους Υπουργούς, όσο και για μένα. Πριν είπε για τον κ. Πάχτα, ότι "πρέπει να ντρέπεται" και απειθύνθηκε σε μένα, λέγοντας ότι "θα πρέπει να ντρέπεται η Κυβέρνηση", τώρα χαρακτηρίσε τον κ. Τζουμάκα "αποτυχημένο Υπουργό" και ούτω καθεξής.

Είναι μία τακτική, την οποία επαναλαμβάνει συνεχώς σ' αυτήν την Αίθουσα. Αυτήν την τακτική την έχερουμε από τις εκλογές. Τότε ήταν περίοδος συνεχώς προσπάθειας προσωπικών επιθέσεων εναντίον καθενός. Ήταν μία τακτική, την οποία του είχαν συστήσει οι Αμερικανοί σύμβολοί του, μία τακτική η οποία τον οδήγησε στην αρνητική προπαγάνδα και μία τακτική, όπως έχερουμε όλοι, που δεν τον ωφέλησε καθόλου.

Γιατί αυτή η προσωπική συνεχώς επίθεση; Γιατί αυτή η επικέντρωση στα προσωπικά θέματα; Διότι απλούστατα δεν υπάρχει ουσία. Διότι απλούστατα υπάρχει ρητορεία. Διότι απλούστατα υπάρχει δημαργώγια και όσον αφορά τις ιδέες και την πολιτική υπάρχει μόνο κενό.

Θέλω να προσθέσω ότι, προσωπικά, δεν πιστεύω ότι αυτός ο τρόπος, αυτό το ύφος, αυτή η παρουσίαση των θεμάτων, είναι μία παρουσίαση η οποία συμβάλλει στο επίπεδο της Βουλής, η οποία συμβάλλει στο να πείσει τους πολίτες ότι συζητάμε ουσία, η οποία συμβάλλει στο να αναλύσει επιχειρήματα. Συμβάλλει μόνο στο θέατρο, συμβάλλει στους πίτλους των εφημερίδων, συμβάλλει στο να φαινόμαστε στους οπαδούς ότι έχουμε πυγμή, συμβάλλει στις εσωκομματικές αντιπαραθέσεις.

Εγώ θα συνιστούσε στον κ. Έβερτ, για να μην είναι μελαγχολικός συνεχώς Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, να σκεφθεί αυτόν τον τρόπο διότι οι υβριστές δεν έχουν προοπτική. Το απέδειξε ο Ελληνικός Λαός το Σεπτέμβρη και θα το αποδείξει και πάλι, όποτε χρειασθεί.

(Παρατεταμένα χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Μιλιάδης Έβερτ έχει το λόγο.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να καταλάβει ο κ. Σημίτης, ότι θέση στην πολιτική ζωή δεν έχουν οι ψεύτες.

(Διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.).

Θα υπενθυμίσω στον κύριο Πρωθυπουργό τι υποσχέθηκε στη Λάρισα, παραμονές των εκλογών, για τη στήριξη του αγροτικού εισοδήματος.

Κύριε Πρόεδρε, ομιλεί ο κύριος Πρωθυπουργός με δήθεν μία πρόσφατη εντολή, την οποία δεν αρνούμεθα.

Η εντολή, όμως, αυτή....

(Φωνές - Διαμαρτυρίες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ.

Τη συνεδρίασή μας τη δείχνει η κρατική τηλεόραση απευθείας. Προς Θεού!

(Φωνές - Διαμαρτυρίες)

Ορίστε, κύριε Έβερτ, έχετε το λόγο.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Όταν θα εξασφαλίσετε την ησυχία, κύριε Πρόεδρε.

Την εντολή, όμως, αυτήν την εστήριξε σε όσα προεκλογικά έλεγε ο κύριος Πρωθυπουργός. Ήταν είναι βέβαιο. Αυτά τα οποία υποσχέθηκε προεκλογικά, δεν τα ετήρησε μετεκλογικά.

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ (Από την Πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.): Τι υποσχέθηκε;

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Μη ρωτάτε εμένα, κύριοι συνάδελφοι του Π.Α.Σ.Ο.Κ. Να ρωτάτε το σύνολο του Ελληνικού Λαού, που σήμερα έχει ενεργοποιηθεί και έχει κινητοποιηθεί. Διότι δεν είναι δυνατόν ασφαλώς να πιστεύετε ότι ο αγροτικός τομέας βρίσκεται σε κινητοποίηση, ότι βρίσκεται σε κινητοποίηση η ΓΣΕΕ, η ΑΔΕΔΥ, οι εργαζόμενοι στα λιμάνια, οι δάσκαλοι και οι καθηγητές, άνευ λόγου και αιτίας. Δεν είναι διότι είναι μεγάλες οι διεκδικήσεις τους. Είναι διότι άλλα τους είχατε πει προεκλογικά και άλλα κάνατε μετεκλογικά. Και την κύρια ευθύνη τη φέρνει κατ' εξοχήν ο Πρωθυπουργός, ο οποίος είπε ψέματα στον Ελληνικό Λαό τις παραμονές των εκλογών και έτσι πήρε την ψήφο του Ελληνικού Λαού.

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα δεν είναι αν οι αγρότες έχουν δίκιο ή άδικο. Το θέμα δεν είναι αν οι αγρότες ζητούν πολλά ή λίγα. Το θέμα είναι, όταν υπάρχει αλαζονεία εκ μέρους της Κυβερνήσεως και όταν η Κυβέρνηση αρνείται το διάλογο με τους αγρότες, αρνείται το διάλογο με τους εργαζόμενους για να αποδείξει δήθεν, στα διαπλεκόμενα συμφέροντα, ότι υπάρχει ένας Πρωθυπουργός ο οποίος αντέχει στις πιέσεις. Διότι περί αυτού πρόκειται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Αρχηγός του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Τσοβόλας έχει το λόγο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ομιλούν όλοι εξ ονόματος των αγροτών!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Ιωαννίδη.

Ορίστε, κύριε Τσοβόλα, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Οι Βουλευτές θα μιλήσουν ποτέ;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΜΠΟΥΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πότε θα μιλήσουν οι Βουλευτές;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Το λόγο ζήτησε ο κ. Τσοβόλας και μετά ο κύριος Υπουργός Γεωργίας. Το λόγο ζήτησε και ο κ. Κόρακας, για να κάνει μία ερώτηση.

Ορίστε, κύριε Τσοβόλα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.Ι.): Κύριε Πρόεδρε, δε θα αναφερθώ στο παρελθόν, γιατί το αγροτικό ζήτημα είναι παρόν και μέλλον. Γνωρίζει πολύ καλά ο Υπουργός Γεωργίας, ότι ως Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.Ι., κατά τη

διάρκεια πέντε επερωτήσεων, με σοβαρότητα και υπευθυνότητα, πριν εμφανιστεί η έκρηξη των αγροτών, είχα κάνει προτάσεις για λογαριασμό του ΔΗ.Κ.Κ.Ι., είχα επισημάνει τον άμεσο κίνδυνο έκρηξης στον αγροτικό χώρο και είχα ζητήσει από την Κυβέρνηση να φέρει έγκαιρα μία συνολική ελληνική αγροτική πολιτική, που να λαμβάνει υπόψη της τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο αγροτικός τομέας, αλλά και η πλειοψηφία του αγροτικού πληθυσμού.

Κατά τη διάρκεια της αγροτικής κινητοποίησης, πάλι με σοβαρότητα και υπευθυνότητα, πρότεινα στον κύριο Πρωθυπουργό, με όλο το σεβασμό προς το θεσμό του Πρωθυπουργού, να καλέσει τους Αρχηγούς των Κομμάτων, να πάρουμε τα αιτήματα -με την πάρουσια και του Υπουργού Γεωργίας- ένα πρόσεις ήταν δύομιση ποια από αυτά μπορούν - και υπάρχουν πολλά που μπορούν- να ικανοποιηθούν χωρίς απαγορευτικό οικονομικό κόστος και υπεύθυνα το κάθε Κόμμα, ενώπιον του Ελληνικού Λαού και του αγροτικού πληθυσμού, να πάρει θέση.

Δυστυχώς, δεν πήρα καμία απάντηση από τον κύριο Πρωθυπουργό στην προηγούμενη διάταξη συζήτηση που έγινε εδώ, αλλά και όταν συζητήσαμε την επίκαιρη ερώτηση.

Προτίμησε ο κύριος Πρωθυπουργός να εφαρμόσει -κατά την άποψή μου- την αλαζονική και λαθεμένη πολιτική, η οποία δημιουργεί μεγάλο τραύμα στην κοινωνία. Είναι μία λογική, που θα τη βρει μπροστά της η ίδια η Κυβέρνηση και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, αν πιστεύει ότι με το να καθηλώσει ή να εκφυλίσει αυτήν την κινητοποίηση των αγροτών, θα καθηλώσει και όλες τις εξεγέρσεις του Λαού, που οφείλονται σε αυτήν την οικονομική πολιτική, η οποία είναι αδιέξοδη και κοινωνικά άδικη.

Εμείς αυτήν την τελευταία στιγμή, καλούμε τον κύριο Πρωθυπουργό να εγκαταλείψει αυτήν την αλαζονική πολιτική, να δει ένα πρόσεις ήταν τα προβλήματα και κύριως τα προβλήματα που έχουν σχέση με τη διάρθρωση στη γεωργία. Και θα πρέπει τα έργα υποδομής να δίνουν προοπτική.

'Όπως τόνισα, θα το επαναλάβω, κύριε Πρωθυπουργέ, με όλη τη σοβαρότητα, μη σας λένε ότι τους κινητοποιούσαν τα Κόμματα. Μπορεί να ήταν και Κόμματα. Αυτό είναι θεμιτό σε μία δημοκρατία. Άλλα είναι δυνατόν να λέτε "δεν κουβεντάζω, γιατί είναι το άλφα ή το δείνα Κόμμα πίσω"; Αυτό είναι κατ' αρχήν αντιδημοκρατική αντίληψη και πολιτική. Δεν έχει δικαίωμα ο κάθε πολίτης να ανήκει σε όποιο Κόμμα θέλει; Αρνείσθε ότι τα προβλήματα είναι σημαντικά στον αγροτικό τομέα;

Να δούμε, λοιπόν, τη ρύθμιση χρεών. Και εγώ θα σας πω το εξής. Να δείτε πώς περιορίζεται σημαντικά το κόστος και πώς φεύγουμε από τη μέση, οι όποιοι που πάνε να εκμεταλλεύονται τις κινητοποιήσεις και την αγωνία των αγροτών. Βάλτε πλαφόν στις ρυθμίσεις, ώστε να μην μπουν οι μεγάλοι οφειλέτες. Έτσι θανακουφίσετε τους πολλούς και πραγματικούς αγρότες.

Δεύτερον, περιορισμός του κόστους παραγωγής. Πώς θαντιμετωπίσουμε το πρόβλημα στη Χώρα, κύριε Πρωθυπουργέ -με όλη τη σοβαρότητα μιλώντας- που έχει το πρόβλημα; Πώς θαντιμετωπίσουμε το πρόβλημα, όταν στην Ελλάδα έχουμε μέσο γεωργικό κλήρο τριάντα στρέμματα;

Να προχωρήσουμε και να συμβάλει και η Πολιτεία και η Αγροτική Τράπεζα και το αγροτικό σύστημα, στη μείωση του κόστους παραγωγής. Και από κει πέρα να δούμε μέσα από τις διαρθρώσεις, και ένα διαθρωτικό πρόβλημα, το πώς θαντιμετωπίσουμε μελλοντικά το πρόβλημα για να δώσουμε προοπτική στην αγροτική νεολαία. Γιατί διαφορετικά, κύριε Πρόεδρε της Κυβερνησης, σας λέω υπεύθυνα και σοβαρά, μπορεί μεν να εκφύλιστον οι κινητοποιήσεις -δεν ξέρω, είναι θέμα των αγροτών- αλλά δεν κερδίζετε τίποτε.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του ΔΗ.Κ.Κ.Ι. κ. Δημητρίου Τσοβόλα).

Απλά αναβάλλετε το πρόβλημα. Έχετε δημιουργήσει τεράστιο πρόβλημα σε όλους τους αγρότες, που είτε συμμετέχουν είτε δε συμμετέχουν στις κινητοποιήσεις. Και το πρόβλημα θα είναι άμεσο μετά και για τον αγροτικό πληθυσμό και για την αγροτική οικονομία και για την ελληνική γενικότερα οικονομία. Γι' αυτό, κύριε Πρωθυπουργέ, εγώ επαναλαμβάνω και αυτήν την τελευταία στιγμή αύριο το πρώτη να καλέσετε τους

Αρχηγούς των Κομμάτων, αφού κακώς δε θέλετε να κουβεντιάσετε. Θυμίζοντας το '80 "δε συζητάμε με απεργούς". Το ίδιο θυμίζετε τώρα. Και αυτό το λέτε σύγχρονη πολιτική. Είναι αναχρονιστική η πολιτική. Είναι λάθος. Επαναφέρω την πρόταση: Να καλέσετε αύριο τους Αρχηγούς των Κομμάτων, να δούμε ένα-ένα τα ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Παρακαλώ, τελειώσατε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ): Και με καλή διάθεση -εγκαταλείποντας τη λογική ότι υπάρχει κόστος, δεν υπάρχει απαγορευτικό κόστος- σε αιτήματα που μπορούν να ικανοποιηθούν και είναι συμβατά με την Ενωμένη Ευρώπη, να δώσουμε λύση και στη συνέχεια, να φέρει η Κυβέρνηση δια του Υπουργού Γεωργίας στη Βουλή, ένα συνολικό πλέγμα μέτρων διαρθρωτικών στην αγροτική οικονομία, με παράλληλη στήριξη του αγροτή στο μεταβατικό διάστημα, ώστε να διασφαλιστεί ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης και να δοθεί προοπτική.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται πάλι ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του ΔΗ.Κ.ΚΙ. κ. Δημητρίου Τσοβόλα).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Τσοβόλα, σας παρακαλώ, τελειώστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ): Γιατί διαφορετικά θα φεύγουν ομαδικά οι αγρότες από την περιφέρεια, θα συσσωρεύονται στα μεγάλα αστικά κέντρα και θαυμάζουν το ήδη μεγάλο πρόβλημα της ανεργίας.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο για μία ερώτηση μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κόρακας έχει το λόγο για να κάνει μία ερώτηση.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς από τον Κανονισμό δεν μπορώ να παρέμβω και εγώ για να πω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν έχετε το δικαίωμα. Κάντε την ερώτησή σας.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: ...για τα σάσα απίθανα μας είπε ο κ. Τζουμάκας. Θα πάρει την απάντηση έξω από τη Βουλή, από τον κόσμο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κάντε την ερώτησή σας, σας παρακαλώ.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: ... από τους Βουλευτές του ΚΚΕ, καθώς και την απάντηση στον κ. Έβερτ για το τι συνέβη τη δεκαετία του '80 στη Χώρα μας και βρίσκεται η αγροτική οικονομία σ' αυτά τα χάλια.

Η ερώτησή μου είναι η εξής: Πόσοι ήταν οι αγρότες στη Χώρα μας το 1980 πριν μπούμε στην Ε.Ο.Κ.; Είναι αλήθεια ή δεν είναι ότι ήταν ένα εκατομμύριο εβδομήντα οκτώ; Πόσοι το '93; Είναι αλήθεια ή δεν είναι ότι ήταν επτακόσιες πενήντα χιλιάδες; Πόσοι θα είναι το 2000; Είναι αλήθεια ή δεν είναι ότι θα είναι διακόσιες πενήντα - τριακόσιες χιλιάδες και πού θα πάνε οι υπόλοιποι;

Επίσης, ποιο ήταν το πλεόνασμα του εμπορικού ισοζυγίου σε αγροτικά προϊόντα με τις χώρες της ΕΟΚ το 1980 και ποιο είναι το έλλειμμα σήμερα; (Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

'Ηταν τότε δεκάδες δισεκατομμύρια υπέρ της Ελλάδος και είναι σήμερα εκατοντάδες δισεκατομμύρια σε βάρος της Ελλάδας; Πόσο είναι το μέσο εισόδημα του αγροτή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Κόρακα, τελειώνετε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Είναι ή δεν είναι το 60% του εισοδήματος, ακόμη και των ανέργων στη Χώρα μας;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δυόμισι ώρες έχει να μιλήσει Βουλευτής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο επτί του Κανονισμού.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε,

παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σημειώσω ότι η διαφοροποίηση του κ. Κωνσταντόπουλου, σχετικά με την πολιτική συμμετοχής της παρατάξεως του στην κινητοποίηση, δύτη δηλαδή έχει σχέση με το διαρθρωτικό πρόβλημα της Χώρας, τη θεωρώ πάρα πολύ θετική, γιατί αυτό είναι το πραγματικό πρόβλημα. Και θα ήταν πολύ σημαντικό, αν όλες οι δυνάμεις που πήραν μέρος σ' αυτήν την κινητοποίηση και όχι στην απεργία -δεν είναι απεργοί οι αγρότες, δεν είναι μισθωτοί, είναι αυταπασχολούμενοι-, έθεταν ως πρώτο θέμα το αγροτικό, έθεταν ως πρώτο θέμα την κατανάλωση, το εισόδημα από ζημία, όχι γενικώς το εισόδημα. Γιατί είναι ευθύνη των κυβερνήσεων να υποστηρίζουν το εισόδημα των πολιτών της χώρας, της κάθε χώρας. Αυτά είναι στοιχειώδη πράγματα.

Το δεύτερο που ήθελα να πω, είναι ότι είμαστε η μόνη Κυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που συνομιλούμε με εξωθεσμικούς εκπροσώπους. Καμία άλλη ευρωπαϊκή κυβέρνηση δε συζητά με εξωθεσμικούς εκπροσώπους. Υπάρχουν οργανώσεις που έχουν εκλεγεί από την ψήφο όλων των αγροτών. Και το κάναμε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Ο Επίτροπος μίλησε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Ο Επίτροπος εκφράζει την Κομισιόν, δεν εκφράζει ευρωπαϊκή κυβέρνηση. Και ασφαλώς αν δεν πήγαινα με τον κ. Ευφραμίδη, δε θα γινόταν η συνάντηση. Μέσω Ευρωβουλευτή έγινε η συνάντηση, όλων αυτών που έλεγαν ότι δε συζητάμε εμείς με τη φωλέα του λύκου, δε συζητάμε με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Χαιρομαί πολύ που έφθασαν εκεί, κύριε Κόρακα. Είναι θετικό βήμα. Επιτέλους! Καλό είναι, λοιπόν, αυτό.

'Οσον αφορά το διάλογο, συζητάμε από την αρχή ή μάλλον όχι από την αρχή, αλλά από τότε που προετοιμάστηκε από εδώ μέσα η κινητοποίηση, από τις επερωτήσεις της Νέας Δημοκρατίας, από τη πρόταση νόμου και από τις επερωτήσεις των άλλων Κομμάτων. Γνωρίζαμε όλοι πολύ καλά τι θα γίνει το Νοέμβριο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Δηλαδή η επερώτηση...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, εγώ δε σας διέκοψα. Σας άκουσα, δεν πρόκειται να συμφωνήσουμε. Τι να κάνουμε; Ουαι κι αλιμονο.

'Ετσι, λοιπόν, πολύ πριν στις 22 Νοεμβρίου κάναμε εθνική συνάντηση, ΠΑΣΕΓΕΣ, ΓΕΣΑΣΕ και ΣΙΔΑΣΕ στο Υπουργείο Γεωργίας μαζί με άλλα στελέχη του αγροτικού τομέα και συζητήσαμε τα καίρια προβλήματα της περιόδου. Και όταν ορίσαμε την πρώτη μέρα που θα κάναμε εθνική συνάντηση στις 2 Δεκεμβρίου, για το πώς θα καλλιεργηθεί το βαμβάκι τη νέα περίοδο, μας είπαν όλες οι πλευρές: "Ξέρετε, εμείς τώρα πάμε να οργανώσουμε την κινητοποίηση, έχουμε άλλη δουλειά. Θα έρθουμε ύστερα από δύο εβδομάδες".

Είναι συγκεκριμένα πράγματα. Όλοι γνωρίζαμε την πολιτική εκμετάλλευση που προετοιμαζόταν. Και ακόμη και σήμερα εδώ πέρα, γίνεται προσπάθεια τέτοια: Η λογική, δηλαδή, του κ. Τσοβόλα -και θα αναφερώ στη συνέχεια- να συγκυβερνήσουμε γύρω από το θέμα, είναι μια αντίληψη.

'Έχουμε απόψεις. Άλλα, όμως, θα πρέπει να λειτουργούμε στα πλαίσια των Συντάγματος και του πολιτεύματος. 'Οχι να στήνουμε δέκα μπλόκα και μετά να μαζευτούν οι Αρχηγοί των Κομμάτων να συγκυβερνήσουν για το θέμα. Αυτά είναι πρωτοφανή πράγματα. Θα ακούσουμε πολλές καινοτόμες απόψεις εδώ.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Μα, τι είναι αυτά που λέτε;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Παρακαλώ, κύριε συνέδελφε, εγώ δε σας διέκοψα. Λέω την άποψή μου.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Πρώτη φορά ακούγονται στο Ελληνικό Κοινοβούλιο αυτά τα πράγματα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Τι να κάνουμε; 'Όταν ακούμε πρώτη φορά ορισμένα πράγματα, για πρώτη φορά πρέπει να πούμε ορισμένα άλλα, κύριε συνάδελφε.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Επρεπε να πάμε στη δικτατορία για να τα θυμηθούμε αυτά, κύριε Τζουμάκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, μη διακόπτετε. Να υπάρξει ηρεμία και να ακουστούν όλοι όσοι θέλουν να μιλήσουν.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Ετσι, λοιπόν, ήταν σαφής η θέση της Κυβερνήσεως, σχετικά με την εισοδηματική πολιτική στον αγροτικό τομέα.

Σε όλα τα άλλα, υπάρχει ανοικτή συζήτηση, γιατί τα προβλήματα, όπως πολύ σωστά διαπιστώσατε -κάνατε την κριτική σας και διατυπώσατε τις θέσεις σας, που εγώ συμμερίζομαι- είναι πάνω σ' αυτά τα μεγάλα προβλήματα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Τι κάνατε;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Τι έκανα προσωπικά; Ξέρετε πολύ καλά ότι κατέθεσα ένα πακέτο θέσεων στην Κυβερνητική Επιτροπή και συζητήθηκε το αγροτικό πρόβλημα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Για το λάδι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, κύριε Κωνσταντόπουλε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Παρακαλώ, δε σας διέκοψα!

Η Κυβέρνηση υιοθέτησε αυτό το πακέτο των μεταρρυθμίσεων.

Ακολούθησε το θέρος και η προεκλογική εκστρατεία και μόλις μπήκαμε στο δεύτερο μήνα, οργανώθηκε η κινητοποίηση, που είχε σκοπό να προσδιορίσει και να σηματοδοτήσει την τετραετία.

'Όταν πήγα για τη δεύτερη συζήτηση στη Λάρισα και κάθησα στο τραπέζι, μου είπαν "Στέφανε, εμείς έτσι ξεκινάμε την τετραετία και σεις τη δική σας τετραετία, για να μην πείτε στον τρίτο χρόνο γιατί οργανώσαμε αυτήν εδώ την κινητοποίηση και τα μπλόκα", που θύμιζαν εποχές του προηγούμενου αιώνα, ότι θα έπρεπε να περάσουμε αφού πάρουμε passport, στην απέναντι πλευρά.

'Ετσι, λοιπόν, το πλαίσιο της διαπραγμάτευσης έχει σχέση με μια ορισμένη πολιτική και μια ορισμένη στρατηγική. Δεν είναι απλά κομματικό το θέμα. Είναι ποια κατεύθυνση θα πάρει η Χώρα σχετικά με τη γεωργία. Θα γίνουν μεταρρυθμίσεις, θα γίνουν οι αλλαγές ή το πρόβλημα θα είναι η κατανάλωση, η επιδότηση ή ο Κρατικός Προϋπολογισμός και η ενίσχυση των εισοδημάτων; Πιστεύω ότι θα προσχωρήσετε σ' αυτό.

Είναι, λοιπόν, σαφές ότι μέσα σ' αυτήν την πολιτική θεσμοθετήσαμε το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής και το προετοιμάζαμε, κύριε Κωνσταντόπουλε. Τα συμβύλια σε τέτοια μεγάλα θέματα, δεν είναι για να τα καλέσουμε και να κάνουμε ότι δήθεν διαλεγόμαστε για να καλύψουμε το θέμα.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κύριε Κωνσταντόπουλε, σέβομαι τις απόψεις σας και άκουσα την ομιλία σας στις προγραμματικές δηλώσεις. Ξέρετε ότι έχω μια εκτίμηση προς την ιστορία σας, προς την πολιτική σας και προς τις θέσεις σας. Στις προγραμματικές δηλώσεις μιλήσατε πάνω από μια ώρα και μιλήσατε για τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος. Όλο περιφέρετε την άποψή σας. Το πρόβλημα είναι το σύστημα, ο διάλογος και η πολιτική. Υπάρχουν και πραγματικά προβλήματα που πρέπει να έχουμε σε εξέλιξη, εκτός από το πώς θα κάνουμε το διάλογο και πώς θα λειτουργήσει το σύστημα.

Επίσης, ήμασταν πολύ καλά προετοιμασμένοι, κύριε Πρόεδρε, για το Συμβούλιο των Υπουργών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Λυπτάμαι, κύριε Υπουργέ, αλλά πρέπει να κλείσετε την ομιλία σας. Κακώς απαντάτε στις διακοπές, που κακώς σας γίνονται και καταστρέφετε τον δικό σας λόγο. Ο χρόνος δε σας φθάνει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Θέλω να σας πω, ότι τα Συμβύλια των Υπουργών δε γίνονται κάτω από την πίεση των κινητοποιήσεων. Γίνονται κάθε τρίτη εβδομάδα και ημέρα Δευτέρα. Η Κυβέρνηση είχε προετοιμαστεί να πάρει σ' αυτό το Συμβούλιο και γνωστοποίησε στον κ. Αλαβάνο ότι άνοιξε ανοικτές πόρτες για τις προτάσεις που λέτε ότι κάνατε.

'Ένα σχόλιο θα ήθελα να κάνω, κύριε Πρόεδρε. Ο κ. Έβερτ είπε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, ο χρόνος σας τελειώσει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Μα, δεν μπορώ, κύριε Πρόεδρε...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Το Κοινοβούλιο λειτουργεί με Κανονισμό ή όχι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Τι σημαίνει αυτό; Όλοι σ' αυτήν την Αίθουσα κάνουμε κατάχρηση του Κανονισμού. Σας παρακαλώ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Θα ζητήσω και εγώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεν είναι σωστό αυτό, κύριε Πρόεδρε. Χωρίς να πρωτολογήσετε έχετε παρέμβει πάρα πολλές φορές. Ο Υπουργός οφείλει να κλείσει αυτήν την παρέμβασή του.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, να μου δώσετε ένα λεπτό, διότι ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης μίλησε για πάρα πολλά θέματα και θα ήθελα επ' αυτών να πω πω δύο-τρία πράγματα.

Κατ' αρχήν, συνεχίζει τις προσωπικές επιθέσεις. Είναι άποψή του. Έτσι είναι οι δεξιοί πολιτικοί. Αυτήν την πολιτική έκαναν πάντα στο Κοινοβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ, προσέξτε με. Θα σας δώσω ένα λεπτό ακριβώς, χωρίς προσωπικές αναφορές και χωρίς να απευθύνεσθε σε καθέναν που μίλησε πριν, για να συνοψίσετε την άποψή σας. Δε γίνεται αλλιώς.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

'Εθεσε ο κ. Έβερτ ένα θέμα. Είπε...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, ακούτε; Θα πάρω το λόγο τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Να πάρετε το λόγο. Πατή το λέτε αυτό;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Για να διακόψει, κύριε Πρόεδρε. Πάει το λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε της Νέας Δημοκρατίας, πρέπει να είμαστε δίκαιοι όταν είμαστε σ' αυτήν τη θέση. Μίλα ο Υπουργός για πέντε λεπτά που δικαιούται και συνεχώς του γίνονται διακοπές. Κακώς βεβαίως ο Υπουργός απαντά. Άλλα είναι παιχνίδι ανοικτό αυτό που γίνεται σ' αυτήν την Αίθουσα, αν δεν αφήνουμε κάποιον να πει την άποψή του αλλά τον διακόπτουμε και τελικώς δε διαπιστώνουμε τι θέλει να πει ο καθένας; Σας παρακαλώ.

Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ. Μίλήστε για ένα λεπτό και μετά να κλείστε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχήν ο κ. Έβερτ είπε ότι βρίζουμε τους αγρότες. Κάνει μεγάλο λάθος. Η συντριπτική πλειονότητα των αγροτών γνωρίζει την προσπάθεια που κάνουμε και τα πραγματικά προβλήματα. Δεν μπορεί να είναι αγρότες ένα ελάχιστο μέρος από τις ομάδες που προκάλεσαν αυτήν την κινητοποίηση και αύριο να είναι κάποια άλλη ομάδα αγροτών, γιατί συνέχεια υπάρχουν προβλήματα και θα έχουμε συνέχεια εκρήξεις, όσο δεν αντιμετωπίζουμε το μεγάλο αγροτικό πρόβλημα.

Δεύτερον, είπε για τα αιτήματα, ότι είναι της τάξεως των 150 δισεκατομμυρίων. Της τάξεως των 150 δισ. είναι τα αιτήματα που έθεσαν τα στελέχη της δικής του παρατάξεως στα μπλόκα και όχι το συνολικό ψήφισμα που κατατέθηκε σήμερα στην πλατεία Βάθης και μιλάει για όλο το πακέτο.

Δεν είναι 200 δισ., κύριε Πρόεδρε, υπερημέριες. Είναι υπερημέριες και συμβατικοί τόκοι μαζί. Αυτό ήταν ανακριβές.

Θα ήθελα επίσης, να πω ότι γίνεται φυσιολογικά η εξέλιξη της διαδοχής στον αγροτικό τομέα, δυστυχώς με φυσικούς όρους. Δηλαδή, είναι γνωστό ότι το 60% των αγροτών είναι πάνω από πενήντα πέντε χρονών. Γ' αυτό μην κινδυνολογούμε συνεχώς, ότι πρόκειται να έλθουν διακόσιες πενήντα χιλιάδες από την ύπαιθρο εδώ. Δεν αληθεύει αυτό.

Επίσης, θέλω να πω ότι το 1960, στον αγροτικό τομέα βρισκόταν το 65% των Ελλήνων και το 1980 ήταν το 30%. Ευτυχώς για τη Χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ. Έχετε δικαίωμα από τον Κανονισμό, όποιος μιλήσει και αναφερθεί σ' αυτά που είπατε σεις, να απαντήσετε για πάντε λεπτά. Δε θα αφήσω κανέναν να μιλήσει ούτε ένα δευτερόλεπτο παραπάνω απ' αυτό που ορίζει ο Κανονισμός. Παρακαλώ, κλείσατε εδώ.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, απλώς και μόνο ένα θέμα θέλω να θίξω, που έχει σχέση με τη λειτουργία του Κοινοβουλίου. Αναφέρομαι στον Κανονισμό της Βουλής, αλλά και στη δεοντολογία.

Αλίμονο όταν τα Κόμματα της Αντιπολίτευσεως, αλλά και οι Βουλευτές της Συμπολιτεύσεως αντιλαμβάνονται ή προβλέπουν πως κάπι στραβό υπάρχει σε έναν συγκεκριμένο τομέα και ότι θα ξεσπάσει τελικά μία κινητοποίηση ενός τμήματος των πολιτών και εξ αυτού του λόγου προχωρούν σε ερωτήσεις και επερωτήσεις και αυτό να εκλαμβάνεται από τον αρμόδιο Υπουργό ή την Κυβέρνηση, όπι συνιστά διαδικασία που ωθεί τους εργαζόμενους σε απεργιακές κινητοποίησεις. Κάτω απ' αυτήν την έννοια δεν πρέπει να ξανακάνουμε επερωτήση. Αυτό λάβετε το υπόψη σας, διότι σηματοδοτεί μία λεπτομέρεια και ένα κεφάλαιο του τρόπου με τον οποίο σκέπτεται η Κυβέρνηση σ' όλο το πλέγμα αντιμετώπισης των αγροτών.

'Όταν πηγαίνει ο Υπουργός Γεωργίας στη Θεσσαλία και συνομιλεί με τους αγρότες, αυτό είναι θετική ενέργεια. 'Όταν πηγαίνουν στη Θεσσαλία κατόπιν προσκλήσεως -που πρέπει να το κάνουν- για να βρίσκονται κοντά στο Λαό, μαζί με το Λαό, για το Λαό, οι Αρχηγοί των Κομμάτων της Αντιπολίτευσεως και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσεως, τότε αυτό θεωρείται προβοκάτια κατά της Κυβερνήσεως!

Και θέτω το ερώτημα, κύριε Πρόεδρε: Μπορεί να λειτουργήσει έτσι η Δημοκρατία και είναι δημοκρατική αυτή η αντίληψη της Κυβερνήσεως; Πότε το ακούσατε εσείς, που θητεύσατε τόσα χρόνια σ' αυτήν την Αιθουσα;

Αυτά είναι όλα μηνύματα κακά και δεν προοιωνίζουν διάλογο, διάλογο απαραίτητο και μεταξύ των Κομμάτων, αλλά και μεταξύ των Κομμάτων και των κοινωνικών εταίρων.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Κεφαλογιάννη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχουν εγγραφεί για να μιλήσουν επί του Προϋπολογισμού εκατόν πενήντα έξι Βουλευτές. Έχουν μιλήσει μέχρι τώρα είκοσι τρεις. Χθες μιλήσαν δέκα συνάδελφοι και σήμερα άλλοι δέκα. Ήθελα να ρωτήσω, πόσοι συνάδελφοι μπορούν κι εκείνοι να καταθέσουν τις απόψεις τους και τις θέσεις τους πάνω στον Προϋπολογισμό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Κεφαλογιάννη, κατάλαβα ποιο είναι το θέμα και θα σας απαντήσω.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Θα ήθελα να παρακαλέσω, χωρίς να μπούμε σε διάλογο, ότι το Προεδρείο πρέπει να διευκολύνει, ώστε να πάρουν περισσότεροι Βουλευτές το λόγο και να μιλήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Προεδρείο αδυνατεί να ανταποκριθεί σ' αυτό που ζητάτε, από τη σπιγμή που επί δύο ημέρες τώρα, δυστυχώς, ορισμένοι εκ των τριακοσίων συναδέλφων εδώ, συνεχίζουν να κρατούν ουσιαστικά το Βήμα και να μην επιτρέπουν να προχωρήσει ομαλά η διαδικασία, καταχρώμενοι δικαιωμάτων που τους δίνει ο Κανονισμός.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Το Προεδρείο τι κάνει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αυτή είναι η πραγματικότητα. Το Προεδρείο, ως γνωστόν, όσες φορές αντιδρά, δέχεται ιαχές από την αντίστοιχη Πτέρυγα προς την οποία απευθύνεται. Ζούμε, λοιπόν, επί δύο ημέρες αυτό το φαινόμενο. Εγώ βλέπω ότι έχουν μιλήσει μόνον τρεις

Υπουργοί και ενθυμούμαι, όταν ήμουν στα έδρανα αυτά, ότι μιλούσαν περισσότεροι Υπουργοί. Θυμάμαι ότι ήμουν ο μόνος Βουλευτής που είχα κατορθώσει να μιλήσω το 1981. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Τι σημαίνει αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Έχουν σημασία αυτά. Διότι και πέρυσι και πρόπεροι μίλησαν εβδομήντα Βουλευτές. Ποτέ δε συνέβαινε αυτό το πράγμα. Και φέτος, σας υπόσχομαι, και θα το κάνω αύριο και μεθαύριο με μεγαλύτερη αυστηρότητα, θα μιλήσουν τουλάχιστον Βουλευτές. Αυτό ας το ακύρωσουν οι πάντες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, να κάνω μια πρόταση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Όχι, κύριε συνάδελφε, δεν έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Επί του Κανονισμού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ. Επί του Κανονισμού κάνει αίτημα έγγραφο με δύο υπογραφές. Ο κ. Κουναλάκης έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήθελα και εγώ να πω ότι είναι απαραίσκετο αυτό το φαινόμενο. Διαμαρτύρομαι εντόνως παρ' όλο που μιλώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Κουναλάκη, τρώτε χρόνο από τον πολύτιμο χρόνο που έχετε, για να πείτε τα ίδια πράγματα που είπαμε ως τώρα όλοι.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, γιατί; Ο κ. Εβερτ πχ., όταν έκινησαμε χθες, παρακαλούσε να μιλήσουν πάρα πολλοί Βουλευτές και ήρθε και χθες και σήμερα και δημιούργησε τέτοια προβλήματα, που καθυστερήσαμε επτά ώρες τις δύο μέρες τη συζήτηση. Αυτό το θεωρώ υποκρισία.

Το δεύτερο που ήθελα να πω είναι το εξής: Έχει μεγάλο ενδιαφέρον να βλέπουμε να αλληλοκαταγγέλλονται το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. και η Νέα Δημοκρατία για τις ευθύνες. Όπως επίσης, έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον να βλέπουμε, όταν ο ένας είναι κυβέρνηση, να καταγγέλει τις κινητοποίησεις και όταν είναι αντιπολίτευση, ο ίδιος να τις υπερασπίζεται. Αυτό το φαινόμενο βλέπουμε τώρα, τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια. Όταν το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. είναι στην εξουσία καταγγέλλει και αρνείται οποιαδήποτε κινητοποίηση, όταν είναι στην αντιπολίτευση τις υποθάλπει και τις ενισχύει. Και το ίδιο κάνει και η Νέα Δημοκρατία. Αυτό είναι μια τεράστια υποκρισία.

Νομίζω ότι ο Ελληνικός Λαός, όμως, έχει αντιληφθεί τις ευθύνες και την υποκρισία αυτή. Και είναι πάρα πολύ θετικό το γεγονός, για μας τουλάχιστον, ότι στην τελευταία σφυγμομέτρηση τα δύο Κόμματα που διαδέχονται το ένα το άλλο τώρα στην εξουσία, έχουν μόνο το 55% και απορρίπτονται από το μισό Ελληνικό Λαό. Επιτέλους, φαίνεται ότι πάμε προς το τέλος του δικομματισμού. Ισως έρχονται καλύτερες μέρες για τη Χώρα μας.

Θέλω όμως να μπω τώρα στο κύριο θέμα της ομιλίας μου.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι σχεδόν οι ομιλητές από την κυβερνητική πλευρά -σχεδόν για υπήρξαν και μερικές διαφορετικές φωνές- με πρωταγωνιστή βέβαια τον Υπουργό της Εθνικής Οικονομίας και των Οικονομικών, αναλίσκονται σε μία αφόρητη, θα έλεγα, ωραιοποίηση των δεδομένων του Προϋπολογισμού και της οικονομικής και κοινωνικής πραγματικότητας της Χώρας.

Ακούσαμε αυτές τις μέρες πολλές φορές, ότι η κοινωνική συνοχή είναι εδαφαλισμένη, ότι τα πραγματικά εσοδήματα θα αυξηθούν, ότι το κοινωνικό κράτος θα ενισχυθεί, ότι η ανεργία θα μειωθεί και ακούσαμε βεβαίως, ότι θα βελτιωθούν σημαντικά όλοι οι οικονομικοί δείκτες για την εφαρμογή του προγράμματος σύγκλισης. Ακούσαμε επίσης, πολλά για σοσιαλισμό, κεντροαριστερά, κοινωνική αλληλεγγύη και ευαισθησία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο ΓΑΝΤΠΡΟΕΔΡΟΣ της Βουλής κ. ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ)

Με συνάντησε ένας πολίτης χθες, από αυτούς τους λίγους που κάθονται και ακούν όλη τη συζήτηση από την ΕΤ-1 και μου είπε, "μα, αυτά λέγονται στην Ελλάδα, αφορούν τη Χώρα μας, όλες αυτές οι κυβερνητικές διακρίσεις και διαβεβαιώσεις έχουν σχέση με την ελληνική πραγματικότητα";". Πραγματικά, πρέπει να διερωτηθούμε πώς εξηγούνται οι

αντιδράσεις όλων σχεδόν των κοινωνικών στρωμάτων, οι απεργίες, οι κινητοποιήσεις, αφού όλοι ευημερούν, κατά τον κ. Παπαντωνίου; Αυτό μας είπε χθες. Πώς μπορεί να ερμηνευθεί η πρόσφατη δημοσκόπηση προ ημερών που δημοσιεύθηκε, σύμφωνα με την οποία το 73% των πολιτών δεν έχει καλή γνώμη για την Κυβέρνηση; Το Π.Α.Σ.Ο.Κ. χάνει το 1/3 της δύναμής του σε σχέση με το πρόσφατο εκλογικό αποτέλεσμα. Το 62% των πολιτών θεωρεί ότι τα οικονομικά μέτρα της Κυβέρνησης είναι σε λάθος κατεύθυνση και το 75% του πληθυσμού τα θεωρεί άδικα. Πώς είναι δυνατόν αυτά τα πράγματα να συμβαδίζουν; Μήπως αυτή η απόλυτα αρνητική για την Κυβέρνηση εικόνα οφείλεται σε κενά της επικοινωνιακής πολιτικής, όπως ισχυρίζονται ορισμένα κυβερνητικά στελέχη; Ή μήπως οφείλεται στην καταστροφολογική δημαγωγία των Κομμάτων της Αντιπολίτευσης και στην υποκίνηση των κινητοποιήσεων;

Νομίζω ότι πρέπει να συνεννοηθούμε σε ορισμένα πράγματα. Κανείς δεν μπορεί σήμερα κανέναν να υποκινήσει, εάν δεν υπάρχουν προβλήματα πραγματικά. Κανείς δεν υποκινείται πλέον. Πέρασε η εποχή που τα Κόμματα πατούσαν κουμπάκια και έβγαιναν χιλιάδες πολίτες στους δρόμους και διαδήλωναν. Αν δεν υπάρχουν προβλήματα, δεν κινητοποιείται κανένας.

Επομένως, η μεγάλη δυσφορία και απόρριψη οφείλεται στην ουσία της κυβερνητικής πολιτικής που βιώνουν καθημερινά οι Έλληνες πολίτες, μία πολιτική που αποτυπώνεται κυρίως στον Προϋπολογισμό που συζητούμε αυτές τις μέρες.

Η Κυβέρνηση, κύριοι συνάδελφοι, οφείλει επιτέλους να αντιληφθεί ότι δεν πρόκειται να την οφείλησε η προσπάθεια μίας εξοργιστικής ορισμένες φορές, ωραιοποίησης της σκληρής πραγματικότητας. Δεν πρόκειται αυτή η τακτική που καμια φορά αγγίζει τα όρια της φευδολογίας, να μειωσει τις αντιδράσεις, να βελτίωσει την εικόνα της και να αυξήσει την αποδοχή της στον Ελληνικό Λαό και στην κοινωνία. 'Ενας δρόμος υπάρχει για να αλλάξει το κλίμα: Να αλλάξει αυτή η πολιτική, η πολιτική που έχει επιλέξει η Κυβέρνηση, προκειμένου να επιτύχει τη σύγκλιση με τις άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες.

Αυτός είναι ο δρόμος που προϋποθέτει διάλογο και διαπραγμάτευση με τα κοινωνικά στρώματα που αντιδρούν, γιατί έχουν συνειδητοποιήσει τα στρώματα αυτά ότι και τον επόμενο χρόνο, όπως πέρυσι και πρότερων θα υποστούν νέα βαριά πλήγματα στο εισόδημά τους, πλήγματα χώρις προποτική βελτίωσεως στο μέλλον. Άλλα η Κυβέρνηση, όπως και σήμερα εμφανίζεται αδιάλλακτη, αρνείται την επιλογή που υποδεικνύουμε. Δεν απομένει επομένως τίποτε άλλο από μία αυξημένη πολιτική και κοινωνική αντίδραση και μετά την ψήφιση του προϋπολογισμού.

Εμείς στο Συνασπισμό έχουμε αποφασίσει να παρακολουθούμε την πορεία αυτή μέρα με τη μέρα και πιστεύω και ελπίζω ότι θα διαψευστεί η κυβερνητική προσδοκία, ότι όλα τελεώνουν το Σάββατο τη νύκτα με την υπερψήφιση του Προϋπολογισμού.

Η συμμετοχή του Κόμματός μας σ' αυτήν την κοινωνική αντίδραση είναι αναγκαία και για ένα πρόσθετο λόγο: Ο Συνασπισμός είναι ένα κόμμα της σύγχρονης αριστεράς με σαφή ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Μαζί με όλες σχεδόν τις άλλες αριστερές και προοδευτικές δυνάμεις υποστηρίζουμε την ευρωπαϊκή ενοποίηση, υποστηρίζουμε ότι η θέση της Ελλάδας είναι στην ενωμένη Ευρώπη. Απορρίπτουμε, επομένως, τις αδιέξοδες, κατά τη γνώμη μας, θεωρίες των αποδεσμεύσεων και του απομονωτισμού, αλλά επιδιώκουμε να προσεγγίσουμε το όραμα αυτό με άλλες πολιτικές, χώρις τον οριστικό κοινωνικό αποκλεισμό ευρύτατων λαϊκών στρωμάτων.

Και πρέπει να σας πω, κύριοι του ΠΑΣΟΚ, ότι σ' όλη την Ευρώπη στις αριστερές τάσεις συσταλημοκρατικών κομμάτων κυρίως, έχει αρχίσει ένας τεράστιος διάλογος για το πού πάει αυτή η ιστορία. Μόνο στο ΠΑΣΟΚ δεν βλέπω να αναπτύσσεται ο διάλογος αυτός. Κουνάτε το κεφάλι σας, κύριε Σπυριούνη... Ελπίζω ότι κάποιοι συζητούν, αλλά εννοώ επίσημα στην Κυβέρνηση, με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης.

Εμείς, ενώ θέλουμε την ευρωπαϊκή ενοποίηση, δε θέλουμε την Ευρώπη των 2/3. Και αυτή η αντίσταση που θα προβάλουμε θα είναι μία υπηρεσία στην ιδέα της ενωμένης Ευρώπης, μιας

ενωμένης Ευρώπης που θα έχει στόχο την ειρήνη και την ασφάλεια, την ευημερία όλων των ευρωπαίων πολιτών.

Αντιθέτως, κατά τη γνώμη μου, η κυβερνητική πολιτική που αντιγράφει πιστά -θα έλεγα μάλιστα κακέκτυπα- τις πολιτικές των συντρητικών δυνάμεων που κυριαρχούν σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυδάνει και στην Ελλάδα κατακόρυφα τον ευρωσκεπτικισμό. Άκουσα σήμερα τον κ. Παπαθεοδότη και τον κατατάσσω στους ευρωσκεπτικιστές, και ξέρω ότι και άλλα στελέχη και πολύς κόσμος του ΠΑΣΟΚ σκέπτεται έτσι.

Επομένως, αυτή η πολιτική έχει ως αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση του ευρωσκεπτικισμού. Θα έλεγα επίσης ότι καταστρέφει τον ενθουσιασμό και την έμπνευση των πολιτών για το ευρωπαϊκό όραμα. Είναι στην ουσία της μία πολιτική αντιευρωπαϊκή. Τροφοδοτεί και ενισχύει τις δυνάμεις εκείνες που αντιτίθενται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί είναι σαφές ότι δεν πρόκειται να πεισθούν τα λαϊκά στρώματα να συναινέσουν στην πορεία προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση αν νιώθουν ότι αυτό θα σημάνει την οριστική περιθωριοποίηση και τον κοινωνικό αποκλεισμό τους.

Και πρέπει αυτά τα στρώματα να τα πάρουμε πολύ σοβαρά υπόψη μας, δεν μπορούμε να τα αγνοούμε και έχει χρέος το ΠΑΣΟΚ, ένα Κόμμα που λέει ότι είναι σοσιαλιστικό -κεντροαριστερό ή αριστερό, δεν ξέρω, γιατί ο καθένας ό,τι θέλει μπορεί να λέει σ' αυτή τη Χώρα- να αναπτύξει τέτοιου είδους ευαισθησίες.

Θέλω να πω δύο λόγια για τον πολιτισμό και τελείωνω. Ήταν ο φωτώχος συγγενής και του Προϋπολογισμού και της συζήτησης αυτής. Τι απέγιναν -ρωτώ- οι προεκλογικές υποσχέσεις του Πρωθυπουργού προς τους πνευματικούς ανθρώπους όταν έλεγε ότι, κάνουμε τον πολιτισμό πολιτική μας; Τι απέγιναν οι θριαμβολογικές συνεντεύξεις του κ. Βενιζέλου αμέσως μετά την ανάληψη του Υπουργείου Πολιτισμού; Προσγινώμαστε ανώμαλα στον Προϋπολογισμό και στα κονδύλια που αφορούν στον πολιτισμό. Εξακολουθεί να είναι όπως είπα πριν, ο φωτώχος συγγενής. Η Ελλάδα εξακολουθεί να είναι η τελευταία Χώρα στην Ευρώπη στις δαπάνες για τον πολιτισμό. Οι μεγαλόστομες διακηρύξεις ανατρέπονται από την ένδεια των αριθμών.

Υπάρχει μια αύξηση 11,9%, που σημαίνει ότι στο γενικό προϋπολογισμό, τα κονδύλια για τον πολιτισμό δεν φθάνουν, ούτε το 0,3%. Η πρώτη εντύπωση μπορεί να μην είναι τόσο αποκαρδιωτική, σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο. Αν υπολογιστούν, όμως, δύο κρίσιμοι παράγοντες για τη χρηματοδότηση του πολιτισμού, η εικόνα ανατρέπεται και εξάγεται αβίαστα το συμπέρασμα ότι τελικά, τα πραγματικά ποσά που θα διατεθούν, θα είναι λιγότερα από πέρα.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

'Ενα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Είναι γνωστό, ότι βασική πηγή χρηματοδότησης του πολιτισμού είναι το 12% των εσόδων του ΛΟΤΤΟ. Τα έσοδα, όμως, αυτά μειώνονται σταθερά τα τελευταία χρόνια και θα είναι λιγότερα φέτος από πέρα.

Είναι επίσης, πολύ περιορισμένες οι αυξήσεις για τον πολιτισμό από τα κονδύλια για τις δημόσιες επενδύσεις. Πέρσι η αύξηση ήταν 50%, φέτος είναι μόνο 17%. Βέβαια, ποσά πηγαίνουν στην πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης. Εμείς ευχημαστείτε καλή επιτυχία. Πρέπει να είμαστε γενναίοι δωροί, όχι όμως να μειώνονται οι δημόσιες επενδύσεις για τον πολιτισμό, διότι υπάρχουν τεράστιες ανάγκες, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν.

Τελειώνοντας θέλω να πω το εξής: Για να αντιμετωπιστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το πρόβλημα, ο Συνασπισμός έχει μια πρόταση. Προτείνει να συγκροτήσουμε μια Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή, με συμμετοχή των εκπροσώπων των οργανώσεων και των φορέων του πολιτισμού που θα ασχολείται με τα θέματα μιας μακρόπνοις πολιτισμικής πολιτικής, θα έχει την εποπτεία των σχετικών προγραμμάτων, αλλά και θα ελέγχει την εφαρμογή των σχεδιασμών της

εκάστοτε κυβέρνησης.

Η πολιτική για τον πολιτισμό, κατά τη γνώμη μας, δεν είναι προσωπική υπόθεση, ούτε κομματική υπόθεση της κυβερνητικής πλειοψηφίας.

Θέλω να τελειώσω με μια υπενθύμιση και είναι και ο κ. Βενιζέλος εδώ -και αυτό είναι καλό- ο οποίος έχει φιλοδοξίες.

Ο Μιττεράν πέθανε. Το έργο του αμφισβητείται. Υπήρξε μια ριζοσπαστική περίοδος και μια άλλη που αναίρεσε την πρώτη περίοδο. Αυτό που μένει, όμως, είναι η μεγάλη του προσφορά στην ανάπτυξη του πολιτισμού της Γαλλίας. Μην το υποτομούμε, λοιπόν, αυτό. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ. Σφυρίου έχει το λόγο.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Άκουσα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με ιδιαίτερη προσοχή το ευχολόγιο, στο οποίο αναφέρθηκε ο κ. Κουναλάκης, που μόλις κατέβηκε από το Βήμα. Ένα ευχολόγιο, με γενικόλογες διακηρύξεις, που πολύ απέχει από την πολιτική, οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα του σήμερα.

Μας είπε για τους ευρωσκεπτικούς και πόσο καλά είναι αυτά που λένε. Δεν αποφασίζουν, όμως. Και νομίζω ότι αξία έχουν, όχι απλά και μόνο αυτοί οι συλλογισμοί, αλλά οι αποφάσεις που λαμβάνονται, γιατί με τις αποφάσεις προχωρούν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ενωσης.

Σε όλες τις άλλες χώρες του ευρωπαϊκού νότου, ο πολιτικός κόσμος και οι πολίτες έχουν συνειδητοποιήσει, ότι η συμμετοχή της χώρας τους στην οικονομική και νομισματική ένωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρείται ζήτημα εθνικής στρατηγικής. Έχουν συνειδητοποιήσει ότι βασικός πόλος εξουσίας στην Ευρώπη, που θα επηρεάζει όλες τις σημαντικές αποφάσεις, θα είναι η ομάδα των χωρών που θα συμμετέχουν στην οικονομική και νομισματική ένωση, που θα αποκτήσουν το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα, το EURO.

Οι χώρες αυτές δεν θέλουν να διοισθήσουν στην περιθωριοποίηση. Θέλουν να έχουν συμμετοχή στις αποφάσεις. Δε θέλουν να υφίστανται μόνο τις συνέπειες, κοινωνικές και οικονομικές των αποφάσεων που θα λαμβάνουν άλλοι.

Για τους λόγους αυτούς, όλες οι χώρες του ευρωπαϊκού νότου αποφάσισαν με ευρεία πολιτική και κοινωνική συνάνεση, να εντείνουν τις προσπάθειες τους, για ταχύτερη σύγκλιση των οικονομιών τους και ένταξη στην οικονομική και νομισματική ένωση.

Εδώ, στην Ελλάδα, δυστυχώς, η πολιτική συναίνεση θυσίαζεται στο βαμό του προσδοκώμενου κομματικού οφέλους, με περισσή δημαγωγία. Σήμερα, ζήσαμε επί ώρες περισσή δημαγωγία στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου. Και από τα κοινωνικά στρώματα και τις τάξεις, πολλοί είναι εκείνοι που δεν φάνονταν διατεθειμένοι να συμβάλουν οικονομικά, κυρίως οι έχοντες πλούτο και οι κατέχοντες περιουσία, ενώ ταυτόχρονα πολλοί είναι εκείνοι που απαγούρων μεγιστοποίηση των δαπανών του προϋπολογισμού για τον κλάδο τους. Η διατήρηση των φοροαπαλλαγών τους κ.λπ. Αυτά συνθέτουν, θα μπορούσε να πει κανείς, ένα παραλογισμό. Και αυτά όλα από έναν προϋπολογισμό, που πολλοί τον χαρακτήρισαν σκληρό. Η σκληρότητα στρέφεται προς στρώματα που έχουν και κατέχουν. Για τους εργαζόμενους και συνταξιούχους του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, για τους ανέργους, ο προϋπολογισμός αυτός πολύ απέχει από τους πραγματικά σκληρούς προϋπολογισμούς, τους οποίους υπέστησαν επί Νέας Δημοκρατίας από το 1990 μέχρι το 1993.

Εγώ τον χαρακτηρίζω απόλυτα αναγκαίο, για την προσπάθεια που κάνει η Ελλάδα, να μη μείνει με τη δραχμή, να δέχεται τους σοβαρούς οικονομικούς και κοινωνικούς κραδασμούς. έξω από το ισχυρό νόμισμα EURO και έξω από την Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Ο Προϋπολογισμός αυτός για το αποφασιστικό έτος στην προσπάθεια που έχουμε αναλάβει, το έτος 1997, στηρίζεται σε ρεαλιστικά δεδομένα και εφικτούς στόχους. Συμβάλλει σε δικαιότερη κατανομή των βαρών και επιταχύνει την ανάπτυξη των περιφερειών της Χώρας και ολόκληρης της Ελλάδας. Θα

εκτελεσθεί ως συνέχεια της επιτυχημένης εκτέλεσης των τριών προηγούμενων προϋπολογισμών 1994, 1995 και 1996, οι οποίοι μπορεί σε κάποια μεγέθη να είχαν αποκλίσεις, αλλά στους βασικούς στόχους πέτυχαν. Και έτσι εδραίωσαν ένα κλίμα σταθερότητας, αξιοποίησης και εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία.

Ο κ. Κουναλάκης χαρακτήρισε προηγουμένως ως αφόρητη ωραιοποίηση τα στοιχεία, τα οποία παρατέθηκαν στην Εθνική Αντιπροσωπεία, τα απολογιστικά στοιχεία του έτους 1996, αλλά και των προηγουμένων οικονομικών ετών.

Ο κ. Σουφλίας, η κα Μπακογιάννη και άλλοι Βουλευτές μίλησαν με ειρωνική διάθεση για την εξέλιξη της ελληνικής οικονομίας. Πήραν, όμως, την απάντηση σήμερα από την έκθεση του ΟΟΣΑ. Η οποία αναγνωρίζει τη θετική εξέλιξη των περισσοτέρων μεγεθών και της γενικής κατάστασης της οικονομίας της Χώρας μας και περιγράφει τη διαμόρφωση του θετικού περιβάλλοντος, που σήμερα έχει επικρατήσει, με τα αποτέλεσμα των χρήσεων 1994, 1995 και 1996. Όπως παίρνουν καθημερινά την απάντηση από τη σταθερή ανοδική πορεία των αξιών του Χρηματιστηρίου, όλες τις ημέρες που ο προϋπολογισμός συζητείται στο Κοινοβούλιο.

Στον προϋπολογισμό αυτό, κύριοι συνάδελφοι, ιδιαίτερη σημασία έχει ο τρόπος με τον οποίο πραγματοποιείται η δημοσιονομική προσαρμογή. Δεν προκαλεί ύφεση και στασιμότητα και αυτό είναι βασικό θετικό στοιχείο του προϋπολογισμού. Αντίθετα συνδυάζεται με ταυτόχρονη ανάκαμψη της οικονομίας. Μιλούμε για μία παραπέρα αύξηση στο ΑΕΠ του 3,3%. Με πληθωρισμό που αποκλιμακώνεται. Ήταν 7,7% στο μήνα που έληξε, επιδίωκεται να φθάσει στο 4,5%-5% στο τέλος του 1997, με ένα μέσο όρο της τάξης του 6,5%. Και βέβαια, ανεξάρτητα εάν υπάρχουν ή δεν υπάρχουν οι στόχοι από το πρόγραμμα σύγκλισης, όλοι οι Έλληνες ανεξαιρέτως, σε όποια κομματική παράταξη και άν ανήκουν, θέλουν να μειωθεί ο πληθωρισμός στο 5% και κάτω από το 5%. Όλοι οι Έλληνες θέλουν να μειωθεί το κόστος του χρήματος, μέσα από τη μείωση των επιτοκίων χορηγήσεων - αυτό το θέλουν όλοι οι Έλληνες με ταυτόχρονη διασφάλιση του πραγματικού εισοδήματος των εργαζομένων. Κύριοι συνάδελφοι, σε αυτόν τον Προϋπολογισμό πρέπει να δούμε ορισμένα στοιχεία, τα οποία μπορεί τελικά να είναι κουραστικά σε μία πολιτική συζήτηση, αλλά, όμως, πρέπει να τεκμηριώνονται τα επιχειρήματα, τα οποία αναπτύσσουμε από τη μία και από την άλλη πλευρά.

Είναι αλήθεια ότι κατά το 1997, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού, γίνεται προσπάθεια μείωσης και ο στόχος είναι κατά 3,2% περίπου, των ελλειμάτων. Και στηρίζεται αυτή η μείωση κατά 62% περίπου στην εξέλιξη των δαπανών. Βέβαια οι δαπάνες αυξάνονται το έτος 1997 κατά 6,2% και αυτό δεν είναι σε ποσοστό κατώτερο του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, όπως θα έπρεπε να είναι, για να έχουμε την καλύτερη δυνατή εξέλιξη στη δημοσιονομική εξυγίανση. Είναι, όμως, αρκετά υψηλότερη από το 38% στο οποίο συμβάλει ο τομέας των εσόδων στη μείωση του ελλείμματος.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα που σχετίζονται με την προστασία του εισοδήματος των εγαζομένων. Είναι γνωστό, ότι ο ιδιωτικός τομέας κατά το 1997, πρόκειται να πάρει αύξηση 4,75% την 1.1.97 και 3,25% την 1.7.97, σύμφωνα με τη διετή συλλογική σύμβαση εργασίας, την οποία έχει υπογράψει η ΓΣΕΕ.

Εάν λάβουμε υπόψη μας ποιά είναι η πρόβλεψη για τον πληθωρισμό -εγώ δεν στέκομαι στο 4,5% ή στο 5%, στέκομαι στο 6,5%, -που πράγματι είναι εφικτός μέσος όρος κατά το επόμενο έτος- μπορούμε να μιλήσουμε για προστασία με βάση τη γενική συλλογική σύμβαση εργασίας.

Είναι γνωστό ότι οι Ομοσπονδίες συνάπτουν πάντοτε συλλογικές συμβάσεις εργασίας σε υψηλότερα ποσοστά από τη γενική συλλογική σύμβαση εργασίας. Και έχουμε απότα τα παραδείγματα όλων των προηγουμένων ετών. Μπορούμε να συγκρίνουμε τα μεγέθη και να εκπιμόσουμε πώς πράγματι παρέχεται προστασία του εισοδήματος των εργαζομένων.

Το ίδιο στο δημόσιο τομέα, όπου το προετοιμαζόμενο νέο

μισθολόγιο προβλέπει αυξήσεις κατά μέσο της τάξεως του 8%, όταν το μέσο επίπεδο του πληθωρισμού κατά το 1997 προβλέπεται να είναι στο 6,5% εφικτό και ρεαλιστικό στόχος. Και βέβαια όλοι οι εργαζόμενοι θυμούνται την περίοδο του 0%+0% της παράταξης εκείνης η οποία σήμερα δημιαργεί και θυμούνται το 2%+2% της παράταξης που δημιαργεί, που όταν ήταν Κυβερνηση σέδινε αυτού του είδους τις αυξήσεις, τότε που ο πληθωρισμός έτρεχε από 15% έως 20%.

Νομίζω, ότι δεν μπορεί σήμερα να μην ανατρέξει κανείς και να μην κάνει σύγκριση των πολιτικών που εφαρμόστηκαν, γιατί κακά τα ψέματα κύριοι συνάδελφοι, όπως όλοι οι Έλληνες πολίτες έτσι και εσείς, έχετε μνήμη. Εμείς τουλάχιστον διαθέτουμε και τη μνήμη και την κρίση, για να μπορούμε να συγκρίνουμε την εξέλιξη της οικονομίας και την εξέλιξη των εισοδημάτων των Ελλήνων εργαζομένων.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ. Χειμάρας έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα τον Προϋπολογισμό του 1997 και διαπιστώνουμε ότι για μια ακόμη φορά το ΠΑΣΟΚ δεν τολμά να αγγίξει την ουσία του προβλήματος και να κάνει βαθειά τομή στην οικονομία. Δηλαδή να περιορίσει το Κράτος με τους σπάταλους Οργανισμούς του και να επιδιώξει παράλληλα οικονομική ανάπτυξη μέσω κυρίως του ιδιωτικού τομέα.

Εγώ, λοιπόν, επέλεξα να σχολιάσω τη λειτουργία τριών κρατικών Οργανισμών για να αντιληφθούμε όλοι που που οδηγούμαστε.

Ξεκινώ με την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας. Τα αεροδόρια της Χώρας κατά γενική ομολογία βρίσκονται στο μαύρο τους το χάλι. Η ανάπτυξη του δικτύου των ελικοδρομίων, που τόσο ανάγκη την έχουν κυρίως τα μικρά νησιά δεν προχώρησε. Το σύγχρονο σύστημα εναέριας κυκλοφορίας δεν ολοκληρώθηκε με οδυνηρά αποτελέσματα για την εθνική οικονομία και άμυνα. Άλλα και όσα έργα προχωρούν γίνονται με απευθείας αναθέσεις σε ημετέρους σκανδαλώδως χρησιμοποιώντας κάθε φορά αστεία τεχνάσματα.

Θα καταθέσω στη Βουλή χαρακτηριστικό και συγκεκριμένο παράδειγμα για σκανδαλώδη ανάθεση, προς ευαισθησία των αρμόδιων. Ακούστε τώρα πώς διοικείται αυτή, η μεγίστης εθνικής σημασίας, υπηρεσία.

Η Υ.Π.Α. επί Νέας Δημοκρατίας είχε ένα διοικητή, ο οποίος έπαιρνε το μήνα 455.000 δραχμές και έναν υποδιοικητή με 285.000 δραχμές. Σήμερα έχουμε ένα διοικητή με μηνιαίο μισθό σχεδόν τριπλάσιο, 1.160.000 και τρεις υποδιοικητές, οι οποίοι παίρνουν το μήνα τριπλάσιο μισθό απ' ότι έπαιρνε ο ένας 980.000 το μήνα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Να καταθέσετε στοιχεία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ : Θα καταθέσω στοιχεία συγκεκριμένα και πλήρη. Προσέξτε. Οι δύο υποδιοικητές απ' αυτούς έχουν διοριστεί παράνομα, αφού είναι υπαλλήλοι της Ολυμπιακής Αεροπορίας, η οποία Ολυμπιακή Αεροπορία και οι άλλες εταιρείες ελέγχονται από την ΥΠΑ. Δηλαδή οι ελεγχόμενοι προϊστανται των ελεγκτών τους. Τραγελαφικά πράγματα. Και έρχομαι στον τρίτο υποδιοικητή, ο οποίος έχει, κύριε Σπυριούνη, έδρα τη Θεσσαλονίκη αντί της Αθήνας και διατηρεί δύο γραφεία. Ένα στην Αθήνα και ένα στη Θεσσαλονίκη. Άλλα είναι ο αδελφός του κ. Σουλαδάκη και δικαιολογείται. Με δύο λόγια στην ΥΠΑ επικρατεί σπαταλό και αλαλούμ.

Έρχομαι τώρα στις αμαρτωλές συγκοινωνίες της Αττικής, τις οποίες επανακρατικοποίησε το ΠΑΣΟΚ, αποκλειστικά και μόνο, για την εξυπρέτηση κάποιων κομματικών του φίλων. Ακούστε τώρα με λίγα λόγια ποιο είναι το οικονομικό και κοινωνικό κόστος αυτής της επιλογής. Ο ΟΑΣΑ και οι θυγατρικές του παρουσίαζαν στο τέλος του 1995 μόνο ως οφειλόμενα δάνεια το αστρονομικό ποσό των 504 δισ. δραχμών. Αν σ' αυτό το ποσό προσθέσουμε τις λειτουργικές δαπάνες για το 1995, 108,2 δισ. και του 1996, 199,6 που μάλλον θα ξεπεραστούν συν τα τοκοχρεολύσια των μη εξοφληθέντων δανείων, φτάνουμε στο αστρονομικό ποσό του

1 τρισ. δραχμών, σύμφωνα βεβαίως και με δηλώσεις του πρώην Υφυπουργού κ. Δασκαλάκη, αλλά και με στοιχεία που θα ξανακαταθέσω στο Ελληνικό Καινοβούλιο. Θα πρέπει επίσης να προσθέσω ότι όλοι οι προϋπολογισμοί του ΟΑΣΑ είναι τελείως αναξόπιστοι. Θα πάρω για παράδειγμα το κονδύλι επενδύσεις. Για το 1994 είχαν προϋπολογιστεί 27,2 δισ. και έγιναν επενδύσεις μόνο 6 δισ. Για το 1995, 13,1 δισ. και έγιναν 4 δισ., για το 1996, 38,5 δισ. και έγιναν 3,4 δισ. Αυτό φυσικά σημαίνει ότι δε γίνεται τίποτα για τη βελτίωση της υποδομής και του τροχαίου υλικού.

Και πρέπει εδώ να θυμίσω ότι τέως Υφυπουργός Συγκοινωνιών το 1994 έλεγε σαυτήν την Αίθουσα ότι κάθε χρόνο θα αγοράζουμε 200 καίνουριά λεωφορεία. Ξέρετε πόσα αγοράστηκαν από τότε μέχρι σήμερα; Ούτε ένα. Και όσα υπάρχουν αγοράστηκαν επί Νέας Δημοκρατίας και φυσικά έχουμε μείωση του επιβατικού κοινού, κυκλοφοριακό χάος, αύξηση του νέφους και πάντα λέγοντας. Δε μπαίνει ο χρόνος να τα αναλύσω.

Εκείνο, όμως, που θέλω να τονίσω ιδιαίτερα είναι ότι μόνο για τα λεωφορεία της ΕΘΕΛ πληρώνουμε το χρόνο 70 με 80 δισ. δραχμές, όσο δηλαδή χρειάζονται για να μειωθεί το κόστος παραγωγής των αγορατικών προϊόντων, καύσιμα, ΔΕΗ, ΦΠΑ, βεβαίως ο κ. Τζουμάκας τα είχε βγάλει 96 δεν είναι τόσα που θα εξυπηρετούσε μονίμως περισσότερους από 2 εκατ. αγρότες ενώ τώρα εξυπηρετεί 3000 κομματικούς φίλους.

Πρέπει επίσης να τονίσω, ότι το φαγοπότι των ημετέρων εργαζομένων με παχυλούς μισθούς συνεχίζεται και στον ΟΑΣΑ. Και ξέρετε ποιό είναι το χειρότερο παράδειγμα; Είναι οι αποσπασμένοι στα γραφεία των Υπουργών και του κυρίου Πρωθυπουργού. Θα αναφέρω ένα από αυτά. Ηλεκτρολόγος του ΗΣΑΠ, που απεστάσθη στο γραφείο του κυρίου Πρωθυπουργού, είχε τον Οκτώβριο σύνολο αποδοχών γύρω στο 1 εκατ. Καταθέτω στα Πρακτικά τα πλήρη στοιχεία.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθ. Χειμάρας καταθέτει στα Πρακτικά τα προαναφερθέντα στοιχεία τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Στενογραφικής υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου).

'Ερχομαι τώρα στον ΟΣΕ. Οι οικονομικοί δείκτες του καθημερινά χειροτερεύουν. Ο δανεισμός το 1994-1996 έφθασε τα 248 δισ. δραχμές. Το έλλειμμα για το 1996 έφθασε τα 125 δισ. ενώ για το 1997 προβλέπεται να ξεπεράσει τα 140 δισ. δραχμές. Και η διοίκηση του Οργανισμού αντί να προβεί σε πειριστόλι δαπανών, έχει επιδοθεί σε μια ζέφερη κακοδιαχείριση του δημοσίου χρήματος. Και παρ' όλα αυτά προγραμματίζει και 1.500 προλήψεις στο 1997.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το εξής. Σύμφωνα με τον τρέχοντα προϋπολογισμό η συνολική επιπλέον επιβάρυνση, μόνο για δαπάνες προσωπικού, υπερβαίνει τα 10 δισ. φθάνοντας συνολικά τα 82 δισ., όταν όλα τα ετήσια έσοδα του ΟΣΕ είναι λιγότερα από 27 δισ. δραχμές. Και φυσικά το δημόσιο αίσθημα προχωρεί ακόμη περισσότερο και εδώ, με την πληθώρα των "ημερέων" υπαλλήλων με μισθούς μεγαλύτερους του ενός εκατομμυρίου το μήνα. Τα στοιχεία όλων αυτών που σας λέγω υπάρχουν στους πίνακες που σας κατέθεσα. Για παράδειγμα σας αναφέρω ότι ένας από τους "χρυσοφόρους" συμβούλους πήρε ως πρόσθετη αμοιβή υπαλλήλου, 4,5 εκατομμύρια. Έχω καταθέσει το δημοσίευμα από το Βήμα, που περιέχει τα πλήρη στοιχεία. Όμως αυτά είναι ψίχουλα μπροστά σ' αυτά που θα σας πω τώρα.

Κύριοι συνάδελφοι, από το δεύτερο πακέτο Ντελόρ προβλέπονται για τον εκσυγχρονισμό του ΟΣΕ 477 δισ. δραχμές. Και μέχρι σήμερα απορροφήθηκαν μόνο 88 δισ. δραχμές. Δυστυχώς μέχρι πριν από δύο εβδομάδες αυτά είχαν απορροφηθεί. Και αρκετά από αυτά κατέληξαν στις τοσέπεις των επιτηδείων. Συγκεκριμένα σύμφωνα με καταγγελίες τόσο του Συλλόγου Μηχανικών, όσο και πολλών έγκυρων εφημερίδων, μια ομάδα πέντε απόμων με εντολή και συνεργασία της διοίκησης έχει αναλάβει τη διαχείριση αυτών των κονδυλίων.

'Ετσι έχουμε απευθείας αναθέσεις δεκάδων δισ. με τη διαδικασία προεπιλογής, για όλα σχεδόν τα έργα. Χαμός γίνεται!

Επίσης, έχουμε έργα σηματοδότησης σε τμήματα γραμμής.

όπου ήταν γνωστό εκ των προτέρων, ότι αυτό το συγκεκριμένο τμήμα θα καταργηθεί, γιατί γινόταν ένα νέο, όπως είναι το τμήμα Παλαιοφάρσαλων-Δοξαράς και τα χρήματα πετάχθηκαν στο δρόμο.

Έχουμε επίσης συμβάσεις έργων στις οποίες προστέθηκαν συμπληρωματικές, με τιμές, εργασίας και υλικών, τριπλάσιες της αγοράς.

Σημειώνων ακόμα ότι υπάρχουν πολλά στοιχεία για το όργιο κατασπατάλησης δεκάδων δισ. πέραν αυτών που κατέθεσα. Είναι, όμως, ενημερωμένος ο κύριος Υπουργός Μεταφορών. Και ενώ απειλήσε ότι θα στείλει εισαγγελέα, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έκανε τίποτα και η διοίκηση παραμένει και δοξάζεται.

Περιμένων αυτεπάγγελτη παρέμβαση της δικαιοσύνης και είμαι στη διάθεσή της να βοηθήσω αν με χρειασθεί.

Και ενώ όλα αυτά συμβαίνουν, κύριοι συνάδελφοι, στους Κρατικούς Οργανισμούς με τις ευλογίες, την ανοχή ή την ανικανότητα της Κυβέρνησης, διαπιστώνουμε ότι οι άνεργοι πολλαπλασιάζονται, οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι αντί αύξησης δέχονται φορολογική επιθεση με το νέο Προϋπολογισμό, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις κλείνουν κατά δεκάδες καθημερινά, μέσα στη γενικευμένη λιτότητα και φορολογία, και οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι έκωψαν την Ελλάδα σε αρκετά σημεία από αγανάκτηση και απελπίσια βλέποντας ότι κινδυνεύουν με αφανισμό, ενώ η Κυβέρνηση τους εμπαίζει, ζεχώντας τις προεκλογικές της υποσχέσεις, οι οποίες τέφεραν στην εξουσία.

Κύριοι συνάδελφοι, κανένας μας δεν πίστευε ότι μια Κυβέρνηση που εξελέγει πριν από τρεις μήνες θα οδηγούσε τόσο σύντομα τη Χώρα μας σ' αυτό το χάος. Και φυσικά κανένας μας δεν το επιθυμούσε. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ. Φλωρίδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι θα αρχίσω από το τέλος της ομιλίας που είχα σκεφτεί να εκφέρω σ' αυτήν την Αίθουσα.

Εδώ ακούσαμε πραγματικά κάποιες εκπληκτικές θεωρίες για το πως λειτουργεί το δημοκρατικό σύστημα στη Χώρα. Ακούσαμε ότι ο Πρωθυπουργός πρέπει να είναι ο καθημερινός συνομιλητής όλων των ομάδων που βγαίνουν στους δρόμους. Εγώ δε ςω στην Αθήνα, δε ζούσα τα προηγούμενα χρόνια. Έχω όμως την κακή τύχη κάποιες μέρες του χρόνου τώρα τελευταία να τις διαθέτω στην Αθήνα. Και κάθε μέρα βλέπω ότι υπάρχουν κάποιες ομάδες στην Πρωτεύουσα οι οποίες να διεκδικούν, δίκαια ή άδικα, όπι νομίζουν αυτές οι ομάδες.

Κατά την άποψη ορισμένων ο μόνιμος συνομιλητής των ομάδων αυτών θα έπρεπε να είναι ο Πρωθυπουργός της Χώρας. Αυτό δε επικαλύπτεται, ενδύεται με μια φορεσιά δημοκρατικότητας. Και ποια είναι αυτή. Ότι η Κυβέρνηση είναι άκαμπτη, έχει ιδιαίτερα αυστηρή συμπεριφορά απέναντι στις λαϊκές ομάδες. Ξεχνούν, όμως, όλοι όπι ο Πρωθυπουργός αυτής της Χώρας συγκάλεσε τρεις φορές το Υπουργικό Συμβούλιο και την Κυβερνητική Επιτροπή να συζητήσουν για το αγροτικό ζήτημα, αποφάσισαν τα θεσμικά συλλογικά κυβερνητικά όργανα για το ποιες είναι οι θέσεις της Κυβέρνησης και οι άμεσες πρωτοβουλίες και προτάσεις της και στη συνέχεια ο αρμόδιος Υπουργός ανέλαβε και συνομίλησε πολλές φορές με τους αγρότες. Με ποιους, όμως, αγρότες; Με κάποιους αγρότες που εμφανίζονται να εκπροσωπούν το σύνολο των αγροτών της Χώρας -αλλά δεν είναι έτοι- και με κάποιους αγρότες στους οποίους αποδίδουμε την τιμή όπι ανέδειξαν το αγροτικό πρόβλημα της Χώρας, ενώ δεν είναι έτοι, γιατί δεν ανέδειξαν ούτε καν το πρόβλημα του βαμβακιού.

Αυτή, λοιπόν, η διαδικασία της κυβερνητικής συμπεριφοράς κρίνεται ως μία διαδικασία άρνησης διαλόγου, ενώ ταυτόχρονα υπάρχει μόνιμη πρόσκληση διαλόγου που λέγει ότι η Κυβέρνηση αυτή δε μπορεί να συζητάει υπό καθεστώς ομηρίας και υπό καθεστώς αποκλεισμού των εθνικών οδών και υπό καθεστώς διαχωρισμού της Ελλάδος στα δύο στα τρία ή στα δέκα. Να λύσουν τα μπλόκα και να γίνει συζήτηση πάνω σε πολύ συγκεκριμένα θέματα και κυρίως στο διαρθρωτικό

πρόβλημα της ελληνικής γεωργίας.

'Ομως όλοι αυτοί που σίγουρα εμφανίζονται ότι αναδεικνύουν το αγροτικό πρόβλημα, επαναλαμβάνω, ότι δεν αναδεικνύουν ούτε καν το μέρος του βαμβακιού, ή του καπνού, ή ο, πιό ήποτε άλλο, γιατί δεν άκουσα να υπάρχει στις προτάσεις των αγροτών των μεγάλων βαμβακοπαραγωγών, ήτοι ίσως το πρόβλημα του βαμβακιού θα μπορούσε να αντιμετωπισθεί, για την προστασία των μικρών καλλιεργητών, με την επιβολή της ποινής συνυπευθυνότητας σε εκείνους που καλλιεργούν πολλά στρέμματα για να προστατευθεί έτσι ο μικρός παραγωγός ο παραδοσιακός παραγωγός των τριάντα των πενήντα και εβδομήντα στρέμματων που ζούσε τα προηγούμενα χρόνια με το εισόδημα αυτό. Άλλα, δυστυχώς, ξέρετε πολύ καλά ότι μετά την επιβολή του πλαφών των 800.000 τόνων στο βαμβάκι, μπήκαν στην καλλιεργεία λόγω των υψηλών κοινοτικών επιδοτήσεων, τα μεγάλα κτήματα στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα η εθνική παραγωγή να υπερβαίνει πολλές φορές το 1.200.000 τόνους, άρα να αυξάνεται η ποινή συνυπευθυνότητας κατά κιλό και έτσι αυτός που καλλιεργεί χίλια στρέμματα βαμβάκι και αυτός που καλλιεργεί τριάντα στρέμματα βαμβάκι θα πληρώνουν την ίδια ποινή συνυπευθυνότητας κατά κιλό. Και αυτό οι μεγάλοι αγρότες της Λάρισας δεν είδα να το προτείνουν όπι δηλαδή θα πρέπει η ποινή συνυπευθυνότητας να κλιμακώνεται πάνω από τα εβδομήντα στρέμματα και όσο πιο πολλά καλλιεργείς τόσο μεγαλύτερη ποινή συνυπευθυνότητας θα πληρώνεις και όσο πιο λίγα καλλιεργείς να μην πληρώνεις ούτε μία δραχμή.'

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Να καταργηθεί η ποινή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ: Γιατί αν γινόταν αυτό, τότε οι παραγωγοί των τριάντα στρέμμάτων θα απολάμβαναν τιμές 300 δρχ. κατά κιλό. Άλλα δεν το προτείνουν αυτό. Όπως δεν προτείνουν επίσης τις ανακατανομές σε επιπέδο ποσοστώσεων για τον καπνό, γιατί στον καπνό ξέρετε πολύ καλά.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΜΠΕΛΟΣ: Για το μητρώο αγροτών να μας πείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, μη διακόπτετε τον ομιλητή.

Συνεχίστε, κύριε Φλωρίδη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ: Εγώ κύριε Πρόεδρε, τους άκουσα όλους με προσοχή και θα συνεχίσω να τους ακούω και τις επόμενες μέρες.

Στον καπνό ξέρετε πολύ καλά ότι έχουμε απομικές ποσοστώσεις σαράντα τόννων κατά παραγωγό και απομικές ποσοστώσεις πεντακοσίων κιλών κατά παραγωγό. Άλλα δεν ήρθε κανείς από όλους αυτούς να προτείνει ότι χρειάζεται μια καινούρια εθνική ανακατανομή για να μπορέσουμε να διασφαλίσουμε το κατώτερο δυνατό εισόδημα στην παραγωγή του καπνού με χορήγηση ποσοστώσεων τέτοιων που να αφήνουν εισόδημα.

Δεν το θέτουν οι μεγαλοαγρότες της Θεσσαλίας αυτήν τη στιγμή αυτό το ζήτημα για να δούμε πώς προστατεύει κανείς το αγροτικό εισόδημα και ειδικά το μικρό παραγωγό, για τον οποίο όλοι κόπτονται.

Και βεβαίως υπάρχει το πρόβλημα της κτηνοτροφίας. Και εδώ θα ήθελα να απευθυνθώ στην Κυβέρνηση και να πω μια μόνο παράμετρο, ότι το πρόβλημα της πιμής του γάλακτος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνδέεται με πολλά πραγματά. Άλλα συνδέεται και με ένα πολύ σημαντικό, το οποίο η Κυβέρνηση το παρακολουθεί με απάθεια ή με αδυναμία να το αντιμετωπίσει. Και ποιό είναι αυτό. Είναι η κατά τα πρότυπα της μαφίας μοιρασία των γραμμών στους παραγωγούς. Οι πέντε μεγάλες εταιρείες του γάλακτος έχουν μοιράσει τις περιοχές, η κάθε μια ξεχωριστά. Στην περιοχή της μιας δεν επειμβαίνει η άλλη. Και όλες έχουν συμφωνήσει σε χαμηλές πιμής παραγωγού. Δηλαδή σε πιμής κατά κιλό το αγελαδινό γάλα, ογδόντα και ενενήντα δρχ. Και όποιος παραγωγός της μιας γραμμής διαμαρτυρηθεί, αντιταχθεί στην εταιρεία της περιοχής του, δεν υπάρχει εταιρεία να παραλάβει το γάλα του. Επομένως, είναι υποχρεωμένος να σκύψει το κεφάλι.

Αυτά τα στοιχεία τα συγκεντρώσαμε στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση του Κιλκίς όταν εγώ ήμουν νομάρχης πριν από λίγο καιρό και τα στείλαμε στο Υπουργείο Εμπορίου. Όπως στο Υπουργείο Εμπορίου στείλαμε επίσης και κάποια άλλα στοιχεία που έδειχναν ότι οι ίδιες βιομηχανίες γάλακτος που παίρνουν το γάλα ογδόντα δρχ. κατά κιλό, οι ίδιες στα καταστήματα λιανικής πώλησης και σούπερ μάρκετς, οι κάθε μια ξεχωριστά σε ξεχωριστές γραμμές πουλάει το γάλα στην ίδια ακριβώς τιμή, πράγμα που σημαίνει, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι εχει καταργηθεί στην πράξη ο ανταγωνισμός, ότι έχει δημιουργηθεί ολιγοπάλιο και όλοι αναζητούμε πότε θα επέμβει επιτέλους η επιτροπή ανταγωνισμού να επιβάλει τα από το νόμο προβλεπόμενα πρόστιμα για να μπορέσει να λειτουργεί ο ανταγωνισμός σύμφωνα με τα πρότυπα που η ΕΟΚ μας έχει διδάσκει.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Σας παρακαλώ, κύριο συνάδελφοι, μη διακόπτετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, όλοι έχουμε συμφωνήσει ότι το νέο εθνικό ζήτημα της Χώρας είναι το αν θα συμμετάσχει η Χώρα μας στη διαδικασία της ευρωπαϊκής σύγκλισης. Όλοι έχουμε συμφωνήσει σ' αυτό. Και όλοι έχουμε συμφωνήσει επίσης, ποιά είναι τα χαρακτηριστικά του προγράμματος αυτού, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά η μείωση των ελλειμμάτων, η μείωση του πληθωρισμού και η διαδικασία της ανάπτυξης. Και εδώ βέβαια αρχίζουν διαφορετικές πολιτικές.

Είναι δυνατόν άραγε να φθάσουμε σ' αυτό το στόχο από διαφορετικούς δρόμους; Ναι, λένε πολλοί. Κάποιοι τον αρνούνται τελείως και είναι δικαίωμά τους. Άλλα το μεγάλο ζήτημα σήμερα ποιό είναι σε πανευρωπαϊκό επίπεδο; Εάν φθάνοντας σ' αυτό το στόχο θα έχουμε κρατήσει την κοινωνική μας συνοχή ή αν θα έχουμε ωραία ερείπια. Και πολλοί προβλέπουν ερείπια, αλλά δεν είναι ετοι. Χρειάζεται μόνο μια αντιπαραβολή της οικονομικής πολιτικής αυτής της Κυβέρνησης και της οικονομικής πολιτικής που ασκούν τα άλλα ισχυρά ευρωπαϊκά κράτη. Για να διαπιστώσει κανείς ότι αυτή η Κυβέρνηση κατάφερε σ' αυτό το χρονικό διάστημα να αδικήσει τον εαυτό της ονομάζοντας τον Προϋπολογισμό τον οποίο κατέθεσε ως σκληρό, αλλά δίκαιο. Και είχα την ευκαιρία να επισημάνω λίγο παλιότερα ότι από το σκληρό, αλλά δίκαιο θα μείνει το σκληρός γιατί είμαστε μαθημένοι στις υπερβολές. Ι

Τελικά εγώ θα ήθελα να ρωτήσω τους Υπουργούς που έδιναν αυτούς τους χαρακτηρισμούς, πώς μπορεί να είναι σκληρός ένας προϋπολογισμός, ο οποίος δεν θίγει καμια κοινωνική κατάκτηση; Πώς μπορεί να είναι σκληρός ένας προϋπολογισμός, ο οποίος δεν ανατρέπει καθόλου, ούτε επ' ελάχιστον το κοινωνικό κράτος που το ΠΑΣΟΚ εγκαθίδρισε στη Χώρα; Πώς μπορεί να είναι σκληρός ένας προϋπολογισμός, ο οποίος δεν επιβάλλει ούτε μια καινούρια φορολογική επιβάρυνση στη συντριπτική πλειοψηφία του Ελληνικού Λαού; Και πώς μπορεί να είναι σκληρός ο προϋπολογισμός εκείνος που οδηγεί για πρώτη φορά στο δημόσιο ταμείο τη μεγάλη ακίνητη περιουσία, που φορολογεί επιτέλους τα ομόλογα, που φορολογεί τα ειδικά κέρδη των τραπεζών και που καταργεί σωρεία φοροαπαλλαγών, που φυσικά είναι προνόμιο μερικών οικονομικά ισχυρών ομάδων;

Και βεβαίως, πώς είναι σκληρός ένας προϋπολογισμός που αυξάνει πάνω από τον πληθωρισμό τις δαπάνες για την πατιδεία, την υγεία, την πρόνοια και στον αγροτικό τομέα; Πώς είναι σκληρός ένας προϋπολογισμός όταν αυξάνει τις δαπάνες του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων κατά 32%, πράγμα που σημαίνει ότι θα μπορέσει το Ελληνικό Κράτος φέτος να συγχρηματοδοτήσει τα μεγάλα έργα του δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης πάνω στα έργα τα οποία στηρίζει η Χώρα την αγροτική της ανάπτυξη;

Και πώς είναι σκληρός ένας προϋπολογισμός, ο οποίος φιλοδοξεί μέσα από τη διαδικασία του ενιαίου μισθολογίου να δώσει αυξήσεις στους υπαλλήλους πάνω από τον προβλεπόμενο πληθωρισμό;

Και πώς είναι σκληρός ένας προϋπολογισμός που

διαμορφώνει με μικρή σχέση έστω, καλύτερη σχέση μεταξύ εμπέσων και ομέσων φόρων σε βάρος φυσικά των άμεσων φόρων που αυξάνονται σε σχέση με τους έμμεσους;

Και κλείνω με μια παρατήρηση: Ακούμε εδώ να γίνεται κριτική της προηγούμενης δεκαπενταετίας, με μια αρνητική τελείως διάθεση. Το ΠΑΣΟΚ προσεγγίζει την προηγούμενη κυβερνητική του θητεία με μια διάθεση δημιουργικής αυτοκριτικής, γιατί θέλει να διδαχθεί από τα λάθη του παρελθόντος για να μπορέσει να πορευθεί καλύτερα προς το μέλλον. Αντίθετα, όμως, κάποιοι άλλοι, έχουν μάθει μέχρι τώρα μόνο δύο πράξεις αριθμητικής, την πρόσθεση και την αφαίρεση. Τι κάνουν δηλαδή; Προσθέτουν πις τετραετίες του ΠΑΣΟΚ και αφαιρούν τη δική τους τριετία. Αν θα συνεχίσουν έτσι για να μη κουράζονται μαθών πολλαπλασιασμό, γιατί με τον πολλαπλασιασμό καταλήγει πιό εύκολα στο πόσα χρόνια θα κυβερνάει στο μέλλον το ΠΑΣΟΚ και πόσα τη Νέα Δημοκρατία, που ουσιαστικά έχει αποκλειστεί εξ αιτίας της πολιτικής της. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ.Κορκολόπουλος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, ακούω αυτές τις ημέρες τις κυβερνητικές τοποθετήσεις για τον προϋπολογισμό και σημείωσα τα επιχειρήματα που ανεπτύχθησαν για τις προσπάθειες σύγκλισης που πρέπει να γίνουν για την Ευρώπη, την Ευρώπη των συνδικάτων και των μονοπωλίων, όπως κάποτε ελέγετο.

Ως νέος πολιτικός, αναρωτήθηκα για τις επιπτώσεις στο αύριο του τόπου, των λαϊκιστικών διακηρύξεων του ΠΑΣΟΚ τα προηγούμενα χρόνια. Διαβάζοντας τον Προϋπολογισμό, έψαξα σε ποιο σημείο καταδίκασε αυτό το χθες, εσείς οι ίδιοι που σήμερα καλείσθε να τον ψηφίσετε, γιατί εμείς δεν θα τον ψηφίσουμε, γιατί αμφισβήτω ότι έχει το δικαίωμα το ΠΑΣΟΚ να μην αποδέχεται τις τεράστιες ευθύνες που το βαραίνουν γιαυτήν τη λαϊκίστικη φαιδρότητα των διακηρύξεων του.

Η εντύπωσή μου σήμερα και από τα κείμενα και από τις ομιλίες αυτών των ημερών είναι πως με τον Προϋπολογισμό του 1997, εκσυγχρονίζεται ο λαϊκισμός.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέσα από μια τεχνοκρατική θεώρηση, θα έλεγα πως οι θέσεις της Κυβέρνησης, το δημόσιο χρέος των δεκάδων τρισεκατομμυρίων, το έλλειμμα και η στέρηση της ανάπτυξης, ιδιαίτερα των δημοσίων έργων, οδηγούν στο συμπέρασμα πως η απαράδεκτη κατάσταση της τριετίας του '94-'96, δυστυχώς για τον Τόπο μας θα συνεχιστεί. Τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας αποδεικνύουν ότι την περίοδο '94-'96 απερροφήθησαν 6,7 δισ. ECU, έναντι δεσμεύσεων 11,5 δισ. ECU. Τα στοιχεία είναι αναμφισβήτητα όπως και οι αριθμοί που σας παραθέτω.

Οι αναπορρόφητες πιστώσεις 4 δισ. ECU, δηλαδή 1,5 τρισ. και πλέον δραχμές, προκάλεσαν και προκαλούν τεράστια ζημιά στη Χώρα. Όμως, ο εκσυγχρονιστής του λαϊκισμού, ομιλεί για το μεγάλο στοίχημα της Ελλάδας και τις ανάγκες της νέας εποχής. Η πραγματικότητα αμείλικτη για τον Τόπο μας, είναι πως η ανικανότητα του ΠΑΣΟΚ, μας οδηγεί σε απώλεια, πάνω από 350 δισ. από φόρους εισοδήματος και από ΦΠΑ που θα εισεπράττοντο από την εκτέλεση των έργων.

Είναι χαρακτηριστική η έρευνα της ΠΕΔΜΕΔΕ που σε υπόμνημά της σημειώνει "πως από την παρακολούθηση των δημοσίων έργων" -και η θέση αυτή της ΠΕΔΜΕΔΕ, κύριε Υπουργέ, είναι για σας που αναφέρατε ορισμένα στοιχεία προηγουμένως- "που η δημοπράτησή τους έγινε κατά τη χρονική περίοδο από τον Ιούλιο του '95 έως τον Οκτώβριο του '96, για έργα οξείας πάνω από 500 εκατ. δραχμές, υπάρχουν εκατόν τριάντα δύο έργα συνολικού προϋπολογισμού 500 δισ., για τα οποία δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες της ανάθεσης". Και απ' αυτά, τα 182 δισ. αφορούν έργα που, κύριοι συνάδελφοι, δημοπρατήθηκαν το 1995.

Αυτό προσπάθησε να πει πριν ο κύριος Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας, όταν μας έλεγε ότι αργούν οι διαδικασίες. Προσπάθησε μέσα από μια έκφραση να διανθίσει, να μπορέσει

να δικαιολογήσει μια τρομακτική καθυστέρηση και υστέρηση που υπάρχει στην πραγματική παραγωγή έργου.

Η σημερινή Κυβέρνηση, δυστυχώς για τον Τόπο, είναι ανίκανη να εκτελέσει τα δημόσια έργα με το ρυθμό που απαιτείται. Ανίκανη να αντισταθεί σε παρεμβάσεις και ανίκανη όμως, στο να εξασφαλίσει την απαιτούμενη ποιότητα στα έργα που εκτελούνται. Η ανυπαρέξια αυτής της επιβλεψης ξεπερνά τα όρια της πρόκλησης σε έργα δισεκατομμυρίων δραχμών.

Είναι χαρακτηριστικό και θα ήθελα μια απάντηση, κύριες Υπουργές, με τη γλαφυρότητα που σας διακρίνει, ότι η προκήρυξή σας για επιλογή συμβούλου για τη μελέτη και εγκατάσταση συστήματος διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας στα δημόσια έργα, προβλέπει προθεσμία για την ολοκλήρωση του έργου δύο ετών.

Πρακτικά, δηλαδή, τελειώνει το έτος '99, όταν σχεδόν θα έχει ολοκληρωθεί το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Αυτή είναι η προβλέψη, αυτή είναι η έννοια της επιβλεψης, αυτή είναι η έννοια του ποιοτικού ελέγχου που είναι η πρώτη προϋπόθεση για την εξασφάλιση του μέλλοντος της Ελλάδας που εσείς έχετε θεσπίσει. Σε συνδυασμό μάλιστα, κύριοι συνάδελφοι με τις διαβλητές διαδικασίες ανάθεσης, δημιουργείται μια ατμόσφαιρα εκτροφής σκανδάλων. Ο στρουθοκαμηλισμός της πολιτικής ηγεσίας ζεπέρασε κάθε προηγούμενο, καθώς με την κατάργηση του ελεύθερου ανταγωνισμού δημιουργήσει εστίες μόλυνσης σε όλες τις περιφέρειες της Ελλάδος που όλοι τις ζέρουν και που η πολιτική ηγεσία κάνει πως δεν τις βλέπει.

Καταθέτω τρείς χαρακτηριστικές περιπτώσεις που τα έργα ανατέθησαν ακόμη και στον τεσσαρακοστό μειοδότη κύριοι συνάδελφοι.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασ. Κορκολόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

Ο νόμος 2229/94 απέτυχε και η θύελλα που έχει ξεπάσει έχει τυφλώσει τους υπεύθυνους που οδηγούνται από πληροφορίες που έχουμε, στην ανάζητηση άλλων διαδικασιών ανάθεσης που διαβλητών αυτή τη φορά.

Η δωδεκατής παραμονή του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία, αντί να του χαρίσει την εμπειρία εκείνη της απελευθέρωσης από τον εναγκαλισμό των διαπλεκομένων συμφερόντων, οδήγησε, σε συνδυασμό με τη δυσπιστία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε κλειστές αδιαφανείς διαδικασίες προεπιλογών και σε αιτιολογήσεις προσφορών που οι μίζες σε μέλη των επιτροπών δίνουν και παίρνουν με κατανεμημένα κατάλληλα ποσά. Μην κρυβόμαστε πίσω από την αλήθεια. Αυτή είναι η πραγματικότητα, κύριε Υπουργέ.

Ο εκσυγχρονισμός του λαϊκισμού εκφράζεται ιδιαίτερα όταν γίνεται αναφορά στα μεγάλα έργα. Το βολεταρισμό του κυρίου Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. συμπληρώνει ο καταγισμός των ενημερωτικών φυλλαδίων και η μνεία σε έργα πνοής που με εξορκισμούς η πορεία τους είχε ανακοπεί κατά την περίοδο '81-'89.

Μετρό της Αθήνας. Παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα συνέχισης. Πριν από δύο χρόνια με ανατολίτικα παζάρια προσεφέρθησαν πάνω από 70 δισ. στην κοινοπραξία κατασκευής του έργου. Με το ιδιοκατασκεύασμα δε, της τροποποιητικής σύμβασης που εκλεκτοί συνάδελφοι - μηχανικοί- του ΠΑΣΟΚ εστηλήτησαν, μετατρέψατε τη Βουλή σε υπηρεσία επιβλέψεως. Γιατί δεν εφαρμόσατε τις συμβατικές διαδικασίες για να λύσετε τις διαφορές; Γιατί ετοιμάζονται νέα ανατολίτικα παζάρια; Δεν είναι αλήθεια, κύριε Υπουργέ. Για μια ακόμη φορά θα προσπαθήσετε να καλύψετε ασυνέπεια λόγων και έργων μέσα από την έννοια του εκσυγχρονισμού του λαϊκισμού σας;

Στην εθνική οδό Αθηνών - Πατρών Θεσσαλονίκης όπου αναφερθήκατε, ο ρυθμός του έργου είναι ανεπανάληπτα ανεπάρκης. Τα δύσκολα τμήματα του έργου στις περιοχές του Μαλιακού κόλπου και των Τεμπών, θα καθυστερήσουν για πολύ μετά το 2000.

Εγνατία: Κύριοι συνάδελφοι, και ιδιαίτερα σεις, αγαπητοί συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, που είστε από τη Μακεδονία, το

σοβαρότατο αυτό έργο της Χώρας έχει προβλήματα και τα μεγαλύτερα προβλήματα είναι αυτά που η Κυβέρνηση προσπαθεί με ομιχλώδεις αναφορές να τα καλύψει. Είναι τα προβλήματα των καθέτων αξόνων. Ολη η πεμπτουσία της Εγνατίας οδού, είναι οι κάθετοι αξόνες με την Αλβανία, τη Σερβία, τη Βουλγαρία. Εκεί είσαστε ακάλυπτοι. Εκεί δεν έχετε εξασφαλίσει απολύτως τίποτα. Και, κύριε Υπουργέ που συζητάτε για προβλέψεις και τολμάτε να μιλάτε για δυνατότητα προβλέψεων του ΠΑΣΟΚ, δεν έχετε κάνει ακόμη ούτε τις μελέτες αναγνωρίσεως.

Ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου: Κάνατε δύομιση χρόνια για να καταλήξετε σε μια αποικιοκρατική σύμβαση από την οποία θα προκύψουν υπερβάσεις κόστους εκατοντάδων δισεκατομμυρίων. Και τόσα χρόνια δεν δημιουργήσατε ένα θεσμικό πλαίσιο συνεργασίας, δημοσίου και ιδιωτικού τομέα με αποτέλεσμα όλες οι συμβάσεις να έχουν οσμή σκανδάλου και να αποτελούν εστίες υπερβάσεως εκατοντάδων δισ. δραχμών. Σας καταθέτω συγκεκριμένη πρόταση για το απαιτούμενο λειτουργικό πλαίσιο και εύχομαι να χρησιμοποιήσετε τα στοιχεία της επ' αφελεία της διαδικασίας ανάπτυξης της υποδομής της Χώρας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασ. Κορκολόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα πρόταση η οποία βρίσκεται στο Αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

Λεωφόρος Σπάτων-Σταυρού Ελευσίνας: Ουσιαστικά κακοποιήσατε την εφαρμογή του συστήματος των συμβάσεων παραχώρησης. Η διαπραγματευτική σας αδυναμία καθώς και οι δομικές αδυναμίες προβλεψης, θα επιβαρύνουν τον Ελληνα φορολογούμενο με τρομακτικά ποσά τα επόμενα είκοσι πέντε χρόνια. Αλήθεια, κύριε Υπουργέ, επειδή σας είδα να θέλετε πράγματι με την ψυχή σας να προβλέπετε, τι έχετε προβλέψει για τον ανεφοδιασμό του αεροδρομίου με καύσιμα; Ήχετε αγωγή από το κρατικό διυλιστήριο; Πότε θα τον βάλετε αυτό τον αγωγό; Όταν προχωρήσει η κατασκευή της οδού Σταυρού Ελευσίνος; Πώς θα εφοδιασθεί το αεροδρόμιο με καύσιμα; Το έργο αυτό το έχετε δεχάσει κύριε Υπουργέ. Θα το βρείτε καθ' οδόν και τότε θα έχουμε αναγκαστικές ψηφίσεις στη Βουλή νέων ρυθμίσεων, νέων συμπληρωματικών συμβάσεων.

Το "ΜΕΤΡΟ" Θεσσαλονίκης από το 1993 ουσιαστικά το ματαιώσατε, όπως ματαιώσατε και τα άλλα μεγάλα έργα της Θεσσαλονίκης, την παραλιακή λεωφόρο, το γκαράζ, το διεθνές αεροδρόμιο. Ποιός θα πληρώσει την επικαιροποίηση ύψους δεκάδων δισεκατομμυρίων για το "ΜΕΤΡΟ" Θεσσαλονίκης, αν θα καταλήξετε σε σύμβαση με τον επόμενο μειοδότη;

Το "ΜΕΤΡΟ" αυτό προβλέφθηκε να έχει τελειώσει το '97, έτος που η Θεσσαλονίκη θα είναι πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης.

Αλλά και πολλά άλλα μεγάλα έργα και μεσαία καρκινοβατούν, όπως ο βιολογικός καθαρισμός της Αθήνας, τα αντπλημμυρικά έργα, ο αυτοκινητόδρομος Τρίπολης-Καλαμάτας, ο οδικός άξονας Αντίρριο-Ιωάννινα, ο οδικός άξονας Αρχαία Ολυμπία-Λαγκαδά, Τρίπολη-Αστρος, τα εγγειοβελτιωτικά έργα των περιφερειών.

Ταυτόχρονα, εγκαταλείψατε τελείως την επαρχία. Και σας αναφέρω σαν χαρακτηριστικό παράδειγμα την ομιλία του βασικού εισηγητού του Προϋπολογισμού, ο οποίος σας ανέφερε ότι οι Νομοί της Πελοπονήσου και ιδιαίτερα οι Νομοί Ηλείας, Μεσσηνίας, Λακωνίας, έχουν μείνει πίσω.

Να κάνω μία ακόμα παρατήρηση, κύριε Υπουργέ. Το φυσικό αέριο θα έρθει στην Πελοπόνησο μετά από δεκαπέντε χρόνια. Δεν είναι αυτό προβλέψη ισόρροπης ανάπτυξης.

Αναντίρρητα πρωτοτυπήσατε με το υλικό διαφήμισης των έργων Ευήνου, "ΜΕΤΡΟ", του νέου αεροδρομίου, του Σταυρού, των Σπάτων και της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων, όπου χρησιμοποιείτε ακόμα τις μακέτες του 1992.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με την εξής παρατήρηση: Το ύψος των διαπλημένων πιστώσεων σε συνάρτηση με το μικρό χρονικό διάστημα διάθεσής τους, πρέπει να σας προβληματίσει για το πώς θα σχεδιάσετε τη διαχείριση της συντήρησής τους

από τώρα. Και σας ερωτώ: Τι κάνατε προς αυτήν την κατεύθυνση; Έχετε παρέμβει στο σχεδιαζόμενο τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, στο πακέτο Σαντέρ; Ασφαλώς, όχι, γιατί δεν έχετε τη δυνατότητα εκτίμησης των συγκεκριμένων προτάσεων της Νέας Δημοκρατίας.

'Ετοι εξηγείται και το ναυάγιο της μεταφοράς του συντελεστού δόμησης, αφού δεν ακολουθήσατε τις προτάσεις του υπομνήματος που καταθέσαμε το Μάρτιο '95 στη σχετική συζήτηση της Βουλής.

Η καταψήφιση του Προϋπολογισμού αποτελεί πιστεύω στοιχειώδη πράξη ευθύνης του καθενός από εμάς.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε συνάδελφε, εδώ έχετε άδικο. Είναι καθαρή επέμβαση της δικαστικής ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας έχει το λόγο για δύο λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηπ. Εθνικής Οικονομίας): Δε θα χρειασθώ ούτε δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε, μισό λεπτό θα είναι αρκετό γιατί είναι και θέμα δεοντολογίας.

Κάνω την παρέμβαση, γιατί ο συνάδελφος της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Χειμάρας κατέθεσε κάποια έγγραφα για δήθεν αποσπάσεις στο γραφείο του κυρίου Πρωθυπουργού και υψηλών αμοιβών.

Θα ήθελα να ενημερώσω το Σώμα, κύριε Πρόεδρε -και είναι χρήσιμο να προμηθευτούν οι κύριοι συνάδελφοι τα έντυπα που κατέθεσε ο κύριος συνάδελφος- ότι έχω μπροστά μου το έντυπο που κατέθεσε στο Προεδρείο της Βουλής. Υπάρχουν κάποιες φωτοτυπίες από κάποιες εφημερίδες και υπάρχει μόνο ένα έγγραφο το οποίο μιλάει για επίπλωση γραφείου, για δίκτυα ελικοδρομίων, για κατασκευή αεροδρομίων και για κατασκευή ταϊνιών μεταφοράς αποσκευών. Είναι το μόνο έγγραφο που υπάρχει μπροστά μας. Και υπάρχουν μία σειρά από φωτοτυπίες εφημερίδων.

Νομίζω ότι για λόγους δεοντολογίας έπρεπε να ενημερώσουμε, όχι μόνο το Σώμα, αλλά και τον Ελληνικό Λαό που μας ακούει αυτήν τη στιγμή. Πιστεύω ότι με ειλικρίνεια και σεβασμό απέναντι στην αλήθεια, οφείλουμε να καταθέτουμε τις προτάσεις μας και τα έγγραφά μας.

Θα παρακαλούσα σε σχέση με αυτά που ακούστηκαν για λαϊκισμούς, να συναισθανθούμε όλοι την ευθύνη που έχουμε απέναντι σ' αυτήν τη Χώρα και ιδιαίτερα, δεν πρέπει να μιλάμε στο σπίτι του κρεμασμένου για σκοινί, κύριοι συνάδελφοι. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΟΥΛΑΔΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Σε τι συνίσταται το προσωπικό σας θέμα, κύριε Σουλαδάκη;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΟΥΛΑΔΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πριν από λίγο, μόλις είχα αποχωρήσει από την Αίθουσα, κάποιος συνάδελφος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Χειμάρας αν δεν απατώμαι, έθιξε ορισμένα ζητήματα που αφορούσαν εμένα και τον αδελφό μου, για τον οποίο υπήρξε ένας συνδυασμός στην τοποθέτησή του. Και ακριβώς επειδή είναι προσωπικό ζήτημα, θέλω να κάνω μία τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, κύριε Σουλαδάκη, έχετε το λόγο για δύο λεπτά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΟΥΛΑΔΑΚΗΣ: Κατ'αρχήν, κύριε Πρόεδρε, λυπάμαι που αναγκάζομαι λαμβάνοντας πρώτη φορά το λόγο ως κοινοβουλευτικός σ'αυτήν την Αίθουσα, να αναφερθώ σε προσωπικό θέμα. Ομως, υπάρχουν ζητήματα αρχών τα οποία είναι αδιαπραγμάτευτα. Και στα ζητήματα αρχών πρέπει να ξέρουν πολύ καλά οι συνάδελφοι που είναι παρόντες, ότι είμαι εξ εκείνων που δεν κάνω καμία παραχώρηση.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι είμαι τριάντα δύο χρόνια Μηχανικός και δουλεύω ακόμα στο γιαπί. Δεν έκανα ποτέ σε καμία παραχώρηση αρχών για επαγγελματικούς κοινωνικούς ή άλλους λόγους. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι είμαι από τα αρχαιότερα μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και ουδέποτε "αξιοποίησα" αυτή τη σχέση μου με οποιουσδήποτε. Και γνωρίζετε πολύ καλά, ότι μπορεί κάποιοι στην πλάτη μου

να εκμεταλεύθηκαν τις αρχές μου. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, ο αδελφός μου είναι τριάντα χρόνια μηχανικός. Ήταν διευθυντής της μεγαλύτερης Διεύθυνσης του Υπουργείου Δημοσίων Έργων στην ΔΕΚΕ Θεσσαλονίκης. Όσοι παροικείτε στη Θεσσαλονίκη, από τα παλιά χρόνια, γνωρίζετε από άποψη αρχών, ικανότητας, σε τι επίπεδα κινείται. Το εάν ο Υπουργός Μεταφορών πριν από ενάμιση μήνα επέλεξε να τον διορίσει Υποδιοικητή της Υ.Π.Α. με την προσπτική της ανάπτυξης του αεροδρομίου Θεσσαλονίκης, είναι δικό του θέμα. Άλλα κάπου πρέπει να καταλάβουμε, ότι οι αρχές της αξιοκρατίας έχουν κάποιο μέγεθος και δεν μπορεί κανένας να το μειώσει.

Μπορεί να έχω προσωπικό θέμα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, αλλά δε ζητώ τη συγγνώμη από τον συνάδελφο. Τον αφήνω στο επίπεδο στο οποίο κινείται, να συνεχίσει να κινείται. Τέτοιο επίπεδο επέλεξε, εκεί να καθήσει. Δεν ζητώ τη συγγνώμη του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Σγούριδης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση του Προϋπολογισμού του 1997 γίνεται υπό το φως κάποιων διεθνών οικονομικών εξελίξεων που καλό είναι να τις γνωρίζουμε και υπό το βάρος κάποιων εσωτερικών κοινωνικών διεργασιών. Α'ρα, η συζήτηση αυτή δεν μπορεί να εξελιχθεί σε απλή αντιπαράθεση αριθμών, σε ανταλλαγή κατηγοριών για το ποιος απ' αυτούς που κυβέρνησαν έφταξε περισσότερο ή λιγότερο, ή για κάποιους που δεν άσκησαν την εξουσία, να υποδύονται το ρόλο του Πόντιου Πιλάτου ή του δημοσίου κατηγόρου.

Δεν μπορούμε και δεν έχουμε καμία πολυτέλεια να μη γνωρίζουμε ότι αυτήν τη στιγμή που μιλάμε, υπάρχουν μελέτες του ΟΗΕ για τον πλανήτη μας, ότι για κάθε λεπτό που περνά προστίθενται σαράντα επτά νέοι άνθρωποι στην κατηγορία των φτωχών, ότι ένας στους πέντε κατόκους του πλανήτη ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας, ότι το 1,3 δισ. των κατόκινων του πλανήτη μας, από τα 5,7 δισ., ζει με λιγότερο από ένα δολάριο την ημέρα, ότι έχουμε εκατό εκατ. αστέγους και έχουμε εκατοντά πενήντα εκατ. ανέργους, ότι στην Ευρώπη έχουμε 60 εκατ. φτωχούς, έχουμε πέντε εκατ. αστέγους και δεκαεπτά εκατ. ανέργους.

Δεν έχουμε την πολυτέλεια να αμπελοφίλοσοφούμε, κύριοι συνάδελφοι, στον Προϋπολογισμό, όταν υπάρχει σε εξέλιξη μια κοινωνική διεργασία, μια κοινωνική αναταραχή των Ελλήνων αγροτών και των Ελλήνων εργαζομένων, μια κοινωνική αναταραχή, που στοιχίζει πολλά στην εθνική μας οικονομία, που ανατρέπει στόχους, που χύνει, αν θέλετε, τον ιδρυτικό του Ελληνικού Λαού, που μαζεύτηκε με πολύ κόπο.

Θα με ρωτήσετε "πώς". Απλούστατα: Κρατώντας ψηλά τον πληθωρισμό. Κρατώντας ψηλά τον πληθωρισμό, κρατάμε ψηλά τα επιτόκια. Και κρατώντας ψηλά τα επιτόκια, είναι βέβαιο ότι τα οιμόλογα του ελληνικού δημοσίου και τα έντοκα γραμμάτια του ελληνικού Δημοσίου, αυξάνουν το Δημόσιο χρέος. Επίσης, τα χρήματα που εκταμιεύονται για το διορθωτικό ποσό των μισθωτών είναι πολύ περισσότερα.

'Αρα, ο τρόπος, με τον οποίο περνάς μια αναγκαία πολιτική, παίζει κάποιο ρόλο. Είναι προτιμότερο να προλαμβάνεις, παρά να έρχεσαι εκ των υστέρων να θεραπεύεις. Υπάρχει, όμως, και ο αντίλογος σ' αυτό, που είναι ο εξής: 'Οποια προσπάθεια και να καταβαλόταν, αποτέλεσμα δεν θα είχε, διότι, για εσωτερικούς λόγους και για λόγους εξωγενείς, πολιτικοί παράγοντες υποθάλπιουν και υποκινούν αυτή την κοινωνική αναταραχή.

'Ομως, εδώ, κύριοι συνάδελφοι, θα έλεγα, ότι όλοι μας έχουμε ευθύνες. Ας κοιταχτούμε μεταξύ μας, διότι γνωρίζουμε καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον, εμείς που βρισκόμαστε σ' αυτήν την Αίθουσα, ότι οι καιροί οι μενετοί για την Ελλάδα.

Θα περάσω, κύριοι συνάδελφοι, σε τρία θέματα, που πιθανόν να περικλείουν μέσα τους και αντιφέσεις. Φυσικά έχουν δίκιο οι Έλληνες αγρότες. Γιατί, όμως; Γιατί κανένας δεν τους είπε την αλήθεια.

'Άλλοι τους είπαν μισές αλήθειες και άλλοι τους χάιδεψαν

ταυτιά. Τώρα, όμως, που παρουσιάζεται η αλήθεια γυμνή μπροστά τους, αγανακτούν. Άλλα είναι μία πραγματικότητα. Αυτή είναι η αλήθεια, αυτή είναι η Κοινοτική Αγροτική Πολιτική. Αν θέλουμε, τη δεξόμαστε. Αν δεν θέλουμε, τότε γυρνάμε πίσω πολλές δεκαετίες.

Φυσικά, έχουν δίκιο και οι 'Ελληνες εργαζόμενοι, γιατί βλέπουν να τους καταβροχίζει το εισόδημα. Ποιος παράγοντας; Ο παράγοντας της παραοικονομίας. Αναρωτηθείτε, πού κατασταταλάται το οικογενειακό εισόδημα, κύριοι συνάδελφοι.

Ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, πως η παραοικονομία είναι η μεγάλη ομόφυλος ερωμένη της ελληνικής οικονομίας. Κανένας δεν έχει πει στους εργαζόμενους ότι και αυτοί είναι συντελεστές και υποκειμένα και αντικείμενα αυτής της παραοικονομίας. Δεν αναρωτόμαστε όλοι μας τι φταίει και δεν υπάρχουν στην Ελλάδα μεγάλα κινήματα προστασίας του καταναλωτή. Ποιος επωφελείται; Γιατί γιαγίνουμε σε ταξικές διεκδικήσεις και όχι σε γενικές. Γιατί δεν διεκδικούμε σαν καταναλωτές; Ποιον συμφέρει αυτό;

Τέλος, υπάρχει και μεγάλο δίκιο στην Κυβέρνηση, γιατί φθάσαμε στις δώδεκα παρά ένα λεπτό και πρέπει ν'αποφασίσουμε. Θα πρέπει ν'αποφασίσουμε, αν θα είμαστε συνεπείς με το ραντεβού μας στη Ευρωπαϊκή Ένωση το 2001. Οι χρονικοί σταθμοί έχουν προκαθοριστεί. Το τραίνο δεν θα περιμένει.

Δύο περιπτώσεις υπάρχουν. Η μία περίπτωση, ότι τα παρατάμε και όπου βγει. Η άλλη περίπτωση είναι ότι συνεχίζουμε. Και δεν είμαστε βέβαιοι, κύριοι συνάδελφοι, ότι θα επιτύχουμε, αλλά τουλάχιστον, θα έχουμε την ικανοποίηση ότι προσπαθήσαμε.

Σίγουρα η πολιτική αυτή είναι επώδυνη πολιτική. Αναρωτέμαται όμως, μήπως θα πονάμε πολύ περισσότερο το 2001 και τότε δεν θα υπάρχει και θεραπεία. Και αυτό είναι κάτι που πρέπει να το πούμε στον Ελληνικό Λαό.

Και με την πολιτική αυτή θα πρέπει να φροντίσουμε ώστε να υπάρχουν και αποθέματα, γιατί έκτακτα περιστατικά, όπως πρόσφατα οι πλημμύρες στην Ξάνθη, στην Καρδίτσα, στην Αθήνα, εξανγκάσαν να εκταμιευθούν τεράστια ποσά από το τακτικό αποθεματικό. Είχαμε τους σεισμούς στα Γρεβενά, στην Κοζάνη, στο Αίγιο. Δυστυχώς, πρέπει να το πάρουμε απόφαση, πως η Ελλάδα ωφίσταται την οργή των φυσικών φαινομένων και θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι, να προνοούμε γι' αυτό.

Θα μπορούσε κάποιος να πει ότι υπάρχει και άλλος τρόπος άσκησης οικονομικής πολιτικής, πιθανόν καλύτερος. Άλλα δεν έχω οικούσει από κανέναν να τον περιγράψει ουσιαστικά. Ισως να περιγράφουν μία άλλη διαχείριση. Άλλη οικονομική πολιτική, με τους όρους του Μάαστριχτ, δεν έχω ακούσει.

Ο διοικητής της Γερμανικής Τράπεζας, ο Τίτ Μάγιερ, είπε κάπι που το θεωρώ πολύ σωστό: Δεν κάνουμε την οικονομική πολιτική για να επιτύχουμε τους όρους του Μάαστριχτ αλλά για τις ίδιες τις χώρες μας. Και υποθέτω, μεταφράζοντάς το, ότι εννοούσε πως κι αν ακόμη δεν υπήρχε η Συμφωνία του Μάαστριχτ, θα έπρεπε να την εφεύρουμε για να μπορέσουμε να επιβιώσουμε στο διεθνή καταμερισμό.

Θα θελα, όμως κύριοι Υπουργοί, να παρατηρήσω ότι φθάσαμε στο αρνή και δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε άλλο περισσότερο απ' αυτό που κάνουμε μέσα απ' αυτόν τον Προϋπολογισμό. Γιατί; Γιατί προσπαθούμε να επιτύχουμε την οικονομική μας πολιτική μόνο με οικονομικούς όρους. Θα έλεγα ότι χωρίς καμία ορθολογιστική αναδιάρθρωση, αναδιάταξη του δημόσιου τομέα, χωρίς καμία τομή στην πρόνοια και στην υγεία, δεν μπορούμε να ολοκληρώσουμε την προσπάθεια.

'Αρα, πρέπει να υπάρξει μία γενικότερη πολιτική παρέμβαση, εκτός από την οικονομική πολιτική που ασκείται μέσα από τον Προϋπολογισμό. Θα μοιάζουμε σαν τους Δον Κίχωτες που παλεύουν με τους ανεμόμυλους.

Και θα πρέπει, κύριοι Υπουργοί, να δώσουμε και μία άλλη απάντηση στις άλλες μισές αλήθειες. Οι μισές αλήθειες είναι τα ελλείμματα, το δημόσιο χρέος, ο πληθωρισμός. Η άλλη μισή αλήθεια, ποια είναι; Είναι η άλλη όψη, που είναι ο έλεγχος της κατανομής του πλούτου, η απασχόληση και η αξιοποίηση των

πόρων. Και θα ξεκινήσω από το πρώτο, λέγοντας ότι πρέπει να καταπολεμήσουμε την παραοικονομία. Άλλα για να το κάνουμε αυτό, πρέπει να θωρακίσουμε τις συνειδήσεις των Ελλήνων πολιτών.

Πρέπει να ξέρουμε, ότι η παραοικονομία διαφθείρει συνειδήσεις. Υπάρχουν φαινόμενα διαφθοράς που πρέπει να τα κτυπήσουμε, να τα καταδείξουμε, να τα πολεμήσουμε. Για το τελευταίο θα έλεγα ότι υπάρχουν φτωχά ταμεία με πλούσιες περιουσίες. Υπάρχουν 2,5 τρισ. σε ακίνητα και χρεώγραφα που δεν αξιοποιούνται. Αυτά πρέπει να αξιοποιηθούν.

Επίσης, θα πρέπει να μην αφίνουμε εφ' όσον δεν αξιοποιούνται αυτοί οι πόροι, να δίδονται χρήματα από το δημόσιο κορβάνι. Ακόμη υπάρχουν άλλες επενδύσεις ύψους 1 τρις που πηγαίνουν στα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης που παράγουν αέρα κοπανιστό με παρατυπίες και παρανομίες. Θα πρέπει να δούμε, πως θα αξιοποιήσουμε αυτούς τους άλλους πόρους που μας δίνουν.

Υπάρχουν ακόμη οι μελέτες στα δημόσια έργα. Θα μπορούσαμε, αν τις αναδιατάσσουμε να εξοικονομούσαμε πόρους. Υπάρχουν μελέτες που προϋπολογίζουν ένα έργο στα 600 δισ., ενώ αυτό πιθανόν να γίνεται και με 150 δισεκατομμύρια.

Τέλος, για την απασχόληση θέλω να πω το εξής: Βλέπουμε, ότι τα κέρδη που επανεπένδυσε η απελευθέρωση της αγοράς δεν δημιούργησαν νέες θέσεις εργασίας. Θα πω μόνο ένα παράδειγμα. Από τις διακοσίες μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κόσμου μέσα στις οποίες υπάρχουν και κάποιες ελληνικές και που κατέχουν το 25% της οικονομικής δύναμης ανά τον κόσμο, έχουν ως εργαζόμενους μόνο το 0,75%. Αυτό πρέπει να το δούμε. Γίνονται επιχειρήσεις εντάσεως κεφαλαίου και δεν γίνονται μικτές επιχειρήσεις εντάσεως κεφαλαίου και εργασίας. Πρέπει κάποια στιγμή να δούμε πως επιδοτούμε και ποιες επιδοτούμε στην βάση της ανταγωνιστικότητας.

Τελειώνοντας, θέλω να πω, ότι δεν μπορώ να αποδεχώ ότι η κοινωνία θα γίνει ευπορότερη αν κάποιοι γίνουν φτωχότεροι. Η ιστορία έχει αποδείξει το αντίθετο. Πιστεύω, όμως, ότι η σύγκλιση είναι η μονόδομος και ότι αυτός ο Προϋπολογισμός είναι αναγκαίος, γιατί βάζει σταθερούς και δίκαιους οικονομικούς κανόνες για τους πολλούς, για τους τίμιους, για αυτούς που παράγουν.

Ψηφίζω τον Προϋπολογισμό, γιατί είμαι βέβαιος πως αυτές οι θυσίες είναι προς όφελος των θυσιαζομένων.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Οι συνάδελφοι κύριοι Κεδίκογλου και Τσερτικίδης έχουν ζητήσει το λόγο επί του Κανονισμού.

Ορίστε, κύριε Κεδίκογλου, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, σήμερα η επιστήμη με τις τοπογραφικές επισκοπήσεις, εάν σπείρετε κάποιο πρόϊόν, σιτάρι ή βαμβάκι πέντε στρέμματα κάπου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Κεδίκογλου, ζητήσατε το λόγο επί του Κανονισμού.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά η συζήτηση πρέπει να γίνεται μετά γνώσεως.

Αν λοιπόν, σπείρετε πέντε στρέμματα με το δορυφόρο μπορεί αυτό να μετρηθεί με ακρίβεια τετραγωνικού εκατοστού. Συνεπώς, είναι λάθος της Κυβέρνησης που δεν έχει ενημερώσει τους αγρότες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Κανονισμός δεν έχει καμία σχέση με τη σπορά του βαμβακιού.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ναι, αλλά δεν έχω άλλο τρόπο για να πω στο Σώμα ότι πρέπει να μιλάμε μετά γνώσεως.

Δεύτερον, κύριε Πρόεδρε, θα έχουμε αύριο το πρωΐ εμβόλιμη συνεδρίαση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Δε θα υπάρξει εμβόλιμη συνεδρίαση αύριο το πρωΐ, κύριε Κεδίκογλου. Θα συνεδριάσουμε στις 18.00'.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, κύριε Κόρακα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Φάγαμε δύο συνεδριάσεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Κόρακα, μην αρχίσουμε τώρα τις διακοπές. Για ποιο πράγμα ζητάτε το λόγο;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, φάγαμε δύο συνεδριάσεις και μίλησαν μόνο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Λέω, για ποιο πράγμα ζητάτε το λόγο;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Επί της διαδικασίας; Είστε πλαίσιος Κοινοβουλευτικός και ξέρετε ότι δεν υπάρχει τέτοιο θέμα. Βλέπετε να έχει παραβιαστεί κανένα άθρο του Κανονισμού;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε. Θα είχα τελειώσει.

Ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ζητώ το λόγο επί της διαδικασίας για τη συνέχιση της συζήτησης. Είχαμε θέσει επανειλημένα και σήμερα και χθες την πρότασή μας με την οποία νομίζω ότι συμφωνούν όλες οι Πτέρυγες για να υπάρξει εμβόλιμη συνεδρίαση, αύριο το πρωί.

Πήραμε την απάντηση στην αρχή της σημερινής συνεδρίασης, ότι κατά την πορεία της διαδικασίας θα ενημερωθούμε και θα το συζητήσουμε. Δεν έχουμε ενημερωθεί και διαπιστώνουμε ότι ο κύριος Πρόεδρος δε δέχεται κάτι τέτοιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Κόρακα, ακουστήκατε, παρότι δεν έχετε οριστεί Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε, είμαι αναπληρωτής Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Γ' αυτό το θέμα που ρωτάτε, γνωρίζετε ότι στη Διάσκεψη των Προέδρων, στην οποία μετέχετε, υπήρξε συζήτηση και συμφωνήθηκε για μια πρωινή συνεδρίαση το Σάββατο το πρωί και για καμία άλλη. Πράγματι ακούστηκαν απόψεις για να υπάρξει και άλλη εμβόλιμη συνεδρίαση για αύριο το πρωί, ημέρα Παρασκευή, κάτι άμως που δεν έγινε δεκτό και πάμε στη διαδικασία τη γνωστή.

Ο συνάδελφος κ. Καρασμάνης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η καταγωγή μου και η προέλευσή μου προέρχονται απ' έναν κατεξοχήν αγροτικό νομό της Χώρας καθώς και η μέχρι τώρα ενασχόλησή μου με τη γεωργία με οδήγησαν να μελετήσω με προσοχή τον Προϋπολογισμό. Περίμενα και εγώ, όπως πιστεύω και όλοι όσοι ασχολούνται με τη γεωργία, να δω το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθεί η Κυβέρνηση και η κυβερνητική αγροτική πολιτική το 1997. Όπως καλά γνωρίζετε και εσείς, η αγροτική οικονομία της Χώρας μας, εδώ και αρκετά χρόνια διέρχεται μια βαθειά και διαρθρωτική κρίση με προβλήματα έντονα και δυσεπίλυτα. Περίμενα μέσα στον Προϋπολογισμό να υπάρχουν έστω και ψηγμάτα της πολιτικής που θα ακολουθήσει η Κυβέρνηση για να επουλώσει αφενός τις σημερινές πληγές της γεωργίας μας και αφετέρου να τη βάλει σε μια πορεία επιβίωσης και ανάπτυξης.

Ας μη γελιόμαστε, κύριοι συνάδελφοι, η ύπαρξη και λειτουργία ενός εύρωστου αγροτικού τομέα δεν προσφέρει μόνο αυτάρκεια σε τρόφιμα και πρώτες ύλες, αλλά δίνει ευκαιρίες απασχόλησης, διατήρησης του πληθυσμού στην ύπαιθρο, θωράκιση του κοινωνικού ιστού μιας χώρας και ταυτόχρονα παρέχει την ευκαιρία για μια γενικότερη ανάπτυξη και των άλλων τομέων της οικονομίας. Δεν μπορεί κανένας να μιλάει για ύπαιθρο με τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους να απουσιάζουν. Δεν μπορεί να μιλάει για φυσικό περιβάλλον όταν η γη παραμένει ακαλλιέργητη και εγκατελειμένη. Δεν μπορεί να μιλάει για οικονομική ανάπτυξη όταν ο πρωτογενής τομέας απουσιάζει και όλα αυτά όταν βρίσκεται στην Ελλάδα. Δυστυχώς όμως τόσο εγώ όσο και οι άλλοι συνάδελφοι απ' αυτόν τον Προϋπολογισμό απογοητευτήκαμε και αυτό γιατί με τα πενιχρά και ανύπαρκτα κονδύλια φαίνεται σε ποια μοίρα και ποια στάθμη τοποθετείται ο αγροτικός πληθυσμός της Χώρας μας, που δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αποτελεί το ένα πέμπτο των εργαζομένων.

Με δύο λόγια και ο Προϋπολογισμός του 1997, όπως και οι προηγούμενοι δεν πιάνουν ούτε το σφυμό ούτε την καρδιά του προβλήματος, γιατί ποιος άραγε στην Αίθουσα θα διαφωνήσει ότι χρειαζόμαστε σαν Χώρα μια ισχυρή, σύγχρονη

και ανταγωνιστική γεωργία. Ποιος μπορεί να πει όχι, σ' έναν σύγχρονο αγρότη επαγγελματικά καταρτισμένο με πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες; Ποιος είναι αυτός που δε θέλει την καλύτερη εμπορική αξιοποίηση της αγροτικής παραγωγής και την ενίσχυση του νέου αγρότη; Ακόμα την αύξηση και υποβοήθηση των αγροτικών και επενδυτικών πρωτοβουλιών στην ύπαιθρο και την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών; Πιστεύω πως δεν υπάρχει κανένας μέσα και έξω απ' αυτήν την Αίθουσα που θέλει να δει την ύπαιθρο να μαραζώνει, τους νέους αγρότες να προστίθενται στις στρατιές των ανέργων των μεγάλων πόλεων, την αγροτική μας οικονομία να καταρρέει και το περιβάλλον να υποβαθμίζεται. Εκείνο που έχει σήμερα σημασία είναι το "δια ταύτα" και δυστυχώς ο Προϋπολογισμός αποτελεί αδιάσειστη απόδειξη της αδυναμίας της Κυβέρνησης να εφαρμόσει μια αναπτυξιακή πολιτική στον αγροτικό τομέα για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας.

Πρόκειται για έναν Προϋπολογισμό, που όσο και αν επιχειρείται να ωραιοποιηθεί από την Κυβέρνηση με διάφορες αριθμητικές αλχημείες, στην ουσία κινείται και πάλι για τον αγροτικό τομέα, στο γνωστό μοντέλο της σκληρής λιτότητας, χωρίς προοπτική λιτότητας.

Είναι πρώτη φορά τα τελευταία είκοσι χρόνια που σε κρατικό Προϋπολογισμό δεν προβλέπεται, έστω και στα χαρτιά, αύξηση των οικονομικών ενισχύσεων για τη γεωργία, πάνω από το ύψος του αναμενόμενου πληθωρισμού.

Εκεί που τα πράγματα είναι μάλλον τραγικά, είναι στις πιστώσεις που γίνονται για έργα στη γεωργία, μέσω του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων.

Θα ήθελα πραγματικά να ήταν εδώ ο κ. Φλωρίδης, να ακούσει τα νούμερα για να μη μιλάει για αύξηση στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Στον Προϋπολογισμό του 1995, η Κυβέρνηση υποσχόταν πιστώσεις από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων 105,7 δισ. δραχμές, έναντι 75,7 δισ. δραχμών που είχαν διατεθεί το 1994. Τελικά, το 1995 από τα 105,7 δισ. δραχμές, έδωσε μόνο 54,5 δισ. δραχμές, δηλαδή μείωση 48,4%.

Στον Προϋπολογισμό του 1996, υποσχόταν πιστώσεις 85,9 δισ. δραχμών, για να δώσει τελικά μόνο 76,2 δισ. δραχμές, μείωση 11,3%, δηλαδή ίδια λεφτά με εκείνα του 1994 και για το 1995.

Στον Προϋπολογισμό τύρα, το 1997, κάνει λόγο για διπλασιασμό των πιστώσεων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, δηλαδή για 154,5 δισ. δραχμές. Ποιος την πιστεύει όμως, με τέτοιες επιδόσεις στα προηγούμενα χρόνια; Έτσι θα γίνει η ανάπτυξη της ελληνικής γεωργίας; Έτσι θα προχωρήσουμε στις αναγκαίες αναδιαρθρώσεις καλλιεργειών; Έτσι θα αντιμετωπίσουμε τη λαϊλαπτική που έρχεται για παράδειγμα, με το νέο καθεστώς, στα νωπά και μεταποιημένα οπωροκηπευτικά, η εφαρμογή του οποίου αρχίζει σε λίγους μήνες, καταργώντας τις αποσύρσεις, μειώνοντας τις τιμές και βάζοντας πλαφόν στη μεταποίηση και χυμοποίηση οπωροκηπευτικών;

Θα παρακολουθήσουμε το 1997 και το 1998 και το 1999, στο τρίγυρο της Πέλλας, Ημαθίας και Πιερίας, κινητοποιήσεις χειρότερες απ' αυτές τις οποίες βλέπουμε σήμερα. Γιατί, ο Κανονισμός αυτός που φτιάχτηκε για τα οπωροκηπευτικά, είναι πραγματικά καταδίκη. Μόνο οι ροδακινοπαραγωγοί χάνουν απ' αυτόν τον Κανονισμό που φτιάχτηκε στις Βρυξέλλες με βαρύτατη ενοχή της Κυβέρνησης 50 με 60 δισ. δραχμές, από την κατάργηση των αποσύρσεων. Βέβαια, δεν μπορούμε να πούμε ότι ο μηχανισμός αυτός λειτούργησε σωστά. Ωστόσο όμως, είναι μια απώλεια σημαντική και θα μπορούσαν αυτά τα 50 με 60 δισ. δραχμές να πάνε ως στρεμματικές ενισχύσεις, όπως έγινε το 1992 επί Νέας Δημοκρατίας στα σιτηρά και στην κτηνοτροφία.

Όμως, και για την περιβόλητη εξαγγελία περί μετατροπής του ΟΓΑ σε κύριο ταμείο των αγροτών, θα ήθελα να ρωτήσω, πώς άραγε θα γίνει αυτό; Πού είναι τα κονδύλια για την ενίσχυση του νέου ταμείου;

Το νέο νομοσχέδιο που θα έρθει, πιστεύω ότι είναι οικονομικά στον αέρα, αφού δεν έχει πόρους να υλοποιηθεί ούτε προβλέπεται σχετικώς στον Προϋπολογισμό. Και αυτό, γιατί το 1997 απαιτείται προσόν 114 δισ. δραχμών, ενώ στον Προϋπολογισμό έχουν γραφεί κονδύλια 61,5 δισ. δραχμές. Και το ερώτημα: Πού θα βρεθούν αυτά τα 70 δισ. δραχμές που χρειάζονται, αφού ο προϋπολογισμός δεν περιλαμβάνει τίποτε; Ακόμα θα ήθελα να μιλήσω για τον ΕΛΓΑ. Δεν έχει γραφεί κανένα κονδύλιο στον Προϋπολογισμό, παρόλο που το προβλέπει ο ν.1790/1988 του ΕΛΓΑ. Από το 1988 μέχρι και σήμερα, δεν έχει πάρει ούτε μια δραχμή αυτό το ταμείο, το οποίο ενισχύεται από εισφορές των αγροτών, το 2% στη φυτική παραγωγή και 0,5% στη ζωήτική παραγωγή.

Πώς λοιπόν, με τα 22 δισ. δραχμές θα καλύψουμε τις ζημιές όλης της Ελλάδας; Γιατί λοιπόν δεν προέβλεψε ο κρατικός Προϋπολογισμός κονδύλια για το ταμείο του ΕΛΓΑ; Πώς θα καλυφθούν οι ροδακινοπαραγωγοί από τον παγετό, τη χαλαζόπτωση, τις υπερβολικές βροχοπτώσεις, οι οποίες δημιούργησαν καρπόπτωση και κακή καρπόδωση, πώς θα καλυφθούν οι ροδακινοπαραγωγοί που τα δέντρα τους έχουν ξεραθεί, πώς θα αποζημιωθούν οι βαμβακοπαραγωγοί από τη χαλαζόπτωση, τις άκαρες υπερβολικές βροχοπτώσεις που μείωσαν τη στρεμματική απόδοση;

'Οσον αφορά την Αγροτική Τράπεζα, ο Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας μας μίλησε για ρύθμιση 600 δισ. δραχμών, για τους αγρότες. Αυτό είναι λάθος, είναι παραπλάνηση. Τέτοια ρύθμιση δεν έχει γίνει. Η Αγροτική Τράπεζα έχει κάνει οκτώ ρύθμισεις σύμφωνα με τραπεζικά κριτήρια, για να κλείσει το ισολογισμό της.

Δεν έχει έλθει καμία γενναία ρύθμιση ώστε να βγάλει τους 'Ελληνες αγρότες απ' αυτό το βραχνά της υπερχρέωσης.

Και κάτι άλλο θα ήθελα να πω, κλείνοντας. Εικοσιδύο μέρες βρίσκονται οι αγρότες στο δρόμο. Σχεδόν όλη η Κυβέρνηση συνοιλήσεις εκτός από τον Πρωθυπουργό και είναι λάθος να λέγεται ότι δεν μπορεί ο Πρωθυπουργός να μιλάει με κάποιες ομάδες οι οποίες κινητοποιούνται. Έπρεπε να σύνοιλησει τις πρώτες μέρες της κινητοποίησεως με τα θεσμοθετημένα όργανα διαλόγου στα οποία συμμετέχουν μέλη των συντονιστικών επιτροπών και δεν θα φθάναιμε σε αδιέξοδο επί εικοσιδύο μέρες να βρίσκονται στους δρόμους. Οι αγρότες αποτελούν το 22% της ελληνικής κοινωνίας και χρειάζονται στοργή, χρειάζονται σωστή αγροτική πολιτική διότι χωρίς στοργή, χωρίς σωστή αγροτική πολιτική δεν μπορεί η οικονομία μας να ανακάμψει ούτε ο τόπος να πάει μπροστά. Διότι ο αγρότης δεν είναι μόνο το μεγαλύτερο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, δεν είναι το εκλεκτότερο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, είναι το πιο παραγωγικό κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας και ειδικότερα σήμερα χρειάζεται μια αγροτική πολιτική που αφ' ενός μεν που θα έχει ξεκάθαρους στόχους αφ' ετέρου θα δίνει εκείνη την ώθηση ώστε η αγροτική οικονομία να ανακάμψει, να φύγει από το τέλμα.

Χρειαζόμαστε δηλαδή μια νέα αγροτική μεταρρύθμιση, που δυστυχώς με τα κονδύλια του Προϋπολογισμού του 1997 δε γίνεται γι' αυτό και τον καταψηφίζω. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Ζιάγκας έχει λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΑΓΚΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση του Προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 1997, η οποία βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη είναι ένα σημαντικό γεγονός, η δε ολοκλήρωσή της και η υπερψήφισή του θα αποτελέσει την αφετηρία για την υλοποίηση της προσπάθειας που ανέλαβε πρόσφατα η εκλεγείσα από τον Ελληνικό Λαό, Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. με στόχο τη δημιουργία μιας σύγχρονης και ισχυρής Ελλάδας. Μια προσπάθεια η οποία, κατά τη γνώμη μου, μπορεί και πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα στον ορίζοντα της παρούσας τετραετίας.

Ο Προϋπολογισμός του 1997, κύριοι Βουλευτές, θα πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να αξιολογηθεί έχοντας υπόψη δύο παράγοντες:

Πρώτον, την πρόοδο που έχει επιτευχθεί την τελευταία κυρίως

τριετία στον οικονομικό τομέα, αλλά και όσα δεν έγιναν σε σχέση με τους στόχους που είχαν τεθεί και δεύτερον, τους στρατηγικούς μας στόχους για την Ελλάδα του μέλλοντος τους οποίους καλείται να υπηρετήσει ο Προϋπολογισμός του 1997.

Και οι δύο αυτοί παράγοντες έχουν άμεση σχέση με τη μόνιμη και διαχρονική στόχευσή μας για την ισόπιμη συμμετοχή της Χώρας μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Η Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. έχει αποδείξει ήδη με την οικονομική της πολιτική, τα τρία τελευταία χρόνια, ότι έχει και τη θέληση και την ικανότητα να ανταποκριθεί σ' αυτή την μεγάλη πρόκληση που είναι ταυτόχρονα ζήτημα εθνικής επιβίωσης αλλά και εθνικής προοπτικής, ενώ παράλληλα αποδεικνύεται ολοένα και περισσότερο ως η σημαντικότερη προϋπόθεση για να διασφαλιστούν τα εθνικά μας συμφέροντα.

Στα πλαίσια των πεπραγμένων της τελευταίας τριετίας πρέπει να επισημανθούν οι επιτυχίες της κυβερνητικής πολιτικής στον οικονομικό τομέα, όπως η επιτυχημένη αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης που άφησε στη Νέα Δημοκρατία το 1993, η επίσης επιτυχημένη αντιμετώπιση της σοβαρής συναλλαγματικής κρίσης του 1994, η σημαντική μείωση του πληθωρισμού, η μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, η επίτευξη ρυθμών ανάπτυξης μεγαλύτερων από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

'Ετσι, η μέχρι σήμερα πορεία της δημοσιονομικής εξυγίανσης - αυτός ο όρος, έγινε πλέον καθημερινότητα- παρά τις παλινδρομήσεις και κάποια αναπόφευκτα σφάλματα, η πτώση του πληθωρισμού και η συναλλαγματική σταθερότητα αναμφισβήτητα αποτελούν παράγοντες αποφασιστικής σημασίας για τη διαμόρφωση των αναγκαίων συνθηκών, ώστε να προσελκυστούν επενδύσεις, να κινητοποιηθεί το παραγωγικό δυναμικό της Χώρας στο μέγιστο δυνατό βαθμό, να αυξηθεί η απασχόληση και να εξελιχθεί γοργά και σταθερά η αναπτυξιακή διαδικασία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενώ αυτά που επετεύχθησαν μέχρι σήμερα ήταν αποφασιστικής σημασίας για την πορεία μας σε συσχετισμό με αυτή των υπολοίπων Ευρωπαίων εταίρων μας, μεγαλύτερη σημασία καθοριστική για το μέλλον μας για την ενωμένη Ευρώπη αποκτούν τα όσα πρέπει να επιτύχουμε στα προσεχή χρόνια, μέχρι το 2000.

Σε σχέση με αυτά, ο υπό κρίση Προϋπολογισμός του 1997 είναι εργαλείο αποφασιστικής σημασίας και καθοριστικός παράγοντας στην προσπάθεια να συγκλίνουμε με τα επίπεδα ανάπτυξης των υπολοίπων χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν μπορεί παρά να επικροτηθεί η βασική στόχευση του Προϋπολογισμού, δηλαδή η σημαντική επιτάχυνση της δημοσιονομικής εξυγίανσης. Η επιτάχυνση αυτή θα υποβοθήσει την εξοικονόμηση νέων αποταμιευτικών πόρων. Οι νέοι αυτοί πόροι θα χρηματοδοτήσουν το εξοπλιστικό πρόγραμμα των Ενόπλων Δυνάμεων, σημαντικό επενδυτικά προγράμματα με τα οποία εκσυγχρονίζεται η υποδομή της Χώρας, η οποία με τη σειρά της τροφοδοτεί την πραετέρω αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης, την παιδεία, την υγεία και την κοινωνική πρόνοια. Παράλληλα εκτιμάται ότι θα έχει και διαρθρωτικό χαρακτήρα με τους εξής βασικούς στόχους: Περιορισμό της σπατάλης σε διάφορες δραστηριότητες του Κράτους, κατάργηση των φοροαπαλλαγών που δεν έχουν αναπτυξιακό και κοινωνικό χαρακτήρα, δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών, περιορισμό του δημόσιου τομέα.

'Ετσι η επίτευξη των στόχων της δημοσιονομικής εξυγίανσης που αποτελεί τον ιμάντα της πορείας μας προς την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, εκτιμάται, ότι θα έχει ευεργετικά αποτελέσματα στη μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων του χρέους, του πληθωρισμού, των επιτοκίων και θα εμπεδώσει το αναγκαίο κλίμα εμπιστοσύνης στο χώρο της οικονομίας.

Κύριοι συνάδελφοι, με βάση τις εκπιμήσεις του Προϋπολογισμού του 1997, ο ονομαστικός ρυθμός ανάπτυξης θα είναι 10,4, ενώ τα έσοδα και οι δαπάνες θα αυξηθούν με ρυθμούς 15,6 και 6,2 αντίστοιχα. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να παρατηρήσω ότι παρά το γεγονός ότι τα μέτρα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, εντούτοις οι στόχοι φαίνονται αρκετά

αισιόδοξοι τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των εξόδων και η πραγματοποίησή τους κατά την άποψή μου δύσκολη.

Κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 1997 είναι μία ευκαιρία για να αρχίσει μια εκσυγχρονιστική προσπάθεια σε όλο το σύμπλεγμα του οικονομικού μας γίγνεσται για μας καινούρια προποτική. Όλα όσα στο παρελθόν αποτελούσαν αγκυλώσεις της κοινωνίας μας που την υποχρέωναν να καρκινοβατεί χωρίς σοβαρή προσποτική πρέπει να εγκαταλείφθοιν. Οι αλόγιστες σπατάλες, τα διάφορα πελατειακά συμφέροντα, οι ευνοϊκές φορολογικές ρυθμίσεις χωρίς κοινωνικό ή αναπτυξιακό χαρακτήρα είναι καιρός να αποτελέσουν παρελθόν.

Είναι καιρός οι φοροδιαφεύγοντες και οι εξυπηρετούμενοι από το πελατειακό κράτος, να πάψουν να απολαμβάνουν χωρίς κόστος τα κοινωνικά αγαθά και να απομυζούν κοινωνικούς πόρους, χωρίς να προσφέρουν.

Είναι καιρός τα παραπάνω να πάψουν να υπάρχουν και να σταματήσουν έτσι να αποτελούν αντικίνητρα για τους ανθρώπους της εργασίας και της προκοπής.

Η κατάρτιση του Προϋπολογισμού του 1997, κύριοι συνάδελφοι, ούτε λίγο ούτε πολύ -τουλάχιστον αυτή είναι η διακρηγμένη στόχευση- επιχειρεί να αλλάξει τη λειτουργία της οικονομίας και του δημόσιου τομέα, με την επίτευξη δυο σοβαρότατων στόχων. Δίκαιη κατανομή των βαρών και αποτελεσματικότητα.

Πιατί και αν ακόμη τα βάρη είναι δυσβάστακτα -όπως και είναι- δίκαιη κατανομή τους θα τα κάνει περισσότερο αποδεκτά από την κοινωνία και γι' αυτό πιο αποτελεσματικά.

Ελπίζω και εύχομαι, αυτή η αντίληψη της εξυπηρέτησης των παραπάνω σοβαρών στόχων του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού να γίνει κατανοητή και αποδεκτή.

Κύριοι συνάδελφοι, οι σκέψεις που διατύπωσα δεν μένουν ανεπιρρέαστες από τις τελευταίες αγροτικές κινητοποιήσεις. Είναι έντονοι οι προβληματισμοί μου, για την θα είναι δυνατό να συνδυάζονται, η επίτευξη των στόχων του συγκεκριμένου Προϋπολογισμού, με την άμεση ικανοποίηση αιτημάτων με σημαντικό και δυσβάστακτο κόστος.

Με δεδομένο ότι αυτός ο Προϋπολογισμός προσπαθεί να επιχειρήσει διαφρωτικές αλλαγές στην οικονομική ζωή του Τόπου, θεωρώ ότι πρέπει και μπορεί να αποτελέσει την κατάλληλη πλατφόρμα, για τη χάραξη μιας εθνικής πολιτικής και στο γεωργικό τομέα.

Οι όποιες αποφάσεις, όμως, πρέπει να ληφθούν, με παράλληλη εξασφάλιση της απαιτούμενης κοινωνικής συναίνεσης, χωρίς την οποία η πραγματοποίηση των πιο πάνω αλλαγών δεν είναι δυνατή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να κλείσω, λέγοντας, ότι τον τελευταίο καιρό, οι φωνές των απλών ανθρώπων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ολοένα και πληθαίνουν και το μήνυμα είναι πιο καθαρό. Η πορεία των λαών προς την Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση να γίνει λιγότερο καταπιεστική, να γίνει πιο ανθρώπινη, να "ταιριάζουν" οι αριθμοί με τους ανθρώπους και όχι οι άνθρωποι με τους αριθμούς.

Η κοινωνία μας, ο Λαός μας, πρέπει να διανύσει δρόμο μεγαλύτερο και πιο δύσκολο από τους άλλους ευρωπαϊκούς λαούς. Γι' αυτό πρέπει η Πολιτεία, τόσο τώρα κατά την ψήφιση του Προϋπολογισμού, όσο και κυρίως στη διάρκεια του 1997, που έτσι κι αλλιώς θα είναι δύσκολη χρονιά για τους ανθρώπους της εργασίας και του μόχου, να σκύψει όσο μπορεί περισσότερο στα προβλήματα που ολοένα θα γεννιούνται, επιδιώκοντας τις καλύτερες λύσεις.

Και θέλω να πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι, ότι η Κυβέρνηση θα το πράξει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ. Κεφαλογιάννης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Υπουργός των Οικονομικών μιλώντας χθες στη Βουλή διαβεβαίωνε τον Ελληνικό Λαό, ότι δεν υπάρχουν προβλήματα στην οικονομία.

Η απορία είναι, αν όλα πηγαίνουν καλά, γιατί στην κυριολεξία έχει ξεσηκωθεί ο Ελληνικός Λαός και βρίσκεται στους δρόμους. Γιατί υπάρχει η πρωτοφανής αυτή κοινωνική αναταραχή και θύελλα απεργιακών κινητοποιήσεων, με κορυφαία αυτή των αγροτών.

Ο λαός φαίνεται, ότι κουράστηκε και αγανάκτησε να ακούει δώδεκα χρόνια από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, υποσχέσεις χωρίς αντίκρυσμα. Κουράστηκε για να ψάχνει φως στην άκρη του τούνελ. Ο Λαός δεν αντέχει άλλο την πολιτική σας.

Ο Προϋπολογισμός του 1997 είναι προϋπολογισμός σκληρής λιτότητας και εξοντωτικής φορολόγησης. Και είναι ασφαλώς αντίθετος και ανακόλουθος με τις προεκλογικές εξαγγελίες της Κυβέρνησης, ότι η οικονομία ακολουθεί μια ανοδική πορεία, ότι δεν θα υπάρχουν νέα μέτρα, ούτε θα επιβληθούν νέοι φόροι, ενώ θα διαφυλαχθούν τα πραγματικά εισοδήματα πάνω από τον πληθωρισμό.

Εάν η προηγουμένη κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. εξαντλούσε την τετραετία και συνέτασε τον Προϋπολογισμό του 1997 με τις αντιδράσεις που δημιούργησε στο Λαό και τις οποίες ζούμε σήμερα, δεν υπήρχε περίπτωση να κερδίσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. τις εκλογές. Όμως το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έκανε χρήση της τροποποίησης του Συντάγματος του 1986. Ουσιαστικά η Προεδρευομένη Δημοκρατία έχει μετατραπεί σε Πρωθυπουργική Δημοκρατία και επικαλούμενη ουσιαστικά ανύπαρκτους λόγους, ζήτησε και πέτυχε την ενέργεια πρόωρων εκλογών, τις οποίες και κέρδισε. Εδώ βέβαια, τίθεται και θέμα σωτήριας λειτουργίας του πολιτεύματος, διότι πιστεύω πως πρέπει να γίνει αναθεώρηση του Συντάγματος για να δώσει το ρυθμιστικό ρόλο στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Κερδίζοντας τις εκλογές το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με ψευδείς υποσχέσεις, εφαρμόζει έκπτο μια αντιλαϊκή πολιτική, για την οποία διαμαρτύρονται οι περισσότερες κοινωνικές τάξεις και ανάγκασης τους αγρότες να κατέβουν στην Αθήνα, αφού η αυταρχική και αλαζονική Κυβέρνηση δεν έδωσε τη δυνατότητα να συναντηθούν οι αγρότες με τον Πρωθυπουργό.

Η εκτίμηση είναι, ότι μ'αυτόν τον τρόπο, ήθελε ο Πρωθυπουργός να διασφαλίσει το κύρος της Κυβέρνησης, αλλά εδώ τίθεται εξ ίσου ένα μεγάλο θέμα, ως προς το κύρος των υποσχέσεων που έδωσε ο Πρωθυπουργός και το κυβερνών κόμμα σε όλη την προεκλογική περίοδο απέναντι στον Ελληνικό Λαό. Ο Ελληνικός Λαός πλέον, ποια συμπεριφορά πρέπει να έχει προς τον Πρωθυπουργό και προς την Κυβέρνηση;

Το πρόβλημα των αγροτών είναι μεγάλο και παίρνει εθνικές διαστάσεις, γιατί η φυγή των αγροτών από τις εστίες τους, δημιουργεί τεράστια προβλήματα, κυρίως στις παραμεθόριες και τις νησιωτικές περιοχές.

Τι έκανε η Κυβέρνηση τόσα χρόνια εμπρός στην προοπτική μείωσης του αγροτικού πληθυσμού; Έπρεπε να γίνει ο ξεσηκωμός των αγροτών για να αντιληφθεί η Κυβέρνηση, ότι ο αγροτικός τομέας έχει προβλήματα;

Είναι ανάγκη να καταλάβει η Κυβέρνηση ότι πρέπει να λυθούν τα προβλήματα των αγροτών και να εξασφαλιστούν οι οικονομικές προϋποθέσεις για την παραμονή των αγροτών και ιδιοτέρα των νέων αγροτών στην ελληνική ύπαιθρο. Διότι, εάν η πολιτική της Κυβέρνησης είναι να μειώσει τον αγροτικό πληθυσμό στο 8% με 12% τίθεται ένα τεράστιο θέμα και για την αγροτική πολιτική που πρέπει να ακολουθήσει η Κυβέρνηση για να εξασφαλίσει εισόδημα σ' αυτούς που θα ασχολούνται με τη γεωργία. Το πρόβλημα όμως, γίνεται ακόμα μεγαλύτερο για το ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού, το πέραν το 10%, το οποίο δεν θα ασχολείται με τη γεωργία. Ποια θα είναι η μοίρα και οι προοπτικές του Λαού αυτού;

Εξάλλου, για τη σημερινή εξαθλίωση των αγροτών, υπεύθυνες είναι οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ. Διότι πιστεύω πως χάθηκε μια μοναδική ευκαιρία τη δεκαετία του '80-'90 για να γίνουν όλες εκείνες οι διαφρωτικές αλλαγές που έπρεπε να γίνουν στη γεωργία με την ένταξη της Χώρας μας στην Ευρώπη. Έπρεπε να γίνουν τα σημαντικά έργα υποδομής για τη γεωργία και κυρίως έπρεπε να προχωρήσουμε στον εκσυγχρονισμό της γεωργίας με τις πιστώσεις που αφειδώς γιατί το σκοπό έδινε η Ευρώπη.

Χάθηκε μια χρυσή ευκαιρία όχι μόνο για τον αγροτικό πληθυσμό, όχι μόνο για την ελληνική ύπαιθρο, αλλά και για ολόκληρη την Ελλάδα. Είναι μια χαμένη δεκαετία για την οποία θα αναφερθούν στο μέλλον πολλοί και την ευθύνη έχουν οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Η Κυβέρνηση υποστηρίζει την αναγκαιότητα της οικονομικής πολιτικής που ακολουθεί, γιατί η Χώρα πρέπει να ενταχθεί στη Νομισματική και Οικονομική Ένωση της Ευρώπης. Όμως, η οικονομία της Χώρας, όπως έχει σχεδιαστεί και λειτουργεί, δε δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ευρωπαϊκή σύγκλιση και κανείς δεν πιστεύει ότι είναι δυνατόν η Ελλάς να φθάσει στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Εξάλλου ο Πρωθυπουργός, η Κυβέρνηση, οι ομιλητές της κυβερνώσας πλευράς, όλοι φιλοδοξούν η Χώρα μας να ακολουθήσει τη δεύτερη φάση ενοποίησης, αλλά αμφιβάλλων με την πολιτική την οικονομική που ακολουθεί η Κυβέρνηση, αν θα μπούμε και στη δεύτερη φάση ή η Ελλάδα μεινεί στο περιθώριο της Ευρώπης.

Η Νέα Δημοκρατία, άνοιξε το δρόμο της Χώρας μας προς την Ευρώπη. Πολύ φιβούμαι ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με την πολιτική την οποία ακολουθεί οδηγεί πιθανότατα στο κλείσιμο αυτού του δρόμου. Η κακή πορεία της οικονομίας άρχισε με την άνοδο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., στην εξουσία, το 1981, όταν προσέφυγε σε αλογίστους δανεισμούς για καταναλωτικές δαπάνες και για την άσκηση δήθη μιας κοινωνικής πολιτικής και ολοκληρώθηκε το 1984 όταν προχώρησε στην κρατικοποίηση της οικονομίας και δημιούργησε ένα υπέρογκο ευρύτερο δημόσιο τομέα αντιπαραγωγικό, σπάταλο και διεφθαρμένο. Και τον τεράστιο αυτό δημόσιο τομέα, τον διατηρεί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για την εξυπηρέτηση των πελατειακών τους σχέσεων και τον χρησιμοποίησε και τον χρησιμοποιεί ως μηχανισμό διατήρησής του στην εξουσία.

Η Κυβέρνηση, δέσμια της ιδεολογίας του κρατισμού, δεν μπορεί ούτε θέλει ούτε τολμά να θίξει τον ευρύτερο δημόσιο τομέα της οικονομίας, τα τεράστια ελλείμματα του οποίου καλείται να πληρώσει ο κρατικός Προϋπολογισμός, δηλαδή ο Λαός.

Αποτέλεσμα το δημόσιο χρέος από 32 δισ. πέρυσι, να υπερβαίνει φέτος τα 36 δισ. δραχμές που αντιπροσωπεύει περίπου το 120% του Α.Ε.Π. και όπως αναφέρεται στην έκθεση, το 1997, το χρέος της Χώρας θα εκτοξευθεί στα 43 δισ. δραχμές υποθηκεύοντας ουσιαστικά το μέλλον των επερχόμενων γενεών αλλά είναι και ένας παράγων αρνητικός, για την πορεία της Χώρας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και το πελώριο ερώτημα το οποίο υπάρχει στον Ελληνικό Λαό, πιστεύω ότι το συναντάτε και σεις στις επαφές και στις επικοινωνίες σας με τον κόσμο, είναι αυτό το τεράστιο χρέος που δημιουργήθηκε, πού πήγε; Πού διετέθησαν αυτά τα χρήματα; Δεν μπορεί το Κράτος να πάξει συνεχώς το Λαό με τη λιτότητα και την υπερφορολόγηση χωρίς να δίνει πρώτο το παράδειγμα περιστολής δαπανών και του νοικοκυρέματος. Ουτε μπορεί να χαρίζονται εκαποντάδες δισ. δραχμές σε εκλεκτούς της Κυβέρνησης, ευθύς μετά πις εκλογές, για εξόφληση προεκλογικών γραμματίων. Και για τους αγρότες τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους να μην υπάρχει δραχμή.

Ο φετινός Προϋπολογισμός σε ότι αφορά το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και ειδικά στον τομέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι ο χειρότερος των τελευταίων ετών. Γιατί όχι μόνο δεν δίδονται πρόσθετοι φόροι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση για να ανταποκριθεί στο έργο της, αλλά αντίθετα αφαιρούνται 108 δισ. δραχμές από θεσμοθετημένους πόρους και ειδικότερα από τη φορολογία του εισοδήματος και τα τέλη κυκλοφορίας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υψηπ. Οικονομικών): Μου επιτρέπετε να σας διακόψω;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υψηπ. Οικονομικών): Είναι εσφαλμένο αυτό το οποίο λέτε. Οι απολαβές που θα έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση από τα έσοδα δεν επηρεάζονται καθόλου το 1997 και θα υπάρξει μόνο ένας πολύ μικρός περιορισμός από τα έσοδα τα οποία εισπράττονται από τα

τέλη κυκλοφορίας. Αυτό που είπατε ότι θα υπάρξει περιορισμός από το φόρο εισοδήματος δεν είναι ακριβές. Αντίθετα, οι απολαβές που θα έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα είναι αυξημένες το 1997 σε επίπεδα αισθητά υψηλότερα από αυτά του 1996.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Συνολικά θα πάρει περισσότερα...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Θα ήταν ουσιαστικό για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αν αυτά τα οποία αναφέρατε εσείς, ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και θα ήθελα να είχατε δίκιο εσείς και όχι εγώ. Δεν έχω δυστυχώ χρόνο να αναφερθώ στους κωδικούς αριθμούς που αναφέρετε ότι περικόπτονται συγκεκριμένες πιστώσεις που συνολικά είναι περίπου 108 δισ. για το 1997 στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η φετινή χρονιά, είναι μαύρη χρονιά για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Με τον περιορισμό των πιστώσεων προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση, υποδεικνύετε στους Δήμους και Κοινότητες να αυξήσουν υπέρμετρα τους φόρους και τα τέλη για να μπορέσουν να αντισταθμίσουν τις πιστώσεις που δε δίνονται, όπως εδίδοντο κάθε χρόνο από τον Προϋπολογισμό.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Αυξάνονται κατά 14%.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Επαναλαμβάνω, ότι η Κυβέρνηση υποδεικνύει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση να παίζει και εκείνη το ρόλο του φορειστράτορα, να επιβάλει φόρους, να εισπράττει φόρους, διότι ο Προϋπολογισμός της αφαιρεί 108 δισ. θεσμοθετημένων πόρων.

Σε ό,τι αφορά τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, η αρχική σύλληψη και η σύνταξη του νόμου δεν είχε μελετηθεί όπως θα έπρεπε, με αποτέλεσμα, ο αρχικός αυτός νόμος να τροποποιηθεί τρεις φορές και ήδη η Κυβέρνηση εξήγγειλε και νέα τροποποίηση του νόμου, χωρίς φυσικά μέχρι σήμερα να έχει ανταποκριθεί στο ρόλο που της έταξε. Και τούτο, διότι ο νόμος αυτός αντίκειται στο Σύνταγμα που σαφώς ορίζει ότι η οργάνωση του Κράτους γίνεται κατά το αποκεντρωτικό σύστημα και όχι κατά το αυτοδιοικούμενο. Με τον νόμο που ψήφισε η Κυβέρνηση, διασπάται το ενιαίο της διοίκησης του Κράτους, υπάρχει αδυναμία σχεδιασμού και προγραμματισμού για την άσκηση της αναπτυξιακής πολιτικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και υπάρχει επίσης μια σταδιακή κανονοποίηση της Χώρας κατά παράβαση Συνταγματικών διατάξεων.

Υπάρχει όμως και μια άλλη δυσμενής παράμετρος στο νόμο για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, για αυτή τη λειτουργία του Πολιτεύματος. Διότι ουσιαστικά, έχει καταργηθεί ο Κοινοβουλευτικός Έλεγχος. Φαλκιδεύεται το Δημοκρατικό μας Πολίτευμα, διότι δεν υπάρχει η δυνατότητα στον Βουλευτή να ελέγχει τις πράξεις, τις αποφάσεις, τους σχεδιασμούς του Νομάρχη, διότι είναι εκλεγμένος και ο Νομάρχης ασκεί κατά παραχώρηση που του έδωσε φυσικά η Κυβέρνηση δια της Πλειοψηφίας της Βουλής, τις αρμοδιότητες αυτές για τις οποίες εμείς δεν έχουμε καμία δυνατότητα άσκησης ελέγχου στις πράξεις και στις αποφάσεις και στις παραλείψεις των Νομαρχών, ως φορέων του Δευτέρου Βαθμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Θα ήθελα να τονίσω ότι η Νέα Δημοκρατία δεν είναι αντίθετη με τον δεύτερο βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά δεν είναι σύμφωνη με τον τρόπο που έχει θεσμοθετηθεί.

Υπήρχε για την Κυβέρνηση -και το υποδειζαμε- ο νόμος 1878 που ψήφισαν το 1990 όλες οι Πτέρυγες της Βουλής και το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία και τα Κόμματα της Αριστεράς που τότε ήταν σαν Συνασπισμός.

Δυστυχώς, ο νόμος αυτός δεν τέθηκε ποτέ σε εφαρμογή. Ο νόμος δε πέφερε το ΠΑΣΟΚ δεν ανταποκριθηκε στοιχειωδώς στις προσδοκίες που είχε τάξει, με όλες τις δυσμενίες, επαναλαμβάνω επιπτώσεις ...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Υπάρχουν δικαστήρια να προσφύγετε, κύριε Κεφαλογιάννη, εάν πιστεύετε αυτά που λέτε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε συνάδελφε, δεν είναι θέμα δικαστήριων. Επειδή είσθιε Βουλευτής της επαρχίας σας ερωτώ ευθέως. Έχετε την δυνατότητα να ελέγξετε τις πράξεις, τις αποφάσεις, τον σχεδιασμό του νομάρχου; Υπάρχε

σήμερα δημοκρατικός προγραμματισμός; υπάρχει εθνικός σχεδιασμός σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο; Είναι ουσιαστικές παρενέργειες. Θα τις πούμε με την ευκαιρία του νέου νομοσχεδίου, που θα φέρει η Κυβέρνηση. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Χριστοδουλάκης έχει το λόγο για δύο λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Οικονομικών): Είναι καλό το πάθος για καταγγελία, αλλά καλύτερη είναι η αλήθεια. Ο κ. Κεφαλογιάννης, εάν πρόσεχε περισσότερο την πραγματικότητα, θα είχε την δυνατότητα να δει, ότι τα έσοδα των δήμων, κοινοτήτων και νομαρχιών είναι αισθητά αυξημένα και από τον τακτικό Προϋπολογισμό και από τον Προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων.

Στην σελίδα 149, εάν έκανε τον κόπτο να διαβάσει, θα έβλεπε ότι οι πόροι δήμων και κοινοτήτων από τον τακτικό Προϋπολογισμό, θα ανέλθουν σε 266 δισεκατομμύρια το 1997, έναντι 235 δισεκατομμυρίων το 1996, δηλαδή 13,1% αύξηση, δύο φορές και πλέον παραπάνω από τον πληθωρισμό, ο οποίος θα υπάρξει το 1997.

'Οσον αφορά το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, η Τοπική Αυτοδιοίκηση από 90 δισ., τα οποία έλαβε το 1996, θα πάρει 103 δισ. το 1997. Τα νομαρχιακά έργα, από 246 δισ. που ήταν το 1996, θα έχουν αύξηση 18% και θα φθάσουν τα 290 δισ. (σελίς 169).

Καλή είναι η κριτική σας λέγω και πάλι. Όταν έχει έστω και στοιχειώδη σχέση με την πραγματικότητα, θα είναι και αωφέλιμη. Σας ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να μου δώσετε το λόγο για ένα λεπτό μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Παρακαλώ, κύριε Κεφαλογιάννη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να καταθέσω στα Πρακτικά ένα έγγραφο, στο οποίο αναφέρονται, κύριε Υφυπουργέ, οι κωδικοί αριθμοί που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό και όπου φαίνεται, ότι από το φόρο εισοδήματος, χάνονται φέτος 64 δισ., από φόρους προηγουμένων ετών 34 δισ. και από τέλη κυκλοφορίας 10,5 δισ. Δηλαδή δεν αποδίδονται συνολικά 108 δισ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Κεφαλογιάννης
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

καταθέτει στα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο έχει ως εξής:

"Για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

1) Ο φόρος εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων (κωδικοί 110 και 120) υπολογίζεται συνολικά στο ποσόν του 1,863 τρισ. δρχ. Από αυτό το ποσόν θα έπρεπε να αποδοθεί στην Τοπική Αυτοδιοίκηση το 20%, δηλαδή ποσόν 373 δισεκατομμυρίων δραχμών. Αντ' αυτού όμως, όπως προκύπτει (από τον κωδικό 3213) θα αποδοθούν 206 συν 103 ήτοι συνολικά 309 δισ. Προκύπτει δηλαδή για την Τοπική Αυτοδιοίκηση απώλεια 64 δισ. δραχμών.

2) Ο Προϋπολογισμός προβλέπει (κωδικός 600) την είσπραξη βεβαιωθέντων φόρων εισοδήματος παρελθόντων οικονομικών ετών ύψους 170 δισ. Από αυτό το ποσόν έπρεπε να αποδοθεί στην Τοπική Αυτοδιοίκηση επίσης 20%, δηλαδή να της αποδοθεί ποσόν 34 δισ. Δεν προβλέπεται όμως πουσθενά στον Προϋπολογισμό, και έτσι η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει πρόσθιτη απώλεια 34 δισ. δραχμών.

3) Τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων προβλέπεται να φθάσουν (κωδικός 1360) στο ύψος των 84 δισ. Από αυτά η Τοπική Αυτοδιοίκηση εδικαίούτα το 50%, δηλαδή 42 δισ. Της αποδίδονται όμως μόνον 31,5 δισ. (κωδικός 3212), δηλαδή και από τα τέλη κυκλοφορίας υπάρχει απώλεια εσόδων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση περίπου 10,5 δισ. δραχμών.

Συνολικά δηλαδή δεν αποδίδονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση 64 συν 34 συν 10 δισ., δηλαδή δεν της αποδίδονται 108 δισ. δραχμές, τα οποία δικαιούται".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 01.25' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα Παρασκευή 20 Δεκεμβρίου 1996 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των σχεδίων νόμων αρμοδιότητος του Υπουργείου Οικονομικών.

α) Κύρωση του Γενικού Προϋπολογισμού του Κράτους και των Προϋπολογισμών ορισμένων Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 1997,

β) Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 1995 και

γ) Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 1995, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ